

ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα καὶ μίαν
ἢ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ ὥρας 14

1. Σάββατον. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισα- ρείας Καππαδοκίας τοῦ μεγάλου (†379).

Εἰς τὴν Θ΄. Ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ· κοντά-
κιον «Ἡ παρθένος σήμερον»· ἀπόλυσις «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννη-
θεὶς καὶ ἐν φάτνῃ...»*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ ἡ α΄ στάσις τοῦ ψαλ-
τηρίου.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «*Συγκατα-
βαίνων ὁ σωτήρ*» (δις) καὶ «*Οὐκ ἐπησχύνθη*» (ἅπαξ), καὶ τοῦ
ἁγίου Βασιλείου 3 προσόμοια «*Ὁ ἐπωνύμως κληθεὶς*» κ.λπ.,
Δόξα, τοῦ ἁγίου «*Σοφίας ἐραστής*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Συγ-
καταβαίνων ὁ σωτήρ*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ
ἀναγνώσματα*.

ἈΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου μετὰ στίχων εἰς τὰ 2 τε-
λευταῖα· α) «*Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρ-
δίας μου σύνεσιν*», β) «*Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν καὶ ἡ
γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν*», Δόξα, τοῦ ἁγίου «*Ὁ τὴν χάριν
τῶν θαυμάτων*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Οὐκ ἐπησχύνθη*».

ἈΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μορ-
φὴν ἀναλλοιώτως*». Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ πε-
ριτμηθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ
ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

---

* Εἰς τὰς ἑορτασίμους ἀκολουθίας μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ἑσπερινοῦ συ-
χνάκις ὑπάρχουν στιχηρὰ ἰδιόμελα διὰ τὴν λιτὴν· κατὰ τὰς διατάξεις ὁμως τοῦ
Τ.Μ.Ε. εἴθισται εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς νὰ μὴ τελῆται λιτὴ ἐν τῷ ἑσπερινῷ,
ἀλλὰ τὰ ἰδιόμελα αὐτῆς νὰ ψάλλωνται εἰς τὸ μεσονυκτικόν.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ στιχηρὰ ἰδιό-
μελα τῆς λιτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπο-
λυτικίον τῆς ἑορτῆς «*Μορφὴν ἀναλλοιώτως*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύ-
ριος*» τὰ ἀπολυτικά «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ
νῦν, «*Μορφὴν ἀναλλοιώτως*». Καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.
Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, καὶ τὸ προ-
κείμενον μετὰ τοῦ στίχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου, «*Ὁ μὴ εἰσερχόμενος*» (ζήτησι τῆ 13ῃ
Νοεμβρίου)· ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, «*Ταῖς τοῦ ἱεράρχου*», καὶ
τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἰρμῶν) μὲ στίχον «*Δόξα
σοι, ὁ Θεὸς*» καὶ τοῦ ἁγίου (ἄνευ εἰρμῶν) μὲ στίχον «*Ἄγιε τοῦ
Θεοῦ*»· ἀπὸ γ' καὶ ζ' ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ «*Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα*» καὶ
«*Στείβει θαλάσσης*». Εἶτα ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν
κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, καὶ ἐν τέλει οἱ δύο εἰρμοὶ τῆς
θ' ᾠδῆς «*[Μεγάλνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν...] Ἀπορεῖ πᾶ-
σα γλῶσσα*» καὶ «*[Μεγάλνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην...]*
Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία
μεγάλῃ, καὶ τὸ ἀπολυτικίον «*Μορφὴν ἀναλλοιώτως*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ
Μηναίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ
Θεοῦ, ὁ σαρκὶ περιτμηθεὶς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλοῦσια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Μορφὴν ἀναλλοιώτως*»,
«*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Ὁ τῶν
ὄλων Κύριος*» (ζήτησι μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν). Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: 1ης Ἰαν., «*Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς
ἔσται*» (Κλσ. β' 8-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Υπέστρεψαν οἱ ποι-
μένες*» (Λκ. β' 20-21, 40-52).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαι-
ρέτως τὸ «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». [Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε., εἰς τὰ δίπτυχα, με-
τὰ τὸ «*Ἐν πρώτοις μνήσθητι*», λέγεται τὸ παρὸν μεγαλυνάριον
τοῦ ἁγίου·

Τὸν οὐρανοφάντορα τοῦ Χριστοῦ, μύστην τοῦ Δεσπότη, τὸν φωστῆρα τὸν φαεινόν, τὸν ἐκ Καισαρείας καὶ Καππαδοκῶν χώρας, Βασιλείον τὸν μέγαν, πάντες τιμήσωμεν.]

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Μορφὴν ἀναλλοιώτως». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῳ.

Ἀκολουθία τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἔτους*

Μετὰ τὸ «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», ἀπολυτικά: τῆς ἑορτῆς «*Μορφὴν ἀναλλοιώτως*», καὶ τοῦ ἁγίου «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*»· κοντάκιον τῆς ἰνδίκτου, ἦχος δ', πρὸς τὸ «*Ὁ ὑψωθείς*»,

«*Ὁ τῶν αἰώνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὄλων ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σώζων τῷ ἐλέει σου τῷ ἀπειρῷ οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότη, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ· Ἀντρωτά, εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον*».

Εὐθύς ἡ δοξολογία (ἐπιλογὴ στίχων), μεθ' ἣν αἱ ἐξῆς αἰτήσεις τῆς ἐκτενοῦς, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓν τριπλοῦν «*Κύριε, ἐλέησον*», ἐξαιρέσει τῆς ἕκτης αἰτήσεως «*ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι*», μεθ' ἣν ψάλλουν αὐτὸ ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραεῖα τῇ φωνῇ.

«*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...*»

«*Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...*»

«*Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...*»

«*Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλεόν συνεργῆσαι καὶ κατενοδῶσαι αὐτοὺς ἐν πᾶσιν*».

«*Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου*».

---

* Αναλυτικαὶ διατάξεις διὰ τὰς τοιαύτας περιπτώσεις ἐπίσημων τελετῶν ὑπάρχουν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Ἐπίσημοι Δοξολογία μεγάλων ἑορτῶν, ἐπετειῶν καὶ λιτανειῶν».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν:

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος, ὁ ἀναρχος καὶ ἀτελεύτητος καὶ ἐπέκεινα παντὸς χρόνου νοούμενός τε καὶ ὑπάρχων, ὁ πάσης ἐκτὸς μεταβολῆς τε τῶν ὄντων καὶ ἀλλοιώσεως, ὁ τὸν πάντα χρόνον τόν τε γεγονότα τόν τε ὄντα καὶ τὸν ἐσόμενον πληρῶν, ὁ ἐν τῇ ἀφάτῳ σου μακροθυμία καταξιώσας ἡμᾶς εἰς νέον ἐνιαυτὸν τοῦ πλοῦτου τῆς χρηστότητός σου εἰσελθεῖν, αὐτός, πανάγαθε Δέσποτα, τὴν εἴσοδον ταύτην τῇ θείᾳ σου χάριτι εὐλόγησον· ὄμβρους εἰρηνικοὺς πρὸς καρποφορίαν τῇ γῇ δώρησαι· τοὺς ἀέρας ὑγιεινοὺς καὶ εὐκράτους ἀνθρώποις τε καὶ κτήνεσι κατασκεύασον· δὸς ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ βεβαίᾳ τὸν κύκλον αὐτοῦ διελθεῖν, τῷ στεφάνῳ τῆς δόξης τῶν ἀρετῶν κοσμουμένους, τῷ φωτὶ τῶν ἐντολῶν σου εὐσηχμόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ καλῶς ὀδεύοντας· τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος τῇ δυνάμει σου κραταίωσον· τὴν νεότητά παιδαγωγῆσον· τὸ γῆρας περικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησον· τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε καὶ σύναψον τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, ἣν τῇ θείᾳ σου χάριτι καλῶς διαφύλαξον· λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀρχόντων ἡμῶν, ἐνίσχυσον καὶ ἐνδυνάμωσον αὐτούς τε καὶ τὸν φιλόχριστον ἡμῶν στρατόν· ἐλθέτω ἐφ' ἡμᾶς, Κύριε, ἡ βασιλεία σου, βασιλεία ἀγάπης, χρηστότητος, δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης, καὶ ἀξιώσον ἡμᾶς ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ὑμνεῖν σε καὶ δοξάζειν σε τὸν ἐν Τριάδι ἀναρχον καὶ αἰώνιον Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἡ ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἐσπερινόν.

Εἵδησις. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει μέχρι τῆς 14ης τοῦ μηνὸς πλὴν τῶν Κυριακῶν.

- 2. † ΚΥΡΙΑΚΗ πρὸ τῶν Φώτων.** Σιλβέστρου Ῥώμης (†335)· Θεοαγένους (†320), Θεοπίστου, Σεργίου καὶ Θεοπέμπτου μαρτύρων, Κοσμᾶ (Α΄) Κων/πόλεως, Σεραφεῖμ ἐν Σάρωφ (†1833). Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν ζ΄.

Σημείωσις. Κατὰ παγίαν τάξιν τοῦ Τ.Μ.Ε. (Κυριακὴ πρὸ τῶν Φώτων §§ 1-3) ἢ μὴ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

Εἰς τὴν Θ΄. Ἀπολυτικά «Μορφὴν ἀναλλοιώτως», Δόξα, «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· κοντάκιον «Ὁ τῶν ὄλων Κύριος».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ προεόρτια 4 «Προεόρτια ἔσματα...» (2ας Ἰανουαρίου), Δόξα, τὸ προεόρτιον «Ἐρχεται πρὸς Ἰορδάνην», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἰωάννη βαπτιστά...» (ζήτει τῇ 2α Ἰαν. εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν).

Ἀπολυτικά «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐτοιμάζου, Ζαβουλών».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «Ἐτοιμάζου, Ζαβουλών».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐτοιμάζου, Ζαβουλών».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΘΩΙΝΟΝ Εὐαγγέλιον (ς΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν, καὶ ὁ προεόρτιος τῆς ἡμέρας «Αἰσθανόμενος τὴν τοῦ Κυρίου» ἄνευ εἰρμῶν καὶ μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ΄ ὥδης μόνον τὸ προεόρτιον μεσῶδιον κάθισμα «Ἀόρατε Θεέ». Ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναζάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε»· «Τὴν τιμωτέραν», καὶ ὁ εἰρμὸς «[Μεγάλνον, ψυχὴ μου...] Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Άγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος»* καὶ τὸ προεόρτιον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια προεόρτια 4 «Αἰ ἀγγελικαὶ προπορεύεσθε», εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρμωνίμ», β) «Εἶδόν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἶδόν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν», Δόξα, τὸ ζ΄ ἑωθινὸν «Ἡ ὄντως εἰρήνη», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ζ΄ ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Ἐτοιμάζου, Ζαβουλῶν» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, «*Νῆφε ἐν πᾶσι*» (Β΄ Τιμ. δ΄ 5-8) –μετὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἀλληλουιαρίου αὐτοῦ– Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Μρ. α΄ 1-8).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἰδήσεις. 1. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν προεορτίων καὶ τῶν μεθεόρτων καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς «γενικὰς τυπικὰς διατάξεις» §§52-63.

2. Εἰς τοὺς ἑσπερινοὺς τῶν προεορτίων ἡμερῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναίου (βλέπε Τ.Μ.Ε., Δεκ. 25 §23), μεθ' οὗς λέγεται τὸ τρισάγιον.

* Ἐπειδὴ τὸ κείμενον τοῦ ζ΄ ἀναστασίμου ἐξαποστειλάριου δημοσιεύεται πολλαχού μὲ λάθη, παρατίθεται ἐνταῦθα διωρθωμένον.

«*Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος, σῶτερ εἶ κατ' οὐσίαν, ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος, βρώσεως συμμετέσχες, καὶ μέσον στάς ἐδίδασκες, μετόνοιαν κηρύσσειν· εὐθὺς δὲ πρὸς οὐράνιον, ἀνελήφθης Πατέρα, καὶ μαθηταῖς, πέμπειν τὸν Παράκλητον ἐπηγγείλω, ὑπέρθεε Θεάνθρωπε, δόξα τῇ σῇ ἐγέρσει*».

3. Από 2 μέχρι 5 Ιανουαρίου, *ἐὰν τοπικῶς ἐορτάζεται ἅγιος*, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἰρμῶι τοῦ α΄ κανόνος τῶν Θεοφανείων «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα», εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον».

3. Δευτέρα (προεόρτια τῶν Φώτων). Μαλαχίου προφήτου (περὶ τὸ 450 π.Χ.), Γορδίου μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. γ' 5-11, 17-19).

Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Δευτ. διακαινησίμου (Ἰω. α' 18-28).

4. Τρίτη (προεόρτια τῶν Φώτων). Σύναξις τῶν ἁγίων 70 ἀποστόλων, Θεοκτίστου ὁσίου. Νικηφόρου τοῦ λεπροῦ (†1964).

Ἀπόστολος: παραλειφθεῖς, Σαβ. πρὸ τῶν Φώτων (Α' Τιμ. γ' 13-δ' 5).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Σαβ. πρὸ τῶν Φώτων (Μτθ. γ' 1-6).

5. Τετάρτη (προεόρτια τῶν Φώτων). Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μαρτύρων (†305), Συγκλητικῆς ὁσίας (†350).

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν. Εἰς τὸν ἔσπερινόν μετὰ τὸ «*Νῶν ἀπολύεις*» συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου (μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ). Εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὰ ἀπόστιχα, τὸ τρισάγιον κλπ. καὶ τὸ ἀπολυτικίον «*Ἀπεστρέφετο ποτέ*» (ἅπαξ) λέγεται ἢ (μεγάλῃ) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλοι ὧραι. Εἰς τὴν α΄ ὥραν «*Εὐλόγητος ὁ Θεός*», τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὧραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναιῖον (Τ.Μ.Ε., 6η Ἰαν., §1): ἀπολυτικίον «*Ἀπεστρέφετο ποτέ*». Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ', τῆς ζ' καὶ τῆς θ' ὥρας, ὁ διάκονος θυμιᾷ [προπορευομένου λαμπαδούχου] τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ («κατζίου»).

Ὦρα θ'. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α΄ χορὸς ψάλλει εἰς ἦχον πλ. α΄ *Δόξα Πατρί*, ὁ β' *Καὶ νῦν*, καὶ ὁ ἀναγνώστης ἰστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Ἀποστόλου ὀλόκληρον τὸ δοξαστικὸν «*Τὴν χεῖρά σου τὴν ἀψαμένην*» (ὁ πρῶτος στίχος «*Τὴν χεῖρά σου τὴν ἀψαμένην...*») καὶ τὸ ἐν τέλει ἡμιστίχιον «*Καὶ δεῦρο στήθι*

μεθ' ἡμῶν» ἐπαναλαμβάνονται τρίς, οἱ δὲ λοιποὶ στίχοι λέγονται ἅπαξ), καὶ εἶτα ψάλλουν τὸ αὐτὸ δοξαστικὸν οἱ χοροὶ ἐναλλάξ κατὰ στίχον. Εἶτα ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν «Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ εὐθὺς γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυσις. Εἶτα ἐν συνεχείᾳ ἄρχεται

**Ὁ μέγας ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς
τῶν Θεοφανείων μετὰ τῆς θείας λειτουργίας
τοῦ μεγάλου Βασιλείου.**

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», ὁ προοιμιακὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.

ΕἰΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «Υπέκλινας κάραν». Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, «Φῶς ἰλαρόν»· προκείμενον δὲν λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς τὰ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ ἀ' ἀνάγνωσμα «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός»· μετ' αὐτὸ ὁ ἀ' χορὸς τὸ μετὰ τὸ γ' ἀνάγνωσμα τροπάριον «Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ», τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον «Ἴνα φωτίσης τοὺς ἐν σκότει» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ζς' (66ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ» ὀλόκληρον. Εἶτα τὸ ε' ἀνάγνωσμα «Εἶπεν Ἥλιος»· μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ μετὰ τὸ ζ' ἀνάγνωσμα τροπάριον «Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις», τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὁποίου «Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς σου λάμψαι» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ 4β' (92ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις» ὀλόκληρον. Ἀκολουθεῖ τὸ ζ' ἀνάγνωσμα «Παρεγένετο Νεεμάν», μετὰ τὸ ὅποιον «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεός» καὶ τὸ τρισάγιον. Ἀπόστολος: τοῦ ἑσπερινοῦ, «Ἐλεύθερος ὢν ἐκ πάντων» (Α' Κορ. θ' 19-27)· Εὐαγγέλιον: τῆς θ' ὥρας, «Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ» (Λκ. γ' 1-18).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Μετά την όπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ ιδιόμελα «*Φωνὴ Κυρίου*» καὶ τελεῖται ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦντος ἱερέως ὁ μέγας Ἀγιασμός, ὡς εἴθισται, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἀγιασμοῦ ὁ ἱερεὺς βαπτίζει τρεῖς ἐν τῷ ἡγιασμένῳ ὕδατι τὸν τίμιον Σταυρὸν ὄρθιον, ψάλλων τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτίζομένου σου, Κύριε*», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν· εἶτα ραντίζει τὸν λαὸν μετὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος ψάλλων (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τὸ κοντάκιον «*Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον*». Εἶτα προσέρχεται ὁ λαὸς μετὰ τάξεως, διὰ νὰ ἀγιασθῆ, ἐνῶ ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ιδιόμελον «*Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοί*».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. «*Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός*».

Εἶδησις. Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.

6. Πέμπτη. † ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα (ἄνευ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα) καὶ τὰ ιδιόμελα τῶν ἀποστίχων τοῦ ἑσπερινοῦ (ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων), ὡς μὴ ψαλέντα εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν· εἶτα τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» (γ'). [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ «*Ἐκ νεότητός μου*», τὸ προκείμενον «*Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγε*» (γ'), τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου «*Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς*» (Μρ. α' 9-11), ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ἀμφότεροι οἱ τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἰρμῶν) ἀνὰ 4 ἄνευ στίχου, εἰμὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν, ἐν ἐκάστη ᾠδῇ τοῦ β' κανόνος· ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἢ ὑπακοῆ «*Ὅτε τῇ ἐπιφανείᾳ σου*»· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ «*Βυθοῦ ἀνεκάλυψε*» καὶ «*Στείβει θαλάσσης*». Ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ᾠδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ μεγαλυνάρια αὐτῶν· εἶτα οἱ εἰρμοὶ (μετὰ τῶν μεγαλυναρίων) «*Μεγάλνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα*» καὶ «*Μεγάλνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην... Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον*» * καὶ ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, «*Νάματα ἰορδάνια*», Καὶ νῦν, «*Σήμερον ὁ Χριστός*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθεῖς...*»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*», κοντάκιον «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Απόστολος: β' 11-14, γ' 4-7· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς*» (Μτθ. γ' 13-17).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαίρετως ὁ εἰρμὸς «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα*». Κοινωνικὸν «*Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Ἐν Ἰορδάνῃ*».

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα «*Φωνὴ Κυρίου*» κ.λπ. καὶ τελεῖται ὁ μέγας Ἀγιασμὸς ὡς χθές, ἀλλὰ κοντάκιον τὸ «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῳ.

Σημειώσεις. 1) Τὸ *Μηναῖον*, τὸ ἰσχύον *Τυπικὸν Βιολάκη (Τ.Μ.Ε. Ἰαν. 6, §3)* καὶ ὅλα τὰ παλαιὰ *Τυπικά* ὀρίζουν τὸν μέγαν Ἀγιασμὸν τῆς σήμερον μετὰ τὸ ἁσματικὸν τρισαγίον τῆς μεγ. δοξολογίας, ἀλλὰ κατὰ σχετικὴν πρόβλεψιν τοῦ *Τ.Μ.Ε. (Ἰαν. 6η, ὑποσ. 4)*, εἰς πλείστας ἐνορίας τελεῖται εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, διὰ νὰ μὴ γίνεται ἀταξία καὶ πρὸς καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν πιστῶν.

* Ὅσακις ὑπάρχουν 6 στιχηρὰ διὰ τοὺς αἶνους, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς*» καὶ ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ μετὰ τοὺς στίχους τῶν αἰνῶν, χωρὶς νὰ προσθέτωμεν ἑτέρους στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα, διότι οὐδέποτε προστίθενται στίχοι, ἐὰν δὲν ἐξαντληθοῦν οἱ στίχοι τοῦ ρν' ψαλμοῦ.

2) Μετά τὸ πέρας τῆς τελετῆς δίδεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὸν λαὸν ὁ μέγας Ἀγιασμός, ἐνῶ οἱ χοροὶ ψάλλουν ἐναλλάξ ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους τὸ τροπάριον τῆς ἡ΄ ᾠδῆς «Τριάδος ἢ φανέρωσις».

3) Ἀπὸ σήμερον καὶ εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας μέχρι τῆς θ΄ ὥρας τῆς 14ης Ἰανουαρίου ἀπόλυσις λέγεται ἢ τῆς ἐορτῆς.

7. Παρασκευή (α΄ μεθεορτος ἡμέρα τῶν Θεοφανείων). † Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Θεοφανείων §§5-7 καὶ §37).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ»· κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπολυτικά «Ἐν Ἰορδάνῃ», Δόξα, «Μνήμη δικαίου», Καὶ νῦν, «Ἐν Ἰορδάνῃ». Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν..., τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν...»

Τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται, καὶ ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτικά. Ἐκαστον κάθισμα ἐκ δευτέρου (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν). Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ α΄ τῶν Θεοφανείων «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε» μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου μετὰ στίχου «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν»· ἀπὸ γ΄ καὶ ζ΄ ᾠδῆς τὰ τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Στείβει θαλάσσης». Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου (Τὴν τιμιωτέραν), ὁ εἰρμὸς καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τῆς ἐορτῆς «Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα» μετὰ τῶν μεγαλυνομένων (ὡς χθές), εἶτα ἢ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Προδρόμου μετὰ στίχον εἰς τὰ δύο πρῶτα τροπάρια «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ», Δόξα, «Ὁ τοῖς ἀσωμάτοις», Καὶ νῦν, «Ἐπὲρ ἐκπλαγχνίαν», καὶ ὁ εἰρμὸς «Μεγάλνον, ψυχὴ μου,... ἽΩ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικά ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς ὡς χθές. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «*Ἐν Ἰορδάνῃ*», «*Μνήμη δικαίου*», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*» (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ Προδρόμου, 7ης Ἰαν., «*Ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὸν εἶναι*» (Πρξ. ιθ' 1-8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν*» (Ἰω. α' 29-34). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως*, «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμωτέραν...* Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* τὸ «*Ἐν Ἰορδάνῃ*». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

Σημειώσεις. 1. *Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 13ης τοῦ μηνός, ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' κανόνος τῶν Φώτων «Στείβει θαλάσσης». Κοντάκιον μέχρι τῆς 14ης τοῦ μηνός τὸ τῆς ἑορτῆς «Ἐπεφάνης σήμερον» (βλέπε 6 Ἰανουαρίου).*

2. *Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν ἕως τῆς 13ης Ἰαν. στιχολογοῦνται συνήθως τὰ τῆς ἑορτῆς ἀντίφωνα, ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου».*

8. Σάββατον μετὰ τὰ Φῶτα. Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, Δομνίκης ὀσίας· Κύρου καὶ Ἀττικοῦ πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (γεν. τυπικαὶ διατάξεις §§52-63).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Ἀπόστολος Σαββάτου μετὰ τὰ Φῶτα, Κυρ. κζ' ἐπιστ., «*Ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ*» (Ἐφεσ. ζ' 10-17)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἀνήχθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἔρημον*» (Μτθ. δ' 1-11). «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ*».

9. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὰ Φῶτα. Πολυεύκτου μάρτυρος (†295)· Εὐστρατίου ὀσίου (θ' αἰ.). Ἦχος δ', ἑσθινὸν ζ'

Σημειώσεις. *Κατὰ παρίαν τάξιν τοῦ Τ.Μ.Ε. (Κυριακὴ μετὰ τὰ Φῶτα §§ 8-10) ἡ μὴ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).*

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικὸν καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἑορτῆς 4, Δόξα, «*Κύριε, πληρῶσαι βουλόμενος...*» (ζῆτει εἰς τὸ Δόξα τῆς λιτῆς 6 Ἰαν.), Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σήμερον ἡ κτίσις φωτίζεται*» (λιτὴ 6ης Ἰανουαρίου).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἐν Ἰορδάνῃ*».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «*Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς...*»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου· τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτικά «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Ἐν Ἰορδάνῃ*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἕν τῆς ἑορτῆς (9 Ἰαν.). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ α' τῶν Θεοφανείων (ἄνευ εἰρμῶν) μὲ στίχον «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ μεθέορτον μεσῶδιον κάθισμα. Ἀφ' ε' κοντάκιον καὶ οἶκος ἀναστάσιμα καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Στείβει θαλάσσης*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «*Ὅτι ἦραν τὸν Κύριον*», καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4, καὶ –διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ Μηναιὸν κατάλληλα μεθέορτα*– τὰ 4 ἰδιόμελα «*Φῶς ἐκ φω-*

* Εἰς τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ὑπάρχουν προσόμοια τινὰ (πρὸς τὰ «*Αἱ ἀγγελικαὶ*» καὶ «*Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ*») ὡς ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου, τὰ ὅποια κατ' ἀκρίβειαν δὲν ψάλλονται εἰς τὸ «*Πᾶσα πνοή*» οὔτε

τὸς» κ.λπ. (τῶν αἰῶνων τῆς 6ης Ἰαν.), μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «*Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω*», β) «*Τί σοί ἐστι, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες, καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;*», Δόξα, τὸ ζ' ἔωθινὸν «*Ἰδοὺ σκοτία καὶ πρωί*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυνμίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (εἰς μὲν τὸ β' «*Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν Ἰορδάνη...*», εἰς δὲ τὸ γ' «*Ἐν Ἰορδάνη βαπτιζομένου*»).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...*»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τὸ φαῖδρον τῆς ἀναστάσεως*», «*Ἐν Ἰορδάνη*», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα, «*Ἐνὶ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις*» (Ἐφεσ. δ' 7-13) –μετὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἀλληλουιαρίου αὐτοῦ–· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη*» (Μτθ. δ' 12-17).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*» «*Εἶδομεν τὸ φῶς*» «*Πληρωθήτω*» «*Εἶη τὸ ὄνομα*». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

10. Δευτέρα. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης (†395). Δομετιανοῦ Μελιτινῆς (†602)· Μαρκιανοῦ πρεσβυτέρου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. η' 7-13).

Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Δευτ. α' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 19-22).

11. Τρίτη. Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ κοινοβιάρχου (†529).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ὁσίου, Παρασκ. β' ἐβδ. Λουκᾶ, «*Ἔσθη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινῶν*» (Λκ. ζ' 17-23)· Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Στείβει θαλάσσης*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*». Δοξολογία

εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῇ Παρακλητικῇ καὶ ὡς γνωρίζουν καλῶς οἱ μύσται τῆς Ψαλτικῆς τέχνης. Βλ. καὶ Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔτος 1970, σελ. 196-197.

μεγάλη και τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» ἄπαξ. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος: τοῦ ὁσίου, ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ σημειούμενος, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτόυ φῶς λάμψαι*» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. δ' ἔβδ. Ματθ., «*Πάντα μοι παρεδόθη*» (Ματθ. ια' 27-30)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

12. Τετάρτη. Τατιανῆς μάρτυρος (†226). Εὐθασίας, Μερτίου μάρτυρων (†305).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ι' 1-18).

Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Ἰανουαρίου 12 (Ἰω. ι' 39-42).

13. Πέμπτη. Ἑρμούλου και Στρατονίκου μάρτυρων (†315).

Σημείωσις. Συμψάλλεται σήμερον και ἡ ἀκολουθία τῶν ἐν Σινὰ και Ῥαϊθῷ ἀββάδων διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὐριον τὴν ἑορτήν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ι' 35-ια' 7).

Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Τετ. ια' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 1-8).

14. Παρασκευή. Ἀπόδοσις τῶν Θεοφανείων. Τῶν ἐν Σινὰ και Ῥαϊθῷ ἀναιρεθέντων πατέρων.

Εἰς τὴν ἀκολουθίαν ψάλλονται ἅπαντα τὰ τῆς ἑορτῆς (Ἰαν. 6) μετὰ τῶν ἐφεξῆς διαφορῶν.

Ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς και τοῦ Ἀγιασμοῦ, ἀλλὰ γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, και εἶτα τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς ὡς εἰς τὸ Μηναῖον· ἀπόλυσις, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, και τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς και εὐθὺς οἱ κανόνες. Ἀπὸ γ' ὦδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα «*Τὰ ρεῖθρα ἡγίαςας*»· ἀφ' ς', μετὰ τὸ κοντάκιον και τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 14ης τοῦ μηνός. Καταβασίαι διπλαῖ και τὰ λοιπὰ τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἄνευ τοῦ ἀγιασμοῦ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα και εἰσοδικόν, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» και κοντάκιον «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Τρισάγιον. Προκείμενον και ἀλληλουιάριον τῆς

έορτῆς· Ἀπόστολος: τῆς ἡμέρας, Παρ. λ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ια' 8-14)· Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Σαβ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα (Μτθ. ιβ' 15-21). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Μεγάλωνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικὸν «Ἐπεφάνη ἡ χάρις»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Ἐν Ἰορδάνῃ»· ἀπόλυσις, ὡς ἐν τῇ έορτῇ.

Εἰδήσεις. 1. *Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 31ης τοῦ μηνὸς (πλὴν τῶν έορταζομένων ἀγίων) ἄρχεται ψαλλομένη ἡ Παρακλητικὴ.*

2. *Ἀπὸ αὐριον ἕως τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, ἐὰν έορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται αἱ καταβασίαι τῆς έορτῆς «Χέρσον ἄβυσσοτόκον», εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν» (ζῆτει 2 Φεβρουαρίου).*

15. Σάββατον. Παύλου ὀσίου τοῦ Θηβαίου καὶ Ἰωάννου τοῦ καλυβίτου. Γερασίου (Παλλαδᾶ) πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Τάξις Σαββάτου με «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφ. ε' 1-8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κβ' 15-22).

16. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΛΟΥΚΑ. Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Πευσίππου, Ἐλασίππου κ.λπ. μαρτύρων (β' αἱ).· Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ Μυτιληναίου. Ἦχος πλ. α', ἑωθινὸν η'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐκ βρέφους τὸν Κύριον»· κοντάκιον «Ποθήσας, σοφέ».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναιίου 4, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «Σήμερον ἡμῖν ἡ κρηπίς», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «Πάλιν ἡμῖν ὁ θερμὸς προστάτης», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου, πάναγνε» (Παρακλητικὴ, Σαββάτω ἔσπερας, ἦχος πλ. β').

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Τὴν Ῥώμην μὴ λιπών», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Χαῖρε, πύλη Κυρίου*», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (ἦ) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν, καὶ ὁ α΄ τοῦ Μηναίου ἄνευ τῶν εἰρμῶν· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· ἀφ΄ ζ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...]* Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἄγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ἦ ἀναστάσιμον «*Δύο ἀγγέλους βλέψασα*», τοῦ Μηναίου «*Οὐ σὰρξ καὶ αἷμα, Πέτρε σοι*» καὶ τὸ θεοτοκίον «*Παρθένος παναμώμητος*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 «*Τοὺς πόνους τοῦ κηρύγματος*» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ*», β) «*Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα*», Δόξα, τὸ ἦ ἐωθινὸν «*Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἦ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἦ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τοῦ Μηναίου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», «*Τὴν Ῥώμην μὴ λιπῶν*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου. Απόστολος: Κυρ. κθ΄ ἐπιστ., «*Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ*» (Κλσ. γ΄ 4-11)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιβ΄ Λουκᾶ, «*Εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τινὰ κώμην*» (Λκ. ιζ΄ 12-19).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*» «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

- 17. Δευτέρα.** † Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ μεγάλου (†356). Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ ἐν τῇ σκῆτι τῆς Βεροίας, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις (†1838).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον «*Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος*». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου, Πέμ. δ' ἑβδ. Ματθ., «*Πάντα μοι παρεδόθη*» (Μτθ. ια' 27-30). Κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ ὁ τοῦ ἁγίου ἀνά 4. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*». Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Δεκ. 6, «*Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις*» (Ἐβρ. ιγ' 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. β' ἑβδ. Λουκᾶ, «*Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ*» (Λκ. ζ' 17-23). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 18. Τρίτη.** † Ἀθανασίου (†373) καὶ Κυρίλλου (†444) πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτικίον «*Ἔργοις λάμπαντες*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον: τὸ τῆς θ. λειτουργίας 13ης Νοεμβρίου, «*Εγὼ εἰμὶ ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16)· κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ οἱ τῶν ἁγίων· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*»· Ἀπόστολος: 18ης Ἰαν., «*Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ἡμῶν*» (Ἐβρ. ιγ' 7-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἦμεῖς ἐστέ τὸ φῶς τοῦ κόσμου*» (Μτθ. ε' 14-19). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 19. Τετάρτη.** Μακαρίου ὁσίου τοῦ Αἰγυπτίου. Ἄρσενιου Κερκύρας, Μάρκου ἀρχιεπ. Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ († 23 Ἰουν. 1444), Μακαρίου ὁσ. ιεροδιακόνου τοῦ Πατμίου.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λα' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. α' 1-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιδ' ἐβδ. Μαθθ. (Μρ. δ' 35-41).

20. Πέμπτη. † Εὐθυμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου. Ζαχαρίου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἄρτης.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ ψαλτηρίου)· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτικίον «*Εὐφραίνου ἔρημος*» εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος*». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου, Πέμπτης δ' ἐβδ. Μαθθ., «*Πάντα μοι παρεδόθη*» (Μτθ. ια' 27-30)· κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ τοῦ ὁσίου οἱ δύο· καταβασίαι «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*». Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς*» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. β' ἐβδ. Λουκᾶ, «*Ἔσθη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ*» (Λκ. ζ' 17-23)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

21. Παρασκευή. Μαξίμου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ (†662), Νεοφύτου μάρτυρος (†305). Πατρόκλου καὶ Ἀγνῆς μαρτύρων, Μαξίμου ὁσίου τοῦ Γραικοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λα' ἐβδομ. ἐπιστ. (Ἰακ. β' 1-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιδ' ἐβδ. Μαθθ. (Μρ. ε' 22-24, 35-ς' 1).

22. Σάββατον. Τιμοθέου ἀποστόλου (†96), Ἀναστασίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου (†628).

Τάξις Σαββάτου μετὰ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, 22ας Ἰανουαρίου (Β' Τιμ. α' 3-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιδ' ἐβδ. Μαθθ. (Μτθ. κγ' 1-12).

23. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ' ΛΟΥΚΑ. Κλήμεντος ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀγκύρας († 312), Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος (†312)· Διονυσίου ὁσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ (†1540). Ἦχος πλ. β', ἑωθινὸν θ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Χρηστότητα ἐκδίδαχθεῖς*», Δόξα, «*Ὁ μάρτυς σου, Κύριε*»· κοντάκιον «*Τὸν θεῖον μαθητὴν*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου 6, Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Τὴν τῶν χρόνων τετραχῶς*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Τὸν θανμαστὸν ἐν ἱερεῦσι*», Καὶ νῦν, «*Ἴδου πεπλήρωται*» (Παρακλητική, ἤχος α΄, Σάββατον ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*», Δόξα, «*Κλῆμα ὀσιότητος*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Ὁτὴν εὐλογημένην*», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου ἄνευ τῶν εἰρμῶν ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμον σκιᾷ καὶ γράμματι*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον «*Συγκεκλεισμένων, δέσποτα*», τοῦ Μηναίου «*Ὡς Παῦλος ὁ ἀπόστολος*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «*Ὡς οὕσα καθαρῶτατον*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ θ΄ ἑωθινὸν «*Ὡς ἐπ' ἐσχάτων*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*», «*Κλῆμα ὀσιότητος*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*». Ἀπόστολος: Κυρ. λα΄ ἐπιστ.,

«Πιστὸς ὁ λόγος..., ὅτι ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς» (Α΄ Τιμ. α΄ 15-17)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιδ΄ Λουκᾶ, «Ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν τὸν Ἰησοῦν» (Λκ. ιη΄ 35-43). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας, ὡς εἶθισται.

24. Δευτέρα. Ξένης ὀσίας (ε΄ αἰ.). Βαβύλα ἱερομάρτ. (γ΄ αἰ.), Φίλωνος ἐπισκ. Καρπασίας, Νεοφύτου τοῦ ἐν Κύπρῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λβ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ίακ. β΄ 14-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιε΄ ἐβδ. Ματθαίου (Μρ. ε΄ 24-34).

25. Τρίτη. † Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου (Ναζιανζηνοῦ) (†390).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτικίον «Ὁ ποιμενικὸς ἀλλὸς» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον: 13 Νοεμ., «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος» (Ἰω. ι΄ 1-9)· κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ οἱ δύο τοῦ ἱεράρχου· καταβασίαι «Χέρσον ἀβυσσοτόκον»· εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν αἰῶν «Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις» (Παρακλ. ἦχος α΄, Δευτέρα ἑσπέρας). Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικὴν»· Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμ., «Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς» (Ἐβρ. ζ΄ 26-η΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα» (Ἰω. ι΄ 9-16)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

26. Τετάρτη. Ξενοφῶντος ὀσίου καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ (ζ΄ αἰ.)· Κλήμεντος ὀσίου τοῦ Ἀθηναίου (†1111).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λβ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ίακ. γ΄ 11-δ΄ 6).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιε΄ ἐβδ. Μαθ. (Μρ. ς΄ 7-13).

27. Πέμπτη. † Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως (ἀνακομιδὴ λειψάνου ἐν ἔτει 438).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱεράρχου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἐλλείποντα στιχηρὰ ζῆτει εἰς τὴν 13ην Νοεμ., λέγονται δὲ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον «Ἡ τοῦ στόματός σου» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν με-

γάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον: 13 Νοεμ., «*Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος*» (Ιω. ι' 1-9). Κανόνες, οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν λειτουργίαν μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἱεράρχου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικὴν». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμ., «*Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερέυς*» (Ἐβρ. ζ' 26 - η' 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 13 Νοεμ., «*Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα*» (Ιω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

28. Παρασκευή. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου († 373). Παλλαδίου ὀσίου (δ' αἰ.), Χάριτος μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτρ. α' 1-β' 10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιε' ἐβδ. Ματθαίου (Μρ. ζ' 45-53).

29. Σάββατον. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου (†107).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετὰ «Θεὸς Κύριος» (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. ε' 14-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιε' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κδ' 1-13).

30. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΛΒ'. † Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἰππολύτου ἱερομάρτυρος· ἀνάμνησις τῆς ἐν Τήνῳ εὐρέσεως τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου (1823)· Αὔρας (τῆς καὶ Χρυσῆς) μάρτυρος. ἤχος βαρῦς, ἑωθινὸν ι' (Τ.Μ.Ε., 30 Ἰανουαρίου §§4-6.)

Σημείωσις. Ὡς ὀρίζεται εἰς τὸ μνηαῖον, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱερομάρτυρος Ἰππολύτου ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Καὶ τρόπων μέτοχος*»· κοντάκιον «*Ἐξ ἐφᾶς σήμερον ἐξανατείλας*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ τοῦ Μηναίου 4 εἰς 6, Δόξα, τῶν ἁγίων «*Τὰς μυστικὰς σήμερον*», Καὶ νῦν, «*Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης*». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν ἁγίων «*Σαλπίσσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων*», Καὶ νῦν, «*Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις*» (Παρακλητική, ἤχος πλ. α΄, Σάβ. ἐσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου*», Δόξα, «*Τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστήρας*», Καὶ νῦν, «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῶν ἁγίων, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων «*Ὡς τῶν ἀποστόλων ὁμότροποι*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «*Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως*», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· τὰ μετὰ τὸν πολυέλεον καθίσματα τῶν ἁγίων «*Οἱ σοφοὶ διδάσκαλοι*», Δόξα, «*Ἐορτάζει σήμερον*», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Προστασία ἄμαχε*». Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (1΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων ἄνευ εἰρμῶν (ὁ ἐν τῷ Μηναιῷ κανὼν τῆς Θεοτόκου καταλιμπάνεται)· ἀπὸ γ΄ ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ εἶτα τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναιῦ μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ΄ ζ΄ τὸ κοντάκιον τῶν ἁγίων μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*»· εἶτα «*Τὴν τιμιωτέραν*» εἰς ἤχον βαρὺν εἰρμολογικόν, ἀκολούθως ἢ θ΄ ὥδῃ τοῦ ἀναστασίμου κανόνος* τῆς Παρακλητικῆς εἰς 4 καὶ ἐν συνεχίᾳ ἢ θ΄ ὥδῃ τῶν δύο κανόνων τῶν ἁγίων μετὰ τῶν μεγαλυ-

---

* Τὸ Τ.Μ.Ε. (30 Ἰαν. §4) σημειώνει τὸν ἐν τῷ Μηναιῷ κανόνα τῆς Θεοτόκου, ὁ ὁποῖος ὅμως ἐν Κυριακῇ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ ἀναστασίμου κανόνος, ὅπως ἐπίσης ὀρίζει τὸ αὐτὸ Τ.Μ.Ε. εἰς 25 Ἰαν. §3, εἰς ἣν διάταξιν παραπέμπει καὶ διὰ τὴν ἀκολουθητέαν τάξιν τῆς σήμερον. Ψάλλομεν δὲ πάντοτε «*Τὴν τιμιωτέραν*» εἰς τὸν ἤχον τοῦ ἀμέσως μετ' αὐτὴν κανόνος ἢ εἰρμού.

ναρίων· ἐν τέλει ὁ εἰρμός «[Θεοτόκε ἢ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ἰ΄ ἀναστάσιμον «Τιβεριάδος θάλασσα», τὰ δύο τῶν ἀγίων καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν ἀγίων προσόμοια 4 μὲ στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «Καυχῆσονται ὄσιοι ἐν δόξῃ καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν», β) «Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται», Δόξα, τῶν ἀγίων «Σήμερον αἱ ψυχαὶ τῶν γεγενῶν», Καὶ νῦν, «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»)

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 τροπάρια ἐκ τῆς ζ΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τῶν ἀγίων]. Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Τοὺς τρεῖς μεγίστους» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικὴν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου (ζῆτει ἐν τῷ Μηνολογίῳ). Απόστολος τῶν ἱεραρχῶν, 18ης Ἰαν., «Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ἡμῶν» (Ἐβρ. ιγ΄ 7-16)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 30ῆς Ἰαν., «Ὑμεῖς ἐστέ τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Μτθ. ε΄ 14-19).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν ἀποστολικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

31. Δευτέρα. Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων (†311). Τῶν ἐν Κορίνθῳ ἕξ μαρτύρων (†251), Ἡλίας νεομάρτυρος τοῦ ἐν Καλαμάτῃ (†1685), Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ (†1877).

Ἀπόστολος: παραλειφθεῖς, Κυρ. λβ΄ ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. δ΄ 9-15).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ιε΄ Λουκᾶ (Λκ. ιθ΄ 1-10).

ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας εἴκοσι καὶ ὀκτῶ
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νύξ ὥρας 13

1. Τρίτη. Προεόρτια Ὑπαπαντῆς, Τρύφωνος μάρτυρος (†250). Βασιλείου Θεσσαλονίκης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν (†870), Ἀναστασίου νεομάρτ. τοῦ ἐκ Ναυπλίου (†1655)· τῶν ἐν Μεγάροις τεσσάρων μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὴν λειτουργίαν μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά τὸ προεόρτιον «*Οὐράνιος χορός*», τοῦ μάρτυρος «*Ὁ μάρτυς σου, Κύριε*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον προεόρτιον, ἦχος δ', πρὸς τὸ «*Ἐπεφάνης σήμερον*»

Ὡς ἀγκάλας σήμερον πιστοὶ καρδίας, ἐφαπλοῦντες δέξασθε καθαρωτάτῳ λογισμῷ, ἐπιδημοῦντα τὸν Κύριον, προεορτίους αἰνέσεις προσάδοντες.

Ἀπόστολος: τοῦ μάρτυρος, Σεπτ. 2 (Ῥωμ. η' 28-39)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ις' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. ζ' 5-16)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημειώσεις. 1. Ὅπου τιμᾶται ἐπισημότερον ὁ ἅγιος Τρύφων ἢ ὁ ἅγιος Ἀναστάσιος, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου συμβάλλεται μετὰ τῆς προεορτίου ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἄβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου, κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, πλὴν τῶν Κυριακῶν, δὲν ψάλλεται Παρακλητικὴ.

3. Ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Μικροῦ Εὐχολογίου ὑπὸ τῆς Ἀποστ. Διακονίας (2013 καὶ ἐξῆς), εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μικροῦ Ἀγιασμοῦ ἔχει προστεθῆ καὶ εἰδικὴ εὐχὴ διὰ τὴν εὐλογίαν τοῦ ὕδατος.

2. Τετάρτη. † Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν Θ'. Ἀπολυτικά «*Οὐράνιος χορός*», Δόξα, «*Ὁ μάρτυς σου, Κύριε*»· κοντάκιον «*Ὡς ἀγκάλας σήμερον*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία (ἄνευ ψαλτηρίου) ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς δευτεροῦνται). Ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα τοῦ Μηναίου, ἀλλ' εἰς τὰ δύο τελευταῖα μετὰ στίχων· α) «*Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν*»· β) «*Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ*». Τὸ ἀπολυτίκιον «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*» τρίς. Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*» (ἅπαξ).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον τρίς. Καθίσματα, ἀναβαθμοὶ καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου τὸ τῆς ἑορτῆς, ὃ ζητεῖ Φεβρ. 2, «*Ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλήμ*» (Λκ. β' 25-32). Ὁ ν' ψαλμὸς καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 («ἄνευ στίχων»). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*» (ἀντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) εἰς τὴν θ' ᾠδὴν στιχολογοῦνται τὰ μεγαλυνάρια «*Ἀκατάληπτον ἐστὶ*» μέχρι τοῦ «*Κατελθόντ' ἐξ οὐρανοῦ*», ἀπὸ δὲ τοῦ «*Λάμπρυνόν μου τὴν ψυχὴν*» συμπάλλονται καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ᾠδῆς (ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ α' τροπάριον δίς), εἶτα ὁ εἰρμὸς «*Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ*». Ἐξαποστειλάριον καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*» (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν «*Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ, ἐναντίον πάντων τῶν ἔθνῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὃ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεὶς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλοῦσια*». Μετὰ τὴν εἴσοδον ψάλλονται μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*» καὶ τὸ κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: 2ας Φεβρ., «*Χωρὶς πάσης ἀντιλογίας*» (Ἐβρ. ζ' 7-17). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἀνήγαγον οἱ γονεῖς*» (Λκ. β' 22-40). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ «*Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι*» (ἀντὶ τοῦ

Ἄξιον ἐστί). Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου» (ἢ «Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν· ἀλληλουία»)· «Εἶδομεν τὸ φῶς». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

Εἰδήσεις. 1. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, εἰς τοὺς κανόνας τῶν Μηναιῶν προτάσσεται καθ' ἑκάστην ὁ τῆς ἐορτῆς.

2. Εἰς τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναιῶν (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς «γενικὰς τυπικὰς διατάξεις» §§52-63).

3. Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν ἕως τῆς ἀποδόσεως στιχολογοῦνται συνήθως τὰ τῆς ἐορτῆς ἀντίφωνα (T.M.E., σελ. 49, §5), ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεῖς».

3. Πέμπη. Συμεὼν τοῦ θεοδόχου καὶ Ἄννης τῆς προφήτιδος. Ἰωάννου, Νικολάου καὶ Σταματίου τῶν ἐκ Σπετσῶν νεομαρτύρων (†1822).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ις' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφ. α' 1-9).

Εὐαγγέλιον: τῶν ἀγίων, 3ης Φεβρουαρίου (Λκ. β' 25-38).

4. Παρασκευή. Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου (†436-440). Ἰωάννου ὀσίου, Νικολάου ὁμολογητοῦ (†868), Ἀβραμίου ἱερομάρτυρος (†347).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ις' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. α' 7-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ις' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. η' 1-10).

5. Σάββατον. Ἀγάθης μάρτυρος (†251). Πολυεύκτου Κωνσταντινουπόλεως (†570), Θεοδοσίου ὀσίου τοῦ ἐν Σκοπέλῳ, Ἀντωνίου νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου (†1774).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ις' ἐβδομ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ι' 23-28).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ις' ἐβδ. Ματθ. (Ματθ. κδ' 34-37, 42-44).

6. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἐορτὴν (ις' Ματθαίου). Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης (α' αἰ.), Φωτίου Κων/πόλεως τοῦ μεγάλου καὶ ἰσαποστόλου (†891). Ἦχος πλ. δ', ἐωθινὸν ια'.

«Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς, ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὠρίσθη ὅπως τιμᾶται ἡ μνήμη τῶν ἀγίων μητέρων τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, Ἐμμελείας, Νόννας καὶ Ἀνθούσης».

Α΄. Συνήθης τάξις

Σημείωσις. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (2 Φεβρ. §§ 7-9) ἡ μὴ ἐόρτιος ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου σήμερον καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

Εἰς τὴν Θ΄. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ μεθέορτα (6ης Φεβρ.) 3 «Ὁ ποιητὴς τῶν ἀπάντων» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς» (δοξαστικὸν λιτῆς τῆς ἐορτῆς), Καὶ νῦν, «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν» (ζήτει εἰς λιτὴν τῆς ἐορτῆς).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, «Χαῖρε, κεχαριτωμένη».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον «Χαῖρε, κεχαριτωμένη».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Χαῖρε, κεχαριτωμένη». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν καὶ ἀντιθεοτοκίων ἀνὰ ἓν τῆς ἐορτῆς «Ἐν τῷ ναῷ προσηνέχθης ἡ ζωὴ τῶν ἀπάντων», «Ἐν ναῷ προσηνέχθης τὰ εἰθισμένα» (6 Φεβρ.). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (ια΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἐορτῆς· ἀπὸ γ΄ ὥδῃς μεσῶδιον κάθισμα τῆς ἐορτῆς «*Νηπιάζει δι' ἐμέ*» (6 Φεβρ.)· ἀφ' ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*»· «*Τὴν τιμωτέραν*» καὶ ὁ εἰρμὸς «*[Θεοτόκε ἡ ἐλπὶς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Άγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ια΄ ἀναστάσιμον «Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν», καὶ τὸ ὁμοιον τῆς ἑορτῆς «Τῶν κόλπων τοῦ γεννήτορος» (6 Φεβρ).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ (διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ μηναιὸν κατάλληλα μεθέορτα) τῆς ἑορτῆς 3 «Νόμον τὸν ἐν γράμματι» κ.λπ. (2ας Φεβρ.) εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν», β) «Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ», Δόξα, τὸ ια΄ ἑωθινὸν «Φανερῶν ἑαυτόν», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ΄ ὥδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ἐξ ὕψους κατήλθες», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικὴν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου. Ἀπόστολος Κυρ. ιζ΄ ἐπιστ., «Υμεῖς ἐστὲ ναὸς Θεοῦ ζῶντος» (Β΄ Κορ. ζ΄ 16-ζ΄ 1)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ΄ Ματθ., «Ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος» (Μτθ. ιε΄ 21-28).

Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Β΄. Ἑόρτιος τάξις ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἀγίου Φωτίου

Σημειώσεις. 1. Σήμερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἀγίου Φωτίου –προστάτου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος– τελεῖται πανηγυρικὴ συνοδικὴ λειτουργία, καθιερωθεῖσα συνοδικῶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926. Ἡ ἑόρτιος ἀκολουθία τοῦ ἀγίου ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἢ ἐκ τοῦ παραρτήματος τοῦ Μηναιῶν Φεβρουαρίου (ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας) μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Ὑπαπαντῆς. Τὰ σχετικὰ μὲ τὸν συνοδι-

κὸν ἑορτασμὸν βλέπε εἰς τὸν «Κώδικα Ἐκκλησιαστικῆς Τάξεως καὶ Ἐκκλ. Ἐθιμοτυπίας», τύποις Α.Δ., ἐν Ἀθήναις 2012, σελ. 169 καὶ ἐξῆς (ἰδίᾳ περὶ τῶν ψαλτέων εἰς §§ 14, 17, 19, 21-24, καὶ 29).

2. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱεράρχου ἔχει μικρὸν ἑσπερινόν (στοιχεῖον μοναστ. ἀγρυπνίας), μέγαν ἑσπερινὸν μετ' εἰσόδου καὶ ἀναγνωσμάτων, λιτὴν, 4 δοξαστικά, καθίσματα μετὰ πολυελέου, Εὐαγγέλιον ὄρθρου, καταβασίας καὶ αἴνους· ὅθεν ψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἐπισήμως ἑορταζομένων ἀγίων, κατὰ τὰς συναφεῖς ἀκολουθίας τῆς 11ης Ἰανουαρίου καὶ τῆς 23ης Ἀπριλίου καὶ τὰς παρεμφερεῖς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε.· πρβλ. Τυπικὸν Γεωργίου Ῥήγα, σ. 229-233 (καὶ σ. 181-183)· ἐπίσης «Σύστημα Τυπικοῦ» Κων. Παπαγιάννη, ἔκδ. Ἀπ. Διακονίας, σ. 135-136, §§ 215-218.

3. Συνωδὰ τῇ ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου, καταχωρίζονται ἐφεξῆς αἱ λειτουργικαὶ διατάξεις τῆς σήμερον «ἀναλυτικῶς καὶ μετὰ πάσης λεπτομερείας..., ὥστε οὐδεμία ἀπορία περὶ τῆς τηρητέας λειτουργικῆς τάξεως νὰ ὑφίσταται» (ἀριθμ. πρωτ. 5636/19-11-2015) κατὰ τὸν συνοδικὸν ἑορτασμὸν.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4, μεθεόρτα 3 «Ὁ ποιητὴς τῶν ἀπάντων» κ.λπ. (6ης Φεβρ.), καὶ τοῦ ἱεράρχου τὰ 3 πρῶτα προσόμοια «Ὅτε ἐπινεύσει θεϊκῆ» κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἱεράρχου «Ὅσιε τρισμάκαρ ἀγιώτατε», Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἀγίου.

ἈΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἱεράρχου «Ἐπρεπε τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων», Καὶ νῦν, «Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς).

ἈΠΟΛΥΤΙΚΙΑ τὸ ἀναστάσιμον «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, τοῦ ἱεράρχου, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Χαῖρε, κεχαριτωμένη».

ἈΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ ἱεράρχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς «Χαῖρε, κεχαριτωμένη».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐσημειώθησαν ἐν τῷ ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἐν τῆς ἑορτῆς ἐκ τοῦ μηναίου, «*Ἐν τῷ ναῶ προσηνέχθης ἡ ζωὴ τῶν ἀπάντων*», «*Ἐν ναῶ προσηνέχθης τὰ εἰθισμένα*» (6 Φεβρ.)· εἶτα τὸ διὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἁγίου «*Ὁ ἱεράρχης καὶ σεπτὸς θεηγόρος*», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς ὁμόηχον «*Σαρκὶ νηπιάσαντα ἐξ ἀπειράνδρου μητρὸς*» (4 Φεβρ.), καὶ τὰ εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ὑπαπαντῆς καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἱεράρχου, τὸ μεσῶδιον κάθισμα αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλλάδος, Δόξα, Καὶ νῦν, μεσῶδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς «*Νηπιάζει δι' ἐμέ*» (6 Φεβρουαρίου)· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἱεράρχου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*» «*Τὴν τιμιωτέραν*» καὶ ὁ εἰρμὸς «*[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ια' ἀναστάσιμον «*Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν*», τὸ τοῦ ἁγίου «*Προστάτην σε θερμότατον*» καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «*Τῶν κόλπων τοῦ γεννήτορος*» (6 Φεβρ).

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου ἕτερα 4 «*Τῆς ἐκκλησίας τὸν θεῖον*» κ.λπ., μετὰ τῶν ἐξῆς στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· α) «*Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ κρίσιν*», β) «*Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται*», Δόξα, τὸ ια' ἑωθινὸν «*Φανερῶν ἑαυτόν*», Καὶ νῦν, «*Ἐπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφωμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σώσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ἐξ ὕψους κατήλθες», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη», τοῦ ἱεράρχου «Ὡς τῶν ἀποστόλων ὁμότροπος», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικὴν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμ., «Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς» (Ἐβρ. ζ' 26-η' 2)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἡχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ' Ματθ., «Ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος» (Μτθ. ιε' 21-28).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως. Ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἐορτῆς.

7. Δευτέρα. Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμψάκου (δ' αἰ.), Λουκᾶ ὀσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ Ἑλλάδος (†946).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτρ. β' 21-γ' 9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ις' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 13-17).

8. Τρίτη. Θεοδώρου στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος (†319), Ζαχαρίου τοῦ προφήτου (†620 π.Χ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτ. γ' 10-22).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ις' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 18-27).

9. Τετάρτη. Ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς. Νικηφόρου μάρτυρος (†257). Φιλαργίου Κύπρου, Παγκρατίου Ταυρομενίου (δ' αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἐορτῆς (Φεβρουαρίου 2) ἄνευ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τῶν στιχηρῶν τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθὺς ὁ κανὼν τῆς ἐορτῆς. Συναξάριον ἀναγινώσκειται τὸ τῆς 9ης τοῦ μηνός. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἐορτῆς· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτ. δ' 1-11). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ις' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 28-37).

10. Πέμπτη. † Χαραλάμπους ιερομάρτυρος τοῦ θαυματουργοῦ (†202). Ἀναστασίου Ἱεροσολύμων, Ζήνωνος ὀσίου τοῦ ταχυδρόμου (δ' αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία, ἐορτάσιμος οὔσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναιὸν. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου, ζήτηι Τρίτη ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19). Κανόνες· ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως, καὶ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 15ης Δεκ.– τοῦ ἁγίου, ζήτηι 26 Ὀκτ., «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. γ' ἐβδ. Ἰωάν., «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ἰω. ιε' 17-ις' 2). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Σημείωσις. Ἀπὸ αὔριον ἄρχεται πάλιν ψαλλομένη ἡ Παρακλητικὴ. Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

11. Παρασκευή. Βλασίου ιερομάρτυρος (†316). Θεοδώρας βασιλίσσης (†867) τῆς στερεωσάσης τὴν ὀρθοδοξίαν.

Ἀπόστολος ἡμέρας, Παρ. λγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Πέτρ. α' 1-10).

Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Παρασκ. ις' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ' 1-9).

12. Σάββατον. Μελετίου Ἀντιοχείας (†381). Ἀντωνίου (Β') Κων/ πόλεως (†901), Χρίστου νεομάρτυρος τοῦ κηπουροῦ (†1748).

Τάξις Σαββάτου μετὰ «Ἀλληλουία» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος ἡμέρας, Σαβ. λγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. β' 11-19).

Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Σαββάτου ις' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη' 2-8).

13. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ. Μαρτινιανοῦ ὀσίου (ε' αἰ.). Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης, Εὐλογίου Ἀλεξανδρείας (†607). Ἦχος α', ἐωθινὸν α'. (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§1-3).

Ἄρχεται τὸ Τριώδιον

Σημείωσις. Ἀπὸ σήμερον ἄρχονται συμψαλλόμενοι οἱ ἐν τῷ λειτουργικῷ βιβλίῳ τοῦ Τριωδίου περιεχόμενοι ὕμνοι. Ἐν τισὶ ναοῖς πρὸ

τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἑσπερινοῦ τίθεται ὑπὸ τὴν ἐν τῷ τέμπλῳ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ ἠῆρεπισμένου σκίμποδος τὸ λειτουργικὸν βιβλίον τοῦ Τριωδίου, ἐνθα μεταβαίνει ὁ πρωτοψάλτης (ἐκπροσωπῶν τοὺς ἐν τοῖς ἀναλογίαις ὑπηρετοῦντας), βάλλει πρὸ τῆς εἰκόνης μετανοίας 3, ἀσπάζεται αὐτήν, λαμβάνει μετὰ χεῖρας τὸ Τριῶδιον καὶ ἀσπάζεται αὐτό, ποιεῖ πάλιν μετανοίας μικρὰς 3 καὶ ἀπέρχεται μετὰ τοῦ Τριωδίου εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Θ΄. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*· κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 2 ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου «*Μὴ προσευξώμεθα*», «*Φαρισαῖος κενοδοξία*» εἰς 3, Δόξα, «*Παντοκράτορ Κύριε*», Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Βεβαρημένων τῶν ὀφθαλμῶν μου*», Καὶ νῦν, «*Ναὸς καὶ πύλη*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστὶ*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*» κ.λπ. (ζῆτει ταῦτα εἰς τὸ Μ. Ὁρολόγιον, ἐν τῷ μεσφρίῳ τῆς Α΄ ὥρας ἢ ἐν τέλει τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινόν (α΄), μετὰ δὲ τὸν ν΄ ψαλμόν ψάλλονται τὰ εἰδικὰ τροπάρια τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου (μέχρι τῆς ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν), ἢ τοὶ Δόξα, «*Τῆς μετανοίας*», Καὶ νῦν, «*Τῆς σωτηρίας*», καὶ εἰς τὸν στίχον «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς*» τὸ ἰδιόμελον «*Τὰ πλήθη*».

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*» ἀπὸ

γ' ὧδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· ἀφ' ἑξ' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναιου καὶ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Θεὸν ἀνθρώποις».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ α' ἀναστάσιμον «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν», τοῦ Τριωδίου «Υψηγορίαν φύγωμεν» καὶ τὸ ὅμοιον θεοτοκίον «Ὁ ποιητὴς τῆς κτίσεως».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Τριωδίου ἰδιόμελα 4 (εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα), Δόξα, «Ταῖς ἐξ ἔργων καυχήσεσι», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ζ' ὧδῆ τοῦ Τριωδίου εἰς 4].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Φαρισαίου φύγωμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. γλ' ἐπιστολῶν, «Παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ» (Β' Τιμ. γ' 10-15)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ' Λουκᾶ, «Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν» (Λκ. ιη' 10-14).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἰδήσεις. 1. Ἄν τύχη ἁγίου ἐορταζόμενου μνήμη ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ, πλὴν τῆς Κυριακῆς, κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἐβδομάδας τοῦ Τριωδίου, κοντάκιον ἐν τῇ λειτουργίᾳ λέγεται τὸ «**Προστασία τῶν χριστιανῶν**», καθόσον καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ καταβασίαι λέγονται «**Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου**» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία, σελ. 34, ὑποσημ. 13).

2. Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς παρουσίας ἐβδομάδος, ἢ τις καὶ «προφωνήσιμος» καλεῖται, «καὶ διὰ κρέατος ἀκινδύνως καταλύομεν» (Θεόδωρος Βαλσαμῶν).

14. Δευτέρα. Αὐξεντίου ὀσίου (†470). Ἀβραάμ (ε' αἰ.) καὶ Μάρωνος (δ' αἰ.) τῶν ὀσίων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Πέτρ. α' 20-β' 9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας ιζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ' 9-13).

15. Τρίτη. Ὀνησίμου ἀποστόλου (†109). Εὐσεβίου ὀσίου (ε΄ αἰ.), Μαΐωρος μάρτυρος, Ἀνθίμου ὀσίου (τοῦ Βαγιάνου) τοῦ ἐν Χίῳ (†1960).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Πέτρ. β΄ 9-22).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τρ. ιζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ΄ 14-23).

16. Τετάρτη. Παμφίλου μάρτυρος (†307) καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Φλαβιανοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Πέτρ. γ΄ 1-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ΄ 24-31).

17. Πέμπτη. Θεοδώρου μεγαλομάρτ. Τήρωνος (†307). Μαριάμνης ἀδελφῆς ἀποστ. Φιλίππου (α΄ αἰ.), Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας βασιλέων, Θεοδώρου νεομάρτ. ἐν Μυτιλήνῃ (†1795).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. α΄ 8-β΄ 6).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ΄ 31-ιδ΄ 2).

18. Παρασκευή. Λέοντος πάπα Ῥώμης (†461). Ἀγαπητοῦ ἐπισκόπου Σινάου τοῦ ὁμολογητοῦ (δ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. β΄ 7-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιδ΄ 3-9).

19. Σάββατον. Ἀρχίππου, Φιλήμονος καὶ Ἀπφίας (α΄ αἰών). Φιλοθέης ὀσιομάρτυρος τῆς Ἀθηναίας (†1589).

Τάξις Σαββάτου μετὰ «Ἀλληλοῦα» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ζ΄ 11-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 46-κα΄ 4, η΄ 8).

Σημειώσεις. Εἰς τοὺς ἐορτάζοντας τὴν ἀγίαν Φιλοθέην ναοὺς ἢ ἀκολουθία ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαίτερας φυλλάδος αὐτῆς.

20. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ). Λέοντος ἐπισκ. Κατάνης († 780). Βησσαρίωνος ὀσίου, Πλωτίνου ὀσίου. Ἦχος β΄, ἑωθινὸν β΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§4-6).

Εἰς τὴν Θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου δευτεροῦντες τὸ πρῶτον, Δόξα, «Ὡ πόσων ἀγαθῶν», Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκία». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τῆς πατρικῆς δω-

ρεᾶς», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου». Ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἰθισται, καὶ ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς» κ.λπ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινόν (β')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν), καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Τριωδίου* καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ε' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ Τριωδίου «Τὴν Μωσέως ὥδην»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Τῶν γηγενῶν τίς ἤκουσεν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ β' ἀναστάσιμον «Τὸν λίθον θεωρήσασαι», τὰ δύο τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου 3 «Τὴν τοῦ ἀσώτου φωνὴν» κ.λπ., Δόξα, «Πάτερ ἀγαθέ», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε' ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «Ὅτε κατῆλθες» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «Τῆς πατρώας δό-

---

* Τὸ ἐν λόγῳ κάθισμα ὑπάρχει διορθωμένον καὶ πλήρες (μετὰ πολλῶν ἄλλων διορθώσεων καὶ συμπληρώσεων) εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἀπ. Διακονίας ἐκδοσιν τοῦ Τριωδίου (Ἀθῆναι 2014, σελ. 40), ἐπιμελεῖα τοῦ αἰοδίδιμου ἱερέως Κων. Παπαγιάννη.

ξης σου». Προκείμενον και ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. λδ' ἐπιστ., «*Πάντα μοι ἔξεστιν*» (Α' Κορ. ζ' 12-20)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ' Λουκᾶ, «*Ἀνθρωπὸς τις εἶχε δύο υἱούς*» (Λκ. ιε' 11-32). Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*»· καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Εἶδησις. Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς παρουσίας πρὸ τῆς ἀπόκρεω ἐβδομάδος δὲν γίνεται κατάλυσις, ἀλλὰ τηρεῖται ἡ συνήθης τῶν ἡμερῶν αὐτῶν νηστεία.

21. Δευτέρα. Τιμοθέου ὁσίου τοῦ ἐν Συμβόλοις (θ' αἰ.). Εὐσταθίου Ἀντιοχείας (†360), Ζαχαρίου Ἱεροσολύμων (†633), Ἰωάννου Κων/πόλεως (†577).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λε' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. β' 18-γ' 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ἀπόκρεω (Μρ. ια' 1-11).

22. Τρίτη. Ἡ εὕρεσις τῶν ἰ. λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου (†395-423).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λε' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. γ' 9-22).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης ἀπόκρεω (Μρ. ιδ' 10-42).

23. Τετάρτη. Πολυκάρπου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σμύρνης (†166).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λε' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. γ' 21-δ' 11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετάρτης ἀπόκρεω (Μρ. ιδ' 43-ιε' 1).

24. Πέμπτη. † Ἰωάννου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ ἐπὶ τῇ μνεῖα τῆς α' καὶ β' εὐρέσεως τῆς τ. κεφαλῆς αὐτοῦ (452).

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Μετὰ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου, εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἔσπερια προσόμοια τοῦ Προδρόμου 3 «*Χαίροις ἡ ἱερὰ κεφαλῇ*» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, «*Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν*», Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον α' θεοτοκίον «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*». Εἴσοδος κ.λπ.. Εἰς τὰ ἀπόστιχα (ζήτει ταῦτα μετὰ τὸν ὄρθρον τῆς 24ης καὶ πρὸ τοῦ ἔσπερινοῦ τῆς 25ης τοῦ μηνός) προσόμοια 3, «*Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλὴν*» κ.λπ. ἀνὰ μίαν, με στίχους εἰς μὲν τὸ β' «*Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαβὶδ, ἠτοιμάσα λύχνον τῷ χριστῷ μου*», εἰς δὲ τὸ γ' «*Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιδί ἐπ' αὐτόν*», Δόξα, τὸ ἐν συνεχείᾳ ἰδιόμελον «*Ἦ τῶν θεῶν ἐννοιῶν*», Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον

«Χαῖρε, ἡ ἐλπίς ἡμῶν» (ζήτηε αὐτὸ εἰς τὸν στίχον τοῦ ἀρχικοῦ ἔσπερινοῦ τῆς 24ης). Ἀπολυτίκιον «Ἐκ γῆς ἀνατείλασα», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν (ψάλλε, εἰ βούλει, Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων ἰδιόμελον «*Ἡ πρόφη ἐπὶ πίνακι*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ προδρόμου*»), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐκ γῆς ἀνατείλασα».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «Ἐκ γῆς ἀνατείλασα», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου κατὰ σειρὰν καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ἐν ᾗ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, Πέμ. γ' ἐβδ. Λουκᾶ, «*Ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ*» (Λκ. ζ' 17-30). Κανόνες ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ τοῦ προδρόμου ἄνευ τῶν εἰρμῶν· ἀπὸ γ' καὶ ζ' ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*». Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Ἐκ γῆς ἀνατείλασα» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*». Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι*» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ' ἐβδ. Ματθ., «*Ἀκούσας ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ*» (Μτθ. ια' 2-15). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

25. Παρασκευή. Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως (784-806). Ῥηγίνου ἱερομ. ἐπισκόπου Σκοπέλου (†335), Ἀλεξάνδρου μάρτυρος τοῦ ἐν Θράκῃ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρασκ. λε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Ἰω. 1-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ἀπόκρεω (Μρ. ιε' 20, 22, 25, 33-41).

26. † Ψυχοσάββατον. «*Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων χριστιανῶν*». Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης (†420). Φωτεινῆς μάρτυρος τῆς Σαμαρείτιδος, Θεοκλήτου καὶ λοιπῶν μαρτύρων, Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κων/πόλει (†1575).

(Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριωδίου §§7-9· τὰ σχετικά τοῦ β' ἤχου μαρτυρικά, καθίσματα κ.λπ. ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου.)

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός [καὶ τὸ Ψαλτήριον].

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» –εἰς στίχους 6–, ἑσπέρια μαρτυρικά τοῦ β' ἤχου 3 («*Τῶν ἀγίων μαρτύρων*», «*Χοροὶ μαρτύρων ἀντέστησαν*», «*Μεγάλη ἡ δόξα*»), καὶ προσόμοια τῶν κεκοιμημένων 3 (Σαββάτου πρὸ τῆς Ἀπόκρεω) «*Τῶν ἀπ' αἰῶνος σήμερον*» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «*Θρηνηῶ καὶ ὀδύρομαι*», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Παρήλθεν ἡ σκιά*».

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ «*Φῶς ἰλαρόν*», καὶ ψάλλομεν ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, εἰς ἤχον πλ. δ', τὸ «*Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια*» ἐκ τρίτου, εἰς στίχους τὸ μὲν β' «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω*», τὸ δὲ γ' «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν*»· εἶτα εὐθύς τὸ «*Καταξίωσον*» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

Εἰς τὰ ΑΠΟΣΤΙΧΑ ψάλλεται κανονικῶς* τὸ δ' μαρτυρικὸν καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα τοῦ ἤχου, ὡς ἐξῆς.

Οἱ τὴν ἐπίγειον ἀπόλαυσιν, μὴ ποθήσαντες ἀθλοφόροι, οὐρανίων ἀγαθῶν ἠξιώθησαν, καὶ ἀγγέλων συμπολίται γεγόνασι· Κύριε πρεσβείαις αὐτῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Στίχος. *Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀλλισθήσονται.*

Οἴμοι! οἷον ἀγῶνα ἔχει ἡ ψυχὴ, χωριζομένη ἐκ τοῦ σώματος! οἴμοι πόσα δακρῦει τότε, καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ ἐλεῶν αὐτήν! πρὸς τοὺς ἀγγέλους τὰ ὄμματα ῥέπουσα, ἄπρακτα καθικετεύει· πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα, οὐκ ἔχει τὸν βοηθοῦντα· δι' ὃ ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, ἐννοήσαντες ἡμῶν τὸ βραχὺ τῆς ζωῆς, τοῖς μεταστᾶσι τὴν ἀνάπαυσιν, παρὰ Χριστοῦ αἰτησώμεθα, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχος. *Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.*

Ἐκ γῆς πλαστουργήσας με, εἰς γῆν πάλιν πορεύεσθαι, τῇ παραβάσει με κατέκρινας· ἔστησας ἡμέραν ἐτάσεως, ἐν ἣ τὰ κρυπτά τῆς ἐκάστου πράξεως, φανερὰ παρίσταται ἐνώπιόν σου· τότε φεῖ-

* Ἡ διάταξις τοῦ Τ.Μ.Ε. περὶ 4 μαρτυρικῶν εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ παρόντος ἑσπερινοῦ ὀφείλεται εἰς παλαιὸν τυπογραφικὸν λάθος, ὡς ἔχει καταδειχθῆ ὑπὸ πολλῶν μελετητῶν.

σαι μου αναμάρτητε, και τῶν ἐσφαλμένων μου συγχώρησιν διδούς, τῆς βασιλείας σου μὴ χωρίσης με.

Δόξα, «*Ἀρχή μοι και ὑπόστασις*», Και νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ κείμενον θεοτοκίον «*Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε*».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΚΑΝΩΝ. Μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸν νεκρώσιμον κανόνα τοῦ πλ. β' ἤχου «*Ἐν οὐρανίοις θαλάμοις*» ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς τὰ ἐξῆς προὔμνια και στίχους:

τὸ 1ον τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς εἰς τὸ «*Πρεσβείαις τῶν μαρτύρων σου, Χριστὲ ὁ Θεός, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου*»·

τὸ 2ον τροπάριον εἰς τὸ «*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀλισθήσονται*»·

τὸ 3ον τροπάριον εἰς τὸ «*Δόξα Πατρὶ και Υἱῷ και ἀγίῳ Πνεύματι*»·

τὸ 4ον τροπάριον εἰς τὸ «*Και νῦν και αἰεὶ*»·

μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς «*Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον*» ἄνευ στίχου. Εἶτα τὸ τρισάγιον κ.τ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Ὁ βάθει σοφίας*», Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «*Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα*», Και νῦν, θεοτοκίον «*Σὲ και τεῖχος*», ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ἡ ἐκτενὴς «*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός*».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «*Ὅτι ἐλεήμων*» ψάλλονται τὰ τροπάρια «*Μετὰ πνευμάτων δικαίων*» κ.λπ., και μετὰ ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τῆς εἰκόνης τοῦ δεσπότη Χριστοῦ, κάτωθι τῆς ὁποίας εὐρίσκονται τὰ ὑπὲρ τῶν ἀποικομένων κόλλυβα, ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων ὡς ἐξῆς:

«*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον και ἐλέησον*»· ὁ χορὸς «*Κύριε, ἐλέησον*» γ'.

«*Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίου μνήμης και μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν και συγγενῶν ἡμῶν, ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς και μέχρι τῶν ἐσχάτων, και ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλη-*

μα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον»: ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ' χῦμα.

«Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξη τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται»: ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ' χῦμα.

«Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεςιν τῶν αὐτῶν ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῶ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα»: ὁ χορὸς «Παράσχου, Κύριε».

Ὁ ἱερεὺς «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» ἄπαξ. Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν·

«Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταργήσας καὶ τὸν διάβολον καταπατήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον καὶ τὰς ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, μοναχῶν καὶ πάντων τῶν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· πᾶν ἁμάρτημα τὸ παρ' αὐτῶν πραχθέν, ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσῃ· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια· ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ...»

Ὁ χορὸς τὸ «Αἰωνία ἡ μνήμη» ἐκ τρίτου. Ὁ ἱερεὺς «Σοφία»· «Ὁ ὢν εὐλογητὸς» κ.λπ. καὶ ἐκφωνεῖ τὴν συνήθη εὐχὴν τῆς ἀπολύσεως.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ἀντὶ τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ὁ βάθει σοφίας».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀντὶ τοῦ «Θεὸς Κύριος» ψάλλεται ἐξ ὑπαμοιβῆς εἰς ἦχον πλ. δ' τὸ «Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια» τετράκις, δις ἄνευ στίχου καὶ δις ἐφύμνιον τῶν στίχων «Μα-

κάριοι οὐς ἐξελέξω», «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν*». Εἶτα τὸ ἀπολυτίκιον μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὡς ἀκριβῶς εἰς τὸν ἐσπερινόν. (Καταλιμπανομένης συνήθως τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου) μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὸν τὸ κράτος*».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ β' ἤχου (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριψιδίου) «*Ὁ φαιδρύνας τοὺς ἀγίους*» κ.λπ. –εἰς τοὺς οἰκείους στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*». Εὐθύς (ἐν ταῖς ἐνορίαις παραλειπομένου συνήθως τοῦ, εἰς στάσεις δύο, Ἀμώμου) τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια.

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἐσπερινόν. Οἱ χοροὶ τὸ ἐν τῷ Τριψιδίῳ κάθισμα «*Ἀνάπαυσον, σωτήρ ἡμῶν*», Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «*Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας*».

ΚΑΝΩΝ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ ἐν τῷ Τριψιδίῳ κανὼν μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ. Στίχοι εἰς τὰ τροπάρια α) «*Μακάριοι οὐς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε*», β) «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν*», γ) «*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσονται*», δ') «*Ἀνάπαυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου*». Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ψάλλεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, ἡ αἰτησις, καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα «*Ὁ δι' ἡμᾶς ὑπομείνας*» μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὡς ἐν τῷ Τριψιδίῳ ἀφ' ε' ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, ἡ αἰτησις, τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριψιδίου.

Καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς «*Τὸν ἐν ὄρει ἀγίω*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς «*Τὸν προδηλωθέντα*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*», τὸ ἕτερον καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ προσόμοια «*Δεῦτε πρὸ τέλους πάντες*» κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Τριψιδίῳ. «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Εἶτα «*Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν*» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὄρθρου τῶν καθημερινῶν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ, τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου 3 νεκρώσιμα τοῦ Θεοφάνους (τοῦ β' ἤχου) «*Ῥύμην τοῦ θανάτου*» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ Ψυχοσαββάτου «*Ἄλγος τῷ Ἀδάμ*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «*Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*»· «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.τ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Ὁ βάθει σοφίας*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα*», ὡς ὀρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε. (διάταξις Τριωδίου, εἰς τὸ τέλος τῆς §8).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἢ γ' καὶ ἢ ζ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Ψυχοσαββάτου· ἂν ὅμως ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη «*τῶν καθημερινῶν*». Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγίοις*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Ὁ βάθει σοφίας*» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἀγίων*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον νεκρώσιμα· Ἀπόστολος κοιμηθέντων, «*Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν*» (Α' Θεσ. δ' 13-17)· Εὐαγγέλιον Σαβ. πρὸ τῆς ἀπόκρεω, «*Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε*» (Λκ. κα' 8-9, 25-27, 35-36).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω*». «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». «*Πληρωθήτω*».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «*Μετὰ πνευμάτων δικάϊων*» κ.λπ., καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη ἐν τῷ ἔσπερινῳ.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. Ὁ ἱερεὺς «*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*», «*Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος*», καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις τῆς λειτουργίας.

27. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. «*Μνεῖα τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*». Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου (ἡ' αἰ.). Στεφάνου τοῦ γηροκόμου. Ἐφραίμ ὀσίου τοῦ Κατουνακιώτου (†1998). Ἦχος γ', ἑωθινὸν γ' (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριωδίου §§10-12).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Ὁ βάθει σοφίας*»· κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἀγίων*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου προσόμοια 4 «*Ὅταν μέλλης ἔρχεσθαι*» κ.λπ., Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Ὅταν τίθωνται θρόνοι*», Καὶ νῦν, «*Πῶς μὴ θαυμάσωμεν*». Εἴσοδος κ.λπ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Οἶμοι, μέλαινα ψυχή*», Καὶ νῦν, «*Ἀνύμφευτε παρθένε*». Ἀπολυτίκιον «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ιδιόμελον τῆς λιτῆς «*Τὰς τοῦ Κυρίου γνόντες ἐντολάς*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ὑπὸ τὴν σὴν, δέσποινα*», τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος*».] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (γ')· μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, τὰ τροπάρια «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσώδια τοῦ Τριωδίου καθίσματα (παραλειπομένου τοῦ θεοτοκίου «*Τὸν πάντων ποιητήν*»)· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «*Βοηθὸς καὶ σκεπαστής*». «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς «*Ἀσπόρου συλλήψεως*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ γ' ἀναστάσιμον «*Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται*», καὶ τὰ τοῦ Τριωδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου ιδιόμελα 3 «*Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην*» κ.λπ., Δόξα, «*Προκαθάρωμεν ἑαυτούς*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*», δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ε' ᾠδὴ τοῦ κα-

νόμος τῆς Απόκρεω εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «*Ὅταν ἔλθῃς, ὁ Θεός*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς*. Ἀπόστολος: Κυρ. ἀπόκρεω, «*Βρῶμα ἡμᾶς οὐ παρίστησιν*» (Α΄ Κορ. η΄ 8-θ΄ 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου*» (Μτθ. κε΄ 31-46). Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Σημείωσις. *Εἰς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς παρουσίας ἑβδομάδος, προοίμιον καὶ θυρανοίξια οὔσης τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς νηστείας, μόνον διὰ τυροῦ, ὧν καὶ ἰχθύων καταλύομεν, ἀπέχομεν δὲ κρέατος.*

28. Δευτέρα τῆς τυρινῆς. Βασιλείου ὀσίου τοῦ ὁμολογητοῦ (†750). Προτερίου Ἀλεξανδρείας ἱερομάρτυρος (†457), Κυράνης νεομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ (†1751).

Συμφώνως μὲ σημείωσιν τοῦ Μηναίου, ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὀσίου Κασσιανοῦ τοῦ Ῥωμαίου (29 Φεβρουαρίου), ἐπειδὴ τὸ ἔτος δὲν εἶναι δίσεκτον.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἑσπέρια τῆς Παρακλητικῆς 3 (ἐκ τῆς α΄ ομάδος δύο καὶ ἐν ἐκ τῆς β΄ ομάδος στιχηρῶν) καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Ἄνευ εἰσόδου «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας κ.τ.λ.. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου (σήμερον «*Λιχνευσάμενοι, τὴν πρώτην ὑπέστημεν γύμνωσιν*») δῖς, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (σήμερον «*Τῶν οὐρανίων στρατιῶν*»), Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον τῶν καθημερινῶν (σήμερον «*Τῆ ἀνατραφείσῃ*») (βλ. εἰς Ὁρολόγιον), καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ὡς διατάσσεται ἐν τῷ Τριωδίῳ. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς, ὁ

* Προκείμενον, ἦχος βαρὺς, «*Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ*», στίχ. «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός*». — Ἀλληλουιάριον, ἦχος πλ. δ΄, στίχ. α΄ «*Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάζομεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν*», β΄ «*Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει*».

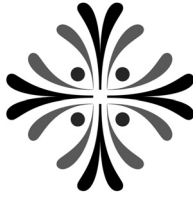
του Μηναιίου και οί δύο τριώδιοι κανόνες του Τριωδίου, ἀλλά εἰς ὅσας ᾠδὰς λέγομεν τὰ δύο τριώδια καταλιμπάνομεν τὰς ᾠδὰς τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναιίου (σήμερον αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὰς ᾠδὰς α΄, η΄ καὶ θ΄)· εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης ᾠδῆς λέγεται ὁ εἰρμὸς μόνον τοῦ πρώτου κανόνος. Δὲν ψάλλονται καταβασίαι, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ ἐν τέλει τῶν ᾠδῶν γ΄, ζ΄, η΄ καὶ θ΄ εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς εἴθισται, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον τῆς ἡμέρας [καὶ «Προστασία»]. Ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας (σήμερον Δευτ. τῆς Τυροφάγου· Γ΄ Ἰωάν. 1-15, καὶ Λκ. ιθ΄ 29-40, κβ΄ 7-39)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημειώσεις. 1. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς διεξάγονται ὡς διατάττονται ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τύπον (πρβλ. Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριωδίου §13)· ἂν ὁμως ἐν τινὶ ἡμέρᾳ τύχη ἑορτὴ ἢ μνήμη ἁγίου, παραλείπονται τὰ τοῦ Τριωδίου.

2. Τῇ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἐσπέρας τῆς παρουσίας ἐβδομάδος ἀντὶ προκειμένου ψάλλεται τὸ «Ἀλληλοῦια» (γ΄) μετὰ στίχων, ἀντὶ δὲ ἀπολυτικίου ψάλλεται τὸ «Θεοτόκε παρθένε», διότι δὲν γίνεται λειτουργία τῆ ἐπομένῃ ἡμέρᾳ· ποιοῦμεν δὲ καὶ μετανοίας, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», καὶ ἀπόλυσις.

3. Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς ὅσας ᾠδὰς τὸ Τριώδιον ἔχει μόνον ἓνα κανόνα, προηγεῖται καὶ ὁ κανὼν τοῦ Μηναιίου, ἀλλ΄ εἰς τὰς λοιπὰς ᾠδὰς λέγονται μόνον τὰ δύο τριώδια.

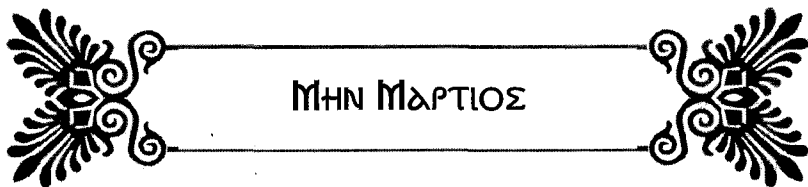

ΜΗΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νύξ ὥρας 12

- 1. Τρίτη τῆς τυρινῆς.** Εὐδοκίας ὀσιομάρτυρος (†160-170), Μαρκελλου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων.

Αἱ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὡς προδεδήλωται χθὲς Δευτέρα.

Ἀπόστολος: Τρίτης Τυροφάγου (Ἰουδα 1-10).

Εὐαγγέλιον: Τρ. Τυροφάγου (Λκ. κβ' 39-42, 45-κγ' 1).

- 2. Τετάρτη τῆς τυρινῆς.** Ἡσυχίου μάρτυρος. Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρηναίας Κύπρου (†326), Εὐθαλίας παρθενομάρτυρος (†252).

Μνήμη Νικολάου ἱερέως τοῦ Πλανᾶ († 2 Μαρτίου 1932). Κατ' ἀπόφασιν τῆς ἱ. Συνόδου, εἰ τόχοι ἐν τῇ μεγ. τεσσαρακοστῇ, μετατίθεται ἡ μνήμη αὐτοῦ τῇ α' Κυριακῇ τοῦ Μαρτίου.

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Αἱ λοιπαὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὡς προδεδήλωται τῇ Δευτέρα.

Εἶδησις. Κατ' ἔθος ἐπικρατῆσαν εἰς ὅσασαν τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς τυρινῆς ἐβδομάδος οὔτε τελεία θ. λειτουργία οὔτε προηγιασμένη τελεῖται· ἐκτὸς ἂν τύχη ἐν ταῖς ἡμέραις αὐταῖς μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, ὅποτε καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου καὶ ψάλλεται μόνον ἡ τοῦ ἁγίου τοιαύτη, τελεῖται δὲ ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

- 3. Πέμπτη τῆς τυρινῆς.** Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων. Θεοδωρήτου ἱερομάρτυρος.

Αἱ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὡς προδεδήλωται τῇ Δευτέρα.

Ἀπόστολος: Πέμπτης Τυροφάγου (Ἰουδα 11-25).

Εὐαγγέλιον: Πέμ. Τυροφ. (Λκ. κγ' 1-31, 33, 44-56).

- 4. Παρασκευὴ τῆς τυρινῆς.** Γερασίμου ὀσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ (†475)· Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς τῶν μαρτύρων (†273).

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Σημειώσεις. Αί λοιπαί ακολουθίαι διεξάγονται ὡς προδεδήλωται τῇ Δευτέρᾳ. Εἰς τὸν ὄρθρον τῆς σήμερον ἢ θ' ὥδῃ τῶν κανόνων τοῦ Τριωδίου εἶναι συνήθως ἑλλιπής, ὑπάρχει δὲ πλήρης μόνον εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἀπ. Διακονίας ἐκδοσιν τοῦ Τριωδίου (Ἀθῆναι 2014), ἐπιμελεία τοῦ ἀοιδίμου ἱερέως Κων. Παπαγιάννη.

- 5. Σάββατον τῆς τυρινῆς.** † «Τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν». Κόνωνος ὀσιομάρτυρος (α' αἰ.). Κόνωνος μάρτυρος τοῦ κηπουροῦ (γ' αἰ.). Μάρκου ὀσίου τοῦ Ἀθηναίου (δ' αἰ.), Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Ῥαψάνης.

Εἰς τὴν θ', ἀναγινωσκομένην λιτήν, ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (ἀνευ τοῦ Μηναιίου). Καὶ νῦν τῶν ἑσπερίων τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»· ἀνευ εἰσόδου, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ μετ' αὐτὸ ἕτερον προκείμενον, τὸ «Καταξίωσον» κ.λπ.. Τὸ ἀπολυτικίον «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος». Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ κανὼν τῶν πατέρων ἐκ τοῦ Τριωδίου· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος «Ἄσμα ἀναπέμψωμεν»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Τὸν προδηλωθέντα»· εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν αἰῶνων «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ὀσίων...» Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Προστασία»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ὀσιακά (βλέπε ἐν τῷ Τριωδίῳ)· Ἀπόστολος ὀσιακός, Σαβ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ., «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. ε' 22-ζ' 2)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην» (Μτθ. ζ' 1-13)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι».

- 6. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ.** «Ἀνάμνησις τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ». Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων (†845). Μνήμη τῆς εὐρέσεως τοῦ τ. σταυροῦ ὑπὸ τῆς ἁγίας Ἑλένης (326). Ἦχος δ', ἑωθινὸν δ' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§14-16).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικίον «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»· κοντάκιον «Ὡς εὐσεβείας κήρυκας».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «*Ἐκάθισεν Ἀδάμ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Ἐξεβλήθη Ἀδάμ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου*». Ἀπολυτίκιον «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελον «*Ἥλιος ἀκτῖνας*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μυστικῶς ἀνυμνοῦμεν*», τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικά τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*» κ.λπ..

Εἰδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεστοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος*».] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειράν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (δ')· μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, τὰ τροπάρια «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου· ἀφ' ε' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς «*Θεὸν ἀνθρώποις*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ δ' ἀναστάσιμον «*Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες*» καὶ τὰ δύο τοῦ Τριωδίου.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου ιδιόμελα 3 «*Ὁἴμοι! ὁ Ἀδάμ*» κ.λπ., Δόξα, «*Ἐφθασε καιρὸς*», Καὶ νῦν, «*Ἐπερευλογημένην*», δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ε' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Τυρινῆς εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον

τοῦ Τριωδίου «*Τῆς σοφίας ὁδηγέ*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουι-
 άριον* τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς (βλέπε ἐν τῷ Τριωδίῳ): Ἀπό-
 στολος: Κυρ. τῆς τυρινῆς, «*Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία*»
 (Ῥωμ. ιγ' 11-ιδ' 4). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀν-
 θρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν*» (Μτθ. ζ' 14-21). «*Ἄξιον
 ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Δίνετε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκιον «*Τὸ
 φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*»: κοντάκιον «*Τῆς σοφίας, ὁδηγέ*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἰς
 τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» (λεγόμενον σύντομον) ἀπὸ τοῦ στίχου
 «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὰ 4 κατασκευτικὰ τοῦ δ' ἤχου (ζῆτει
 αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) «*Ἦθελον δάκρυσιν ἐξαλεῖψαι*»
 κ.λπ., προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «*Ἐγκρατεία τὴν σάρκα*» κ.λπ.
 (ζῆτει τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας) καὶ τοῦ Μηναιίου
 (Μαρτίου 7) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιο
 ἰεροτοκίον. Εἰσοδος μετὰ θυμιατοῦ (ἢ τις γίνεται ἐν πάσαις
 ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς εἰς τὸ λυχνικόν, διὰ τὰ
 μεγάλα προκείμενα), «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ μέγα προκείμενον
 «*Μὴ ἀποστρέψης*», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Ἡ ἐκτενὴς
 «*Εἶπωμεν πάντες*», «*Καταζῶσον*» καὶ τὰ λοιπὰ. Ἀπόστιχα, τὸ
 ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «*Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου*» δις καὶ τὸ μαρ-
 τυρικὸν «*Ὁ ἐνδοξαζόμενος*» ἕπαξ, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν,
 Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον «*Τῶν ἀγγέλων αἱ τά-
 ξεις*». «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ὅτι σοῦ ἐστίν*», οἱ χο-
 ροὶ τὰ τροπάρια «*Θεοτόκε παρθένε*», «*Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ*»,
 κ.λπ.: «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*»,
 «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ*»: ὁ ἱερεὺς «*Ὁ ὢν εὐλο-
 γητός*», «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ τρεῖς μεγ. μετάνοιαι μετὰ τῆς
 οἰκείας εὐχῆς, καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις «*Χριστός ὁ ἀληθινὸς Θεὸς
 ἡμῶν*» (ἐν ἧ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας): πρὸ
 τοῦ «*Δι' ἐχῶν*» ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «*Πάντων προστατεύεις,
 ἀγαθή*», κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου παρέχεται διὰ τοῦ

* Οἱ στίχοι τοῦ ἀλληλουιاریου· α' «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ
 καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, ὑψιστε*», β' «*Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρῶτὸ τὸ ἔλεός σου
 καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα*».

ιερέως ή συγχώρησις, και εΐτα τὸ «*Δι' ἐχθῶν*» (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §17).

Εΐδησις. Ἡ τάξις αὐτῆ τηρεῖται κατὰ τοὺς κατανυκτικοὺς ἐσπερινοὺς και τῶν ἐπομένων πέντε Κυριακῶν τῶν νηστειῶν, ἐναλλασσομένων τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων τῶν ἤχων ἐκάστης ἐβδομάδος και τῶν λοιπῶν τροπαρίων τοῦ Τριωδίου.

7. † Καθαρὰ Δευτέρα. Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπευσάντων ἱερομαρτύρων (δ' αἰ.). Λαυρεντίου ὀσίου τοῦ Μεγαρέως.

Ἄρχεται ἡ ἀγία και μεγάλη Τεσσαρακοστή

Τῆ Δευτέρᾳ πρῶι παραλείπεται τὸ μεσονυκτικὸν «διὰ τὴν τῆς ἐσπέρας παράκλησιν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον κ.τ.λ., «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'), Δόξα, Καί νῦν, «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ*», και ὁ ἱερεὺς εὐθὺς* «*Δόξα τῆ ἀγία και ὁμοουσίῳ*», ὁ δὲ ἀναγνώστης τὸν ἐξάψαλμον. Τὰ εἰρηνικὰ και ἡ ἐκφώνησις «*Ὅτι πρέπει σοι*».

ΤΡΙΑΔΙΚΑ. Εἰς τὸν ἤχον τῆς ἐβδομάδος (δ' ἤχος) τὸ ἀλληλουιάριον τετράκις μετὰ τοὺς στίχους αὐτοῦ «*Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει*» κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Ὠρολογίῳ, μεθ' ὃ τοὺς ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου τριαδικοὺς ὕμνους** τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος. [Τὰ ἐνδιάτακτα 3 καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.] Μικρὰ συναπτῆ.

* Τὸ μεσονυκτικὸν και τὰ τροπάρια «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*» κ.λπ. παραλείπονται μόνον σήμερον· ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τῆς Τεσσαρακοστῆς λέγονται ὡς συνήθως· [ἐν δὲ ταῖς ἱεραῖς μοναῖς] λέγονται και οἱ δύο ψαλμοὶ 19 και 20 ὡς ἐν τῷ Ὠρολογίῳ.

** Ἰστέον, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν τριαδικῶν ὕμνων γίνεται ὡς ἐξῆς. Τοῦ 1ου τροπαρίου μετὰ τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἡμέρας (Δευτέρα: «*προστασίας τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς*». Τρίτη: «*πρεσβείας τοῦ προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς*». Τετάρτη και Παρασκευή: «*δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς*». Πέμπτη: «*πρεσβείας τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς*»).

Τοῦ 2ου τροπαρίου μετὰ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ (π.χ. «*πρεσβείας τοῦ ὀσίου, σῶσον ἡμᾶς*» ἢ «*πρεσβείας τῆς ἀθληφόρου...*» ἢ «*πρεσβείας τῶν μαρτύρων...*» ἢ «*πρεσβείας τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς*» κ.λπ.). Ἄν ὅμως ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἡ συμπλήρωσις τοῦ 2ου τροπαρίου γίνεται ὅπως και τοῦ α', πλὴν τῆς Πέμπτης,

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν, τὰ κατασκευαστικὰ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος (Δευτέρας τοῦ δ΄ ἤχου, ἃ περ ζῆται εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριωδίου). Εἰς τὴν β΄ καὶ γ΄ στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου (Δευτέρας α΄ ἑβδομάδος «*Τῆς νηστείας τῇ θεῖα ἀπαρχῇ*» κ.λπ.).

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὸ «*Σῶσον, ὁ Θεὸς*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ΄) καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς*». Ἐν συνεχείᾳ στιχολογοῦνται αἱ ἑννέα βιβλικά φῶδα κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Εἶτα ψάλλονται ἢ ἀναγινώσκονται, ἄνευ προῦμνίου ἢ στίχου τινός, οἱ κανόνες ὡς ἐξῆς: εἰς ὅσας φῶδας ὑπάρχουν τριώδια προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ἔπονται τὰ τριώδια, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς φῶδας μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄ φῶδης τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς (ἐννοεῖται ὅτι, ἂν μετὰ τὸ Μηναῖον ἀνεγνώσθησαν τριώδια, τότε ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τριωδίου), αἴτησις, ἐκφώνησις «*Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*» καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἢ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ) τοῦ σταυροθεοτοκίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς δ΄ φῶδης τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (ἢ τοῦ τριωδίου) ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, αἴτησις καὶ ἐκφώνησις «*Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς*». Εἶτα ἀντὶ κοντακίου τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικὸν κάθισμα (ζῆται ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου· τὸ τυχὸν κοντάκιον τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται), καὶ τὸ συναξάριον. (Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ η΄ φῶδι πρὸ τοῦ τριαδικοῦ, ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν «*Ἐὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...*»).

Εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, ἐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η΄ φῶδης τοῦ β΄ τριωδίου, «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα*» καὶ στιχολογοῦμεν τὸ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπισυνάπτοντες «*Τὴν τιμιωτέραν*»: εἶτα ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ φῶδης τοῦ β΄ τριωδίου καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Αἴτησις, καὶ ἐκφώνησις «*Ὅτι σὲ αἰνοῦσι*».

ἀφιερωμένης οὔσης καὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, καθ' ἣν ἡ συμπλήρωσις γίνεται μετὰ τοῦ «*πρεσβείας τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς*».

Τοῦ 3ου τριαδικοῦ ὕμνου ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἀεῖποτε μετὰ τοῦ «*διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς*».

ΦΩΤΑΓΩΓΙΚΟΝ* ψάλλεται (ἐκ τρίτου) τὸ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος ἀντι ἐξαποστειλαρίου. [Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς τῶν αἰνῶν] στιχηρὰ αἰνῶν δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εὐθὺς «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ὁ ἱερεὺς «*Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινήν*» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ΤΩΝ ΑΙΝΩΝ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἀπαξ εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ἢ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῆ) σταυροθεοτοκίον (σημερον τὸ ἰδιόμελον «*Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία*» κ.τ.λ.).

«*Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ἐν τῷ ναῶ ἐστῶτες*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*»· ὁ ἱερεὺς «*Ὁ ὢν εὐλογητός*», τὸ «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς «*Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου*» καὶ εὐθὺς ἐπισυνάπτονται

Αἱ ΩΡΑΙ, ἀρχόμεναι πᾶσαι μετὰ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ', κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Ὡρολογίου (ἀλλ' ἐν ταῖς ἐνορίαις μετὰ τὴν εὐχὴν «*Κύριε καὶ Δέσποτα*» παραλείπεται τὸ τρισάγιον καὶ λέγεται εὐθὺς ἢ εὐχὴ ἐκάστης ὥρας). Εἰς τὴν θ' ὥραν, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τὰ μετ' αὐτὸ τροπάρια «*Βλέπων ὁ ληστής*» κ.λπ., τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*», ὁ ἱερεὺς «*Δι' εὐχῶν*», αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς «*Κύριε καὶ δέσποτα*» καὶ οἱ χοροὶ εἰς ἤχον πλ. δ' τοὺς μακαρισμοὺς μετ' ἐφυμνίου εἰς ἕκαστον στίχον τὸ «*Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ Ὡρολογίῳ τάξιν. Εἶτα τὰ τροπάρια «*Χορδὸς ὁ ἐπουράνιος*» κ.λπ., Καὶ νῦν, «*Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν*», τὸ «*Ἄνες, ἄφες*», τὸ «*Πάτερ ἡμῶν*», ὁ ἱερεὺς «*Ὅτι σοῦ ἐστί*», καὶ τὰ κοντάκια «*Ἐπὶ τοῦ*

* Ἰστέον ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν φωταγωγικῶν γίνεται μὲ τὰ σημειωθέντα χαρακτηριστικὰ εἰς τοὺς τριαδικοὺς ὕμνους, ἀλλὰ εἰς τὰ φωταγωγικὰ κατακλείονται οὐχὶ μὲ τὸ «*σῶσον ἡμᾶς*», ἀλλὰ μὲ τὸ «*καὶ σῶσόν με*» (π.χ. «*πρεσβείαις τῆς ἀθληφόρου καὶ σῶσόν με*», τὸ δὲ γ' πάντοτε μὲ τὸ «*πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με*»).

δρους μετεμορφώθης», τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (βλέπε αὐτὸ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν τυπικῶν), τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικόν (τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη καὶ μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν τῶν κανόνων), Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «*Μετὰ τῶν ἁγίων*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Προστασία*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), «*Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (γ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*», ὁ ἱερεὺς «*Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς*», αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιαι, μεθ' ἧς ἄρχεται

· **Ὁ ἑσπερινός (ἄνευ προηγιασμένων δώρων)**. Μετὰ τὰς ᾠδ' ἄνω 3 μεγ. μετανόιας εὐθὺς «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ' καὶ ὁ προοιμιακός [μετὰ τὰ εἰρηνικὰ λέγε, εἰ βούλει, τὸ ἠ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου]. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», εἰς στίχους 6, στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «*Πᾶσαν ἁμαρτίαν*» κ.λπ., καὶ 3 τοῦ ἁγίου τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον τοῦ Μηναίου (ἢ ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ σταυροθεοτοκίον ἢ ἐν ἐκάστη Παρασκευῇ τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος).

Ἄνευ εἰσόδου «*Φῶς ἱλαρόν*», ὁ ἱερεὺς «*Ἐσπέρας*», ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν οἰκειῶν προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, τὸ «*Καταξιώσων*», ὁ ἱερεὺς «*Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινήν*» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν στίχον ἅπαντα τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ τάξιν. «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., εἰς ἤχον πλ. α' τὰ τροπάρια «*Θεοτόκε παρθένε*» κ.λπ., τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*», ὁ ἱερεὺς «*Ὁ ὦν εὐλογητός*», τὸ «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ 3 μεγάλοι μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκειᾶς εὐχῆς, τρισάγιον κ.λπ., τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'), «*Παναγία τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος*», «*Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου*» τρίς (χϋμα), Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ ἀναγνώστης τοὺς ψαλμοὺς λγ' (33) «*Εὐλόγησω τὸν Κύριον*» καὶ ρμδ' (144) «*Υψώσω σε, ὁ Θεὸς μου*» καὶ ἀπόλυσις (ἐν τῇ ὁποίᾳ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας).

Σημείωσις. Ὁ ρμδ' ψαλμὸς «*Υψώσω σε, ὁ Θεὸς μου*», καλούμενος ἐπίσης καὶ «*στίχος τῆς τραπέζης*», καταλιμπάνεται διὰ τὴν νηστειὰν τῆς Δευτέρας καὶ Τρίτης τῆς α' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν.

Τῆ Δευτέρα ἐσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον, κατὰ τὴν συνήθη ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξιν· μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ ἐνδιάτακτον τμήμα τοῦ μεγ. κανόνος μετὰ τῶν εἰρμῶν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (τὰ τροπάρια ἐκάστης ὥδης μὲ στίχον «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον). Μόνον κατὰ τὴν α' ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ὁ ἱερεὺς ἐκ τῶν βημοθύρων ἀναγινώσκει τὸ οἰκτεῖον Εὐαγγέλιον τῶν παννυχίδων (σήμερον τῆς Δευτέρας, «Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε», Λκ. κα' 8-36). Εἰς τὴν ἀπόλυσιν πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ψάλλεται τὸ τροπάριον «Πάντων προστατεύεις» (ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἐσπέρας τὸ «Σφαγὴν σου τὴν ἀδικον»).

Εἰδήσεις. 1. Εἰς τοὺς ἱκετευτικούς στίχους τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου «Παναγία δέσποινα Θεοτόκε» ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον «Ὅσοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν» καὶ στίχος τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἔτι δέ, εἰ ὁ τυχὼν ἅγιος, οὗ τινος ἐψάλλῃ ὁ ἐσπερινός, εἶναι ἐορταζόμενος, καὶ στίχος αὐτοῦ (παράβαλε Τ.Μ.Ε., 10 Φεβρ., §13).

2. Ἐπίσης τὰ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τροπάρια ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἔτερα τροπάρια ψαλλόμενα ἡμέραν παρ' ἡμέραν», λέγονται τὴν ἐσπέραν ἐκάστης Τρίτης καὶ Πέμπτης ἀντὶ τῶν «Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου» κ.λπ..

3. Τμήματα τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἔχουν ἐν τῷ Τριωδίῳ, ψάλλονται μόνον τὴν α' ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν.

4. Τῆ Παρασκευῇ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου καὶ ἀναγινώσκειται μία στάσις τῶν Χαιρετισμῶν.

8. Τρίτη. Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας (†842-5), Ἑρμοῦ ἀποστόλου (α' αἰ.).

Τῆ Τρίτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν (ὃ περ ἀπὸ σήμερον λέγεται εἰς πᾶσας τὰς καθημερινὰς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς), ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἐσπερινὸς τῆς ἐπομένης ἄνευ προηγουμένης (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §18 καὶ §19).

Εἰς τὸν ἐσπερινόν (Τ.Μ.Ε., 9 Μαρτ. §1). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», εἰς στίχους 6, προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «Βρώσει πάλαι πικρᾶ» κ.λπ. καὶ τῶν ἁγίων (9 Μαρτίου) ἕτερα 3 προσόμοια «Φέροντες τὰ παρόντα» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, εὐθὺς τὸ ἐξῆς

όμοιχον σταυροθεοτόκιον (ἐκ τῆς 14ης Μαρτ.) πρὸς «Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε»·

Ὅτε ἐν σταυρῷ σε ἡ ἀμνάς, ἄρνα τὸν οἰκεῖον ἐώρα κατακεντούμενον, ἥλιος ὠλοφύρετο ἐκπληττομένη σφοδρῶς, καὶ δακρυσουσα ἔλεγε· Πῶς θνήσκεις υἱέ μου, θέλων τὸ χειρόγραφον τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ, ῥῆξαι καὶ θανάτου λυτῶσαι, ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον; Δόξα, τῇ οἰκονομίᾳ σου φιλάνθρωπε.

Ἄνευ εἰσόδου «Φῶς Ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ ἀπόστιχα τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ Τριωδίου «*Νηστείαν οὐκ ἀποχήν*» κ.λπ. μετὰ τοῦ αὐτόθι Δόξα, Καὶ νῦν, σταυροθεοτοκίου. «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτικίον τῶν μαρτύρων «*Τὰς ἀληθδόνas τῶν ἁγίων*» καὶ εὐθὺς τὰ «*Θεοτόκε παρθένε*» καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως (ἐν τῇ ἀπολύσει, οἱ ἅγιοι τῆς 9ης Μαρτίου).

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ β' τμήματος τοῦ μεγ. κανόνος· εἰς τοὺς ἱκετευτικούς στίχους «*Παναγία δέσποινα Θεοτόκε*» ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ ὁ ἐξῆς στίχος τῶν ἁγίων «*Ἄγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν*»· Εὐαγγέλιον τῆς Τρίτης τῶν παννυχίδων «*Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην*» (Μτθ. ζ' 1-13)· εἰς τὴν συγχώρησιν «*Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον*».

Διατάξεις καθημερινῶν Τεσσαρακοστῆς

1. Καθ' ἐκάστην ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς τὸ πρῶτὸ τῶν ἑβδομάδων τῆς Τεσσαρακοστῆς διεξάγονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου τῆς ἡμέρας, τῶν ὥρων καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ὡς περιγράφεται κατὰ τὴν παροῦσαν α' ἑβδομάδα.

2. Ὁ ἑσπερινὸς τελεῖται μετὰ τῶν προηγιασμένων ἐκάστη Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ, ταῖς δὲ λοιπαῖς τρεῖς ἡμέραις ἄνευ προηγιασμένης, ἐκτὸς εἰ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Τυπικῷ διαλαμβανόμενα (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§20-21). Συμφώνως μὲ ἀρχαῖα Τυπικὰ εἶναι δυνατὴ ἡ τέλεσις προηγιασμένης καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τρεῖς νηστησίμους ἡμέρας, ἐν ἡ ἀνάγκῃ τὸ ἀπαιτῆ (πρβλ. Σύστημα Τυπικοῦ §1708 ὑπόσημ. 1169, καὶ §1714 ὑπόσημ. 1177).

3. Ἐν τῇ ἀπολύσει τοῦ ἑσπερινοῦ (τελουμένου συνήθως τὸ πρῶτὸ τῆς προηγουμένης) καὶ τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου μνημονεῦεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας ὁ ἔχων ἀκολουθίαν ἐν τῷ Μηναίῳ.

4. Εάν τόχη μνήμη έορταζόμενου αγίου εν ταῖς νηστησίμοις ἡμέραις, τελείται προηγιασμένη (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριωδίου §22), εν δὲ τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ έορταζόμενος αγιος. Εάν τυχόν προηγηθῆ και έδρτιος ὄρθρος, ψάλλονται καταβασίαι «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*» (Τ.Μ.Ε. 10 Φεβρ., 24 Φεβρ., 9 Μαρτίου, και Προθεωρία §27). [Επίσης είναι δυνατὸν μνήμη έορταζόμενου αγίου συμπίπτουσα εν καθημερινῇ τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς νὰ μετατεθῆ εν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ (Σύνοδος εν Λαοδικείᾳ έτους 362, κανόνες μθ' και να').]

9. Τετάρτη. † Τῶν αγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν εν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων (†320).

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τοὺς αἴνους ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων «*Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος*», «*Τὴν τετραδεκάριθμον χορείαν*», «*Ἀληθείας κρατήρα*», Δόξα, «*Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον*» (βλέπε εις τὸν στίχον τῶν αἰνῶν), Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ἀδιόδευτε πύλη*», τρισάγιον κ.λπ. και ἀπολυτίκιον «*Τὰς ἀληθόνας τῶν αγίων*».

Εἰς τὸν ὄρθρον (έορτάσιμον). Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εις τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Τὰς ἀληθόνας τῶν αγίων*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου*». [Τὸ ψαλτήριον τῆς ἡμέρας.] Τὰ καθίσματα κατὰ σειρὰν και ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς εν τῷ Μηναίῳ· Εὐαγγέλιον τῶν μαρτύρων, Τρ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ, «*Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων*» (Λκ. κα' 12-19). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν και ὁ τῶν μαρτύρων· ἀπὸ γ' και ζ' ὥδῆς ὡς εν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*». Τὸ ἐξαποστειλάριον τῶν μαρτύρων και τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 3 προσόμοια τῶν αγίων «*Δεῦτε μαρτυρικὴν*» κ.λπ. εις 4, Δόξα, «*Ἄθλοφόροι Χριστοῦ*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μακαρίζομέν σε*»· δοξολογία μεγάλη και τὸ ἀπολυτίκιον.

ΩΡΑΙ. Εὐθὺς «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» (γ'), και αἱ ὄραι λιταί, λέγοντες εις ἐκάστην χῦμα, μετὰ μὲν τοὺς ψαλμοὺς, Δόξα, «*Τὰς ἀληθόνας*», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς ὥρας, μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ κοντάκιον τῶν μαρτύρων «*Πᾶσαν στρατιάν*». Εἰς τὴν θ' ὥραν συνάπτονται, ὡς συνήθως, οἱ μακαρισμοὶ (μὲ μόνον τὸ κοντάκιον τῶν αγίων) κ.τ.λ.· μετὰ τὸ «*Ὁ*

Θεὸς σικτιρήσαι ἡμᾶς» καὶ τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος» ὁ ἱερεὺς τὴν (μικρὰν) ἀπόδυσιν καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν», μεθ' ὃ ἄρχεται

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς ἰ. ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων. Ὁ ἱερεὺς «*Εὐλόγημένη ἡ βασιλεία*». «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» τρὶς καὶ ὁ προοιμιακός. Τὰ εἰρηνικά, καὶ τὸ ἠ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («*Πρὸς Κύριον*»). Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» εἰς στίχους 10, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας «*Νηστεύοντες, ἀδελφοὶ*» δὶς, τὸ μαρτυρικόν «*Εἴ τις ἀρετῆ*» ἅπαξ, προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «*Φεγγοβόλους ὑμᾶς*» κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μηναιου τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἁγίων «*Φέροντες τὰ παρόντα*» κ.λπ. (9 Μαρτίου, εἰς τὸν πρῶτον ἑσπερινόν) εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, τῶν ἁγίων «*Ἐν ᾧδαῖς ἁσμαμάτων*», Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον προσόμοιον «*Ἔργοις σκοτεινοῖς*».

Σημείωσις. Εἰς τὰς λοιπὰς προηγιασμένας, μὴ ὑπάρχοντος ἑορταζομένου ἁγίου, μετὰ τὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου ψάλλονται προσόμοια τοῦ ἁγίου τῆς ἐπαύριον μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν.

Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, «*Φῶς Ἰλαρόν*» ἄνευ μέλους, ὁ ἱερεὺς «*Ἐσπέρας*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ «*Κατευθυνθήτω*» κατὰ τάξιν ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν χορῶν. Ὁ Ἀπόστολος τῶν μαρτύρων, Μαρτίου 9, «*Τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον*» (Ἐβρ. ιβ' 1-10), τὸ Εὐαγγέλιον αὐτῶν, Τετ. θ' ἔβδ. Ματθ., «*Ὅμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*» (Ματθ. κ' 1-16).

Σημείωσις. Μὴ ὑπάρχοντος ἑορταζομένου ἁγίου, ἡ εἴσοδος γίνεται μετὰ θυματοῦ, χωρὶς νὰ ἀναγινώσκειται Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον· ἀλλὰ τῇ Μεγ. Ἑβδομάδι ἀναγινώσκειται μόνον Εὐαγγέλιον.

Ἡ ἕκτηνῆς, τὰ τῶν κατηχουμένων κ.λπ., καὶ ἀντὶ χειρουβικοῦ τὸ «*Νῦν αἱ δυνάμεις*». Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσνον*»· τὸ «*Εὐλόγησω τὸν Κύριον*» κ.λπ., καὶ ἡ ἀπόδυσις, εἰς ἣν μνημονεύονται πάλιν οἱ ἅγιοι τῆς 9ης Μαρτίου.

Σημείωσις. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ γ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· Εὐαγγέλιον τῆς Τετάρτης τῶν παννυχίδων «*Ἐχετε πίστιν Θεοῦ*» (Μρ. ια' 23-26, Ματθ. ζ' 7-8)· εἰς τὴν συγχώρησιν «*Πάντων προστατεύεις*».

10. Πέμπτη. Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 5 μαρτύρων (†251). Ἀναστασίας τῆς πατρικίας, Μιχαὴλ Μαυροειδῆ νεομάρτ. τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει (†1544).

Τῇ Πέμπτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἐπομένης (11 Μαρτίου) ἄνευ προηγιασμένης.

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ δ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Πέμπτης τῶν παννυχίδων «*Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν*» (Μτθ. ζ' 7-11)· εἰς τὴν συγχώρησιν «*Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον*».

11. Παρασκευή. Σωφρονίου πατρ. Ἱεροσολύμων (†638-44). Πιονίου, Τροφίμου καὶ Θαλλοῦ τῶν μαρτύρων, Θεοδώρας ὁσίας (τῆς ἐκ Σερβίων Κοζάνης) βασιλίσσης Ἄρτης.

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὥρων μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ἠ΄ κάθισμα («*Πρὸς Κύριον*»). Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» (ἦχος πλ. α') ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριωδίου) «*Δεῦτε πιστοί*» (δῖς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ δ' ἦχου «*Ὁ ἐνδοξαζόμενος*» κ.λπ. (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου (ἐκ τοῦ Τριωδίου) «*Δεῦτε, φιλομάρτυρες*» κ.λπ., Δόξα, «*Ὅργανῳ χρησάμενος*», Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ*» (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευὴ ἑσπέρας, ἦχος δ'). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «*Κατευθυνθήτω*», «*Νῦν αἱ δυνάμεις*», κοινωνικὸν «*Γεύσασθε καὶ ἴδετε*», «*Εὐλογήσω τὸν Κύριον*».

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ α' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Μετὰ τὸ «*Ἄξιον ἐστὶ*» ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου*» ἀνὰ 6 τροπάρια εἰς ἐκάστην ᾠδὴν· εἶτα τὸ «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» δίχορον, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ α' στάσις τῶν οἰκῶν (Χαιρετισμῶν) τῆς Θεοτόκου (Α-Ζ)· εἶτα «*Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ*» σύντομον, τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος·

«Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα, ἔνδον λαβὼν ἐν καρδίᾳ σου, τὰς ἐναντίας δυνάμεις κατεπάτησας, πολὺάθλε· καὶ στέφει οὐρανῶ ἐστέφθης αἰωνίως ὡς ἀήττητος»·

«Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείκνουν. Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου» τὸ Εὐαγγέλιον τῆς παννυχίδος (Ιω. ιε' 1-7), ἡ μικρὰ ἀπόλυσις, τὸ «Εὐζώμεθα», τὸ κάθισμα «Τὴν ὠραιότητα» καὶ εἶτα «Δι' εὐχῶν» (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριωδίου §26).

Σημείωσις. Ἡ τάξις αὐτῆ τῶν χαιρετισμῶν τηρεῖται καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς Παρασκευὰς τῆς β', γ' καὶ δ' ἑβδομάδος, ἕνευ ὁμων Εὐαγγελίου. Κοντάκιον δὲ λέγεται τότε τὸ ἐξῆς, ἐφόσον τῷ Σαββάτῳ δὲν τύχη ἑορταζόμενος ἄγιος·

«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῶ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει σοι, Κύριε, τοὺς θεοφόρους μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα τὴν ἐκκλησίαν σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε».

12. Σάββατον α' τῶν νηστειῶν. «Θεοδώρου μεγαλομ. τοῦ Τήρωνος (μνήμη διὰ κολλύβων θαύματος)». Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ (†818). Γρηγορίου Ῥώμης τοῦ Διαλόγου (†604), Φινεῆς τοῦ δικαίου (1430 π.Χ.), Συμεῶν τοῦ νέου Θεολόγου (†1022).

Εἶδησις. Κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Τεσσαρακοστῆς, τὸ μὲν πρωὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσόστομου, τὸ δὲ ἐσπέρας ψάλλεται, ὡς συνήθως, ὁ ἐσπερινὸς τῆς ἐπαύριον Κυριακῆς, καθ' ἣν τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί. Μεσουκτικὸν τοῦ Σαββάτου μὲ τὸ ἀπολυτικίον καὶ κοντάκιον τοῦ ἁγίου [ἦ τὸ σύνηθες μεσουκτικὸν ἐπὶ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν ᾧ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τὸν στίχον τῶν αἰῶν ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Θεοδώρου «Χορεύουσι στίφη μαρτύρων» κ.λπ. δίχα μὲν τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα εἰς τὸ δ' καὶ τοῦ Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»].

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικίον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἐννοϊαν». Καθίσματα [μετὰ τὴν α' στιχολ.] μόνον τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ δ' ἤχου (τὸ νεκρώσιμον δὲν λέγεται) «Οἱ μάρτυρές σου, Κύ-

ριε» κ.λπ. (ζητεί ἅπαντα ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου «Τὸ ἀπ' αἰῶνος», εἶτα [μετὰ τὸν Ἄμωμον] τὰ τοῦ ἁγίου (Τριῶδιον, Σάββατον α΄ ἑβδομ.) «Ζέων πίστεως», Δόξα, «Θεῖον δῶρον», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν». Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· ἀφ' ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν»· «Ἄπας γηγενῆς». Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἢ γ΄ καὶ ἢ ς΄ ᾠδῆ τοῦ πρώτου κανόνος τοῦ Τριωδίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». μαρτυρικά· Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἀλληλουιαρίου αὐτοῦ– τοῦ ἁγίου (26 Ὀκτ.), «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς ἐν τοῖς σάββασιν» (Μρ. β΄ 23-γ΄ 5). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· «Ἄξιον ἐστὶ»· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἑορτιῶν κολλύβων μετὰ τῆς εὐχῆς «Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου» (βλ. Ἱερατικόν)· εἶτα «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυσις.

Σημειώσεις. Ἐπειδὴ ὑπάρχει συνήθεια νὰ προσάγωνται σήμερον κόλλυβα διὰ τοὺς κεκοιμημένους καὶ νὰ τελεῖται νεκρώσιμον τρισάγιον, ἀν καὶ δὲν εἶναι Ψυχοσάββατον, δυνατὸν πρῶτον μὲν μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν νὰ εὐλογηθοῦν τὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου ἑδρτια κόλλυβα, μετὰ δὲ τὸ «Δι' εὐχῶν» τῆς λειτουργίας ὁ ἱερεὺς εὐθὺς νὰ βάλῃ «Εὐλογητὸς» καὶ νὰ τελέσῃ κατὰ τὰ εἰωθότα τὸ νεκρώσιμον τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἄλλων κολλύβων.

- 13. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ).** Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου ΚΠόλεως (†846). Πουπλίου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν ἱερομάρτυρος (β΄ αἰ.). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν ε΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§28-30).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»· κοντάκιον «Πίστιν Χριστοῦ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «Ἡ χάρις ἐπέλαμψε», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ Τριωδίου «Οἱ ἐξ ἀσεβείας». Ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον «Χαίρετε, προφηῆται τίμιοι», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα, β' τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα (ἀλλ' εἰς τὴν α' στιχολογίαν εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Χαῖρε, πύλη Κυρίου»). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινόν (ε')· μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν), καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὰ μεσάρια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μνησθῆναι τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Λίθος ἀχειρότμητος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ε' ἀναστάσιμον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός», τὸ τῆς ἑορτῆς «Σκιρτήσατε, κροτήσατε» καὶ τὸ θεοτοκίον «Ρομφαῖαι νῦν ἐξέλιπον».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «Ἐν σοὶ νῦν ἀγάλλεται» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Μωσῆς

τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη.

Μετὰ τὸ ἄσματικὸν τῆς δοξολογίας «Ἄγιος ὁ Θεός» (ἢ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν τῆς θ. λειτουργίας), τελεῖται ἡ λιτάνευσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τῶν ἰ. εἰκόνων περὶξ ἢ ἔσωθεν τοῦ ἰ. ναοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν.

Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν συνήθη τάξιν

Ἐξελθόντες τοῦ ἰ. ναοῦ, ὁ τε ἰ. κληρὸς καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τῶν ἰ. εἰκόνων, καὶ τάξιν λιτανεύσεως ἀποτελέσαντες κατὰ τὰ εἰωθότα, περιερχόμεθα ἅπαξ τὸν ἱερὸν ναόν, τῶν κωδῶνων αὐτοῦ χαρμοσύνως κρουομένων, τῶν δὲ χορῶν ψαλλόντων τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*», εἰς τέσσαρας στάσεις. Εἰς ἐκάστην δὲ τοῦ ναοῦ πλευρὰν γίνονται αἱ κάτωθι δεήσεις.

α') Ἐν τῇ νοτιά πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δεήσις ὑπὲρ τῶν ζώντων.

β') Ὅπισθεν τοῦ ἱεροῦ γίνεται δεήσις ὑπὲρ τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων εὐσεβῶν βασιλέων, ὀρθοδόξων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων κ.τ.λ.: οἱ χοροὶ «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ') καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις*».

γ') Ἐν τῇ βορεία πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δεήσις ὑπὲρ τῶν ζώντων, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ στάσει.

δ') Πρὸ τῆς δυτικῆς θύρας ἡ ἐντὸς τοῦ ναοῦ (ἐν τῷ σολέα) ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ εἰς τὸ τέλος «*Ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι*» κ.λπ., «*Ἐπάκουσον ἡμῶν*» καὶ ἀναγινώσκει ὁ προεξάρχων ἱερεὺς (ἢ ἂν ἢ προεξάρχων ὁ ἀρχιερεὺς) τὰς ἐξῆς περικοπὰς τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ:

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν, οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες

καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες. Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριζεν. Ἐπὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθητῶς εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν· Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ'.

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιοθεῖημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ὁ χορὸς «Ἀμήν». Εἰσερχομένων δὲ ἡμῶν εἰς τὸν ἰ. ναὸν ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας», καὶ εἶτα τὸ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων

Σχηματίζεται ἱερὰ πομπὴ ὡς ἐξῆς· προπορεύονται οἱ κρατῶντες κηρολαμπάδας, εἶτα οἱ φέροντες τὰ λάβαρα, τοὺς φανούς, τὰ ἐξαπτέρυγα· ἀκολουθοῦν οἱ χοροὶ τῶν ψαλτῶν· εἶτα οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ φερόντες τὰς ἰ. εἰκόνας χριστιανοί, καὶ τέλος διάκονοι μετὰ θυμιατηρίων θυμιῶντες τὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχιερέως εὐρισκόμενον τίμιον Σταυρόν (ἢ τὴν μικρὰν φορητὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ). Κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς λιτανείας ἴστανται πάντες εἰς τὸν σολέα.

ΕΝΑΡΞΙΣ. Ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον». Ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων· «Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Ὁ χορὸς «Ἀμήν».

Και ὁ ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ προοίμιον τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ·

Εποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῆ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἐπόμενοι ῥήσεσιν ἀποστολικαῖς τε παραιέσεσιν εἰκόντες καὶ εὐαγγελικαῖς ἱστορίαις στοιχοῦμενοι, τῶν ἐγκαινίων τὴν ἡμέραν ἐορτάζομεν. Καὶ ταύτη εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραινόμενοι τε καὶ συναγαλλόμενοι ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ᾄσμασιν.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἱερὰ πομπὴ πρὸς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτικίον «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*», εἰς χρόνον ἀνάλογον, ὥστε ὁ ἀρχιερεὺς νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἄνωρον τῆς ἐπομένης στάσεως.

Σημείωσις. Λόγω τοῦ μακροῦ τοῦ ἀπολυτικίου, δύναται νὰ ψαλῆ τοῦτο εἰς τρεῖς στάσεις οὕτως· ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἐκκινήσεως μέχρι τῆς βορείας θύρας «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου... Χριστὲ ὁ Θεός*», ἀπὸ τῆς βορείας μέχρι τῆς δυτικῆς θύρας τοῦ ναοῦ «*βουλήσει γὰρ ἠὲ δόκησας... ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ*» καὶ τέλος ἀπὸ τῆς δυτικῆς θύρας μέχρι τῆς μεσημβρινῆς τοιαύτης «*Ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι... εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον*».

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ. Ἰσταμένης τῆς πομπῆς, ἀναγινώσκει ὁ προΐστάμενος τὸ α' ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως:

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.

Ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

*— Τῶν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν, λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῶ, γραφῆ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων, αἰωνία ἡ μνήμη. [Ὁ χορὸς «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ').]*

*— Τῶν εἰδότην τῆς τοῦ Χριστοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ κτιστὸν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ ὁρατὸν καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραφτὸν καὶ ἀπερίγραφτον, καὶ τῇ μὲν θεϊκῇ οὐσίᾳ τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμοζόντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραφτὸν ἀνομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνία ἡ μνήμη. [Ὁ χορὸς «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ').]*

– Τῶν πιστευόντων καὶ διακηρυκευομένων, ἢ τοὶ εὐαγγελιζομένων τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων, καὶ εἰς μίαν ἐκάτερον συντελεῖν ὀφέλειαν, τὴν τε διὰ λόγων ἀνακλήρουζιν καὶ τὴν δι' εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν, αἰωνία ἢ μνήμη. [Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἢ μνήμη» (γ')].

Καὶ ἐκκινεῖ πάλιν ἡ πομπὴ πρὸς τὴν δυτικὴν θύραν (ἢ τοὶ πρὸς τὰς βασιλικὰς πύλας) τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ. Τοῦ ἀρχιερέως φθάσαντος πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἴσταται ἡ λιτανεία· ὁ δὲ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ χριστολογικὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν· οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξε.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἰ. πομπὴ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν (νοτιαν) θύραν τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ. Ὅταν ὁ ἀρχιερεὺς φθάσῃ εἰς τὸν ὄρισμένον τόπον, ἴσταται ἡ πομπή, καὶ ὁ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως:

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως:

– *Μιχαὴλ τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως καὶ Θεοδώρας τῆς ἁγίας αὐτοῦ μητρὸς, αἰωνία ἡ μνήμη.* [Ὁ χορὸς «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ')].

– *Βασιλείου, Κωνσταντίνου, Λέοντος, Αλεξάνδρου, Χριστοφόρου, Νικηφόρου, Ἀνδρονίκου, Ἰσαακίου, Ἀλεξίου καὶ Θεοδώρου, τῶν τὴν οὐράνιον βασιλείαν τῆς ἐπιγείου ἀνταλλαξαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.* [Ὁ χορὸς «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ')].

– *Ἰγνατίου, Φωτίου, Στεφάνου, Ἀντωνίου, Ἰωσήφ καὶ πάντων τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀγωνισαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.* [Ὁ χορὸς «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ')].

– *Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγείσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιοθείημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρῶτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.*

Ὁ χορὸς «*Ἀμήν*» καὶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*» (εἰς χρόνον ἀνάλογον) [ἢ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ

«Χαράς ἐπλήρωσας τὰ πάντα» κ.λπ.], ἐνῶ ἡ ἰ. πομπὴ ἐπιστρέφει εἰς τὸν σολέα.

ΣΤΑΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ. Ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸν ψαλμικὸν στίχον «Τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος». Τὸν αὐτὸν στίχον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν, καὶ εἶτα τὸ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἐξῆς.

Ἀντίφωνον α΄

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἢ τις οὐ σαλευθήσεται.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστάς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὗς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον β΄

Ἐξομολογησάσθωσαν τὰ ἑλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, Ἀλληλοῦια.

Υψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...

Ὄφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῶσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθνατωμένων.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ'

Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Κύριε, ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικά τῆς Κυριακῆς* (βλέπε ἐν τῷ Τριωδίῳ)· Ἀπόστολος: Κυρ. α' νηστειῶν, «Πίστει Μωυσῆς μέγας γενόμενος» (Ἐβρ. ια' 24-26, 32-40)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν» (Ἰω. α' 44-52).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Ἀνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς» καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»· κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμακὸν (ἄνευ Ψαλτηρίου) εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἐσπέρια εἰς στίχους 10, κατανυκτικά τοῦ (πλ. α') ἤχου 4 «Κύριε, ἁμαρτάναν σὺ παύομαι» κ.λπ. (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου 3 «Δίδου μοι κατάνυξιν» κ.λπ., καὶ ἐκ τοῦ Μηναιίου (14 Μαρτ.) ἕτερα 3 «Νεύσει καὶ ἀγάπη ἀληθεῖ» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν

* Προκείμενον, ἦχος δ', Ῥοδὴ τῶν πατέρων, «Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν», στίχ. «Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν». — Ἀλληλουιάριον, ἦχος πλ. δ', στίχ. α' «Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ, καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ», στίχ. β' «Ἐπεκαλοῦντο τὸν Κύριον, καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν αὐτῶν· ἐν στόλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς».

συνεχεία προσόμοιον θεοτοκίον «Στήσον τοῦ νοός μου». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς Ἰλαρόν» καί τὸ μέγα προκειμένον «Ἐδωκας κληρονομίαν», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον, ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Νῶν ἀπολύεις» κ.τ.λ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

- 14. Δευτέρα.** Βενεδίκτου ὀσίου (†543)· Εὐσχήμονος ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Λαμψάκου (θ' αἰ.).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαί μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου, ὠρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, καί τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ὡς προδεδήλωται, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Τεσσαρακοστῆς.

Περὶ τῶν κανόνων ἐν τῷ μεγάλῳ ἀποδείπνῳ

Καθ' ἐκάστην ἐσπέραν ἀπὸ Δευτέρας ἕως Πέμπτης τῶν λοιπῶν ἐβδομάδων τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν ἐσπέραν τῆς μεγ. Δευτέρας καὶ τῆς μεγ. Τρίτης διεξάγεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ (ἄνευ Εὐαγγελίου) καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ. Σχετικῶς μὲ τοὺς κανόνας ὑπάρχουν κατὰ τόπους καὶ κατὰ ἰ. μονὰς διάφορα τυπικά.

1. Τὸ Τ.Μ.Ε. (διατάξεις Τριωδίου §23, ὑποσ. 17) ὀρίζει μετὰ τὴν δοξολογίαν νὰ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου μόνον ὁ ὠρισμένος κανὼν τῆς ἡμέρας ὁ εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος· τοῦτο τηρεῖται καὶ εἰς πολλὰς ἐνορίας, ἰδίως νησιωτικῶν περιοχῶν.

2. Εἰς ἄλλας ἰ. μονὰς καὶ περιοχάς, ὁσάκις ἐν τῷ ἀποδείπνῳ λέγεται κανὼν ἐκ τοῦ Μηναίου, τὸ Θεοτοκάριον παραλείπεται.

3. Εἰς ὠρισμένας ἐκκλησίας συμφάλλονται ἀμφότεροι οἱ κανόνες, ὁ τοῦ Θεοτοκαρίου καὶ ὁ τοῦ Μηναίου, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ σημειουμένην τάξιν (α' Κυρ. τῶν νηστειῶν, εἰς τὸ τέλος τοῦ καταδυκτικοῦ ἑσπερινοῦ)· ἢ τοι ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Πέμπτης πρὸ τοῦ Λαζάρου ἐσπέρας ἐν τοῖς μεγ. ἀποδείπνοις ψάλλονται οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου οἱ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα (16 Ἀπριλίου - 1 Μαΐου) ὁμοῦ μετὰ τῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, οἱ ὁποῖοι καὶ προηγούνται. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ ἀφ' ε' τῆς Θεοτόκου· μετὰ τοὺς κανόνας, τὰ 4 προσόμοια τῆς Θεοτόκου καὶ εἶτα τὰ 3 τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Ὅταν συμπληρωθῶν οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου, λέγεται μόνον τὸ Θεοτοκάριον.

4. Τέλος πολλαχοῦ τὸ μέγα ἀπόδειπνον διεξάγεται ἄνευ οἰουδήποτε κανόνος (πλὴν τῆς α' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν βεβαίως καὶ τῶν ἀποδείπνων τῆς Μεγάλης Ἐβδομάδος).

- 15. Τρίτη.** Αγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (†303). Αριστοβούλου ἀποστόλου Βρετανίας, Μανουήλ νεομάρτυρος τοῦ Κρητός (†1792).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 8 καὶ 14 Μαρτίου.

- 16. Τετάρτη.** Σαββίνου τοῦ Αἰγυπτίου (†287). Ἰουλιανοῦ μάρτυρος (γ' αἰ.), Χριστοδοῦλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωταί.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ ἠ' κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον «Τὴν πνευματικὴν, ἀδελφοί» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Πανεύφημοι μάρτυρες» καὶ τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριψιδίου ἀνὰ μίαν, εἶτα 3 τοῦ Μηναίου (17 Μαρτ.) εἰς 4 μετὰ τοῦ ἐν συνεχείᾳ Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίου· εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

- 17. Πέμπτη.** Ἀλεξίου ὁσ. τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ (†411).

Σημείωσις. Ἐνθα εορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἀλεξίου, ἡ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. τῆς 10ης Φεβρ. καὶ τῆς 9ης Μαρτίου· Ἀπόστολος· τοῦ ὁσίου, 6 Δεκ. (Ἐβρ. γ' 17-21)· Εὐαγγέλιον· ὁμοίως, Σαβ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 1-10).

- 18. Παρασκευή.** Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων (†386). Τροφίμου, Εὐκαρπίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων (†300).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωταί.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὸ ἠ' κάθισμα, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον «Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ (πλ. α') ἡχου, καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 19) προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἡχου (ἐν τέλει τοῦ Τριψιδίου) «Ἐμνήσθην τοῦ προφήτου», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ»· εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ β' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», εἶτα τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» δίχορον, καὶ ἐκφωνεῖται ἡ β' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου «Ἦκουσαν οἱ ποιμένες».

Μετά τό τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως», καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἀ΄ χαιρετισμῶν (ἀλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

19. Σάββατον β΄ τῶν νηστειῶν. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας τῆς Ἀθηναίας. Κλαυδίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων (†283)· Δημήτριου νεομάρτυρος τοῦ Τορναῖ (†1564).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν «Ὅτι πρέπει σοι», οἱ χοροὶ εἰς ἦχον β΄ τὸ ἀλληλουϊάριον, δις ἄνευ στίχων καὶ δις ἐφύμνιον τῶν στίχων «Μακάριοι οὗτος ἐξελέξω», «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν». Ἀπολυτικά, τὸ μαρτυρικὸν «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «Μήτηρ ἀγία». Καθίσματα τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. ἀ΄ ἤχου, «Κύριε, τὸ ποτήριον» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριῶδιου, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, ἀλλ' εἰς τὸ Δόξα, ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου «Ἀνάπαυσον, σωτήρ ἡμῶν» (ὃ περ θὰ ψαλῆ ὑποχρεωτικῶς μετὰ τὰ εὐλογητάρια) λέγεται τὸ παρόν (ἐκ τοῦ μεγάλου Εὐχολογίου).

Γινώσκεις ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁμαρτίαις γεγεννήμεθα· δι' ὃ σε ἱκετεύομεν· τοὺς μεταστάντας ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα, ἃ ὡς ἄνθρωποι καὶ θνητοὶ ἐν βίῳ ἔπραξαν, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, μόνε φιλάνθρωπε.

Εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Χαῖρε, πύλη Κυρίου ἢ ἀδιόδευτος». Εὐθύς [ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο καὶ] τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια, μετὰ τὰ ὅποια γίνεται τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων (ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἐσπερινὸν τοῦ Ψυχοσαββάτου τῆς ἀπόκρεω). Εἶτα οἱ χοροὶ τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. ἀ΄ ἤχου «Ἀνάπαυσον, σωτήρ ἡμῶν», Δόξα, «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ», Καὶ νῦν, «Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατεῖλας». Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. [Ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν καὶ] ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἰρμῶν) μέχρι μὲν τῆς ε΄ ᾠδῆς μόνος, ἀπὸ δὲ τῆς ζ΄ ᾠδῆς μετὰ τῶν τετραῶδιων κανόνων τῆς ἡμέρας (Τριῶδιον, Σάβ. β΄ ἐβδ.). Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, αἰτησις, «Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός», τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ε΄ ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τετραῶδιου «Βυθὸς μοι τῶν παθῶν», αἰτησις, «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βα-

σιλεύς», εἶτα (διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ Μηναῖον) τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμός τῆς ἠ΄ ᾠδῆς τοῦ β' τετραφιδίου «*Τὸν ἐξ ἀνάρχου*» στιχολογοῦμεν τὸ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπισυνάπτοντες «*Τὴν τιμιωτέραν*»· εἶτα ὁ εἰρμός τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' τετραφιδίου «*Σὲ τὴν ἀθάνατον πηγὴν*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου δίς.) Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου «*Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*» καὶ θεοτοκίον «*Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων*» (βλέπε εἰς Ὡρολόγιον). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριφιδίου 4 ιδιόμελα τοῦ πλ. α' ἤχου «*Εὐλογημένος ὁ στρατός*» κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «*Σὺ ἐπλασάς με, Κύριε*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μακαρίζομέν σε*». «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἶνων προσόμοια νεκρώσιμα τοῦ ἤχου «*Αἴγλη τοῦ σοῦ προσώπου, Χριστέ*» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριφιδίου. «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ ἀπολυτικά τῆς μετ' Ἀλληλουΐα ἀκολουθίας τοῦ Σαββάτου «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μήτηρ ἀγία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη («*τῶν καθημερινῶν*»). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», «*Μνήσθητι, Κύριε*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκια «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*». Ἀπόστολος: Σαββάτου β' ἐβδ. νηστειῶν, «*Βλέπετε μήποτε ἔσται*» (Ἐβρ. γ' 12-16). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον*» (Μρ. α' 35-44). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ι. Χρυσοστόμου· «*Ἄξιον ἐστὶ*»· «*Μακάριοι οὖς ἐξελέξω*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». Ἐὰν ὑπάρχουν κόλλυβα ὑπὲρ κεκοιμημένων, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «*Μετὰ πνευμάτων δικαίων*» κ.λπ. καὶ μνημονεύονται παρὰ τοῦ ἱερέως τὰ ὀνόματα ὑπὲρ ὧν τὰ κόλλυβα· καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις τῆς λειτουργίας.

Εἰδήσεις. 1. Οὗτος ὁ τύπος τηρεῖται καὶ κατὰ τὰ Σάββατα τῶν ἐπομένων γ' καὶ δ' ἐβδομάδων, ἐναλλασσομένων τῶν καθισμάτων, μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίμων τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος· ἐκτὸς εἰ τύχοι ἡ εορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ μνήμη εορταζομένου ἁγίου.

2. *Εἰ τόχοι μνήμη ἑορταζόμενου ἀγίου ἐν τῷ β', γ' ἢ δ' Σαββάτω τῶν νηστειῶν, ψάλλονται εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία».*

20. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ». Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγ. Σάββα ἀναιρεθέντων πατέρων (†796). Μύρωνος νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἡρακλείου (†1793). Ἦχος πλ. β', ἑωθινὸν ζ' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§35-37).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*»· κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 3 εἰς 4, Δόξα, «*Ὅσιε τρισμάκαρ*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Ἦ γρηγόρος γλῶσσά σου*», Καὶ νῦν, «*Ἀνύμφευτε παρθένε*». Ἀπολυτίκια «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*», Δόξα, «*Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*», κ.λπ..

Εἰδήσις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θά τελεσθῇ μία θ. λειτουργία προηγιασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας με θεοτοκίον «*Ὁ τὴν εὐλογημένην*», καὶ τῆς β' στιχολογίας με τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ τροπάρια «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

KANONEΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου «*Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*» ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου, εἶτα τὸ μεσῳδιον κάθισμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*» «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Άγιος Κύριος» κ.λπ. τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος»*, τοῦ Τριωδίου «Χαῖρε, πατέρων καύχημα» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 3 «Τὴν μακαρίαν ἐν κόσμῳ» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, «Τοῖς ἐν σκότει ἁμαρτημάτων», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ΄ ᾠδῆς τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιᾶριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυριακῆς β΄ νηστειῶν, «Κατ' ἀρχὰς σὺ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας» (Ἐβρ. α΄ 10-β΄ 3)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ» (Μτ. β΄ 1-12). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει» κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ»· ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» κατανυκτικὰ 4 τοῦ πλ. β΄ ἤχου «Μετάνοιαν οὐ κέκτημαι» κ.λπ. (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια 3 τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου «Ἀμέτρητὰ σοὶ πταίσας» καὶ 3 τοῦ Μηναίου (21ης Μαρτίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον «Πάντων θλιβομένων». Μέγα προκείμενον «Μὴ ἀποστρέψῃς». Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον «Χαλινὸς ἀποπτύσας» (δῖς), τὸ μαρτυρικόν, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὰ οὐράνια ὕμνεϊ σε», «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., τὰ «Θεοτόκε παρθένε» κ.λπ. ὡς τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

21. Δευτέρα. Ὁσίου Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ. Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (†610).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 8 καὶ 14 Μαρτίου.

* Βλ. ὑποσημείωσιν εἰς τὸν ὄρθρον τῆς 2ας Ἰανουαρίου.

22. Τρίτη. Βασιλείου ἱερομ. πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας (†362). Καλλινίκης μάρτυρος (†252).

23. Τετάρτη. Νίκωνος ὀσίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαθητῶν αὐτοῦ μαρτύρων (†251).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προεδεδήλωται.

Ὁ ἔσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ ἠ΄ κάθισμα. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «*Ἀσώτως διασπείρας*» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «*Τερεῖα ἔμυνχα*» (ἄπαξ), τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου «*Ἥλιον ἀγάσματα*» καὶ ἕτερα 3 τοῦ Μηναίου (24 Μαρτίου) «*Κεκρυμμένον μυστήριον*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ*» εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

24. Πέμπτη. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἀρτέμονος ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισιδίας (α΄ αἰ.).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Μεσονυκτικὸν τὸ καθ' ἡμέραν. Μετὰ μὲν τὸ β΄ τρισάγιον (ἀντὶ τοῦ «*Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται*») τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου*», μετὰ δὲ τὸ γ΄ ἀντὶ τῶν νεκρωσίων τροπαρίων τὸ κοντάκιον «*Ἐπελεύσει πνεύματος*». Μετὰ τὸ «*Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου*», τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς*» κ.λπ..

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάναλον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

[Μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα ἀποστολικά τοῦ ἤχου (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, ἤχος πλ. β΄, τῇ Πέμπτῃ πρωί):

α) ἄνευ στίχου «*Ὡς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου*»,

β) με στίχον «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν*», τὸ κάθισμα «*Οἱ μαθηταί σου Ἰησοῦ*»,

γ) με στίχον «*Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ*» τὸ μαρτυρικὸν τῆς σειρᾶς «*Τῶν ἀθλοφόρων σου ἡ νῆμῃ*»,

δ) Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Ἁγία δέσποινα Χριστοῦ*».

Εἶτα [μετὰ τὴν β΄ καὶ γ΄ στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ τῆς

ἡμέρας καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (βλ. Πέμπτη τῆς γ' ἑβδομάδος) «*Φωστῆρες κόσμου ἀπλανεῖς*» κ.λπ..

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*» καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν. Κανόνες, ὁ προεόρτιος «*Ὁ κόσμος περιχαρῶς*» μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ τὰ διείρημα τριώδια τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριωδίου) εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναιῖο καθίσμα «*Σήμερον ἅπανα κτίσις*»· ἀφ' ἧς τὸ προεόρτιον κοντάκιον «*Ἐπελεύσει Πνεύματος*» καὶ τὸ συναξάριον. Μετὰ τοὺς κανόνας, εἰς στίχον «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς τοῦ δευτέρου τριωδίου «*Οἱ ὄσιοι σου παῖδες*»· στιχολογοῦμεν τὸ «*Μεγαλόνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπισυνάπτοντες τὸν εἰρμὸν «*Τὴν τιματέραν*»· ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' πάλιν τριωδίου «*Ἀσπόρου συλλήψεως*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*».

Ἐξαποστειλάριον τὸ προεόρτιον «*Ὡς δῶρα προεόρτια*» (δις), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν], «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας «*Τῆς νιοθεσίας ἐκπεσῶν*» (δις) καὶ τὸ μαρτυρικὸν «*Τοὺς ἐκλεκτοὺς*» (ἅπαξ) εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*»· «*Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτικίον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*».

Αἱ ὧραι α', γ' καὶ ζ' ἀναγινώσκονται λιταί (οὐδὲν ἐκ τῶν συνήθων τροπαρίων ψάλλεται ἐν αὐταῖς), ἀρχόμεναι ἅπασαι μετὰ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ'. Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς ἐκάστης, Δόξα, «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*», Καὶ νῦν, τὸ ἐνδιάτακτον θεοτοκίον· μετὰ τὸ τρισάγιον τὸ προεόρτιον κοντάκιον «*Ἐπελεύσει Πνεύματος*»· μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ζ' ὥρας «*Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων*» ἢ ἀπόλυσις.

25. Παρασκευή. † Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. (Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821).

Εἰς τὴν θ', ἀναγινωσκομένην πρὸ τοῦ ἐσπερινοῦ, ὡς εἶθι-
σταί, κοντάκιον καὶ ἀπολυτικίον προεόρτια.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ἐκ μόνου τοῦ Μηναιῖου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακόν (ἄνευ ψαλτηρίου), εἰς τὸ «*Κόριε ἐκέκραξα*» στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 «*Βουλὴν προαιώνιον*» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «*Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ*».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς [ἢ τοὶ τὰ εὑρισκόμενα δύο εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς 26ης Μαρτίου καὶ τὸ β' ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς 25ης (α'—Τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα. «*Εἰσῆλθε Μωσῆς εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ Χωρήβ*», β'—Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα. «*Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ*», γ'—Προφητείας Ἰεζεκιὴλ τὸ ἀνάγνωσμα. «*Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα*»)].

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα «*Τῷ ἔκτω μηνὶ ἀπεστάλη ὁ ἀρχάγγελος*» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σήμερον χαρᾶς εὐαγγελία*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς «*Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον*» ἐκ τρίτου. Ἀπόλυσις «*Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὸν Εὐαγγελισμόν ἑορτάζομεν, δυνάμει... τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς...*»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτικίον αὐτῆς ἅπαξ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Ἐξημερεύσατο ἡ καρδία μου*».] Καθίσματα τῆς ἑορτῆς καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

ΚΑΝΩΝ μόνον ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ (εἰς 6), «ἄνευ στίχου», ἀλλὰ μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδῆς. Ἀπὸ γ' καὶ ς' ὥδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*», ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· ἀντὶ τοῦ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*»

ψάλλεται τὸ μεγαλυνάριον «*Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην*» ἐξάκις μετ' ἔφυμνίου ἐκάστοτε τὸν εἰρμὸν καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος· ἐν τέλει πάλιν «*Εὐαγγελίζου, γῆ... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ*».

Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν «*Εὐαγγελίσεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεῖς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλοῦσια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*» καὶ τὸ κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς (25ης Μαρτίου), «*Ὁ ἀγιαζῶν καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι*» (Ἐβρ. β' 11-18)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Συνέλαβεν Ἐλισᾶβετ*» (Λκ. α' 24-38).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς «*Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ*». Κοινωνικὸν «*Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῶ· ἀλληλοῦσια*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθῆτω*». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Τάξις τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Μετὰ τὸ «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*», τὸ κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*», εὐθύς ἡ δοξολογία, καὶ κατὸπιν αἱ ἐξῆς αἰτήσεις, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνα ἐν τριπλοῦν «*Κύριε, ἐλέησον*», ἐξαιρέσει τῆς πέμπτης αἰτήσεως, ὅπου ψάλλουν «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» γ', καὶ τῆς ἕκτης, ὅπου ψάλλουν τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» ἀνα δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραεῖα τῇ φωνῇ.

«*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...*»

«*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...*»

«*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...*»

«*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν*».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίας μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα τῷ σῶ κράτει συνέχων καὶ τῇ θείᾳ σου καὶ πανσθενεῖ βουλῇ κυβερνῶν τὸν κόσμον· ὁ ἐκάστῳ ἔθνει τὰς ἰδίας ὀροθεσίας θέμενος, τὸ δὲ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος ἐξαιρέτως εὐεργετήσας, τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας αὐτῷ χαρισάμενος καὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως καθοδηγήσας, ἐξ αὐτοῦ δὲ μεγάλους τῆς Ἐκκλησίας πατέρας καὶ διδασκάλους ἀναδείξας, καὶ ἐλεύθερον μὲν αὐτὸ ἐπὶ αἰῶνας διατηρήσας τῇ θείᾳ σου χάριτι, δουλωθὲν δὲ στηρίζας καὶ διασώσας καὶ εἰς ἐλεύθερον αὐθις βίον ἐξαναστήσας· αὐτός, πανάγιε δέσποτα, πρόσδεξαι τὰς εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει καὶ τῇ παλιγγενεσίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσι πεσόντων ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων ἢ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ κακουχίᾳ ἀποθανόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων ἀνάπαυσον· ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξίους τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον καθοδήγησον. Τοὺς πιστοὺς ἄρχοντας ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς «Ἀμήν», ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν, καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν».

Εἶδησις. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Οἱ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου ψάλλονται εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἔσπερινοῦ (βλέπε κατωτέρω 26ῆ Μαρτίου).

26. Σάββατον γ' τῶν νηστειῶν. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου». Σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Τῶν ἐν Γοθθία 26 μαρτύρων. (Πρβλ. Τ.Μ.Ε., 25 Μαρτίου, §§6-8).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινὸν χθές.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ ψαλτηρίου)· εἰς τὸ «*Κύριε ἐκέκραξα*» τὰ 3 προσόμοια «*Βουλὴν προαιώνιον*» κ.λπ. ἀνά μίαν καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου (Μαρτίου 26) ἕτερα 3 «*Γαβριὴλ ὁ μέγιστος*» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· (τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα ἀνήκουν εἰς τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς καὶ δὲν ἀναγινώσκονται ἐνταῦθα). Εἰς τὸν στίχον, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς 25ης Μαρτίου «*Τῷ ἕκτῳ μηνί*» κ.λπ., εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια*». Μετὰ τὸ «*Νῶν ἀπολύεις*» ψάλλεται τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» δίχορον, καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ ἱερέως ἐμμελῶς ἢ γ' στάσις τῶν οἴκων τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου «*Νεαν ἐδειξε κτίσιν*», ὡς εἴθισται· μετὰ τὸ τέλος τῶν οἴκων τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» σύντομον, τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*» γ'. Ἀπόλυσις ἢ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόδειπνον τὸ μικρόν.

Τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, καὶ μετ' αὐτὸ τὸ τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου, [τὸ ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῆς ἑορτῆς, [μετὰ τὴν α' στιχολ.] «*Ὁ μέγας στρατηγός*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σήμερον ἅπασα*»· [μετὰ τὴν β' στιχολογίαν] τὰ δύο ἕτερα· ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ ἀρχαγγέλου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ ἀρχαγγέλου· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ τῆς ἑορτῆς «*Ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου*» ὡς χθές, «*Τὴν τιμιωτέραν*» καὶ ὁ εἰρμὸς «*Εὐαγγελίζου, γῆ... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ*». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «*Εὐφραίνεσθωσαν οἱ οὐρανοί*» (ὁ

ζητει εις τὸ Μηναιὸν μετὰ τὴν λειτουργίαν τῆς 25ης Μαρτίου). Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτικίον «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν* τῆς ἑορτῆς, ὡς χθές· μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά τῆς ἑορτῆς, [τοῦ ἀρχαγγέλου] καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*»· Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν)· Ἀπόστολος: Σαββάτου γ' ἑβδομάδος νηστειῶν** (Εβρ. ι' 32-38)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως (Μρ. β' 14-17)· καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ «*Ἄξιον ἐστί*»· Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς) «*Ἐξελέξατο Κύριος...*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*»· ἀπόλυσις ὡς χθές.

27. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ). Ματρῶνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκη (γ'-δ' αἰ.). Φιλητοῦ καὶ Λυδίας μαρτύρων, Παύλου ἐπισκόπου Κορίνθου (†950). Ἦχος βαρῦς, ἑωθινὸν ζ' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§38-40).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικίον «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*»· κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «*Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν*», Καὶ νῦν, «*Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης*». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ὁ συμμαχήσας, Κύριε*». Ἀπολυτικά «*Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου*», Δόξα, «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*», Καὶ νῦν, «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡγου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελον τοῦ σταυροῦ «*Ὁρῶσά σε*

* Ἡ περὶ τοῦ εἰσοδικοῦ διάταξις τοῦ Τ.Μ.Ε. (25 Μαρτ. §8) ἀντιφάσκει ἐμμέσως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς Προθεωρίας αὐτοῦ (§38), τὸ πνεῦμα τῆς ὁποίας ἠκολουθήσαμεν.

** Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγνώσματα τοῦ ἀρχαγγέλου (8ης Νοεμβρίου) καὶ κοινωνικὸν «*Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους...*» (τῆς Δευτέρας). Ἀλλὰ ταῦτα δὲν δικαιολογοῦνται, καθόσον ἡ ἐν τῷ Μηναιῷ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας στερεῖται ιδιομέλων καὶ ἄλλων ἑορτιῶν στοιχείων ἰδιαίτερων διὰ τὸν ἀρχάγγελον· εἶναι δυνατὸν ὁμως νὰ λεχθοῦν εἰς ναοὺς ἐπ' ὄνοματι αὐτοῦ.

ἢ κτίσις», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτικίον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα θὰ τελεστοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εἶτα κάθισμα τοῦ Τριφδίου «Ἐν παραδείσῳ μὲν τὸ πρὶν», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό· (εὐλογητάρια δὲν λέγονται). Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ζ΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριφδίῳ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Τριφδίου μόνον μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ εἰς 8· πρῶτον ὁ εἰρμὸς δις «Ὁ θεϊότατος προετύπωσεν», εἶτα εἰς τὸ α΄ τροπάριον στίχος «Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε», εἰς δὲ τὰ λοιπὰ «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ὡς εἰς τὸ Τριφδίον)· οὕτω ποιοῦμεν ἐν ἐκάστη ῥοδῇ. Μετὰ τὴν γ΄ ῥοδῆν, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριφδίου κατὰ σειρὰν, «Ὁ σταυρός σου, Κύριε, ἠγίασται» κ.λπ.. Μετὰ τὴν ζ΄ ῥοδῆν, κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριφδίου, τὸ μνηολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριφδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ («πρόσειρμα») εἰς τὸν τίμιον Σταυρὸν «Ὁ θεϊότατος προετύπωσε»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ὡ μῆτερ παρθένε».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον «Ὅτι ἦραν τὸν Κύριον», τὸ τοῦ σταυροῦ καὶ τὸ σταυροθεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια τοῦ σταυροῦ 3 «Ἐν φωναῖς ἀλαλάζωμεν» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριφδίου «Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην», Καὶ νῦν, «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη (εἰς ἧχον δ΄ [αγια]), εἰς τὸ ἄσματικόν τρισάγιον τῆς ὁποίας γίνεται

Ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας πρὸ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἰ. βήματος σχηματίζεται ἰ. λιτανεῖα κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν· προηγούνται οἱ λαμπαδοῦχοι, ἀκολουθοῦν οἱ φέροντες τὰ ἐξαπτέρυγα, εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὸ ἁσματικὸν «*Ἄγιος ὁ Θεὸς*» καὶ εἶτα οἱ μετὰ θυμιατῶν θυμιῶντες.

Ἐνῶ ψάλλεται τὸ ἁσματικόν, ὁ ἱερεὺς, ἐνδεδυμένος τὴν στολὴν αὐτοῦ, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρόν, κείμενον ἐπ' αὐτῆς ἐν ἠὺτρεπισμένῳ δίσκῳ μετ' ἀνθέων καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων· εἶτα αἶρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, στρέφεται περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἁγ. Βήματος καὶ μετὰ τῆς ἰ. λιτανείας ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸ ἠὺτρεπισμένου τετραποδίου, ποιεῖ τρεῖς κύκλους περὶ αὐτὸ καὶ ἴσταται βλέπων πρὸς ἀνατολάς.

Πληρωθέντος τοῦ ἁσματικοῦ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «*Σοφία, ὀρθοί*», θέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου καὶ λαβὼν τὸ θυμιατὸν καὶ θυμιῶν κύκλῳ τοῦ τετραποδίου σταυροειδῶς ψάλλει τὸ τροπάριον «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαὸν σου*», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν. Εἶτα προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρόν ψάλλον τὸν ὕμνον «*Τὸν σταυρόν σου προσκυνούμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν*», ὃν ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν. Εἶτα οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα «*Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζωοποιὸν*» κ.λπ., ἐνῶ προσέρχεται ὁ λαός, προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρόν καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ἄνθη. Τῆς προσκυνήσεως καὶ τῶν ἰδιομέλων πληρωθέντων, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Σημείωσις. Ὁ τ. Σταυρὸς τῆς τελετῆς παραμένει ἐν τῷ ἠὺτρεπισμένῳ δίσκῳ ἐπὶ τοῦ τετραποδίου εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸς προσκύνησιν ἄχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς παρουσίας ἐβδομαῆδος, ὅτε μετὰ τὴν θ' ὥραν καὶ πρὸ τῆς προηγουμένης γίνεται ἡ τελευταία προσκύνησις αὐτοῦ καὶ αἶρεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι.

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἐξῆς.

Ἀντίφωνον α΄

*Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε.
Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.*

*Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν τοῦ φανεῖν ἀπὸ
προσώπου τόξου. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

*Ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου,
Κύριε. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον β΄

*Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ
ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς
σοι, ἀλληλουία.*

*Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες
αὐτοῦ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...*

*Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν, πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σω-
τηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...*

Ἐψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

*Ἔγνωτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑπο-
ποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»*

*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρο-
νομίαν σου. «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»*

*Καὶ ποιῆσον αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.
«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»*

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀνα-
στάς ἐκ νεκρῶν». Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Κατέλυσας»,
«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κον-
τάκιον «Τῆ ὑπερμάχῳ». Ἀντὶ τρισαγίου, «Τὸν σταυρόν σου προ-
σκυνοῦμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ
Σταυροῦ. Απόστολος: Κυρ. γ΄ νηστ., «Ἐχοντες ἀρχιερέα μέ-

γαν» (Ἐβρ. δ' 14-ε' 6)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν» (Μρ. η' 34-θ' 1).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια». Ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Σῶσον, Κύριε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Κατέλυσας», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαὸν σου»· κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογὶνὴ ῥομφαία».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», καταनुκτικά 4 τοῦ βαρέος ἤχου «Ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς» κ.λπ. (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «Κύριε, ὁ ἐπὶ σταυροῦ ἐκουσίως» κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Μαρτ. 28) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», μέγα προκείμενον «Ἐδώκας κληρονομίαν». Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις»· τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

28. Δευτέρα.

Ἰλαρίωνος ὀσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου μονῆς Πελεκητῆς (†754)· Ἡρωδίουνος ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 8 καὶ 14 Μαρτίου.

Εἰδήσεις. 1. *Σήμερον Δευτέρα, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ, εἰς τὴν α' ὄραν ἀντὶ τῶν στίχων «Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον» ψάλλομεν «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν» τρίς. Σημειωτέον ὅτι ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις ἡμέραις εἰς πάσας τὰς ὥρας λέγομεν κοντάκιον (χῆμα) μόνον τὸ τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογὶνὴ ῥομφαία»· ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς.*

2. *Πολλαχοῦ εἴθισται (συμφώνως καὶ μὲ τὰς σχετικὰς ὁδηγίας τοῦ Τριωδίου) ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ τῇ μὲν Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τετάρτῃ νὰ γίνεται εἰς τὴν α' ὄραν, τῇ δὲ Παρασκευῇ νὰ γίνεται οὐχὶ ἐν τῇ α' ἀλλ' ἐν τῇ θ' ὥρᾳ, μεθ' ἣν αἶρεται ὁ τ. Σταυρὸς ἐν τῷ i. βήματι.*

29. Τρίτη.

Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς (†364).

Εἰδήσεις. *Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἐσπερινὸν δὲν ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἀλλὰ μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου, ἡ δὲ*

ἀκολουθία τῆς 29ης Μαρτίου καταλιμπάνεται (λεγόμενη εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον σήμερον τὸ ἐσπέρας).

30. Τετάρτη. Ἰωάννου ὁσίου, συγγραφέως τῆς «Κλίμακος» (†615).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλεται μόνῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριψδίου, ἄνευ δηλονότι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μηναίου· εἰς ἐκάστην ᾠδὴν τοῦ ἔννεαφδίου κανόνος τοῦ Σταυροῦ λέγονται πρὸ τῶν τροπαρίων οἱ εἰρμοὶ αὐτοῦ (κατὰ τὸ «*Ἄνοιζω τὸ στόμα μου*»· βλέπε ἐν τῷ Ὁρολογίῳ εἰς τὸν κανόνα τῶν Οἴκων τοῦ τιμίου Σταυροῦ)· μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν τὸ κοντάκιον «*Οὐκέτι φλογίνῃ ρομφαία*» μετὰ τοῦ οἴκου «*Τρεῖς σταυροὺς ἐπήξατο*», τὸ συναξάριον, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Ὁ ἐσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» –εἰς στίχους 10– ψάλλομεν τὰ δύο ἰδιόμελα τῆς σειριῆς (τοῦ Τριψδίου) «*Ἡ τῶν ἀγαθῶν πρόξενος*» καὶ «*Οἱ ἐν κρυπτῷ ἀρετὰς ἐργαζόμενοι*», τὸ μαρτυρικὸν «*Ἀκορέστω διαθέσει*», τὰ 3 προσόμοια τοῦ σταυροῦ καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (31 Μαρτ.) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῆ οὐσία*» (τοῦ Τριψδίου). Εἴσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψδίου, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς προηγιασμένης, ἐν ἣ μετὰ τὰς δεῖσεις ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων λέγονται ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς μεγάλης Τετάρτης καὶ τὰ διακονικὰ τῶν «*φωτισομένων*» «*Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα*».

31. Πέμπτη. Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν ἱερομ. (†326), Ἀκακίου ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

Εἵδησις. Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἐσπερινὸν ψάλλονται 3 ἐσπέρια τοῦ Τριψδίου καὶ 3 τοῦ Μηναίου (1 Ἀπριλίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτόκιον. Τὸ ἐσπέρας εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον, ἐνθα λέγονται κανόνες, [μαζὶ μὲ τὸν κανόνα τοῦ θεοτοκαρίου] λέγεται καὶ ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου (1 Ἀπριλίου), διότι θὰ παραλειφθῇ αὔριον εἰς τὸν ὄρθρον· μετὰ τοὺς κανόνας ὁμως λέγονται μόνον τὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου, διότι τὰ τοῦ Μηναίου ἐψάλησαν εἰς τὸν ἐσπερινόν.

ΜΗΝ

ΔΑΠΡΙΑΙΟΣ

ΜΗΝ ΔΠΡΙΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ ὥρας 11

1. Παρασκευή. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας (†522)· Γεροντίου καὶ Βασιλείδου μαρτύρων.

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Ὁ ὄρθρος θὰ ψαλῆ ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ, ἄνευ τοῦ Μηναιίου· μετὰ τὰ δύο σταυρώσιμα καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευῆ πρωί, ἦχος βαρὺς) ψάλλεται μετὰ στίχου «*Θαυμαστός ὁ Θεός*» τὸ μαρτυρικὸν κάθισμα «*Οἱ μάρτυρές σου*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον «*Τὸν σταυρωθέντα*» μετὰ τὴν ζ΄ ᾠδὴν τοῦ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανόνος τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «*Οὐδέτι φλογίνη ῥομφαία*» καὶ εἶτα τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὴν α΄ ᾠδραν δὲν γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὡς προεσημειώθη. Εἰς τὸ τέλος τῶν μακαρισμῶν, μετὰ τὴν εὐχὴν «*Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος*» ὁ ἱερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ἀπὸ τῆς Κυριακῆς εὐρίσκεται ὁ τ. Σταυρός, θυμιᾷ τρεῖς καὶ ποιήσας τρεῖς μεγάλας μετανοίας ἀσπάζεται τὸν τ. Σταυρόν, ψαλλομένου τοῦ ὕμνου «*Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*» γ΄ καὶ τοῦ ἰδιομέλου «*Δεῦτε, πιστοί!*» (ζήτει τῇ προλαβοῦση Κυριακῇ εἰς τὴν τελετὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως), καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἡ προσκύνησις αὐτοῦ· εἶτα ὁ ἱερεὺς αἶρει τὸν δίσκον, ἐφ' οὗ ὁ τ. Σταυρός, καὶ θέτων αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς εἰσέρχεται διὰ τῶν βημοθύρων εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἀγ. τραπέζης· εἶτα ἡ (μικρά) ἀπόλυσις.

Ὁ ἔσπερινός μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὸ ἰδιόμελον «*Τοῖς πάθεσι δουλώσας*» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ βαρέος ἤχου «*Δόξα σοι, Χριστέ*» κ.λπ. (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναιίου (2 Ἀπριλίου) εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου «*Ἀνάπαυσον, σωτήρ*», Καὶ νῦν, «*Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης*»·

εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «*Κατευθυνθήτω*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγουμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Οἱ δ' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ἐκφωνεῖται, ὡς εἴθισται, ἡ δ' στάσις τοῦ ἀκαθίστου «*Τεῖχος εἶ τῶν παρθένων*», εἰς ἣν συνάπτεται καὶ ὁ α' οἶκος (μόνον) «*Ἄγγελος πρωτοστάτης*». Κόντάκιον «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*». Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α' χαιρετισμῶν (ἀλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

2. Σάββατον δ' τῶν νηστειῶν. Τίτου ὀσίου (θ' αἰ.): Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου μαρτύρων (†306), Θεοδώρας παρθενομάρτυρος.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ' *Ἀλληλοῦα* κατὰ τὸν τύπον τοῦ β' Σαββάτου τῶν νηστειῶν, ἀλλὰ στιχηρά, καθίσματα, νεκρώσιμα κ.λπ. λέγονται τὰ τοῦ βαρέος ἤχου (ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου). Οὕτως εἰς τὴν α' στιχολογίαν ψάλλονται τὰ 3 μαρτυρικά καθίσματα τοῦ βαρέος ἤχου «*Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*» κ.λπ., ἀλλὰ μετὰ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων) τὸ σύνηθες νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἤχου «*Ἀνάπαυσον, σωτήρ ἡμῶν*» κ.λπ.. Ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου καὶ τὰ τετραψῆδια τοῦ Τριωδίου. Ἀφ' ε' φθῆς τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η' φθῆς τοῦ β' τετραψῆδιου «*Γῆ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ*». «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' φθῆς τοῦ β' τετραψῆδιου «*Μεγαλύνομεν πάντες*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστί*». (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου δίς.) Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ. Εἰς τοὺς αἶνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου (ἤχος βαρὺς). Ἀπολυτίκια τοῦ Σαββάτου «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*», Καὶ νῦν, «*Μήτηρ ἁγία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἄπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β' Σάβ. τῶν νηστειῶν. Ἀναγνώσματα: Σαββάτου δ' ἑβδομάδος νηστειῶν (Ἐβρ. ε' 9-12· Μρ. ζ' 31-37).

3. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Ἰωάννου ὀσίου συγγραφέως τῆς Κλίμακος». Νικήτα ὀσίου τοῦ ὁμολογητοῦ (†824). Ἰωσήφ τοῦ ὑμνογράφου (†833). Ἦχος πλ. δ', ἑωθινὸν η' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§41-43).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*»· κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «*Ὅσιε πάτερ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον*», Καὶ νῦν, «*Ὁ θαύματος καινοῦ*». Ἀπολυτίκια «*Ἐξ ὄψους κατήλθες*», Δόξα, «*Ταῖς τῶν δακρῶν σου*», Καὶ νῦν, «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ 3 κατα-
νυκτικά τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*», κ.λπ..

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θεῖαι
λεειτουργία προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύ-
ριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμω-
μος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλο-
γητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ
ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (η΄)· μετὰ δὲ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τρο-
πάρια «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ΄
ὤδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὀσίου, εἶτα τὰ μεσώδια κα-
θίσματα τοῦ Τριωδίου· ἀφ' ἑ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ
τοῦ οἴκου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τι-
μιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενής*».

ΞΕΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ η΄ ἀναστάσι-
μον «*Δύο ἀγγέλους βλέψασα*», τὸ τοῦ Τριωδίου «*Τοῦ κόσμου
τὴν εὐπάθειαν*» καὶ τὸ θεοτοκίον «*Κυρίως Θεοτόκον σε*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ' ἀπαιτή-
σιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τοῦ ὀσίου προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἑσπερίοις)
«*Πάτερ Ἰωάννη ὄσιε*» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα
α΄) «*Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς
αὐτοῦ θελήσει σφόδρα*», β΄) «*Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος
τοῦ ὀσίου αὐτοῦ*», Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Δεῦτε ἐργασώμεθα*»,
Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ
τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἦ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἡγίου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους*», «*Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*». Προκειμένον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἡγίου· Ἀπόστολος: Κυρ, δ' νηστ., «*Τῷ Ἀβραᾶμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός*» (Ἐβρ. ζ' 13-20)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Μρ. θ' 17-31). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*»· κοινωνικὸν «*Ἀίνεῖτε*».

Τῆ αὐτῆ Κυριακῆ ἐσπέρας, Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους κατῆλθες*», Δόξα, «*Ταῖς τῶν δακρῶν*»· ἡ ὑπακοῆ «*Αἱ μωροφόροι τοῦ ζωοδότου*».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», καταनुκτικὰ 4 τοῦ πλ. δ' ἡγίου «*Σὲ τὸν βασιλέα*»· κ.λπ. (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέρας προσόμοια τοῦ Τριωδίου «*Μεγίστους ἐν καιρῷ*» καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (4 Ἀπριλίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον. Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ μέγα προκειμένον «*Μὴ ἀποσπρέψης*». Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ. ὡς ἐσημειώθησαν τῆ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

- 4. Δευτέρα.** Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Μαλαιῷ. Πλάτωνος τοῦ Στουδίτου καὶ Ζωσιμᾶ ὁσίων (ζ' αἰ.), Θεωνᾶ Θεσσαλονίκης, Νικήτα ἱερομάρτυρος τοῦ νέου τοῦ ἐν Σέρραις (†1808).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 8 καὶ 14 Μαρτίου.

- 5. Τρίτη.** Κλαυδίου, Νικηφόρου κ.λπ. μαρτύρων· Θεοδώρας ὁσί-
ας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

- 6. Τετάρτη.** Εὐτυχίου πατριάρχου Κων/πόλεως (†582). Τῶν ἐν Περσίδι 120 μαρτύρων (†344-47).

Τῆ Τετάρτη πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προεδήλωται.

Ὁ ἐσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων δώρων. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου «*Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρω αὐτῶν*» (ὅπως ἀκριβῶς ὀρίζει τὸ Τριώδιον) καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον «*Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν*» (δῖς), τὸ μαρτυρικόν (ἅπαξ), τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριωδίου,

καὶ πάντα τὰ κατ' ἀλφάβητον στιχηρά «*Ἄπας ὁ βίος μου*», μετὰ τοὺς στίχους αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριψύδιῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίον «*Ὡ τῇ ἀρρήτῳ συγκαταβάσει*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψύδιου, «*Κατευθυνθήτω*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγουμένης (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριψύδιου §44).

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας ψάλλεται ὁ μέγας Κανὼν ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἢ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἢ τοῦ ὄρθρου.

Α'. Ὁ Μέγας Κανὼν εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας ἀναγινώσκειται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μέχρι τοῦ «*Ἄξιον ἐστίν*»· ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ μέγας Κανὼν (μετὰ τῶν εἰρμῶν) μετὰ στίχον εἰς τὰ τροπάρια αὐτοῦ «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με*» ἢ μετὰ τοὺς στίχους τοὺς σημειουμένους εἰς τὸ Τριψύδιον πρὸ τῶν τροπαρίων τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν καταλιμπάνονται τὰ μεσῶδια καθίσματα καὶ τὸ δειπνῶν τριψύδιον, καὶ ψάλλονται αἱ ἐν συνεχείᾳ ᾠδαὶ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν τὸ κοντάκιον «*Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*» ἔμμελῶς ἀκολουθῶς ἢ ζ', ἢ η' καὶ ἢ θ' ᾠδῆ καὶ εἰς τὸ τέλος ὁ εἰρμὸς «*Ἀσπόρου συλλήψεως*». Τρισάγιον κ.λπ., τὸ κοντάκιον «*Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*» χῦμα, «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), «*Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ*» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου.

Β. Ὁ Μέγας Κανὼν εἰς τὸν ὄρθρον

[Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ «*Πιστεύω*» ψάλλεται ἐκ τοῦ Μηνιαίου ἢ ἀκολουθία τῆς 7ης Ἀπριλίου.]

Εἰς τὸν ὄρθρον. «*Εὐλόγητος ὁ Θεός*», οἱ δύο ψαλμοὶ ιθ' καὶ κ' καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Ὠρολογίῳ, καὶ ὁ ἐξάψαλμος. Εἰς τὸ «*Ἀλληλούια*» οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ πλ. δ' ἤχου (βλέπε εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριψύδιου), μετὰ καταλήξεις· εἰς τὸ α' «*Πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων σῶσον ἡμᾶς*», εἰς τὸ β' «*Πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου σῶσον ἡμᾶς*», καὶ εἰς τὸ γ' «*Διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς*». [Μετὰ τὸ η' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] καθίσματα ἀποστολικά τοῦ ἤχου (ὄρα ἐν τέλει τοῦ Τριψύδιου) δύο «*Εὐλόγητος εἶ, Χριστέ*», (στίχος «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*») «*Τοὺς φωστῆρας τοῦ κόσμου*», εἶτα (στίχος «*Θαυμαστός ὁ Θεός*») τὸ μετὰ τὸ θεοτοκίον

μαρτυρικὸν «Γενναίως τὸν δρόμον», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Χαῖρε, ἡ δι' ἀγγέλου». Ὁ ν' χῦμα καὶ ἡ ἱκεσία «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου»· [ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν (Τ.Μ.Ε., Τριῶδιον §46)]. Εἴθ' οὕτως ἄρχονται οἱ χοροὶ τοῦ μεγάλου Κανόνος (τὰ τροπάρια εἰς προῦμιον «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με»), συνάπτοντες καὶ τὰ λοιπὰ τροπάρια καὶ τὰ τριῶδια (ᾠδου ὑπάρχουν), κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῶδιῳ τάξιν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς «Στερῶσον, Κύριε», αἰτησις καὶ τὰ μεσῶδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριῶδιῳ. Ἄφ' ζ' ὁ εἰρμὸς «Ἐβόησα ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου», αἰτησις, τὸ κοντάκιον «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου» μετὰ μέλους, ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῶδιου, καὶ οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν. Εἴθ' οὕτως αἱ λοιπαὶ ᾠδαί· εἰς τὴν ἡ' ᾠδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα Πατρὶ λέγομεν «Ἐὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον...», μετὰ τὸ Καὶ νῦν, εἰς τὸ «Ἀἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἰρμὸς «Ὅν στρατιαί», «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός», [στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλόνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμιωτέραν»], εἶτα ψάλλονται τὰ τριῶδια καὶ ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ μεγ. Κανόνος, καὶ ἐν τέλει πάλιν ὁ εἰρμὸς «Ἀσπόρου συλλήψεως». Αἰτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου (μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας ὡς προεσημειώθη καὶ εἰς τὰ τριαδικά), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰῶν], «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰῶν ὡς ἐν τῷ Τριῶδιῳ, «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., «Ἐν τῷ ναῶ ἐστῶτες», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ» καὶ ἀπόλυσις.

(Τὸ πρῶν αἱ ᾄραι καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγουμένων, ὡς ὀρίζονται κατωτέρω τῇ 7ῃ τοῦ μηνός.)

- 7. Πέμπτη τοῦ Μεγάλου Κανόνος.** Καλλιοπίου καὶ Ἀκυλίνης μαρτύρων (†304). Γεωργίου ὀσίου ἐπισκ. Μυτιλήνης (θ' αἰ.). Σάββα ὀσίου τοῦ ἐν Καλύμνῳ (†1948).

Α'. Ἄν ὁ Μέγας Κανὼν ἐψάλη εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τὸ πρῶν τῆς Πέμπτης ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ καὶ ὄρθρου μέχρι τῶν τριαδικῶν ψάλλεται ὡς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς νηστίμοις ἡμέραις· εἶτα [μετὰ τὸ ζ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] δύο ἀποστολικά καθίσματα τοῦ πλ. δ' ἤχου καὶ τὸ μαρτυρικὸν

τῆς ζ' ᾠδῆς (βλέπε τὸν προηγούμενον ὄρθρον) —εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*», «*Θαυμαστός ὁ Θεός*»—, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Χαῖρε, ἡ δι' ἀγγέλου*»: εἶτα [μετὰ τὸ ἡ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τοῦ μεγ. Κανόνος καθίσματα «*Φωστῆρας θεαυγεῖς*», Δόξα, «*Τῶν ἀποστόλων δωδεκάς*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τὸν ἀπερίληπτον*». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*» [καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν, ὡς συνήθως]. Κανόνες ὁ τοῦ Μηναίου καὶ τὸ διειρμον τριῶδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ μεσφῆδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ε' τὸ τοῦ Τριωδίου κοντάκιον «*Ψυχὴ μου ψυχὴ μου*» μετὰ τοῦ οἴκου «*Τὸ τοῦ Χριστοῦ ἱατροῦ*» καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριωδίου. Εἶτα οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν, αἱ λοιπαὶ ᾠδαὶ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ διειρμου τριωδίου, εἰς δὲ τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς ἡ' ᾠδῆς τοῦ β' τριωδίου «*Τὸν ἀναρχον βασιλέα*», στιχολογοῦμεν τὸ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπισυνάπτοντες «*Τὴν τιμιωτέραν*», εἶτα ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' τριωδίου «*Σὲ τὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Αἴτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου (τρὶς), «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «*Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες*», «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*» καὶ αἱ γ' μεγ. μετάνοιαι.

Εἰς τὰς ὥρας, λεγομένας ὡς συνήθως, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς μόνον τὸ κοντάκιον «*Ψυχὴ μου ψυχὴ μου*» χῦμα. Μετὰ τὴν εὐχὴν «*Παναγία Τριάς*», ἡ ἀπόλυσις. Εἶτα ὁ ἐσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης ὡς διατάσσεται κατωτέρω (εἰς τὴν Β' περίπτωσιν).

Β'. Ἄν ὁ Μέγας Κανὼν ἐψάλη εἰς τὸν ὄρθρον

Τὸ πρῶτὸν τῆς Πέμπτης (ἀναγινώσκεται τὸ ἡ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, ἐὰν παρελείφθῃ χθές, καὶ) εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως, λέγεται τὸ «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», εἶτα τρισάγιον κ.λπ., «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ', καὶ ἀναγινώσκονται αἱ ὥραι, ὡς συνήθως, εἰς τὰς ὁποίας μετὰ τὸ τρισάγιον, ὡς καὶ εἰς

τοὺς μακαρισμοὺς, λέγεται μόνον τὸ κοντάκιον «*Ψυχὴ μου ψυχὴ μου*» χῦμα.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης ὡς ἐν τῷ Τριψιδίῳ μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὰ «*Πρὸς Κύριον*», εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὸ ἰδιόμελον «*Αὐτεξουσίως ἐξεδύθην*» (δίς), τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριψιδίου καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (8 Ἀπριλίου) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ σταυροθεοτοκίον. Εἴσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψιδίου, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπαύριον.

- 8. Παρασκευή.** Ἀγάβου, Ῥούφου, Φλέγοντος, Ἐρμού κ.λπ. ἀποστόλων. Κελεστίνου Ῥώμης (†432), Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κῶ (†1669).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης*», τὸ ἰδιόμελον «*Ὡς ἐξ Ἱερουσαλήμ*» δίς, τὸ μαρτυρικόν ἅπαξ, καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου «*Βουλὴν προαιώνιον*» κ.λπ. ἀνὰ μίαν, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψιδίου, «*Κατευθυνθήτω*» καὶ καθεξῆς ἡ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων· κοινωνικὸν «*Γεύσασθε καὶ ἴδετε*».

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Στιχολογεῖται ὁ ἀκάθιστος ὕμνος ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἢ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἢ τοῦ ὄρθρου.

Α΄. Ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ἀναγινῶσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μέχρι τοῦ «*Ἄξιον ἐστί*». Μετ' αὐτὸ οἱ χοροὶ τὸ τροπάριον «*Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς*» (ἐκ τρίτου), καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὴν α΄ στάσιν τῶν οἴκων. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» ἅπαξ (δίχορον) καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν β΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ, ψάλλονται ἢ δ΄, ε΄ καὶ ζ΄ ᾠδῆ, τὸ «*Τῇ ὑπερμάχῳ*», καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν γ΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἶθ' οὕτως, ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ,

ψάλλονται ἡ ζ', ἡ' καὶ θ' φῶδή (ἐν τῇ ὁποίᾳ θυμιᾶ ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς, ὡς εἴθισται), «*Τῆ ὑπερμάχῳ*», καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν δ' στάσιν τῶν οἴκων ἐπισυνάπτων ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τὸν α' οἶκον. Τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» σύντομον. Τρισάγιον κ.λπ., τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ «*Εὐξώμεθα*», ψάλλεται μετὰ μέλους τὸ κάθισμα «*Τὴν ὀραιότητα*», καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ «*Δι' εὐχῶν*».

Β'. Ὁ Ἀκαθίστος Ὑμνος εἰς τὸν ὄρθρον

Τῆ Παρασκευῆ ἐσπέρας, ἀναγινώσκομεν τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον (ἐν τῷ νάρθηκι), [ψάλλοντες ἐν αὐτῷ τὸν κανόνα τοῦ Μηναίου τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου (9 Ἀπριλίου)]. Οὐδὲν ἐκ τοῦ Ἀκαθίστου λέγεται ἐνταῦθα οὔτε οἱ οἴκοι τῆς Θεοτόκου, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὸ «*Ἄξιον ἐστὶ*» τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» χῦμα· μετὰ τὰς εὐχὰς «*Ἄσπιλε, ἀμόλυντε*» κ.τ.λ. γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυσις, «*Εὐξώμεθα*» καὶ «*Δι' εὐχῶν*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸ «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*» ἀναγινώσκονται οἱ δύο ψαλμοὶ κ.τ.λ. (βλέπε ἐν τῷ Ὡρολογίῳ). Εἶτα ὁ ἐξάψαλμος καὶ ἡ μεγάλη συναπτή.

Α' ΣΤΑΣΙΣ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» (ψαλλόμενον τετράκις εἰς τοὺς συνήθεις στίχους αὐτοῦ) τὸ τροπάριον «*Τὸ προσταχθὲν μουσικῶς*» ἐκ τρίτου, καὶ ἡ α' στάσις τῶν οἴκων. Εἶτα «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» ἅπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὸν τὸ κράτος*».

Β' ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» ἅπαξ, ἡ β' στάσις τῶν οἴκων καὶ αὖθις «*Τῆ ὑπερμάχῳ*». Εἶτα ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου*» εἰς 6 (ἐνταῦθα φῶδαί α' καὶ γ'). Ἐν τῷ τέλει ἐκάστης φῶδης (ἄχρι τῆς ε') καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ Ἀκαθίστου.

Γ' ΣΤΑΣΙΣ. Ἀπὸ γ' φῶδης, ἡ καταβασία αὐτῆς, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός*», τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» σύντομον, καὶ ἡ γ' στάσις τῶν οἴκων. Εἶτα «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» σύντομον καὶ τὸ μεσῳδιον κάθισμα «*Ὁ μέγας στρατηγός*». Αἱ φῶδαί δ', ε' καὶ ζ' τοῦ Ἀκαθίστου, ἀπὸ δὲ τῆς ζ' φῶδης συμψάλλεται καὶ τὸ δειρμον τετραῳδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, μετὰ τῶν οἰκειῶν προῦμνίων, ὡς ἐξῆς:

«Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» εἰς τὰ τροπάρια τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ πρώτου τετραφιδίου·

«Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» εἰς τὰ μαρτυρικὰ τῶν δύο τετραφιδίων·

«Κύριε, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου» εἰς τὸ νεκρώσιμον τοῦ πρώτου τετραφιδίου·

Δόξα εἰς τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ δευτέρου τετραφιδίου. Εἰς τὰ μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ β' τετραφιδίου ὑπάρχοντα τροπάρια λέγονται οἱ πρὸ αὐτῶν στίχοι.

Ἐν τέλει τῆς ζ' καὶ τῶν λοιπῶν φῶδων, καταβασία ψάλλεται ὁ ἐκάστοτε εἰρμὸς τοῦ β' τετραφιδίου.

Δ' ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὸν εἰρμὸν «*Τοῦ κήτους τὸν προφήτην*», μικρὰ συναπτή μετ' ἐκφωνήσεως «*Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς*», «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» ἅπαξ, ἢ δ' στάσις τῶν οἰκῶν, συναπτομένου ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τοῦ α' οἴκου. Εἶτα «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» χῦμα καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριφιδίου. Ἀκολουθῶς ἢ ζ' καὶ ἢ η' φῶδῆ τῶν κανόνων (μόνον ἐν τῷ ὄρθρῳ εἰς τὴν ἠ' φῶδῆν ἀντὶ τοῦ Δόξα λέγομεν «*Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἄγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...*»). Εἶτα «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ὁ εἰρμὸς «*Τὸν ποιητὴν τῆς κτίσεως*». (Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς φῶδῆς τῆς Θεοτόκου) ψάλλεται ἢ θ' φῶδῆ τῶν κανόνων, ἐπισφραγιζομένη μετὰ τοῦ εἰρμοῦ «*Ἡσαΐα, χόρευε*».

Ἐξαποστειλάριον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον*» (δις). Εἰς τοὺς αἴνους τὰ προσόμοια «*Κεκρυμμένον μυστήριον*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*». Δοξολογία μεγάλη, «*Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς*» ἅπαξ, ἢ ἐκτενής, τὰ πληρωτικά καὶ ἢ ἀπόλυσις ὡς συνήθως. (Τὸ πρῶτὸ ἢ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου ὡς διατυποῦται κατωτέρω.)

9. Σάββατον τοῦ Ἀκαθίστου. Εὐψυχίου μάρτυρος (†362). Βαδίου ἱερομάρτυρος, τῶν ἐν Περσίδι μαρτύρων (†364).

Τῷ αὐτῷ Σαββάτῳ, Παναγίας τῆς Θεοσκεπάστου ἐν Ἄνδρῳ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ἀντὶ τῶν τροπαρίων «*Ἄκτιστε φύσις*» τὸ τροπάριον «*Τὸ προσταχθὲν*», ἀντὶ δὲ τῶν νεκρωσίων τροπαρίων τὸ «*Τῇ ὑπερμάχῳ*».

Ἄν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλη εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τότε ὁ ὄρθρος τε-
λειῖται ὡς ἐξῆς. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ τροπάριον «*Τὸ προ-
σταχθὲν μυστικῶς*» δῖς. [Τὸ Φαλτήριον τῆς ἡμέρας.] Κάθισμα
«*Ὁ μέγας στρατηγός*» (ζητεῖ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τοῦ κανόνος τοῦ
Ἀκαθίστου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανό-
νες, ὁ τῆς Ἀκαθίστου «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*» μετὰ τῶν εἰρμῶν
καὶ τὸ δειρμον τετραψῆδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ
μεσῶδιον κάθισμα «*Ὁ μέγας στρατηγός*» ἅπαξ. Ἀφ' ε' ᾠδῆς τὸ
κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» χῦμα, ὁ οἶκος «*Ἄγγελος πρωτοστά-
της*» καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριψδίου. Κατα-
βασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»: στιχολογοῦμεν τὸ
«*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπισυναπτοντες «*Τὴν τι-
μιωτέραν*», καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς «*Ἄπας γηγενής*». Ἐξαποστει-
λάριον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον*» (δῖς). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ
προσόμοια «*Κεκρυμμένον μυστήριον*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ
νῦν, «*Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*». Δοξολογία μεγάλη, «*Τὸ προστα-
χθὲν μυστικῶς*» ἅπαξ.

Ἄν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλη χθὲς εἰς τὸν ὄρθρον, τότε [μετὰ τὸ
μεσονυκτικὸν] ἀναγινώσκονται τὰ παραλειφθέντα καθίσματα
τοῦ Φαλτηρίου, [ἢ α' ὥρα] καὶ εὐθὺς ἡ λειτουργία.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. [Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς
ἢ γ' καὶ ἢ ε' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου.] Ἄν δὲν ψαλοῦν
τυπικὰ, λέγονται ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη τῆς λει-
τουργίας (τῶν «καθημερινῶν»). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκιον
«*Τὸ προσταχθέν*», κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*». Τρισάγιον.
Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, Νοεμ. 21, «*Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή*»
(Ἑβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σεπτ. 8, «*Ἀναστᾶσα Μα-
ριάμ*» (Λκ. α' 39-49, 56), καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱε-
ροῦ Χρυσοστόμου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ «*Ἄπας γηγενής*»: κοι-
νωνικὸν «*Ποτήριον σωτηρίου*»: «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

- 10. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ.** «*Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυ-
πτίας*». Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ἐπαμεινῶνδου, Μιλ-
τιάδου καὶ ἐτέρων 35 μαρτύρων (γ' αἰ.). Γρηγορίου Ε' ΚΠόλε-
ως ἱερομάρτυρος († Πάσχα 4 Ἀπριλίου 1821). Ἦχος α', ἑω-
θινὸν θ' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριψδίου §§54-56).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Τὸ προσταχθέν»· κοντάκιον «Τῆ ὑπερμάχῳ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριφδίου 4, Δόξα, «Ἐθαυματουργήσε, Χριστέ... ὅθεν τὸ ἀσθενές τῆς φύσεως ἀπορριψαμένη...», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριφδίου «Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα», Καὶ νῦν, «Ὡ θαύματος καινοῦ». Ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Ἐν σοί, μήτερ, ἀκριβῶς», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε».

Εἵδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγγαμένου σοι», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἴχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (θ')· μετὰ δὲ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριφδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριφδίου· ἀπὸ γ' ὦδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ὁσίας, τὸ μεσῳδιον κάθισμα καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριφδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ θ' ἀναστάσιμον «Συγκεκλεισμένων, δέσποτα», τὸ τῆς ὁσίας «Υπόδειγμα μετανοίας» καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς Αἴνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τῆς ὁσίας προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἑσπεριοῖς) «Σὲ μὲν διεκώλυε» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Υπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεησεώς μου», β) «Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας

μου και κατήθυνε τὰ διαβήματά μου», Δόξα, τοῦ Τριφδίου «Ὁὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ζ' ᾠδὴ τοῦ (α') κανόνος τοῦ Τριφδίου εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», «*Ἐν σοί, μήτηρ*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. ε' νηστ., «*Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεὺς*» (Ἑβρ. θ' 11-14)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα*» (Μρ. ι' 32-45). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*» κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, «*Ἐν σοί, μήτηρ*» ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», κατανοκτικὰ τοῦ α' ἤχου 4 «*Ὅτι τὸ πέλαιος πολὺ*» (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριφδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέρας προσόμοια τοῦ Τριφδίου «*Πτωχεύσας ὁ πλούσιος*» καὶ 3 τοῦ Μηναίου (11 Ἀπρ.), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ μέγα προκείμενον «*Ἐδωκας κληρονομίαν*». Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριφδίῳ· «*Νῦν ἀπολύεις*» τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

Σημειώσεις. Ἐνθα τιμᾶται σήμερον ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Ε', συμψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ (ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἢ ἐν τέλει τοῦ Μηναίου), κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ (Τ.Μ.Ε. 9 Μαρτίου, περ. ε', §§8-10). Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (13ης Νοεμβρίου, Ἑβρ. ζ' 26 - η' 2) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.

11. Δευτέρα πρὸ τῶν Βαΐων. Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου (†92). Τρυφαίνης ὁσίας τῆς ἐν Κυζίκῳ.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 8 καὶ 14 Μαρτίου.

12. Τρίτη πρὸ τῶν Βαΐων. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου τοῦ ὁμολογητοῦ (ἡ' αἰ.). Ἀνθοῦσης ὁσίας (†801).

- 13. Τετάρτη πρὸ τῶν Βαΐων.** Μαρτίνου πάπα Ῥώμης ὁμολογητοῦ (†655), Ζαΐλου καὶ λοιπῶν μαρτύρων. [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Φράγγων λατινοδόξων γενομένης ἀλώσεως τῆς Κων/λεως (13 Ἀπριλίου 1204)].

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» τὸ ἰδιόμελον «*Πλούσιος ἐν πάθεισι*» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου, καὶ ἐκ τοῦ Μηναιίου (14 Ἀπριλίου) τὰ 3 προσόμοια εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «*Κατευθυνθήτω*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

- 14. Πέμπτη πρὸ τῶν Βαΐων.** Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν 70. Θωμαΐδος μάρτυρος, Δημητρίου νεομάρτ. τοῦ ἐν Τριπόλει (†1803).

- 15. Παρασκευὴ πρὸ τῶν Βαΐων.** Κρήσκεντος μάρτυρος. Λεωνίδου μάρτυρος (ἐπισκόπου Ἀθηνῶν).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λαζάρου ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» – ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι*» – τὸ ἰδιόμελον «*Τὴν ψυχοφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, καὶ τὴν ἁγίαν ἑβδομάδα*» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν (ἄπαξ) καὶ τὰ τοῦ Λαζάρου 5 ἰδιόμελα (ἀνὰ μίαν), Δόξα, «*Ἐπιστὰς τῷ μνήματι Λαζάρου*», Καὶ νῦν, «*Τὴν ψυχοφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, βοήσωμεν*» (τὸ μέγα). Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «*Κατευθυνθήτω*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ «*Ἄξιον ἐστὶ*» ψάλλεται ὁ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανὼν τοῦ ἁγίου Λαζάρου μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*»· μετὰ τὴν θ' ὥδην ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς «*Ἐποίησε κράτος*» καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «*Ἡ πάντων χαρά*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), «*Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ*», «*Ἄσπιλε, ἀμόλυντε*» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἀποδείπνου (λεγόμενα χῆμα ἀπὸ τοῦ ἀναλογίου). Ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Ἐξώμεθα*» καὶ τὸ «*Δι' εὐχῶν*» (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριωδίου §60).

16. † Σάββατον τοῦ Λαζάρου. Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μαρτύρων. Χαρίσσης, Νίκης καὶ τῶν σὺν αὐταῖς μαρτύρων (†258). Ἀμφιλοχίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ (†1970).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (Τ.Μ.Ε., διὰτ. Τριωδ. §61).

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτικίον «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτικίον «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*» τρίς. Τὸ κάθισμα «*Κατοικτίρας τῆς Μάρθας*» (δίς) καὶ τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, αἰτήσεις μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι ἠλόγηται σου*» καὶ τὸ κάθισμα «*Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας*» (δίς). Εὐθύς «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες καὶ τετραώδια κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν (τὰ τροπάρια μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*»)· ἀπὸ γ' καὶ ζ' ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ Τριωδίου «*Υἱὸν διοδεύσας*»· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ἢ θ' ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν τετραωδίων κανόνων (μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου) καὶ εἶτα ὁ εἰρμὸς «*Κυρίως Θεοτόκον*». Ἐξαποστειλάρια «*Ἅγιος Κύριος*» [τὸ «*Υἱοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν*» δὲν ψάλλεται σήμερον] καὶ τοῦ Τριωδίου «*Λόγῳ σου, Λόγε*» δίς, «*Διὰ Λαζάρου σε Χριστὸς*» ἅπαξ. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ 8 ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Λαζάρου κατὰ σειρᾶν, Δόξα, «*Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*», δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἢ γ' ᾠδὴ τοῦ α' καὶ ἢ ζ' ᾠδὴ τοῦ β' κανόνος. Ἄν ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας (τῶν «*καθημερινῶν*»· βλέπε εἰς τὰς γεν. τυπικὰς διατάξεις), ἀλλὰ με ἐφύμνια εἰς μὲν τὸ δεῦτερον «*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*», εἰς δὲ τὸ τρίτον «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*». Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*». Μετὰ τὴν εἴσοδον, μόνον τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*» καὶ τὸ κοντάκιον «*Ἡ πάντων χαρὰ*». Ἄντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: Σαββάτου τοῦ Λαζάρου, «*Βασιλείαν ἀσάλευτον*» (Ἐβρ. ἰβ' 28-γ' 8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἦν τις ἀσθενῶν Λάζαρος*» (Ἰω. ια' 1-45). Καθεξῆς ἢ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυ-

σοστόμου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως» ὁ α΄ εἰρμός τῆς θ΄ φῶδης «Τὴν ἀγνὴν ἐνδόξως τιμήσωμεν». Κοινωνικὸν «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον· ἀλληλοῦσια» ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Ἀπόλυσις «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

Εἰδήσεις. 1. Ἐφεξῆς μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων παύει ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς.

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ εἰς μὲν τὸν ὄρθρον ἢ «Τιμιωτέρα» δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἀντ' αὐτῆς ἢ θ΄ φῶδὴ τοῦ κανόνος ἐκάστης ἡμέρας, εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν μετὰ τὸ Ἐξαιρέτως δὲν ψάλλεται τὸ «Ἄξιον ἐστίν».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «Εἶδομεν τὸ φῶς» δὲν ψάλλεται.

4. Ἐπίσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μνημόσυνον δὲν τελεῖται, μνημονεύονται ὁμως τὰ ὀνόματα, ἂν δεῆση, τῶν τεθνεώτων, ψαλλομένων εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας τῶν τεσσάρων τροπαρίων «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.τ.λ. (βλέπε Τ.Μ.Ε., σ. 352, σημ. 35).

17. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. «Ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ εἴσοδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι (†344). Ἀδριανοῦ μάρτυρος (†251), Μακαρίου ἐπισκόπου Κορίνθου († 1805).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτικίον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»· κοιντάκιον «Ἡ πάντων χαρά».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ ἰδιόμελα «Σήμερον ἢ χάρις» κ.λπ. εἰς 6 (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ἢ χάρις». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Τριφδίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ἢ χάρις». Ἀπολυτικά «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος». Ἀπόλυσις «Ὁ ἐπὶ πάλλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, ὡς ἐν τῷ Τριφδίῳ· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «Συνταφέντες σοι».

Εἰδήσις. Κατὰ τὴν παροῦσαν μεγάλην Ἑβδομάδα θά τελεστοῦν τρεῖς θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα τὰ τοῦ Τριωδίου κατὰ σειράν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου. Προκείμενον, ἤχος δ', ψαλμὸς η', «*Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον*»: στίχος «*Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ*»: καὶ ἡ λοιπὴ τάξις τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΩΝ, ὁ ἐν τῷ Τριωδίῳ μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 «ἄνευ στίχων», πλὴν Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς· ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναιου καὶ τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος «*Ἵσθησαν αἱ πηγαί*» (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἢ θ' ᾠδῆ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ εἶτα πάλιν ὁ εἰρμὸς «*Θεὸς Κύριος*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ «*Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν*» ἐκ τρίτου, μετὰ τὸ ὅποῖον ἀναγινώσκειται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ *Εἰς τὸ εὐλογῆσαι Βαῖα «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβὶμ».*

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς (ἀνὰ μίαν), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα*». Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτικίον «*Συνταφέντες σοι*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἰσοδικὸν «*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πάλου ὄνου καθεσθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλοῦδια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδὸν μόνον τὰ ἀπολυτικά «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*», «*Συνταφέντες σοι*» καὶ τὸ κοντάκιον «*Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ*». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος Κυρ. Βαίῳν, «*Χαίrete ἐν Κυρίῳ πάντοτε*» (Φιλιπ. δ' 4-9)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα*» (Ἰω. ιβ' 1-18).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ι. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς «*Θεὸς Κύριος*». Κοινωνικὸν «*Εὐλο-*

γήμενος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὄνοματι Κυρίου· ἀλληλουία»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν, τὸ «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Απόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἐἶτα ὁ λαὸς προσέρχεται καὶ λαμβάνει ἐκ τοῦ ἱερέως κλάδους βλαίων.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτικά «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», Δόξα, «Συνταφέντες σοι»· κοντάκιον «Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὰ 3 ἐσπέρια ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, εἰσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀπόστιχα, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ψάλλεται ὁ διὰ τὸ ἀπόδειπνον κανὼν «Ἰωσήφ τὴν σωφροσύνην», μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἐν τέλει τῆς θ΄ ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Εὐθύς τρισάγιον κ.λπ., τὸ «Θεοτόκε παρθένε» καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς. Απόλυσις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός...», εἰς δὲ τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθεοτοκίον «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

Σημείωσις. Ἡ ὡς ἄνω ἀπόλυσις τηρεῖται κατὰ πάσας τὰς ἱεράς ἀκολουθίας μέχρι τῆς μεγ. Τετάρτης. Ἐπίσης εἰς τὰς ἀπολύσεις τῶν ἀκολουθιῶν τῆς μεγ. Ἑβδομάδος δὲν μνημονεύεται ὁ ἅγιος τοῦ Μηναιου, καθότι δὲν συμψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ.

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Δευτέρας (ψαλλόμενος συνήθως τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας). Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς εἴθισται καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (περὶ Τριωδίου §67). Τὸ τροπάριον «Ἴδού ὁ νομφίος ἐρχεται» ἐκ τρίτου, μετὰ καταλήξεων εἰς τὸ α΄ «προστασίαις τῶν ἀσωμάτων σῶσον ἡμᾶς», εἰς τὸ β΄ «πρεσβείαις (τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ) σῶσον ἡμᾶς» καὶ εἰς τὸ γ΄ «διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς». Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Τριωδίου ἀναγινώσκειται τὸ μηνολόγιον τῆς 18ης Ἀπριλίου καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου. Μετὰ τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας («Ὁ Ἰακώβ ᾠδύρευτο»)· ἀπόλυσις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος».

- 18. † Μεγάλῃ Δευτέρα.** «Μνεῖαν ποιούμεθα Ἰωσήφ τοῦ παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταραθείσης καὶ ξηραθείσης συκῆς». Ἰωάννου ὀσίου. Σάββα τοῦ στρατηλάτου καὶ μάρτυρος, Ἀθανασίας ὀσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης.

Τῇ μεγάλῃ Δευτέρῃ πρωί. [Ἄναγινώσκονται πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (δ'-η').] Εἶτα αἱ ὄραι λιταὶ μετὰ τοῦ τροπαρίου «*Ἰδοὺ ὁ νυμφίος*» καὶ τοῦ κοντακίου «*Ὁ Ἰακώβ ὠδύρετο*», καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριωδίου §§ 68 καὶ 69).

Τῇ μεγ. Δευτέρῃ ἑσπέρας, τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριωδίου κανόνος αὐτοῦ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριωδίου §§ 23 καὶ 70).

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Τρίτης, ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριωδίου §§ 71 καὶ 67). Εἰς τὸ α' «*Ἰδοὺ ὁ νυμφίος*» κατάληξις «*πρεσβείαις τοῦ προδρόμου σῶσον ἡμᾶς*», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ὡς προεσημειώθη. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν εὐθὺς αἵτησις, διότι ὁ κανὼν δὲν ἔχει α' ᾠδὴν.

- 19. † Μεγάλῃ Τρίτῃ.** «Ἡ παραβολὴ τοῦ Κυρίου περὶ τῶν δέκα παρθένων». Παφνουτίου ἱερομάρτυρος. Φιλίππου μάρτυρος, Γεωργίου ἐπισκόπου Πισιδίας.

Τῇ μεγάλῃ Τρίτῃ πρωί [ἀναγινώσκονται ἕτερα πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (θ'-ιγ') καὶ εἶτα] αἱ ὄραι λιταί, μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., Διάταξις Τριωδίου §§ 72 καὶ 73).

Τῇ μεγ. Τρίτῃ ἑσπέρας, τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριωδίου κανόνος αὐτοῦ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριωδίου §§ 23 καὶ 74).

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγάλης Τετάρτης ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριωδίου §67). Εἰς τὸ α' «*Ἰδοὺ ὁ νυμφίος*» κατάληξις «*δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου σῶσον ἡμᾶς*», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ὡς προεσημειώθη.

- 20. † Μεγάλῃ Τετάρτῃ.** «Μνεῖα τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρον πόρνης γυναικός». Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ. Ζακχαίου ἀποστόλου, Ἀθανασίου ὁσίου κτίτορος Μεγάλου Μετεώρου (†1310)· Ἀναστασίου Β' Ἀντιοχείας, ἱερομάρτυρος (ζ' αἰ.).

Τῇ μεγάλῃ Τετάρτῃ πρωί [ἀναγινώσκονται ἕτερα ε' καθίσματα τοῦ Ψαλτηρ. (ιδ'-κ') καὶ εἶτα] αἱ ὄραι λιταί, μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§ 75-76).

Σήμερον εΐθισται εἰς τοὺς ἰ. ναοὺς ὅπως τελῆται καὶ τὸ μυστήριον τοῦ ἱεροῦ εὐχελαιίου.

Τῇ μεγάλῃ Τετάρτῃ ἐσπέρας, τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριωδίου κανόνος αὐτοῦ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §77).

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Πέμπτης (ψαλλόμενος συνήθως τὴν ἐσπέραν τῆς μεγ. Τετάρτης). Ἡ ἀκολουθία ὡς εΐθισται καὶ ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ. Μετὰ τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., [*«Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταί»*,] ἡ προφητεία τῆς ἀ΄ ὥρας μετὰ τοῦ τροπαρίου αὐτῆς, ἡ ἐκτενής καὶ ἀπόλυσις «*Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπεινῶσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νύχαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός...*» καὶ τὸ «*Δι' εὐχῶν*».

- 21. † Μεγάλῃ Πέμπτῃ.** «Τὸν ἱερὸν νιπτῆρα ἐορτάζομεν, τὸν μυστικὸν δεῖπνον, τὴν ὑπερφυᾶ προσευχὴν καὶ τὴν προδοσίαν αὐτήν». Ἰανουαρίου ἱερομάρτυρος (†305). Ἀλεξάνδρας τῆς βασιλίσσης Ἀναστασίας Α΄ Ἀντιοχείας, ὀσίου (†599)· Μαξιμου Κων/πόλεως (†434).

Εἶδησις. Σήμερον κατὰ τὴν προσκομιδὴν ἐξάγεται καὶ δεῦτερος ἄμνος, ὅς, μετὰ τὸν ἐν τῇ θ. λειτουργίᾳ καθαγιασμὸν καὶ τὴν μετὰ τοῦτον προσεκτικὴν ἀποξήρανσιν αὐτοῦ, φυλάσσεται διὰ τὰς καθ' ὄλον τὸ ἔτος ἀνάγκας τοῦ λογικοῦ ποιμνίου.

Τῇ μεγ. Πέμπτῃ πρωί. Ὁ ἐσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου, ὡς εΐθισται καὶ ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριωδίου §79). Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς μεγ. Πέμπτης· Ἀπόστολος, «*Ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου*» (Α΄ Κορ. ια΄ 23-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται*» (Μτθ. κς΄ 2-20, Ἰω. ιγ΄ 3-17, Μτθ. κς΄ 21-39, Λκ. κβ΄ 43-44, Μτθ. κς΄ 40-κς΄ 5), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Ἄντι χερουβικοῦ καὶ κοινωνικοῦ, τὸ τροπάριον «*Τοῦ δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ*»· τὸ αὐτὸ καὶ ἄντι τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* (καὶ τοῦ *Πληρωθήτω*). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ὄρθρῳ «*Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα...*»

Τὴν ἐσπέραν τῆς μεγάλης Πέμπτης. Ὁ ὄρθρος τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ

τάξιν (Τ.Μ.Ε. περί Τριωδίου §80). Μετὰ τὸ «*Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐξηγόρασας ἡμᾶς*» καὶ ἡ ἔκτενης. Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐμπυτσοῦς καὶ μᾶστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

22. † Μεγάλη Παρασκευή. «Τὰ ἅγια καὶ φρικτὰ πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἔτι δὲ μνεῖα τῆς τοῦ εὐγγέλιου ληστοῦ ἐν τῷ σταυρῷ ὁμολογίας». Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Συκεώτου (†613). Ναθαναὴλ ἀποστόλου (α΄ αἰ.), Θεοχάρους καὶ Ἀποστόλου ὁσίων τῶν ἐν Ἄρτῃ, Νεάρχου μάρτυρος.

Τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ πρωί. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν μεγάλων ὠρῶν, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§81-83). Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς θ΄ ὥρας «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*», ἡ (μικρά) ἀπόλυσις «*Ὁ ἐμπυτσοῦς καὶ μᾶστιγας*».

Ὁ ἐσπερινὸς τοῦ μεγάλου Σαββάτου (τῆς ἀποκαθλώσεως), ἀρχόμενος ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θ΄ ὥρας. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §84). Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «*Εἶη τὸ κράτος*» οἱ χοροὶ ἄρχονται τῶν ἀποστίχων «*Ὅτε ἐκ τοῦ ζύλου σε νεκρὸν*» κ.λπ., ἐνῶ οἱ ἱερεῖς τελοῦν τὴν περιφορὰν τοῦ ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου μετὰ λιτανείας, ὡς εἴθισται. Ἐμπροσθεν τοῦ κουβουκλίου οἱ ψάλλται Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «*Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον*»· εἶτα «*Νῶν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., τὰ ἀπολυτικά «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας ἀπέθετο*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν... ἐδείχθη ἀλλότριος*». Ἀπόλυσις «*Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Ὁ ὄρθρος τοῦ μεγ. Σαββάτου «Ἐπιτάφιος Θρήνος». Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται εἴτε τὴν ἐσπέραν τῆς μεγ. Παρασκευῆς εἴτε τὴν α΄ πρωινήν τοῦ μεγ. Σαββάτου, ὡς εἴθισται (Τ.Μ.Ε. διατάξεις Τριωδίου §85). Εἰς τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον τῆς μεγ. δοξολογίας γίνεται ἡ λιτάνευσις τοῦ Ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἱ. Εὐαγγ-

γελίου. Ἄμα τῆ ἐπανόδῳ ἐν τῷ ναῷ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ «Πρόσχωμεν», «Εἰρήνη πᾶσι», «Σοφία», αἶρει τὸν ἐπιτάφιον ἐκ τοῦ κουβουκλίου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἰ. βῆμα, ἐνῶ ψάλλονται τὰ τροπάρια «Ὅτε κατῆλθες κ.λπ.. Εἶτα τὸ τροπάριον «Ὁ συνέχων τὰ πέρατα», τὸ προκειμένον, ἢ προφητεία, τὸ ἕτερον προκειμένον, ὁ Ἀπόστολος (τὸ ἀλληλουιάριον ζῆτει εἰς τὸ βιβλίον τοῦ «Πραξαποστόλου»), ὁ δὲ ἱερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον. Ἀπόλυσις «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφήν σαρκὶ καταδεξάμενος».

- 23. † Μέγα Σάββατον.** «Ἡ θεόσωμος ταφή καὶ ἡ εἰς ἄδου κάθοδος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». † Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου (†303).

Εἵδησις. Ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος μετατίθεται καὶ συμπάλλεται μετὰ τῆς ἀναστασίμου τῆ Δευτέρα τῆς διακαινησίμου (25 Ἀπριλίου).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ πρωί. Ὁ μέγας ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου, ὡς εἴθισται (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριωδίου §86). Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα (τὸ α' «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός», τὸ δ' «Ἐγένετο λόγος Κυρίου», καὶ τὸ ιε' «Ἔτους ὀκτωκαίδεκάτου») κ.τ.λ. ἀντὶ χειρουβικοῦ ὁ ἀρχαῖος ὕμνος «Σιγήσατω πᾶσα σάρξ». Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σφύζων ἡμᾶς· ἀλληλοῦια». Ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς ψάλλεται εἰρμολογικῶς εἰς ἦχον β' τὸ «Μνήσθητι εὐσπλαγχνε καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν». Ἀπόλυσις «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

- 24. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ ΖΩΗΦΟΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ».** Ἐλισάβετ ὀσίας. Τῶν νεομαρτύρων Δούκα ἐκ Μυτιλήνης (†1564) καὶ Νικολάου ἐν Μαγνησίᾳ (†1776).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἑσπέρας. Ἡ παννουχίς. Περὶ ὧραν 11ην μ.μ. τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Ἀναστάσεως (Τ.Μ.Ε., διάταξις Πεντηκοσταρίου §1): Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν (χῦμα), ψάλλεται (ἀργῶς) ὁ κανὼν «Κύματι θαλάσσης» μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια

«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα ἐκάστης ᾠδῆς (καὶ τῆς ἡ' ᾠδῆς) Δόξα, Καὶ νῦν· ἀλλ' οὔτε ἐπαναλαμβάνομεν τὸν εἰρμὸν ἐκάστης ᾠδῆς ὡς καταβασίαν* (πλὴν τοῦ εἰρμοῦ τῆς θ'), οὔτε αἰτήσεις λέγονται οὔτε τὸ «Αἰνοῦμεν, ἐλογοῦμεν» οὔτε τὸ «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα», οὔτε θυμιάσις γίνεται εἰς τὴν θ'. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν λέγεται αὐθις ὁ εἰρμὸς αὐτῆς «Μὴ ἐποδύρου μου» καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον «Ὅτε κατῆλθες», ἡ ἔκτενης καὶ ἡ μικρὰ ἀπόλυσις «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Εἶδησις. Ἀπὸ τῆς σήμερον (Κυριακῆς τοῦ Πάσχα) μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε» δὲν λέγεται.

Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως. Ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος ὀλόκληρον τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ κρατῶν τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκ τῆς ἀκοιμητοῦ κανδήλας τῆς ἀγ. τραπέζης, ἐξέρχεται τοῦ ἰ. βήματος ψάλλων εἰς ἦχον πλ. α' τὸν ὕμνον «Δεῦτε λάβετε φῶς...», ὃν ἐπαναλαμβάνουν πολλακίς οἱ χοροὶ ἐναλλάξ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ στιχηρὸν «Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ σωτήρ», ἕως οὔ φθάσουν εἰς τὴν ἐξέδραν, ἔνθα ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ β' ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον «Διαγενομένου τοῦ Σαββάτου» (Μρ. ις' 1-8)· οἱ χοροὶ «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι» καὶ εὐθὺς ἄρχεται

Ὁ ὄρθρος. Ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ θυμιάσῃ τρίς τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον, ἐκφωνεῖ «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ ψάλλει εἰς ἦχον πλ. α' τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν» τρίς· εἶτα οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἐξάκις, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν κύκλω τὸ Εὐαγγέλιον λέγει τοὺς 4 στίχους «Ἀναστῆτω ὁ Θεός» κ.λπ. καὶ τὰ Δόξα, Καὶ νῦν· εἶτα ὁ ἱερεὺς αὐθις «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελευτικίον αὐτοῦ «καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος». Εὐθὺς συναπτὴ μεγάλη, ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα», καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν ψαλλομένου τοῦ εἰρμοῦ τῆς α' ᾠδῆς τοῦ Πάσχα «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

* Οἱ εἰρμοὶ δὲν ἐπαναλαμβάνονται, διότι καταβασίαι ψάλλονται κανονικῶς μόνον εἰς τὸν ὄρθρον.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα [εἰς 6, ἢ τοι ὁ εἰρμὸς δις καὶ τὰ τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς εἰς 4 μὲ στίχον «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», Δόξα, εἰς τὸ προτελευταῖον, Καὶ νῦν, εἰς τὸ τελευταῖον]. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς καταβασιᾶ, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς καὶ τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ, καὶ γίνεται μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκειᾶς ἐκφωνήσεως ὡς ἐν τῷ Τριψδίῳ ἢ τῷ Ἱερατικῷ. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἢ ὑπακοῆ «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»· ἀφ' ἑ' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ εὐθὺς «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» τρίς καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἐπίσης τρίς χῦμα. Ἐν συνεχείᾳ αἱ λοιπαὶ ᾠδαί. Εἰς τὴν ἐκφώνησιν «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα» ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐξῆς·

Μεγάλωνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου».

Μεγάλωνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου».

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὡ θείας, ὦ φίλης».

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἕδης ἐσκυλεύθη. «Ὡ θείας, ὦ φίλης».

Δόξα. Μεγάλωνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

Καὶ νῦν. Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε, δεδοξασμένη· σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

Ἡ καταβασιᾶ «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ· ἀγνή παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ· μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι» καὶ εὐθὺς μόνον τὸ ἐξαποστειλᾶριον τοῦ Πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας» τρίς.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς τὰ 4 ἀναστάσιμα «Ἵμνοῦμέν σου, Χριστὲ» κ.λπ. καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν» κ.τ.λ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» (γ').

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ. Εὐθύς* μετὰ τὸ τρίτον «Χριστὸς ἀνέστη» ὁ προεστῶς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει τὸν κατηχητικὸν λόγον «*Εἶ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος*», μεθ' ὃν εἴθισται ὁ ἀ' χορὸς νὰ ψάλλῃ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Χρυσοστόμου «*Ἡ τοῦ στόματός σου καθά περ πυρός*».

Σημείωσις. Ὁ κατηχητικὸς λόγος καὶ τὸ παρὸν ἀπολυτίκιον λέγονται μόνον σήμερον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις ὡς προδεδήλωται (τοῦ ἱερέως θυμιῶντος ὡς ἕθος). Ἀντίφωνα τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῇ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου. Εἰσοδικὸν «*Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...*»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ, τὸ τροπάριον «Χριστὸς ἀνέστη», ἢ ὑπακοή «*Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον*» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον «*Εἶ καὶ ἐν τάφῳ*». Ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*». Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– Κυρ. Πάσχα, «*Τὸν μὲν πρῶτον λόγον*» (Πρξ. α' 1-8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος*» (Ἰω. α' 1-17). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε*» (ἄνευ ἀλληλουαῖα)· ψάλλεται δὲ ἐκ τρίτου ἢ μετὰ τῶν ἐφεξῆς στίχων αὐτοῦ**.

Μέγα τὸ μυστήριον τῆς σῆς, Χριστέ, ἀναστάσεως. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Δείπνω παραγέγονας ἐκὼν πάθος ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

* Ἡ ἀρμόδιος θέσις τοῦ κατηχητικοῦ λόγου εἶναι «μετὰ τοὺς αἶνους πρὸ τῆς λειτουργίας, διότι ἀφορᾷ εἰς τὴν προπαρασκευὴν διὰ τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν ἁγίαν κοινωνίαν» (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου, §2, ὑποσημ. 7). Ὅμοίως ὀρίζεται εἰς τὸ Πεντηκοστάριον, τὰ ἀρχαῖα Τυπικὰ καὶ τὸ ἐγκρίσει τῆς Ἱ. Συνόδου «Ἱερατικὸν» τῆς Ἀπ. Διακονίας, ἐπιμελεῖα ἱερέως Κων. Παπαγιάννη, ἔτ. 2002, σελ. 80-82.

** Οἱ παρόντες στίχοι εὔρηνται εἰς τὸν σιναϊτικὸν κώδικα 150, τοῦ 9ου-10ου αἰῶνος (Τυπικὰ Δημητρεύσκη 1,174).

Τότε καὶ ὁ ἕδης συναντήσας, ἐπικράνθη λογοθετούμενος, ψυχὰς ἀπαιτούμενος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Τότε καὶ Μαρία ἡ μωρίσασα εὐφράνθη, προσκυνήσασα Θεὸν πρὸ τοῦ μνήματος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Εἶπατε τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις, ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ· τὸ αὐτὸ τρίς σύντομον (εἰς ἧχον β') ἀντὶ τοῦ Εἶη τὸ ὄνομα.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν», ἐν τέλει τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ «Χριστὸς ἀνέστη», καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται «Ἀληθῶς ἀνέστη» (τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται τρίς), εἶτα ὁ ἱερεὺς «Δόξα τῇ αὐτοῦ τριήμερῳ ἐγέρσει», καὶ ὁ λαὸς «Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν» (ἅπαξ)· εἶτα (ἀντὶ τοῦ Δι' εὐχῶν) ὁ ἱερεὺς ψάλλει ἢ ἐκφωνεῖ ὀλόκληρον τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

Εἰδήσεις. 1. Ἡ τάξις αὐτῆ τῆς θ. λειτουργίας τηρεῖται καθ' ἅπασαν τὴν διακαινησίμον ἐβδομάδα, ἐναλλασσομένων τῶν ἀναγνωσμάτων.

2. Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου, ὡς καὶ τῇ ἡμέρῃ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἀντὶ ὥρων, ἀποδείπνου καὶ μεσονυκτικοῦ λέγεται ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία ἐπαναλαμβανομένη τρίς, ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἢ τῷ Ὑρολογίῳ, καὶ εἶτα γίνεται μικρὰ ἀπόλυσις, ἐπισφραγιζομένη διὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου ἐβδομάδος εἰς τὸν ἔσπερινόν τὸ Ψαλτήριον δὲν ἀναγινώσκειται καὶ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» μετὰ τοῦ τρισαγίου καταλιμπάνεται· εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου καταλιμπάνεται ἡ δοξολογία· εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀντὶ τοῦ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» ψάλλεται τρίς σύντομον τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» συνήθως εἰς ἧχον β' στιχηραρικόν.

4. Ἐὰν γένηται ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἐβδομάδι ἀρτοκλασία, ἀντὶ τοῦ Θεοτόκε παρθένε ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (Τ.Μ.Ε. Προθεωρία §11).

5. Κατὰ τὴν διακαινησίμον ἐπίσης ἐβδομάδα ἀντὶ τῆς συνήθους νεκρωσίμου ἀκολουθίας ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἐξῆδος ἀκολουθία (Μικρὸν Εὐχολόγιον, ἐκδ. Ἀπ. Διακονίας, σελ. 266).

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἑσπέρας. Ἀντὶ τῆς θ' ὥρας ἢ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ὡς εἰς τὸν ὄρθρον, ἢ μεγ. συναπτή καὶ ἡ

ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι». Ἐσπέρια, εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα 4 τοῦ β' ἤχου «Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρὸς» κ.λπ. καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου (Ἀπριλίου 23) τὸ αὐτόμελον «Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι» καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ 3 προσόμοια, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτοῦ «Ἀξίως τοῦ ὀνόματος», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας» κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Εὐθύς «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς» καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθῶρων τὸ Εὐαγγέλιον «Ὁδοῦς ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ» (Ἰω. κ' 19-25), τὸ ὅποῖον, ἐφόσον καθίσταται δυνατόν, ἐπαναλαμβάνεται καὶ παρ' ἄλλων κατὰ τὰς ὀρισμένας περιόδους αὐτοῦ εἰς διαφόρους γλώσσας. Μετὰ τὴν πληρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ α' χορὸς «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι», ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ. Τὸ στιχηρὸν «Ἡ ἀνάστασις σου, Χριστέ σωτήρ» καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν», Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου «Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ, ὁ β' χορὸς τὸ ἀπολυτικίον τοῦ μεγαλομάρτυρος «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων» καὶ ὁ α' χορὸς αὐθις τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ (διαλογικῶς) «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστός», ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸ τέλος τῆς θ. λειτουργίας.

25. † Δευτέρα τῆς διακαινησίμου. † Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (α' αἰ.). Ἦχος β'.

Εἰδήσις. Σήμερον συμπάλλεται ἐκ μεταθέσεως καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου (T.M.E., 23 Ἀπριλίου §§1-3), ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου μετατίθεται διὰ τὴν ἐπαύριον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί. Ἄντι μεσονυκτικοῦ ἢ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἢ μεγ. συναπτῇ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι».

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΟΡΘΡΟΥ. Εὐθὺς μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἐκφώνησιν ἐπακολουθεῖ τὸ «*Ἐκ νεότητός μου*» καὶ ἡ λοιπὴ συνήθης τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὀρθρου, εἰς ἣν ἀναγινώσκεται τὸ τῆς Τρίτης ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ, «*Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων*» (Λκ. κα' 12-19)· εἶτα «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*» ἅπαξ χῦμα, καὶ ἄνευ τοῦ ν' ψαλμοῦ (ὅς τις καταλιμπάνεται) τὰ Δόξα, Καὶ νῦν, καὶ τὸ ἰδιόμελον, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ὁ ἱερεὺς τὸ «*Σῶσον, ὁ Θεός*».

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ ὁμοειρμος κανὼν τοῦ μεγαλομάρτυρος «*Υπερ ἡλίον ἐξήστραμεν*» ἀνά 4. Ἐν τῷ τέλει ἐκάστης ᾠδῆς ὁ εἰρμός αὐτῆς, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» γ', «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἅπαξ καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκειᾶς ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ «*Προλαβοῦσαι τὸν ὀρθρον*» καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*»· ἀφ' ς' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ μεγαλομάρτυρος, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας [καὶ ἐκ τῆς 23ης Ἀπριλίου τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἁγίου Γεωργίου]· εἶτα «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*» τρις χῦμα καὶ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἐπίσης τρις χῦμα.

Θ' ΩΔΗ. Μετὰ τὴν ἡ' ᾠδὴν, ἡ ἐκφώνησις «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα*» καὶ (ἀντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ψάλλονται εἰς 4 μεγαλυνάρια τῆς ἐορτῆς ἢ θ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα καὶ εἰς τὸ προῦμνιον «*Ἄγιε τοῦ Θεοῦ*» δύο τροπάρια τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ ἁγίου, Δόξα, τὸ γ', Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον, εὐθὺς ὁ εἰρμός «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» γ' καὶ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἅπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ πάσχα «*Σαρκὶ ὑπνώσας*», τοῦ ἁγίου «*Ἐαρ ἡμῖν ἐξέλαμψε*» καὶ αὐθις τὸ «*Σαρκὶ ὑπνώσας*».

ΕἰΣ ΤΟΥΣ ΑἴΝΟΥΣ, εἰς στίχους 8, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4, τοῦ ἁγίου προσόμοια 4 «*Δεῦτε τὴν πανέορτον*» κ.λπ. —εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «*Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται*», «*Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος*»,—, καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «*Πάσχα ἱερὸν*» κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἁγίου «*Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*», μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» γ'.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων», ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀντὶ τρισαγίου, «Ὅσοι εἰς Χριστόν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς 23ης Ἀπρ.: Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Σαβ. δ' ἔβδ. Πράξ., «Κατ' ἐκεῖνον τὸ καιρὸν ἐπέβαλεν ὁ Ἡρώδης» (Πρξ. ιβ' 1-11): ἀλληλουιάριον τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα: Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, «Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε» (Ἰω. α' 18-28).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ» (εἰς δὲ τοὺς ἐπ' ὄνοματι τοῦ ἁγίου τιμωμένους ναοὺς «Εἰς μνημόσυνον»)· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». Ἀπόλυσις ἡ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς, ὡς χθές.

26. † Τρίτη τῆς διακαινησίμου. Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασειᾶς ἱερομάρτ. (†332), Γλαφύρας καὶ Ἰουστάς ὁσίῳν (†322). Ἦχος γ'.

[Τῇ Τρίτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμη τῶν νεοφανῶν μαρτύρων Ῥαφαήλ, Νικολάου, Εἰρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ· ὡσαύτως μνήμη τῶν ὀσιομαρτύρων τῆς μονῆς Μεταμορφώσεως Νταοῦ Πεντέλης.]

Εἶδησις. Σήμερον συμπάλλεται ἐκ μεταθέσεως ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου (Τ.Μ.Ε., 25 Ἀπριλίου, §§1-2).

Ἀντὶ τῆς θ' ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτή καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι».

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, «Σοῦ ἐξεχύθη χάρις», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ». Ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν «Ὁ τῷ πάθει σου, Χριστέ» καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν» μετὰ τῶν στίχων ἀδ-

τῶν, Δόξα, τοῦ εὐαγγελιστοῦ «*Δεῦτε τῆς οὐρανίου μυσταγωγίας*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ, εἶτα τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου «*Ἀπόστολε ἄγιε*» καὶ αὖθις τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*». Ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα διαλογικῶς, ὡς χθές.

Ἄντι μεσονυκτικοῦ ἡ ἐναρκτήριοις ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτῇ καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ὅτι πρέπει σοι*».

ΚΑΝΟΝΕΣ. Μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἐκφώνησιν εὐθύς ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου (μετὰ στίχου «*Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ...*»). Ἐν τῷ τέλει ἐκάστης ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς τοῦ Πάσχα, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» γ', «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἅπαξ καὶ μικρὰ συναπτῇ μετὰ τῆς οἰκειᾶς ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἡ ὑπακοή «*Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον*» καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*». Ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας [καὶ ἐκ τῆς 25ης Ἀπριλίου τὸ ὑπόμνημα τοῦ εὐαγγελιστοῦ], εἶτα «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*» τρις χῦμα καὶ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἐπίσης τρις χῦμα.

Θ' ΩΔΗ. Μετὰ τὴν ἡ' ᾠδὴν, ἡ ἐκφώνησις «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα*» καὶ (ἀντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ψάλλονται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ Πάσχα καὶ ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ εὐαγγελιστοῦ, εἶτα ὁ εἰρμὸς «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» γ' καὶ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἅπαξ.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ Πάσχα «*Σαρκὶ ὑπνώσας*», τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ αὖθις τὸ «*Σαρκὶ ὑπνώσας*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἐγγραπτον*» καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα 3, τοῦ εὐαγγελιστοῦ προσόμοια 3, καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα «*Πάσχα ἱερὸν*» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ εὐαγγελιστοῦ «*Σοῦ ἐξεχύθη*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» γ'.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδὸν τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου «*Ἀπόστολε ἄγιε*», ἡ ὑπακοή «*Προλαβοῦσαι τὸν ὄρ-*

θρον» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*». Ἄντι τρισαγίου, «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον ἀποστολικόν (25 Ἀπρ.)· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Ἀπρ. 25, «*Ταπεινώθητε ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ*» (Α΄ Πέτ. ε΄ 6-14)· ἀλληλουιάριον τῆς Τρίτης τοῦ Πάσχα (ζῆτει ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, «*Ὁ Πέτρος ἀναστάς*» (Λκ. κδ΄ 12-35).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Σῶμα Χριστοῦ*» [καὶ εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τοῦ εὐαγγελιστοῦ τιμωμένους ναοὺς «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*»]: ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* ψάλλεται τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*».

27. † Τετάρτη τῆς διακαιησίμου. Συμεῶν ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, ἱερομάρτυρος (†107). Ἦχος δ΄.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· Ἀπόστολος Τετ. διακαιν., «*Εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν*» (Πρξ. β΄ 22-38)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Εἰστήκει ὁ Ἰωάννης*» (Ἰω. α΄ 35-52).

28. † Πέμπτη τῆς διακαιησίμου. Τῶν ἐν Κυζικῶ ἐννέα μαρτύρων (γ΄ αἰ.), Μέμνονος ὀσίου. Ἦχος πλ. α΄.

[Τῇ Πέμπτῃ τῆς διακαιησίμου μνήμη τοῦ νεομάρτυρος Μιχαὴλ τοῦ Εὐρυτᾶνος († 21 Μαρτίου 1544) ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ Γρανίτση.]

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος Πέμ. διακαιν., «*Εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν*» (Πρξ. β΄ 38-43)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἄνθρωπός τις ἦν*» (Ἰω. γ΄ 1-15).

29. † Παρασκευὴ τῆς διακαιησίμου. «*Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς*». Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου ἀποστόλων ἐκ τῶν 70· Κερκύρας μάρτυρος. Ἰωάννου μητροπολίτου Θηβῶν (ιβ΄ αἰ.). Ἦχος πλ. β΄.

Ἄντι τῆς θ΄ ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ὅτι πρέπει σοι*».

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ*», (εἰς στίχους 10) ἀναστάσιμα «*Νίκην ἔχων, Χριστὲ*» κ.λπ. 6, τῆς Θεοτόκου προσόμοια 3 εἰς 4

(δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), Δόξα, «*Τίς λαλήσει*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», προκειμένον «*Ἀγαπήσω σε, Κύριε*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ (ἔρχεται ὁ β' χορός), τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν «*Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ σωτήρ*», εἶτα στίχος «*Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ*» καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου* (τὰ δύο τελευταῖα εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν), Δόξα, «*Σαλπίσσωμεν φιλέορτοι*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*», μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» γ'. Ἀπόλυσις ἢ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Σημειώσεις. Παρατίθεται τὸ γνωστότερον σήμερον καὶ εὐρέως χρησιμοποιούμενον ἀπολυτικίον τῆς Θεοτόκου Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἦχος α'.

«*Ὁ ναός σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμοὺς ἀειζῶνους ἀναβλύζων ἰάματα· ᾧ προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ῥῶσιν ἀντλοῦμεν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· πρεσβεύεις γὰρ σὺ τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι σωτήρι Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν*».

Μεσονυκτικὸν ἢ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» (ι'), τὰ εἰρηνικά, καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ὅτι πρέπει σοι*».

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ στίχου «*Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*», καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου «*Ὑπεραγία Θεοτόκε*»· εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς καταβασία ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» (γ'), «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*», μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ οἰκεία ἐκφώνησις· μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, τὸ κοντάκιον

* Καταχωρίζεται ὧδε τὸ γ' προσόμοιον διωρθωμένον ἐκ χειρογράφων, καθόσον εἰς τὰ ἔντυπα Πεντηκοστάρια εὐρίσκεται ἑλλιπές (ἴδρα Π. Β. Πάσχου, «*Λειτουργικῶν κενῶν συμπλήρωσις*», Ἐκκλησία, ΝΗ', 1981, σελ. 408-410).

Χαίροις ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ, ἡ ἀενάως ἀναβλύζουσα χάριτας, ἡ βρύσις τῶν ἰαμάτων, ἡ πᾶσαν νόσων ἰσχύν, ἀσθενῆ καὶ φαύλην ἀπελέγχουσα· τυφλῶν ἢ ἀνάβλεψις, καὶ λεπρῶν θεία κάθαρσις· σθένος ἀρρώστων, παρειμένων ἀνθρώπων, ἡ πηγάζουσα νοσημάτων πᾶν φάρμακον, ἅπασιν τοῖς προστρέχουσι πιστῶς τῷ τεμένει σου, μέγα κοινὸν ἰατρεῖον, ὁμοσθον ὄντως καὶ ἔτοιμον, Χριστοῦ μητρὸς Λόγου, τοῦ πηγάζοντος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

τοῦ Πάσχα χῦμα καὶ ψάλλεται τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς Θεοτόκου «*Τὴν ἀέναον κρήνην*»· μετὰ τὴν ζ' φῶδὴν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ μηνολόγιον, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου, «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» (γ'), «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» (γ')· ἡ ζ' καὶ ἡ η' φῶδὴ τῶν κανόνων.

Θ' ΩΔΗ. Εἶτα ἡ θ' φῶδὴ τοῦ Πάσχα εἰς 4 μεγαλυνάρια (ἄνευ Δόξα, Καὶ νῦν) καὶ ἡ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου «*Ὑπεραγία Θεοτόκε*» (εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν)· ἡ καταβασία «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» γ' καὶ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἄπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ Πάσχα «*Σαρκὶ ὑπνώσας*» καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς, ἀναστάσιμα 4, τῆς Θεοτόκου 4, καὶ τὰ «*Πάσχα ἱερὸν*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ «*Χριστὸς ἀνέστη*», «*Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον*», καὶ κοντάκια τὸ τῆς Θεοτόκου «*Ἐξ ἀκενώτου σου*» καὶ τὸ τοῦ Πάσχα «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*». Ἀντὶ τρισαγίου, «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, «*Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον*» (Πρξ. γ' 1-8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ*» (Ἰω. β' 12-22).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*». [Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε., εἰς τὰ δίπτυχα λέγεται τὸ μεγαλυνάριον «*Ἦδωρ τὸ ζώηρτον*» (ζῆται εἰς τὸ Πεντηκοστάριον).]

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Σῶμα Χριστοῦ*». Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν πάσῃ τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι.

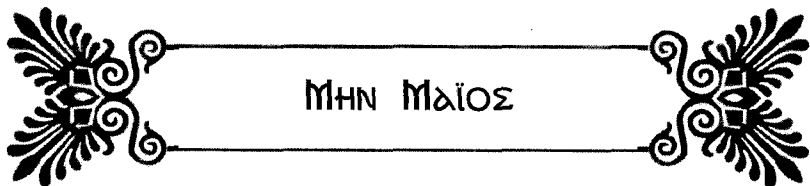
- 30. † Σάββατον τῆς διακαινησίμου.** Ἰακώβου ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (†44). Κλήμεντος ὀσίου, Δονάτου ἐπισκόπου Εὐροίας, Ἀργυρῆς νεομάρτυρος (†1725). Ἦχος πλ. δ'.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, «Κρατοῦντος τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ» (Πρξ. γ' 11-16). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ» (Ἰω. γ' 22-33).

An intricate, black and white decorative border surrounds the text. The border is composed of repeating ornate motifs, including stylized floral patterns, acanthus leaves, and scrollwork, creating a rich, textured frame.

ΜΗΝ

Μαΐος

ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νύξ ὥρας 10

1. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ** (Β΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ, ΤΟΥ ΘΩ-
ΜΑ). «Τὰ ἐγκαίνια τῆς (καθ' ἑβδομάδα ἀνακυκλουμένης) ἑορ-
τῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ
σωτήριος ὁμολογία». Ἱερεμίου τοῦ προφήτου (ζ' αἰ. π.Χ.). Πα-
ναρέτου ἐπισκόπου Πάφου (†1791). Ἐωθινὸν α'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ· α) τῶν ἐκ Σαμοθράκης 5 νεομαρτύρων (†1836)·
β) τῶν ἐν Ναουση τιμωμένων νεομαρτύρων· γ) Νικήτα τοῦ νέου τοῦ
ἐν Σέρραις ἀθλήσαντος.

Ἡ θ' τοῦ Πάσχα (ἐναρκτήριος ἀκολουθία).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «*Εὐλογητός ὁ Θεός*», «*Χριστός ἀνέστη*»
τρὶς (ἅπαξ ἐκ τοῦ βήματος καὶ ἀνά μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν)· ὁ προ-
οιμιακὸς ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* (ὡς καὶ ἐφεξῆς μέχρι
τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα), τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὸ ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα,
Καὶ νῦν, «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης, Χριστέ*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», «*Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*».

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Φι-
λάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον*».

«*Νῦν ἀπολύεις*»· τρισάγιον (ὃ περ ἀπὸ σήμερον καὶ ἐφε-
ξῆς λέγεται ἐν πάσαις ταῖς ἀκολουθίαις, μόνον δ' ἐν ἀρχῇ τῶν
ἀκολουθιῶν ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ «*Χριστός ἀνέστη*», οὐχὶ δὲ
καὶ ἐν ἄλλοις σημείοις αὐτῶν), καὶ τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐσφραγι-
σμένου τοῦ μνήματος*» (τρὶς). Ἀπόλυσις «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν
Χριστός...*»

Εἵδησις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Τρίτης πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ
Πάσχα εἰς τὴν ἑναρξιν πασῶν τῶν ἀκολουθιῶν, μετὰ τὸ «*Εὐλογη-
τός*», ψάλλεται τὸ «*Χριστός ἀνέστη*» τρὶς, ἅπαξ ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ
ἀνά μίαν ὑφ' ἐκάστου τῶν χορῶν· καὶ εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καταλι-
μπάνεται τὸ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» καὶ ἄρχεται εὐθὺς ἡ ἀνάγνωσις

τοῦ προοιμιακοῦ· εἰς δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου καὶ τῶν ὄρων παραλείπεται τὸ «Ἅγιος ὁ Θεὸς» καὶ λέγεται εὐθὺς Δόξα, Καὶ νῦν, «Παναγία Τριάς» καὶ τὰ λοιπὰ· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν μετὰ τὸ «Εὐλογημένη» καὶ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς) εὐθὺς τὰ εἰρηνικά.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α' ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «Ἐσφραγισμένον τοῦ μνήματος».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον (εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται χάριν τῆς δεσποτικῆς ἑορτῆς). Εὐθὺς οἱ ἀναβαθμοὶ «Ἐκ νεότητός μου»· προκείμενον «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον» (τρὶς) μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Ἄπασα ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (α') Εὐαγγελίου, τὸ ὅποιον ἀναγινώσκειται ἐντὸς τοῦ ἰ. βήματος, ὡς ὅλα τὰ ἑωθινά· ὁ ν' ψαλμὸς ψάλλεται, καὶ γίνεται ἡ συνήθης προσκύνησις τοῦ Εὐαγγελίου.

ΚΑΝΩΝ ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, «ἄνευ στίχων»· μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν ἢ ὑπακοή «Ὡς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου»· μετὰ τὴν ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ μνηολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς ἑορτῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα «Ἀναστάσεως ἡμέρα»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς σήμερον ἑορτῆς, ἢ τοι ὁ εἰρμὸς «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα» καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ τροπάρια, ἐν τέλει δὲ καταβασία ὁ εἰρμὸς «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» μετὰ τοῦ «Υψοῦτε Κύριον» κ.λπ. (δ' περ ἐπανέρχεται ψαλλόμενον καθ' ἐκάστην Κυριακῆν), καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς «Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου» δις, «Σήμερον ἔαρ μυρίζει» ἅπαξ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον «Ἐσφραγισμένον τοῦ μνήματος».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «Εὐλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθὺς τὸ) ἀπολυτικίον «Ἐσφραγισμένον τοῦ μηνήματος» καὶ κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς, «Διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων» (Πρξ. ε' 12-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, θ' ἑωθινὸν, «Ὀδσῆς ὁψίας» (Ἰω. κ' 19-31).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον· ἀνεῖν τὸν Θεόν σου, Σιών· ἀλληλουϊα». Ἀντὶ τοῦ Ἐΐδομεν τὸ φῶς, «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ· «Πληρωθῆτω», «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

- 2. Δευτέρα.** Ανακομιδὴ τῶν ἰ. λειψάνων Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας († 2 Μαΐου 373). (Τ.Μ.Ε., Μαΐου 2· περίπτωσις α' §1).

Διατάξεις καθημερινῶν Πεντηκοσταρίου

1. Ἀπὸ σήμερον αἱ καθ' ἡμέραν ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμπάλλονται δὲ καὶ αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μηναίου, πλὴν Κυριακῆς καὶ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου. (Περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀκολουθιῶν, βλ. εἶδησιν μετὰ τὸν ἑσπερινὸν τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ.)

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ τυφλοῦ ἐν καθημερινῇ (ἐκτός δηλονότι Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου), ἐὰν τύχη ἑορταζόμενος ἅγιος, μετὰ τὰ δοξαστικά τοῦ Μηναίου, Καὶ νῦν ψάλλονται τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἑόρτια ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς, καὶ οὐχὶ τὸ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», καθὼς καὶ τὰ ἀπολυτικά, τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ τὰ κοντάκια τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ Πάσχα (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §33· καὶ 23 Ἀπριλίου, ὑποσημ. 4).

3. Εἰς τὸν ὄρθρον τῶν καθημερινῶν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, μετὰ τὰ καθίσματα (ἢ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου, εἰ ἔστι), λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ εἶτα ὁ ν' ψαλμὸς. Τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα (ἀπὸ αὐριον ἕως τοῦ Σαββάτου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ Θωμᾶ)· στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες εἰς ἕκαστον στίχον τὸν εἰρμὸν «Τὴν τιμιωτέραν». Ἐὰν προβλέπωνται καταβα-

σῆσαι, ψάλλονται οἱ εἰρμῶι «Ἀναστάσεως ἡμέρα», πλὴν τῆς περιόδου τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ πλὴν Κυριακῆς Δευτέρας καὶ Τρίτης τοῦ τυφλοῦ.

4. Τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδικὸν «Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε» εἰθίσται νῦν νὰ «ψάλλωνται ἀπαράλλακτα καθ' ἑκάστην ἡμέραν μέχρι τῆς ἀποδόσεως· καὶ τοὶ τὰ ἀρχαῖα τυπικὰ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντιπάσχα διατάττουσιν ἑναρξίν τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν, καὶ ἀντὶ εἰσοδικοῦ ὀρίζουσι τὸ “Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν”» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37).

5. Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον ψάλλεται τὸ τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς· (μέχρι τοῦ ἐπομένου Σαββάτου ψάλλεται τὸ κοντάκιον τοῦ Θωμᾶ «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ»).

6. Ἀπὸ σήμερον εἰς τὰς λειτουργίας τῶν καθημερινῶν μετὰ τὸ «Ἐξαιρέτως» ἐπανέρχεται ψαλλόμενον τὸ «Ἄξιον ἔστιν», ἐκτὸς ἂν ὀρίξῃ ἄλλως τὸ Τυπικόν.

7. Ἐπίσης μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς ψάλλεται εἰς πάσας τὰς θ. λειτουργίας τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», εἰς ἀπάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις λέγεται «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...», ἀντὶ δὲ τοῦ Δι' εὐχῶν –κατ' ἐπικρατήσαν ἐν Ἑλλάδι ἔθος– ὁ ὕμνος «Χριστὸς ἀνέστη» (Σύστημα Τυπικοῦ, σελ. 659, ὕποσημ. 1305).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»· κοντάκιον «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Εὐλογητός», «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς), ὁ προοιμιακός (ἄνευ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν»), τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», εἰς στίχους 6, προσόμοια τῆς ἑορτῆς (ἂ ζῆτει εἰς τοὺς αἶνους τῆς χθὲς) 3 «Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου», «Θωμᾶς ὁ καὶ δίδυμος», «Ὡς θέλεις ψηλάφησον, Χριστέ», καὶ τοῦ Μηναιίου ἕτερα 3, Δόξα, τοῦ ἁγίου «Χριστοῦ τὸν ἱεράρχην», Καὶ νῦν, «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, τῶν μαθητῶν συνηθροισμένων» (Κυριακῆ Θωμᾶ ἑσπέρας). Εἴσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ μέγα προκειμένον «Τίς θεὸς μέγας» κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ τοῦ Μηναιίου «Χαίροις τῶν ἀρετῶν ὁ κανὼν» κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἁγίου «Πάλιν ἡμῖν ὁ χρυσορρός Νεῖλος», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ» (Κυριακῆ Θωμᾶ ἑσπέρας). Ἀπολυτίκια, τὸ τοῦ ἁγίου «Στῆλος γέγονας», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Εἰς τὸ μεσουκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιπὴν ἰδιόμελον τοῦ ἱεράρχου «*Ἡ μεγάλη τῆς Ἐκκλησίας δόξα*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Τῶν μαθητῶν διασταζόντων*» (Δευτέρα τοῦ Θωμᾶ πρωί, εἰς τὰ ἀπόστιχα), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκια «*Στῆλος γέγονας*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Ἐσφραγισμένου*». Καθίσματα, μετὰ μὲν τὴν α' στιχολ. τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, μετὰ δὲ τὴν β' στιχολ. τὰ καθίσματα τοῦ ἱεράρχου «*Θείοις δόγμασι*», Δόξα, τὸ ἕτερον «*Ὡς περ ἄστρον*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἀνάμενος χειρὶ*» (δ ζητεῖ εἰς τὴν β' στιχολογίαν τῆς Δευτ. Θωμᾶ πρωί)· «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*», ὁ ν' χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ ἀγίου «*Τὴν τῶν αἰρέσεων πλάνην*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κατωτέρω τῆς ἑορτῆς, ἦχος α', πρὸς «*Τὸν τάφον σου, σωτήρ*» (Κυρ. τοῦ Θωμᾶ πρωί).

Ἰδὼν μου τὴν πλευρὰν καὶ τὰς τρήσεις τῶν ἥλων, Θωμᾶ τί ἀπιστεῖς τῇ ἐμῇ ἀναστάσει; ὁ Κύριος ἔλεγεν ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος, ὅπτανόμενος τοῖς ἀποστόλοις ἀρρήτως, ὁ δὲ Δίδυμος πεισθεὶς ἐβόα τῷ κτίσῃ· Θεὸς μου εἶ καὶ Κύριος.

Ἀφ' οὗ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*[Ὁ ἄγγελος ἐβόα...] Φωτίζου, φωτίζου*». Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἱεράρχου «*Ἀρχιερέων τὸ κλέος*» καὶ τῆς ἑορτῆς «*Σήμερον ἔαρ μυρίζει*». Εἰς τοὺς αἴνους προσόμοια τοῦ ἱεράρχου 3 «*Τοῖς πυρίνοις σου δόγμασι*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτοῦ «*Τὸ μέγα κλέος*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος*» (Δευτέρα Θωμᾶ, εἰς τοὺς αἴνους), δοξολογία μεγάλη, «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν, ἀπολυτίκια «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*», τοῦ ἱεράρχου «*Στῆλος γέγονας*», τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ*». Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ ἱεράρχου, Ἰαν. 18, «*Μνημονεῦετε τῶν ἠγουμένων*» (Ἐβρ. γ' 7-16)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ὑμεῖς ἐστέ τὸ φῶς τοῦ*

κόσμου» (Μτθ. ε΄ 14-19). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ «Ἄξιον ἐστὶ». Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον»· (ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς) «Χριστὸς ἀνέστη»· «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου».

- 3. Τρίτη.** Τιμοθέου καὶ Μαύρας μαρτύρων (†283). Πέτρου ἀρχιεπισκόπου. Ἄργου (†950), Οἰκουμενίου ἐπίσκ. Τρίκκης, Θεοφάνους Περιθεωρίου (ιδ΄ αἰ.). Ξενίας παρθενομάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. β΄ ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. δ΄ 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β΄ ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. γ΄ 16-21).

- 4. Τετάρτη.** Πελαγίας μάρτυρος (†290). Ἰλαρίου ὁσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. β΄ ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. δ΄ 13-22).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β΄ ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ε΄ 17-24).

- 5. Πέμπτη.** Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος (β΄ αἰ.). Εὐθυμίου ἐπισκόπου Μαδύτου, Ἐφραὶμ ὁσιομάρτυρος τοῦ νέου (†1426).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. β΄ ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. δ΄ 23-31).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β΄ ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ε΄ 24-30).

Σημείωσις. Ὅπου τιμᾶται πανηγυρικῶς ἡ μνήμη τῆς ἁγίας, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς συμπάλλεται ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμφώνως μὲ τὰς τοπικὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. 23 Ἀπριλίου §§10-12 καὶ ὑποσ. 2. Τὰ δοξαστικά τῆς ἁγίας ἐπισηραγίζονται μὲ τὰ ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς τοῦ Θωμᾶ· εἰς τὸν ὄρθρον προηγεῖται ὁ κανὼν τῆς προλαβούσης Κυριακῆς, στιχολογοῦμεν «Τὴν τιμιωτέραν», καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»· εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».

- 6. Παρασκευή.** Ἰὼβ τοῦ δικαίου (1700-1500 π.Χ.). Σεραφὶμ ὁσίου τοῦ ἐν τῷ ὄρει Δομβοῦς (†1602), Σοφίας ὁσίας τῆς ἐν Κλεισούρᾳ Καστορίας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. β΄ ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. ε΄ 1-11).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ἡμέρας, Παρ. β΄ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ε΄ 30-ς 2).

- 7. Σάββατον.** «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ». Μνήμη τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμίου Σταυροῦ (351). Ἀκακίου μάρτυρος (†303).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»· κοντάκιον «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. «*Εὐλόγητος ὁ Θεός, «Χριστὸς ἀνέστη*» (τρὶς), ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*) καὶ τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 3 «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*», καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*», Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», προκείμενον «*Ὁ Θεός, ἀντιλήπτωρ μου εἶ*». Τὰ ἀναστάσιμα ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Δόξα, τοῦ σταυροῦ «*Ἀνήγγειλαν οἱ οὐρανοί*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον*». Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*», Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Τοῦ σταυροῦ σου ὁ τύπος*», Καὶ νῦν, πάλιν τὸ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ· καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*», ὁ ν' χῦμα. Κανόνες, τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ) καὶ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' φῶδης τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ σταυροῦ, καὶ ψάλλομεν τὸ μεσφῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἰδὼν μου τὴν πλευράν*» (ὄρα Κυρ. Θωμᾶ πρωί)· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς) καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι, οἱ εἰρμοὶ «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμωτέραν*) ἢ θ' φῶδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ εἰρμὸς «*[Ὁ ἄγγελος ἐβόα...] Φωτίζου, φωτίζου*». Ἐξαποστειλάρια, τὸ α' τῆς ἑορτῆς «*Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου*», τὸ τοῦ Μηναίου «*Σταυρὸς ὁ φύλαξ*», καὶ τὸ ἕτερον τῆς ἑορτῆς «*Σήμερον ἔαρ μυρίζει*». Εἰς τοὺς αἴνους, εἰς στίχους 6 (ἢ τοι ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἐγγραπτον*»), στιχηρὰ ἀναστάσιμα 3 καὶ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 (ἃ ζητεῖ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν) «*Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου*» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ*», δοξολογία μεγάλη, «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*», τοῦ Μηναίου «*Τοῦ σταυροῦ σου ὁ τύπος*», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς)· Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, Σαβ. β' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ε' 21-

32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. β' ἔβδ. Ἰω. (Ἰω. ζ' 14-27). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδῆς τῆς ἑορτῆς «*Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα*». Κοινωνικὸν «*Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών· ἀλληλοῦα*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν...* «*Χριστὸς ἀνέστη*».

8. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «*Τῶν ἁγίων* μυροφόρων γυναικῶν, ἔτι δὲ Ἰωσήφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθαίας καὶ τοῦ νυκτερινοῦ μαθητοῦ Νικοδήμου». † Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, Ἀρσενίου ὀσίου τοῦ μεγάλου (†449). Ἦχος β', ἑσθινὸν δ' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις 8ης Μαΐου §§1-3, καὶ διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§16-18).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ: α') πάντων τῶν ἐν Θεσσαλονίκη διαλαμπάντων ἁγίων β') Δημητρίου νεομάρτυρος ἐκ Χώρας Τριφυλίας (14 Ἀπριλίου)· γ') Ἥλια νεομάρτυρος τοῦ Ἀρδούνη (†1685)· δ') Σεραφείμ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου (4 Δεκεμβρίου), ἐν Καρδίττῃ· ε') τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν ἐν Μανδαμάδῳ Μηθύμνης ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ ἱ. ναοῦ τοῦ προσκυνήματος.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένον τοῦ μνήματος*»· κοντάκιον «*Τῇ φιλοπράγμονι*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς, ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*) καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ 4 ἀναστάσιμα στιχηρά, τῶν μυροφόρων ἰδιόμελα 3, προσόμοια τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἕτερα 3, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ εὐαγγελιστοῦ «*Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς*», Καὶ νῦν, «*Αἱ μυροφόροι γυναῖκες*».

Εἰσοδός, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὸ ἀναστάσιμον «*Ἡ ἀνάστασις σου, Χριστὲ σωτῆρ*» καὶ τὰ «*Πάσχα ἱερόν*», Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ εὐαγγελιστοῦ «*Ἀπόστολε Χριστοῦ*», Καὶ νῦν, «*Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ὅτε κατῆλθες*», «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*», Δόξα, «*Ἀπόστολε, Χριστῶ*», Καὶ νῦν, «*Ταῖς μυροφόροις*».

Σημείωσις. Ἀπολυτίκιον τοῦ σήμερον συνεορταζομένου ἁγίου Νικοδήμου, ψαλλόμενον, εἰ δόξοι τῷ προεστῶτι· ἦχος δ', πρὸς «*Κανόνα*

πίστεως». «Χριστὸν τὸν Κύριον ἐν νυκτὶ ἐπεσκέψατο· ἀναγέννησιν ἄνωθεν ἐκδίδαχθεις ἐμαθήτευσεν, ὡς κεκρυμμένος ἀπόστολος· εὐθαρσῶς διεφώνει πρὸς φαρισαίους καὶ γραμματεῖς, τὸν σωτῆρα διώκοντας· ὃν νεκρὸν καθεῖλεν ἐκ τοῦ σταυροῦ, μύρα τῆ ταφῆ ἐνεγκών, Νικόδημος ὁ ἔνθερμος».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν [3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ «*Μυροφόροι γυναῖκες*», «*Μετὰ φόβου ἦλθον*», «*ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον*» καὶ εἶτα] τὰ 4 πρῶτα ἰδιόμελα τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἐν τῷ Μηναίῳ (τὸ ἰδιόμελον τοῦ ὁσίου «*Ὅσιε πάτερ*» καταλιμπάνεται) μετὰ τοῦ Δόξα αὐτῶν «*Ἀναπεσὼν ἐν τῷ στήθει*», Καὶ νῦν, ἐκ τῆς λιτῆς τῆς ἑορτῆς «*Ἠτήσατο Ἰωσήφ*»· τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· μετὰ τὸν πολυέλεον τὸ πρῶτον κάθισμα τοῦ Εὐαγγελιστοῦ «*Ἀναπεσὼν ἐν τῷ στήθει*», Δόξα, τὸ ἕτερον αὐτοῦ «*Τὴν μνήμην τιμῆσωμεν*», Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὅμοιον θεοτοκίον,

«Ταχὺ δέξαι δέσποινα τὰς ἰκεσίας ἡμῶν, καὶ ταύτας προσάγαγε τῷ σῶν υἱῷ καὶ Θεῷ, κυρία πανάχραντε· λῦσον τὰς περιστάσεις τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων, σκέδασον τὰς ἐνέδρας καὶ τὰ θράση παρθένε, τῶν νῦν ἐφοπλιζομένων κατὰ τῶν δούλων σου».

Εὐλογητάρια. Ὑπακοή, ἀναβαθμοὶ καὶ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων (καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τῶν μυροφόρων) καὶ ὁ τοῦ εὐαγγελιστοῦ· μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, τὸ μεσῶδιον κάθισμα αὐτοῦ «*Τῆς σοφίας τῷ στήθει*», Δόξα, τὸ πρῶτον μεσῶδιον τῶν μυροφόρων, Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον· μετὰ τὴν ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν μυροφόρων, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ τοῦ Πάσχα· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ἢ θ' ᾠδῆ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων καὶ τῶν μεγαλυνοῦν ψαλλομένων ὡς ἐξῆς·

Μεγάλωνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου...» ,

Μεγάλωνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθιτον θῆμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὡ θείας, ὦ φίλης...»

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ᾄδης ἐσκυλεύθη. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα...»

Μεγάλωνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν καὶ ἐνδοξοτέραν τῶν ἄνω στρατευμάτων. «Συμφώνως, παρθένε...»

Χαῖρε παρθένε χαῖρε, χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξασμένη, σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Εὐφραίνου, ἀγάλλου...»

Ἐν συνεχείᾳ ἢ θ' ᾠδῆ τοῦ εὐαγγελιστοῦ ὡς ἐξῆς·

Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. «Σταυρῶ τῷ τοῦ δεσπότη...»

Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. «Σταυρῶ τῷ τοῦ δεσπότη...» (πάλιν),

Δόξα Πατρὶ... «Ἀξίως ἀγαπήσας ὁ καθαρός...»

Καὶ νῦν... «Σωτήριος γενοῦ μοι...»

Εἶτα «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ, ἀγνῇ παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου...»

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «Ἅγιος Κύριος» μετὰ τοῦ «Ἵψοῦτε Κύριον» κ.λπ. τὸ τοῦ πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας» (ἅπαξ), τοῦ εὐαγγελιστοῦ «Θεολογῶν ἐβρόντησας», καὶ τῶν μυροφόρων «Γυναῖκες, ἀκουτίσθητε».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 3, προσόμοια τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἕτερα 3 «Μάκαρ Ἰωάννη πάνσοφε» κ.λπ., καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν» κ.λπ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «*Εὐλόγημένη*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἀλλ' εὐθὺς τὰ ἀπολυτικά «*Ὅτε κατήλθες*», «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*», «*Ταῖς μυροφόροις*», «*Ἀπόστολε, Χριστῶ*», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Μαΐου 8, «*Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς*» (Α' Ἰω. α' 1-7)· Εὐαγγέλιον: τῶν μυροφόρων, «*Ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας*» (Μρ. ιε' 43-ις' 8).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*». Κοινωνικὸν «*Σῶμα Χριστοῦ*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη»* ἀπαξ.

9. Δευτέρα. Ἡσαΐου προφήτου (η' αἰ. π.Χ.), Χριστοφόρου μάρτυρος († 250). Νικολάου τοῦ ἐν Βουνένοις. Ἰερωνύμου οἰσίου τοῦ Σιμωνοπετρίτου (†1957).

Εἰδήσεις. 1. *Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῆς παρουσίας ἐβδομάδος βλέπε 2 Μαΐου καὶ τὴν καθ' ἡμέραν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.*

2. *Καθ' ἐκάστην εἰς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ 3 ἀπολυτικά τῆς ἑορτῆς ψάλλονται ὡς ἐξῆς: «Ὁ εὐσχήμων», «Ὅτε κατήλθες», «Ταῖς μυροφόροις» (Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα), ἀλλ' εἰς τὸ τέλος τοῦ μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου μόνον τὸ «Ταῖς μυροφόροις».*

3. *Ἔως τοῦ Σαββάτου τῆς παρουσίας ἐβδομάδος τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῶν μυροφόρων «Τὴν Μωσέως φῶδῆν» (μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σου»)· ἐνῶ εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται ἐπισηραγιστικὸν κοντάκιον τὸ ἐξῆς: ἦχος β'·*

«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις φθεγξάμενος, τὸν θρῆνον τῆς προμήτορος Εὐας κατέπαυσας, τῆ ἀναστάσει σου Χριστέ ὁ Θεός· τοῖς ἀποστόλοις δὲ τοῖς σοῖς κηρύττειν ἐπέταξας· ὁ σωτὴρ ἐξανέστη τοῦ μνήματος».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ς' 8-ζ' 5, 47-60).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. δ' 46-54).

10. Τρίτη. Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ. Λαυρεντίου οἰσίου τοῦ Μεγαρέως, Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων (μετακομιδῆ λειψάνου).

Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. ι' ἐπιστ. (Α' Κορ. δ' 9-16).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 12-19).

- 11. Τετάρτη.** Ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τῆς Κων/πόλεως (402), Μωκίου ἱερομάρτυρος (γ' αἰ.). Κυρίλλου (†869) καὶ Μεθοδίου (†855) τῶν ἐκ Θεσσαλονίκης ἰσαποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν Σλαύων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 18-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς' 35-39).

- 12. Πέμπτη.** Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κωνσταντίας Κύπρου (†403), Γερμανοῦ Κων/πόλεως (†740). Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἐν Κυθήροις.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 26-39).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς' 40-44).

- 13. Παρασκευή.** Γλυκερίας μάρτυρος (†177). Σεργίου ὁμολογητοῦ, Πανσικαίου ἐπισκόπου Συνάδων (ς' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 40-θ' 18).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. γ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς' 48-54).

- 14. Σάββατον.** «Ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῶν μυροφόρων». Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ (†251). Θεράποντος ἱερομάρτυρος, Λεοντίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων (912-929).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ (Τ.Μ.Ε., διάταξις Πεντηκοσταρίου §19)· ἐξαποστειλάριον καὶ κοντάκιον μόνον τὰ τῆς ἐορτῆς. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. θ' 19-31)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ιε' 17-ις' 2)· «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*»· «*Χριστὸς ἀνέστη*».

- 15. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.** «Μνεΐα τῆς τοῦ παραλύτου θεραπείας». Παχωμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου (†358). Ἀχιλλείου ἀρχιεπισκόπου Λαρίσης (δ' αἰ.). Ἦχος γ', ἑωθινὸν ε' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§20-22).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου, πολιούχου Μυτιλήνης († 17 Φεβρ. 1795). Συναξίς πάντων τῶν ἐν Εὐβοίᾳ διαλαμψάντων ἁγίων.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικίον «*Ὅτε κατῆλθες*»· κοντάκιον «*Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*) καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀνα-

στάσιμα 7 και τὰ δύο ιδιόμελα τοῦ παραλύτου (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, «*Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς*», Καὶ νῦν, «*Πῶς μὴ θαυμάσωμεν*». Ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον «*Ὁ τῷ πάθει σου, Χριστέ*» καὶ τὰ «*Πάσχα ἱερόν*», Δόξα, «*Ἐν τῇ στοῦ*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*». Ἀπολυτίκιον «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ τῆς λιτῆς ιδιόμελα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου «*Ἐκπλήττων τῇ δράσει*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*», Δόξα, τὸ αὐτὸ, Καὶ νῦν, «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων· μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τὸ μεσῳδιον καθίσμα «*Ῥῆμα παράλυτον*» καὶ τὸ θεοτοκίον*· μετὰ τὴν ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ παραλύτου, τὸ μνηολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ Πάσχα (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ἢ θ' ᾠδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων καὶ τῶν μεγαλυναρίων ψαλλομένων ὡς ἐξῆς·

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῆμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν κόσμου. «Ὡ θείας, ὦ φίλης...»

* Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτομέλου «*Τὴν ὥραιότητα*», προτιμητέον τὸ ἐξῆς ὅμοιον θεοτοκίον (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς)·

«Τὸν ἀκατάληπτον καὶ ἀπερίγραπτον, τὸν ὁμοούσιον Πατρὶ καὶ Πνεύματι, ἐν τῇ γαστρὶ σου μυστικῶς ἐχώρησας, θεομητορ· μίαν καὶ ἀσύγχυτον τῆς Τριάδος ἐνέργειαν, ἔγνωμεν τῷ τόκῳ σου, ἐν τῷ κόσμῳ δοξάζεσθαι· δι' ὃ καὶ εὐχαρίστως βοᾶμέν σοι· Χαῖρε, ἡ κεχαριτωμένη».

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἄδης ἐσκυλεύθη. «ὦ Πάσχα τὸ μέγα...»

Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Συμφώνως, παρθένε...»

Καὶ νῦν. Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε, δεδοξασμένη· σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Εὐφραίνου, ἀγάλλου...»

Εἶτα «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένη, ἀγνή παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «Ἅγιος Κύριος» μετὰ τοῦ «Ὑψοῦτε Κύριον» κ.λπ., τοῦ πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας» (ἄπαξ) καὶ τοῦ παραλύτου (ἐπίσης ἄπαξ).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑἴΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, «Κύριε, τὸν παράλυτον», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτικά «Εὐφραίνεσθω τὰ σῦράνια» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀπόστολος Κυρ. Παραλύτου, «Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον» (Πρξ. θ' 32-42)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα» (Ἰω. ε' 1-15). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Συμφώνως, παρθένε». Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ.

16. Δευτέρα. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου (†368).

Εἰδήσεις. 1. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῆς παρουσίας ἐβδομάδος βλέπε 2 Μαΐου καὶ τὴν καθ' ἡμέραν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

2. Τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τοῦ παραλύτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ παραλύτου «Θαυμαστὸς ἐνδόξως» (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»).

3. Κοντάκιον τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τὸ τοῦ παραλύτου «Τὴν ψυχὴν μου, Κύριε», ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς «Τῆς ἐορτῆς τῆς νομικῆς».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 1-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ζ' 56-69).

17. Τρίτη. «Ἀπόδοσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ παραλύτου». Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν ἀποστόλων (α΄ αἰ.). Ἀθανασίου ἀρχιεπ. Χριστιανουπόλεως Τριφυλίας (†1735), Νικολάου νεομ. τοῦ ἐκ Μετσόβου (†1617).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 21-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ζ΄ 1-13).

18. Τετάρτη. † «Ἡ ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Πέτρου, Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίμου τῶν μαρτύρων (γ΄ αἰ.). (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου, §§ 23-25).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «*Εὐφραινέσθω*», Δόξα, «*Ὡς θεῖον θησαύρισμα*»: κοντάκιον «*Τὴν ψυχὴν μου, Κύριε*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (Ψαλτήριον δὲν στιχολογεῖται διὰ τὴν δεσποτικὴν ἑορτήν). Εἰς τὸ «*Κύριε ἐκέκραξα*» τὰ 3 προσόμοια «*Πάρεσιν ἢ μεσότης ἡμερῶν*» εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης*». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα «*Πεντηκοστῆς ἐφέστηκε*» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*». Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς.

Εἰς τὸν ὄρθρον ἡ ἀκολουθία ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τῆς ἑορτῆς «*Θάλασσαν ἐπηξας*»: ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἢ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς, καὶ ὁ εἰρμὸς «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικόν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον εὐθὺς τὸ ἀπολυτίκιον «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*» μόνον καὶ τὸ κοντάκιον «*Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς*». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: Τετ. δ΄ ἐβδ. Πράξ., «*Κατέφυγον οἱ ἀπόστολοι*» (Πρξ. ιδ΄ 6-18)*. Εὐαγγέλιον: Μεσοπεντηκοστῆς, «*Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης*» (Ἰω. ζ΄ 14-30). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς «*Ἄλ-*

* Ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς, ἦχος γ΄, στίχος α΄ «*Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ*», στίχος β΄ «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός*».

λότριον τῶν μητέρων». Κοινωνικὸν «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κάγω ἐν αὐτῷ, εἶπεν ὁ Κύριος» (ἀνευ ἀλληλουῖα)· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη»* ἄπαξ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Ἐν τῇ τραπέζῃ, κατάλυσις ἰχθύος.

Εἰδήσεις. 1) Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς Τρίτης τῆς Σαμαρεΐτιδος τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται ἐναλλάξ οἱ κανόνες τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (τῇ μὲν Πέμπτῃ, τῷ Σαββάτῳ καὶ τῇ Δευτέρᾳ ὁ α΄ κανὼν, τῇ δὲ Παρασκευῇ, τῇ Κυριακῇ καὶ τῇ Τρίτῃ ὁ β΄).

2) Ἐπίσης ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς ἀποδόσεως, πλὴν τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρεΐτιδος, ἂν ἐορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι ψάλλονται αἱ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς «Θάλασσαν ἔπηξας» (ὄρα *Τ.Μ.Ε.* 23 Ἀπρ. §31).

3) Κοντάκιον ἕως τῆς ἀποδόσεως τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς «Τῆς ἐορτῆς τῆς νομικῆς» [πλὴν τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρεΐτιδος].

19. Πέμπτη. Πατρικίου ἱερομάρτυρος ἐπίσκ. Προύσης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Τῶν 13 ὀσιομαρτύρων μοναχῶν τῶν καέντων ἐν Λευκωσίᾳ Κύπρου ὑπὸ τῶν Φράγγων λατινοδόξων (†1231).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 34-43).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η΄ 12-20).

20. Παρασκευή. Θαλλελαίου μάρτυρος (†284). Λυδίας τῆς Φιλιππησίας (α΄ αἰ.)· Νικῆτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ ὀσίων (ια΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. δ΄ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 44-ια΄ 10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ΄ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η΄ 21-30).

21. Σάββατον. † Κωνσταντίνου (†337) καὶ Ἑλένης (†327) τῶν θεοστέπτων βασιλέων.

*Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (Τ.Μ.Ε. 21 Μαΐου, περίπτ. α΄ §§1-2). Τὰ μεθεόρτα βλέπε τῇ Παρασκευῇ τῆς δ΄ ἐβδομ. ἐσπέρας καὶ τῷ ἐπομένῳ Σαββάτῳ πρωί, συμπάλλονται δὲ καὶ τινες ἀναστάσιμοι ὕμνοι διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἤχου (πρβλ. *Τ.Μ.Ε.*, Ἀπρ. 23 §21, Μαΐου 2 §2, διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§13-14 καὶ 19).*

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Μεσοῦσης τῆς ἐορτῆς»· κοντάκιον «Τῆς ἐορτῆς τῆς νομικῆς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ «Μακάριος ἀνήρ».

ΕΙΣ ΤΟ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» προσόμοια τοῦ Μηναίου 3 εἰς 6 (ἅπαντα ἐκ δευτέρου), Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Πλουσίων δωρεῶν*», Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῆς σειρᾶς τῆς ἑορτῆς «*Πεντηκοστῆς ἐφέστηκεν ἡ τῶν ἡμερῶν*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ ἤχου «*Τῷ σῶ σταυρῷ*», εἶτα στίχος «*Ἡ χεὶρ μου συναντιλήψεται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίον μου κατισχύσει αὐτόν*» καὶ εὐθὺς τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (τὰ δύο τελευταῖα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν), Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Σέλας φαινότατον*», Καὶ νῦν, τὸ τῆς σειρᾶς τῆς ἑορτῆς «*Ἐν τῷ ἱερῷ ἐπέστης ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ τοῦ ἁγίου «*Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ Δόξα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Κύριε, πρὸ τοῦ ἀχράντου σου σταυροῦ*» (ζῆτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν τῷ Σαββάτῳ πρωί)· ἀπολυτικίον «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτικά «*Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυλέλος τοῦ ἁγίου].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, [μετὰ τὴν α΄ στιχολ.] τὰ ἀναστάσιμα τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν (ζῆτει ταῦτα τῷ Σαββάτῳ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς)· [μετὰ τὴν β΄ στιχολ.] τὸ πρῶτον κάθισμα τοῦ Μηναίου «*Νέος γέγονας Δαβὶδ*», Δόξα, τὸ ἕτερον «*Ἐλκόμενος ἐπὶ σταυροῦ*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἐορτῆς μεσαζούσης τῆς νομικῆς*» (ζῆτει τῷ Σαββάτῳ πρωί)· [μετὰ τὸν πολυλέλον] κάθισμα τοῦ Μηναίου «*Ἡ εἴσημος μνήμη σου*», Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμοιον τῆς ἑορτῆς «*Ὁ πάντων ἐπιστάμενος*» (ζῆτει τῇ Τετ. τῆς Μεσοπεντηκοστῆς πρωί).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΟΡΘΡΟΥ. Τὰ «*Ἐκ νεότητός μου*» καὶ λοιπά· Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων (13ης Νοεμ. ἐν τῇ λειτουργίᾳ), «*Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι΄ 9-16). Εἶτα «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*», ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, «*Ταῖς τῶν θεοστέπων*» κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ΄ ῥόδης τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ μεσῳδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου «*Τὰς αἰσθήσεις ἐκτείνας*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ β΄ μεσῳδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς «*Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ*»· ἀφ' ε΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μηναίου καὶ τὸ συναξάριον. ,

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τῆς ἑορτῆς «*Θάλασσαν ἐπηξας*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», καὶ ὁ εἰρμὸς «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ τοῦ Μηναίου «*Οὐκ ἐξ ἀνθρώπων εἴληφε*» καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς (Μεσοπεντηκοστῆς).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἐγγραπτον· δόξα αὐτῇ ἔσται πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ*», ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου 3 «*Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη*» κ.λπ., καὶ τοῦ ἁγίου ἕτερα 3 προσόμοια «*Χαῖρε, Κωνσταντῖνε πάνσοφε*» κ.λπ., Δόξα, «*Ὁ τῶν ἀνάκτων ἀναξ*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Φωτισθέντες ἀδελφοί*» (ζήτησι τῶ Σαββάτω πρῶτῃ εἰς τοὺς αἴνους). Δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον [*Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον*], Δόξα, Καὶ νῦν] «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*» (πρβλ. Τ.Μ.Ε., Ἀπρ. 23, §14· Ἀπρ. 25, §8 καὶ §11· Μαΐου 2, §3).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτικά «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*», «*Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον*», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 21ης Μαΐου. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, Μαΐου 21, «*Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς*» (Πρξ. κς΄ 1, 12-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Νοεμ. 13, «*Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος*» (Ἰω. ι΄ 1-9).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*»· «*Χριστὸς ἀνέστη*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 22. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.** «Ἡ τῆς Σαμαρείτιδος ἑορτή, ἐν ἧ ὁ Χριστὸς μεσσιαν ἑαυτὸν ὠμολόγει». Βασιλίσκου μάρτυρος (†308). Δημητρίου καὶ Παύλου νεομαρτ. Τριπόλεως Πελοποννήσου· μνήμη τῆς β΄ Οἴκουμ. συνόδου ἐν Κων/πόλει (381). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν ζ΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§26-27).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη (ἐν Τρικκάλοις) Βησσαρίωνος ἐπισκόπου Λαρίσης, καὶ (ἐν Χώρα Σάμου) Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἐφέσῳ.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*» κοντάκιον «*Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 4, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς 3 καὶ τῆς Σαμαρείτιδος 3, Δόξα, «*Παρά τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ*». Ἀποστιχα τὸ ἀναστάσιμον «*Κύριε, ἀνελθὼν ἐν τῷ σταυρῷ*» καὶ τὰ «*Πάσχα ἱερὸν*», Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος «*Ὡς ὄφθης ἐπὶ γῆς*», Καὶ νῦν, «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*». Ἀπολυτικά «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστίν*»· ἀπολυτίκιον «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτικά «*Τὸ φαιδρὸν*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ζ´) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίαν· ἀπὸ γ´ ὀδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ] τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀφ´ ς´ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Σαμαρείτιδος, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*»· ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, ἢ θ´ ὀδῆ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ παραλύτου· εἶτα «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» μετὰ τοῦ «*Ἵψουτε Κύριον*» κ.λπ., καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ 4 στιχηρὰ «*Πάσχα ἱερὸν*», Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «*Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἕπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἰσόδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτικά «Τὸ παιδρόν», «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀπόστολος: Κυρ. ε' Πράξ., «Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι» (Πρξ. ια' 19-30)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. τῆς Σαμαρείτιδος, «Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας» (Ἰω. δ' 5-42). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Εὐφραίνου, ἀγάλλου». Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ»· «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 23. Δευτέρα.** Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συνάδων τοῦ ὁμολογητοῦ (†821). Μαρίας μυροφόρου τοῦ Κλωπᾶ, Συνεσίου ἐπισκ. Καρπασίας τῆς Κύπρου.

Σημείωσις. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῆς παρούσης ἑβδομάδος βλέπε 2 καὶ 18 Μαΐου καὶ τὴν καθ' ἡμέραν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 12-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η' 42-52).

- 24. Τρίτη.** Συμεὼν ὀσίου τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει (†590).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 25-ιγ' 12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η' 51-59).

- 25. Τετάρτη.** «Ἀπόδοσις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Ἡ γ' εὑρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου (850).

Σημείωσις. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (25 Μαΐου, περίπτ. α' §§1-2· πρβλ. 23η Ἀπρ. §34, 25η Ἀπρ. §§10-11), ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου συμπάλλεται μετὰ τῶν ὕμνων τῆς Μεσοπεντηκοστῆς λαμβανομένων ἐκ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς (ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ) ἀλλὰ χωρὶς τῶν ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀναγνωσμάτων καὶ τοῦ ἐν τῷ ὄρθρῳ συναξαρίου αὐτῆς.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικάκιον καὶ κοντάκιον τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ «Μακάριος ἀνήρ»], εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὰ τῆς α' ἡμέρας τῆς ἑορτῆς 3 προσόμοια «Πάρεσιν ἢ μεσότης ἡμερῶν» κ.λπ. καὶ τοῦ Προδρόμου ἕτερα 3, Δόξα, «Θησαυρὸς ἐνθῶον δωρεῶν», Καὶ νῦν, «Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης». Εἴσοδος κ.λπ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν,

Δόξα, «*Ἡ τῶν θεῶν ἐννοιῶν*», Καὶ νῦν, «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς διδάσκοντός σου*». Ἀπολυτικά «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*», Δόξα, «*Ὡς θεῶν θησαύρισμα*», Καὶ νῦν, αὔθις τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ ἐξάψαλμος· εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα, εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ προδρόμου «*Ἐκ γῆς ἀνατείλασα*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς «*Ὁ πάντων ἐπιστάμενος*»· εἰς τὴν β΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ προδρόμου «*Ἀναδοθεῖσα ὡς χρυσός*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς «*Ὁ δεσπότης τῶν ὄλων*»· διὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ τοῦ προδρόμου «*Ὁ Ἡρώδης, πρόδρομε*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α΄ μεσῶδιον τῆς ἑορτῆς «*Ἐστηκὼς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἱεροῦ*» (ζῆτει μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τῶν κανόνων). Οἱ ἀναβαθμοὶ «*Ἐκ νεότητός μου*» κ.λπ. καὶ τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου τοῦ Προδρόμου, μεθ' ὃ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*», ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Κανόνες οἱ δύο τῆς ἑορτῆς (ὁ α΄ μετὰ τῶν εἰρμῶν, ὁ β΄ ἄνευ εἰρμῶν καὶ ἄνευ τριαδικῶν καὶ θεοτοκίων) καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, εἶτα ψάλλονται τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναιῷ «*Ἐπεφάνη σήμερον*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ β΄ μεσῶδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς «*Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ*». Ἀπὸ ζ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τῆς ἑορτῆς «*Θάλασσαν ἐπηξας*» ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς καὶ ἡ τοῦ Προδρόμου, καὶ ὁ εἰρμὸς «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Ἐξαποστειλάρια, τὸ τῆς ἑορτῆς, τὸ τοῦ προδρόμου «*Ἐν τῇ εὐρέσει, Πρόδρομε*» καὶ αὔθις τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους, εἰς στίχους 6 (ἡ τοι ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἐγγραπτον*»), τὰ 3 στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Προδρόμου «*Χαίροις ἢ ἱερὰ κεφαλῇ*» κ.λπ. (ἅπαντα ἀνάμιαν), Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναιῷ «*Τὴν πανσεβάσμιον κάραν*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Φωτισθέντες, ἀδελφοί*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα· μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἀλλ' εὐθύς τὰ) ἀπολυτικά «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*», «*Ὡς θεῶν*

θησαύρισμα» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς*». Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτόυς*» (Β' Κορ. δ' 6-15). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ' ἐβδ. Ματθ. «*Ἀκούσας ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ*» (Ματθ. ια' 2-15). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Κοινωνικὸν «*Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίπων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει ἀγὰ ἐν αὐτῷ, εἶπεν ὁ Κύριος*» (ἄνευ ἀλληλοῦια). ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

26. Πέμπτη. Κάρπου ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.). Ἀλφραίου ἀποστόλου.

Εἰδήσεις. 1) Ἀπὸ σήμερον ἕως τοῦ Σαββάτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς Σαμαρείτιδος «*Ὁ πατάξας Αἴγυπτον*» (μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*»).

2) Ἐπίσης μέχρι τοῦ Σαββάτου κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται τὸ τῆς Σαμαρείτιδος «*Πίστει ἐλθοῦσα ἐν τῷ φρέατι*».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιδ' 20-ιε' 14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. θ' 39-ι' 9).

27. Παρασκευή. Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρος (ζ' αἰ.). Ἰωάννου ὁμολογητοῦ τοῦ Ῥώσου († 1730).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιε' 5-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ι' 17-28).

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ῥώσου, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ συμπάλλεται ἐκ τῆς οἰκειᾶς φυλλάδος μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς προλαβοῦσης Κυριακῆς, κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ τυπικοῦ (Τ.Μ.Ε., Μαΐου 21, §6· πρβλ. 23 Ἀπρ. §§35-37).

28. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος». Εὐτυχοῦς ἐπισκόπου Μελιτινῆς· Ἐλικωνίδος μάρτυρος (†244). Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν· ἐξαποστειλάριον καὶ κοντάκιον μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. ιε' 35-41). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ι' 27-38). «*Ἄξιον ἐστὶ*». Κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*»· «*Χριστὸς ἀνέστη*»· «*Εἶη τὸ ὄνομα*».

29. † ΚΥΡΙΑΚΗ Σ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ». Θεοδοσίας παρθενομάρτυρος. Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας (†328). Ὑπομονῆς ὀσίας. [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων γενομένης ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453).] Ἦχος πλ. α', ἑωθινὸν η' (T.M.E., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§29-31).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ· μνήμη Ἀρσενίου τοῦ ἱερομάρτυρος.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Τὸ φαιδρόν*»· κοντάκιον «*Πίστει ἔλθοῦσα*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα στιχηρὰ 7, τοῦ τυφλοῦ ιδιόμελα 3, Δόξα, «*Κύριε, παρᾶγων ἐν τῇ ὁδῷ*», Καὶ νῦν, «*Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον «*Σὲ τὸν σαρκωθέντα*» καὶ τὰ «*Πάσχα ἱερόν*», Δόξα, «*Δικαιοσύνης ἤλιε*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*». Ἀπολυτίκιον «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Χαῖρε, πύλη Κυρίου*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὸ ιδιόμελον τῶν αἰῶνων «*Ὁ διὰ σπλάγχνα ἐλέους*» ἄνευ στίχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελον «*Ὅλον τὸν βίον*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Νεῦσον παρακλήσεσι*», τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοή «*Ἀγγελικῇ ὁράσει*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Χαῖρε, πύλη Κυρίου*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων· μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τὸ μεσῳδίου καθίσμα δις· μετὰ τὴν ζ' τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ μνηολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «*Τῷ σωτῆρι Θεῷ*»· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ἢ θ' ᾠδὴ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ παραλύτου· εἶτα ὁ εἰρμὸς «*Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «*Ἅγιος Κύριος*» μετὰ τοῦ «*Ὑψοῦτε Κύριον*» κ.λπ., καὶ τὰ 3 ἐξαποστειλάρια τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Τίς λαλήσει», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τῆν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀπόστολος: Κυρ. ζ' Πράξ., «Ἐγένετο πορευομένων» (Πρξ. ιζ' 16-34). Εὐαγγέλιον: Κυρ. τυφλοῦ, «Παράγων ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. θ' 1-38). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ εἰρμὸς «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

30. Δευτέρα. Ἰσαακίου ὁσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων (†383).

Εἰδήσεις. 1. Διὰ τὰς ἀκολουθίας σήμερον καὶ αὔριον βλέπε 2 Μαΐου καὶ τὴν καθ' ἡμέραν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

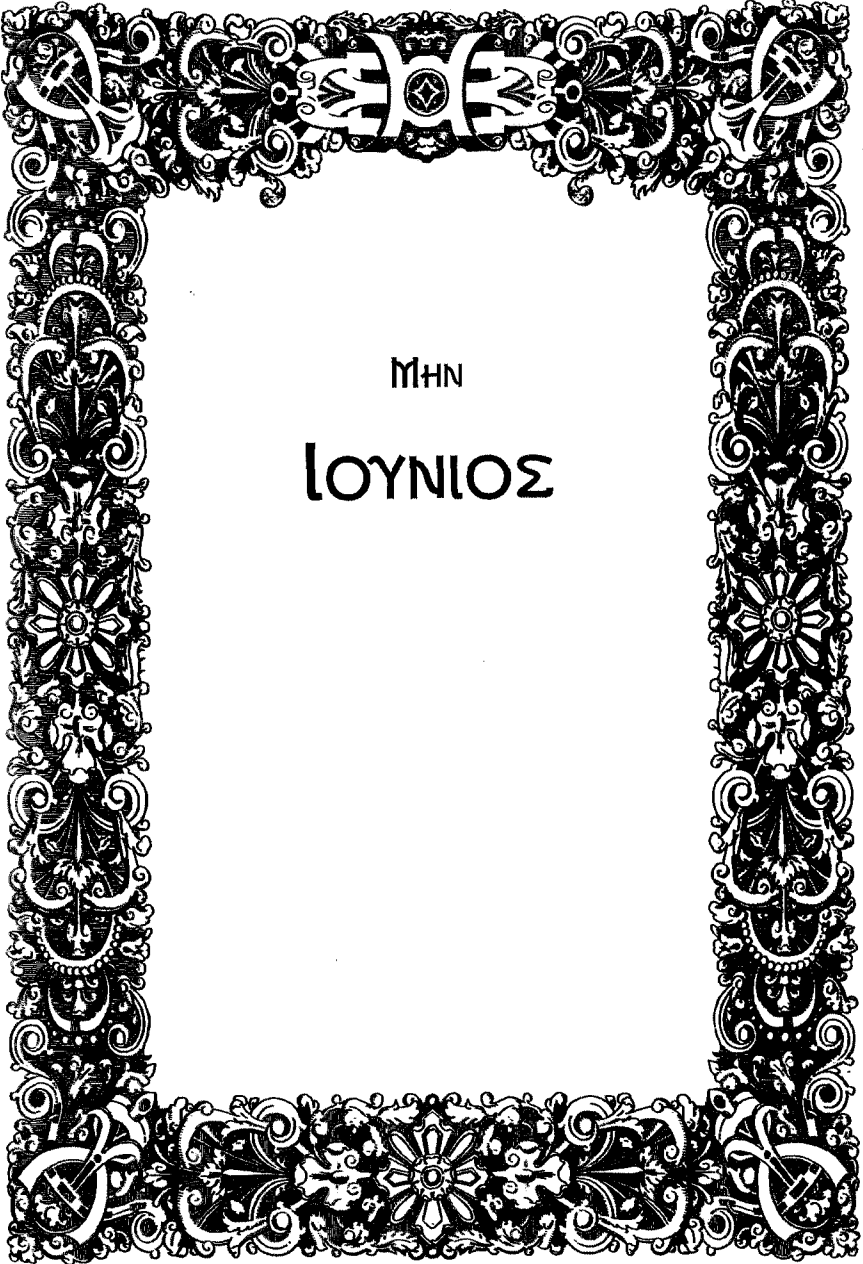
2. Τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τρίτῃ τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ τυφλοῦ «Γῆν ἐφ' ἣν οὐκ ἔλαμψεν»· ἐὰν ἐορτάζηται ἅγιος, καταβασίαι «Τῷ σωτηρι Θεῷ»· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν τὸ κοντάκιον «Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιζ' 1-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ια' 47-54).

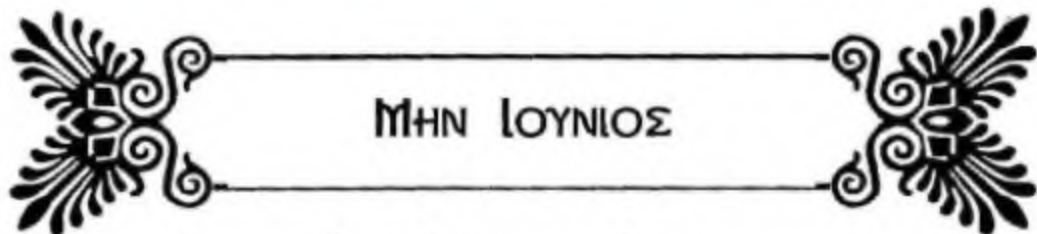
31. Τρίτη. «Ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τοῦ τυφλοῦ». Ἑρμείου μάρτυρος (β' αἰ.).

Τὴν ἀκολουθίαν βλέπε ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, πρὸ τῆς ἐορτῆς τῆς Ἀναλήψεως (τὴν β' διάταξιν). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιζ' 19-28). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ' 19-36). «Ἄξιον ἐστίν».

ΜΗΝ

ΙΟΥΝΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νύξ ὥρας 9

1. **Τετάρτη.** † «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα». Ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος (†166). Πύρρου ἐπισκόπου.

Εἰς τὴν θ' (τρίψαλμον). Ἀπολυτίκιον «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», Δόξα, «*Τὸ μέγα τῆς Τριάδος μυστήριον*»· κοντάκιον «*Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἀντὶ τοῦ «*Εὐλόγητος ὁ Θεός*», ὁ ἱερεὺς θυμιῶν ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐκφωνεῖ «*Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ*», εἶτα τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» 10κις ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ (ζῆτει τὴν β' διατάξιν), ἀλλὰ μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι (τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» διαλογικῶς).

Ἀντὶ μεσονυκτικοῦ ἡ ἐναρκτηήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. «*Δόξα τῇ ἁγίᾳ*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ, τὰ εἰρηνικὰ καὶ εὐθὺς ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα· εἰς τὸ τέλος ἐκάστης φθῆς ἡ καταβασία τοῦ Πάσχα, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» (τρὶς), τὸ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἅπαξ καὶ ἡ αἰτησις ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Πάσχα, μόνον τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ εὐθὺς «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» (τρὶς) καὶ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» (τρὶς) καὶ τὰ λοιπὰ ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα· μετὰ τὴν εἴσοδον «*Χριστὸς ἀνέστη*», «*Προλαβοῦσαι*», «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*». «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*». Ἀπόστολος: –μετὰ προκειμένου τοῦ Πάσχα– τῆς ἡμέρας, Τετ. ζ' ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιη' 22-28)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, Τετ. ζ' ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ' 36-47). «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*»· «*Σῶμα Χριστοῦ*». Τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς*, καὶ τρὶς ἀντὶ τοῦ *Εἶη τὸ ὄνομα*. Ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα ἐν τέλει διαλογικῶς.

Σημείωσις. Ἐν τῇ τραπέζῃ ἐπιτρέπεται κατάλυσις ἰχθύος (βλέπε Πεντηκοσταρίον, Τετάρτη πρὸ τῆς Ἀναλήψεως, καὶ Πηδάλιον σ. 789).

2. Πέμπτη. † Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Νικηφόρου Κων/λεως τοῦ ὁμολογητοῦ (†828)· Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἀγαρηνῶν.

Ἡ θ' τοῦ Πάσχα, ἐν ἣ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» τρίς καὶ ὁ προοιμακός, ἄνευ Ψαλτηρίου. Τὰ ἑσπέρια στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτερουμένου τοῦ πρώτου), μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν, καὶ ἐφεξῆς ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν. Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινός...*» καὶ εἶτα τὸ «*Δι' εὐχῶν*».

Σημείωσις. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς αἱ ἰ. ἀκολουθίαι (ἀπόδειπνον, μεσονυκτικόν, ὄρθρος, ὄραι) ἔχουν τὴν ἐξῆς ἑναρξιν· μετὰ τὸ «*Εὐλόγητός*» ἐθὺς τρισάγιον, «*Παναγία Τριάς*», «*Πάτερ ἡμῶν*»· εἶτα ἡ λοιπὴ ἀκολουθία κατὰ τάξιν.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· ἀπολυτικίον «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτικίον τρίς. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ «*Ἐκ νεότητός μου*» κ.λπ., τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου (ἐωθινὸν γ', ὃ περ ἀναγινώσκεται ἐκ τῶν βημοθύρων), κανόνες καὶ καταβασίαι ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων, τοῦ μὲν α' μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», τοῦ δὲ β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου «*Ἄγγελοι τὴν ἀνοδὸν τοῦ δεσπότου*», καὶ ὁ εἰρμὸς «*Χαίροις, ἄνασσα*». Ἐξαποστειλάριον (τρῖς), αἶνοι, δοξολογία μεγάλη, «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕἰΣΟΔΙΚΟΝ «*Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ψάλλοντάς σοι ἄλληλούια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον» (Πρξ. α' 1-12)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ἑωθινὸν ζ', «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν» (Λκ. κδ' 36-53).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς «Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικὸν «Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῶ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος· ἀλληλουσία»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»· «Πληρωθήτω»· «Εἶη τὸ ὄνομα». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

Εἰδήσεις. 1) Ἀπὸ τοῦ ψαλέντος τὴν ἐσπέραν τῆς χθὲς ἐσπερινοῦ ἀρχεται προτασσόμενον τοῦ προουμακοῦ τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ'.

2) Ἐως τῆς ἀποδόσεως, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ «Θεῖω καλυφθεῖς».

3) Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως στιχολογοῦνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (Τ.Μ.Ε., σελ. 49, §5), ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεῖς»· κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ψάλλεται τὸ «Ἄξιον ἐστίν», ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ» καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα»· ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

3. Παρασκευή. Λουκιλιανοῦ, Παύλης μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς 4 νηπίων (†370-375).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιθ' 1-8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ' 1-11).

4. Σάββατον. Μητροφάνους ἀρχιεπ. Κων/πόλεως (†326). Μάρθας καὶ Μαρίας ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν μεθεόρτων τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἀπόστολος: ἱεράρχου, 13ης Νοεμ. (Ἐβρ. ζ' 26-η' 2)· Εὐαγγέλιον: ἱεράρχου, 21ης Μαΐου (Ἰω. ι' 1-9).

5. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Τῶν ἁγίων 318 θεοφόρων πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς συνόδου (325 μ.Χ.)». Δωροθέου ἐπισκόπου Τύρου ἱερομάρτυρος (†362). Νικάνδρου, Γοργίου καὶ Ἀπόλλωνος μαρτύρων (δ' αἰ.)· Μάρκου νεομάρτυρος ἐν

Χίψ. Ἦχος πλ. β', ἐωθινὸν ι' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§41-42).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἀνελήφθης*»· κοντάκιον «*Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀπόλυσις (λεγομένη ἕως τῆς θ' ὥρας αὔριον) «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ Δόξα, Καὶ νῦν τῆς λιτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀπολυτίκιον «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια (βλέπε εἰς Πεντηκοστάριον). Καθίσματα, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, καὶ πᾶσα ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ (ι') Εὐαγγελίου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ κ.τ.λ. καὶ ἀπὸ γ' καὶ ζ' ᾠδῆς κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἴρμοι «*Θεῖψ καλυφθεὶς*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Χαίροις, ἀνασσα*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ β' λέγεται ἐφύμνιον τὸ «*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*», καὶ εἰς τὸ γ' τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἀνελήφθης*»· εἰς δὲ τὸ Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκονήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς...*»*.

[Ἄν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν Πατέρων· εἰς δὲ τὸ

* Περί τῆς ἀνωτέρω τάξεως τῶν ἀντιφώνων καὶ τοῦ εἰσοδικοῦ βλέπε· α) Ἡμερολόγιον/Δίπτυχα Ἐκκλ. Ἑλλάδος, ἐτῶν 1935 (σ. 57), 1972 (σ. 97), 1990 (σ. 141), 1997 (σ. 136-137), 2001 (σ. 141), 2007 (σ. 168)· β) «Σύστημα Τυπικοῦ», ἐκδ. Α.Δ., §1869 καὶ ὑποσ. 1377. Πρβλ. Ἀγγέλου Βουδούρη, «Χρονικά Τυπικῶν», 1940, σ. 175, §172.

Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...*»]

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*», «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*», «*Ὑπερδεδοξασμένος εἶ*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ζ' Πράξ., «*Ἐκρινεν ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι*» (Πρξ. κ' 16-18, 28-36)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' ἀπὸ τοῦ Πάσχα, «*Ἐπάρας ὁ Τησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς*» (Ἰω. ιζ' 1-13).

Εἰς τὸ *Ἐξαίρετως* τὸ «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς*, τὸ «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*».

6. Δευτέρα. Γλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων (†845).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κα' 8-14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ' 27-ιε' 7).

7. Τρίτη. Θεοδότου ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Ἀγκύρα. Ζηναΐδος μάρτυρος, Σεβαστιανῆς ὁσίας, Παναγῆ ἱερέως (τοῦ Μπασιαῖ, †1883).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κα' 26-32).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις' 2-12).

8. Τετάρτη. Ανακομιδῆ ἰ. λειψάνων Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος (†319), Καλλιόπης μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κγ' 1-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις' 15-23).

9. Πέμπτη. Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας († 444).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κε' 13-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις' 23-33).

10. Παρασκευή. «*Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως*». Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων (†313).

Σημείωσις. Μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς Ἀναλήψεως προβάλλεται σήμερον ἢ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τῶν ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα (πρβλ. *Τ.Μ.Ε.*, 8 Μαΐου, περίπτ. η' §20· ἐπίσης 21 Μαΐου, περίπτ. θ' §§ 14-16), διὰ τὸ εἶναι ἀδριον Ψυχοσάββατον.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικὸν «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*»· κοντάκιον «*Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ψαλτήριον τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6, καὶ τὰ ἐν τοῖς ἀποστίχοις 3 προσόμοια τῶν ἁγίων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα (11 Ἰουν.) «*Εἰς πᾶσαν ἐξέδραμε τὴν γῆν*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῶν ἑσπερίων «*Τοὺς τῆς εὐσεβείας*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν*».

Εἰσοδος, «Φῶς Ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας (ἀναγνώσματα δὲν λέγονται).

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ τῆς ἑορτῆς, Δόξα, τῶν ἀποστόλων «*Ἦν διήλθετε κτίσιν*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἀνέβη ὁ Θεός*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ, τῆς ἑορτῆς, Δόξα, «*Ἀπόστολοι ἅγιοι*», Καὶ νῦν, αὐθις τὸ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ ἐξάψαλμος· εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐσημειώθησαν εἰς τὸν ἑσπερινόν.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὸ α' ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό· τὸ β' τῆς ἑορτῆς «*Ὁ προαιώνιος Θεός*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον «*Κατελθὼν οὐρανόθεν*». Εἶτα ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ κοινὸς τῶν ἁγίων (11 Ἰουνίου). Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς χῦμα, καὶ ψάλλονται τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου «*Ὡς οὐρανὸς περικαλλής*», Δόξα, «*Τοῦ νόμου τὴν σκιάν*», Καὶ νῦν, τὸ μεσώδιον τῆς ἑορτῆς «*Ἐπιβὰς ἐν νεφέλαις*· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν ἁγίων τῆς 11ης Ἰουνίου, συναξάριον δὲ μόνον τοῦ Μηναίου 10ης Ἰουνίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἴρμοι «*Θεῖω καλοφθεῖς*»· εἶτα (δὲν στιχολογοῦμεν «*τὴν τιμιωτέραν*» ἀλλὰ) ψάλλεται ἡ θ' ὥδη τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων [καὶ ἡ τῶν ἁγίων μετὰ στίχου «*Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ*»]· ἐν τέλει ὁ εἴρμος «*Χαίροις, ἀνασσα*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ τῆς ἑορτῆς, τὸ τῶν ἀποστόλων «*Βαρθολομαῖος σήμερον*» καὶ πάλιν τὸ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 καὶ τῶν ἁγίων ἕτερα 3 «*Ὁ τῆς δόξης σε ἥλιος*» κ.λπ. (ἅπαντα ἀνὰ μίαν), Δόξα, τῶν ἀποστόλων «*Ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορ-

τῆς «*Ἐτέχθη ὡς αὐτὸς ἠθέλησας*». Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*», «*Ἀπόστολοι ἅγιοι*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τὸ τῆς ἑορτῆς.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῶν ἀποστόλων, Κυρ. ε' Πράξ., «*Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι*» (Πρξ. ια' 19-30). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ., «*Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει*» (Λκ. ι' 16-21).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς «*Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν*». Κοινωνικὸν «*Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῶ*» ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν...* τὸ τροπάριον «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*».

11. † **Σάββατον πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (Ψυχοσάββατον).**

«*Μνεῖα πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς Χριστιανῶν*». Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα τῶν ἀποστόλων. Ὑπεραγίας Θεοτόκου «*Ἄξιον ἐστίν*». Λουκᾶ τοῦ ἱατροῦ, ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως (†1961).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς Ἀναλήψεως (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς).

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Κυριακῆς τῆς ἀπόκρεω.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἄνευ εἰσόδου μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» ὁ νεκρώσιμος κανὼν (ἐκ τῆς παννυχίδος) καὶ τὸ μνημόσυνον.

Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ κανὼν τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἀλλ' εἰς ἐκάστην ᾠδὴν προτάσσεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς μὴ ἐπαναλαμβανόμενος ἐν τέλει, πλὴν τῆς γ' καὶ ζ' ᾠδῆς· μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου καὶ εἶτα τὸ ἐξῆς ὑπόμνημα (ἐκ τοῦ Τριωδίου)· «*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνεῖαν πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς, ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου, οἱ θειότατοι πατέρες ἐθέσπισαν*.

Στίχοι: *Ἀμνημόνησον πταισμάτων νεκροῖς, Λόγε,
τὰ χρηστὰ νεκρὰ σπλάγχνα σου μὴ δεικνύων.*

Τὰς τῶν προαναπαυσάμενων ψυχὰς κατάταξον, δέσποτα Χριστέ, ἐν ταῖς τῶν δικαίων σου σκηναῖς καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς ὁ μόνος ἀθάνατος· ἀμήν».

Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῶν ψδῶν γ', ζ', η' καὶ θ' εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγάλυνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμωτέραν» ὡς συνήθως· ἔξαποστειλάρια, αἶνοι, ἀπόστιχα κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ὁ βάθει σοφίας», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Σὲ καὶ τεῖχος» (ὡς ὀρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε., Σαββάτῳ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς §45).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ τῶν καθημερινῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ὁ βάθει σοφίας» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων». Ἀπόστολος: κοιμηθέντων, «Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν» (Α' Θεσ. δ' 13-17)· Εὐαγγέλιον: Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (1α' ἑωθινόν), «Ἐφανερώσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς» (Ιω. κα' 14-25). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Μακάριοι οὖς ἐξελέξω»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς, τὸ τροπάριον «Ὁ βάθει σοφίας»· «Πληρωθήτω». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τὰ τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.λπ., μεθ' ἧς μνημονεύει ὁ ἱερεὺς, ὡς ἐν τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῆς ἀπόκρεω σημειοῦται· εἶτα ἡ ἀπόλυσις τῆς θ. λειτουργίας.

12. † ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ». Ὀνουφρίου ὁσίου (δ' αἰ.). Πέτρου τοῦ ἐν Ἄθῳ (†734). (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§47-50.)

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ὁ βάθει σοφίας»· κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων».

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν στιχολογοῦμεν Ψαλτήριον, εἰς δὲ τὰ ἑσπέρια (εἰς στίχους 10) δευτεροῦμεν τὸ «Πεντηκοστὴν εορτάζομεν» καὶ τὸ «Εἶδομεν τὸ φῶς». Εἰς τὴν εἴσοδον προκείμενον «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε» καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὸ ἀπολυτίκιον «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ» ψάλλεται τρίς. Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*» (ὃ περ ἐφεξῆς ἐπανερχεται ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν μέχρι τοῦ ἐπομένου Πάσχα), τρισάγιον κ.λπ., ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς, τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον «*Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον τρίς, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὸ εἰδικὸν διὰ τὴν ἐορτὴν ὄρθρινὸν Εὐαγγέλιον (Ἰω. κ' 19-23) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ. *Ἀνάστασιν Χριστοῦ* δὲν λέγομεν, ἀλλ' εὐθὺς τὸν ν' ψαλμὸν χῦμα. Οἱ δύο κανόνες τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν «*ἄνευ στίχων*» (ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος). Ἀφ' ε' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἐορτῆς καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι διπλαῖ οἱ εἰρμοὶ «*Πόντω ἐκάλυψε*» καὶ «*Θεῖῳ καλωφθεῖς*». Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων [τοῦ μὲν α' μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», τοῦ δὲ β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου «*Ἀπόστολοι τὴν χάριν τοῦ Παρακλητοῦ, λαβόντες ἐξεπλήττοντο, ἐτέραις γλώσσαις λαλοῦντες, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου*»] καὶ ἐν τέλει οἱ δύο εἰρμοὶ «*Μὴ τῆς φθορᾶς*» καὶ «*Χαίροις, ἄνασσα*». Ἐξαποστειλάρια (τὸ α' δίς, τὸ β' ἅπαξ), στιχηρὰ αἰνῶν εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α'), δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «*Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ*» (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἐορτῆς (ὁ γ' στίχος τοῦ α' ἀντιφώνου ἄρχεται «*Οὐκ εἰσὶ λαλαῖα οὐδὲ λόγοι...*»).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ἕσωμεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου. Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι ἀλληλοῦσια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Ἀντὶ τρισαγίου, «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἐορτῆς, Κυρ. η' Πράξ., «*Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς*» (Πρξ. β' 1-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. η' Ἰωάν., «*Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἐορτῆς*» (Ἰω. ζ' 37-52, η' 12).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς «*Μὴ τῆς φθορᾶς*». Κοινωνικὸν «*Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ· ἀλλη-*

λοΐα»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀπολυτίκιον «Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ χθές. Ἐν συνεχείᾳ συνάπτεται συνήθως καὶ ὁ ἑσπερινός, ὡς ἔπεται.

Ὁ ἑσπερινὸς τῆς γονυκλισίας. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», καὶ τὸ μέγα προκείμενον «*Τίς θεὸς μέγας*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα αἱ εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, τὰ ἀπόστιχα καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ*» (γ'). Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν καὶ τὴν ἡμετέραν ὄλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς ἀΐθις ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό τε θεῖον καὶ ἅγιον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμοδύναμον καὶ ὁμόδοξον καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἀγίας αὐτοῦ μητρός, τῶν ἀγίων ἐνδόξων πανευφήμων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἀγίων, ἐλέησαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα· ἀμήν*».

13. † Δευτέρα μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. «**ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ**». Ἀκυλίνης μάρτυρος (†239).

Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, σύναξις τῆς Θεοτόκου «*Φανερωμένης*» ἐν Λευκάδι.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον κ.λπ., «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ', ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ*» τρίς, τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ὁ ν' χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες ὡς χθές. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι μόνον οἱ εἰρμοὶ τοῦ ἱαμβικοῦ κανόνος «*Θεῖω κλυφθεῖς*»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμωτέραν*) ἢ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων ὡς χθές, καὶ ὁ εἶρμος «*Χαίροις ἄνασσα*». Τὰ ἑξαποστειλάρια, τὰ

στιχηρά τῶν αἰῶνων εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α'), δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ*» (ἄπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ὡς χθές. Ἀντὶ τρισαγίου, «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*» (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος: Δευτέρας ἀγ. Πνεύματος, «*Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε*» (Ἐφεσ. ε' 8-19). Εὐαγγέλιον: Δευτ. α' ἐβδ. Ματθαίου, «*Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε*» (Μτθ. ιη' 10-20). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς «*Χαίροις ἀνασσα*». Κοινωνικὸν «*Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀφ' ἡμῶν δεόμεθα, φιλόανθρωπε· ἀλληλουία*». «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», ὃ περ ψάλλεται ἐφεξῆς εἰς πᾶσαν θ. λειτουργίαν. Ἀπόλυσις ὡς τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας.

Εἰδήσεις. 1. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

2. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως, εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν στιχολογοῦνται τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικόν τῆς ἑορτῆς.

3. Ἀπὸ σήμερον ἄρχονται τὰ ἀναγνώσματα ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου καὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου.

- 14. Τρίτη.** Ἐλισαίου τοῦ προφήτου (900 π.Χ.), Μεθοδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ (†847), Ἰουστίνου ὁσίου τοῦ Πόποβιτς (†1979).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. α' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 1-7, 13-17).

Εὐαγγέλιον: προφήτου, Παρ. α' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 22-30).

- 15. Τετάρτη.** Ἀμῶς προφήτου (η' αἰ. π.Χ.), Ἀχαϊκοῦ καὶ Στεφανᾶ ἀποστόλων, Ἰερωνύμου ὁσίου (†420), Ἀγγουστίνου ἐπισκόπου Ἰππῶνος (†430).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. α' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 18-27).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. α' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ε' 20-26).

- 16. Πέμπτη.** Τύχωνος ἐπισκ. Ἀμαθοῦντος Κύπρου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. α' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 28-β' 9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. α' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ε' 27-32).

- 17. Παρασκευή.** Ἰσαύρου διακόνου, Βασιλείου καὶ Ἰννοκεντίου (γ' αἰ.)· Μανουήλ, Σαβέλ καὶ Ἰσμαήλ τῶν μαρτύρων (†362).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. α' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. β' 14-28).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. α' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ε' 33-41).

- 18. Σάββατον.** «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς». Λεοντίου μάρτυρος. Ὑπατίου, Θεοδούλου, Αἰθερίου τῶν μαρτύρων (†70), Λεοντίου ὀσίου τοῦ Ἀργείου. (Τ.Μ.Ε., διάταξις Πεντηκοσταρίου §52, «Τῷ Σαββάτῳ...»)

Ἡ ἀκολουθία ὡς διευπλώθη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, ἀλλὰ τὰ ἐσπέρια εἰς στίχους 8 (ἅπαντα ἀνὰ μίαν) καὶ καταλιμπάνονται τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἑσπερινοῦ, τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ ὁ πολυέλεος καὶ τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. α' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 7-13). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. α' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ε' 42-48). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς «*Χαίροις ἄνασσα*». Κοινωνικὸν «*Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

- 19. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α' ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** «ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ». Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ Θαδδαίου ἢ Λεββαίου, καὶ Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ θεαδέλφου. Ζωσίμου μάρτυρος (β' αἰ.), Παΐσιου ὀσίου τοῦ μεγάλου. Ἦχος πλ. δ'· ἑωθινὸν α' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§53-55).

[Τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων τελεῖται προσκύνημα εἰς τὰς κατακόμβας τῆς Μήλου (τὸ ἀρχαιότερον ἐν Ἑλλάδι παλαιοχριστιανικὸν μνημεῖον). Μνήμη τῶν ὀσίων Γρηγορίου, Θεοδώρου καὶ Λέοντος τῶν ἐν Σάμῃ Κεφαλληνίας. Συναξίς πάντων τῶν Θρακῶν Ἁγίων.]

Σημείωσις. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. σήμερον δὲν συμψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου, ἢ τις λέγεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ*»· κοντάκιον «*Ὅτε καταβάς*».

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ προκείμενον «*Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε*» λέγονται τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπολυτίκια «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», Δόξα, «*Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Σημείωσις. Ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων Πάντων.

Ἦχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

(Ποίημα τοῦ ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου)

Βλαστοὺς εὐαγγελίου καὶ καρποὺς ἀμαράντους, χοροὺς ἀγίων Πάντων εὐφημήσωμεν πάντες, ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, μιμούμενοι αὐτῶν τὰς ἀρετάς, καὶ ἀγῶνας τοὺς γενναίους, ἀπὸ ψυχῆς συμφώνως ἀνακράζοντες· δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς· δόξα τῷ ἀγιάσαντι· δόξα τῷ ἐν τῇ γῆ καὶ οὐρανῷ ὑμᾶς δοξάσαντι.

Ἔτερον. Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

(Ποίημα Κυρίλλου πατριάρχου Κων/πόλεως)

Τῶν ἀγίων Πάντων οἶκος ὁ πάνσεπτος, οὐρανὸς ὡς τις ἄλλος ἀστράπτει αἴθριος, ἐν μέσῳ ἔχων τὸν Χριστόν, ὡς περ ἥλιον λαμπρόν, τὴν παρθένον Μαριάμ, σελήνην ὡς πλησιφαῆ, καὶ κύκλῳ καθάπερ ἄστρα, χοροὺς τε πάντων ἀγίων, ἀεὶ πρεσβεύοντας σωθῆναι ἡμᾶς.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστίν»· ἀπολυτίκιον «Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Καθίσματα, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, ἢ τάξεις τοῦ ἑωθινοῦ (α') Εὐαγγελίου, καὶ τὰ λοιπά, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἀγίων· ἀπὸ γ' καὶ ζ' ᾠδῆς τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς». Ἐξαποστειλάρια «Ἅγιος Κύριος» καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Οἱ αἶνοι, δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς τὰ 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἀγίων]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατήλθες», «Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς». Ἀπόστολος: τῶν ἀγ. Πάντων, Κυρ. α' ἐπιστ., «Οἱ ἅγιοι πάντες» (Ἑβρ. ια' 33-ιβ' 2)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. α' Ματθ., «Πᾶς ὃς τις ὁμολογήσει» (Ματθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει ἀφνεσις· ἀλληλούια».

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς. Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς ἀπὸ

Δευτέρα ἕως *Παρασκευῆς* βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τοπικὰς διατάξεις, §§1-30. Διὰ τὰ *Σάββατα* μὲ «*Θεὸς Κύριος*» βλέπε αὐτόθι §§31-44, διὰ δὲ τὰ *Σάββατα* μὲ «*Ἀλληλούια*» αὐτόθι §§45-51.

2. *Μέχρι τῆς 26ης Ἰουλίου*, ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται *καταβασίαι* «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου*», καὶ ἐπισφραγιστικὸν *κοντάκιον* εἰς τὴν λειτουργίαν «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*».

3. *Ἀπὸ αὐριον ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν ἁγίων ἀποστόλων μέχρι τῆς 28ης Ἰουνίου*.

20. Δευτέρα. Μεθοδίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Πατάρων (†312). Νικολάου Καβάσιλα (ιδ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. β' 28-γ' 18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. β' ἐβδ. Μαθθ. (Μτθ. ζ' 31-34, ζ' 9-11).

21. Τρίτη. Ἰουλιανοῦ μάρτυρος (γ' -δ' αἰ.). Τερεντίου ἱερομάρτυρος (α' αἰ.), Νικήτα ἱερομ. τοῦ Νισυρίου (†1732).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. δ' 4-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. Μαθθ. (Μτθ. ζ' 15-21).

22. Τετάρτη. Εὐσεβίου ἱερομάρτ. ἐπισκ. Σαμοσάτων (†380). Ζήνωνος καὶ Ζηνᾶ (κυρίου καὶ δούλου) μαρτύρων (†304).

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Καρκίνον. Ἀρχὴ τοῦ θέρους.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. δ' 13-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β' ἐβδ. Μαθθ. (Μτθ. ζ' 21-23).

23 Πέμπτη. Ἀγριπίνης (†253-260) μάρτυρος. Ἀριστοκλέους πρεσβυτέρου, Δημητρίου διακόνου, Ἀθανασίου ἀναγνώστου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ε' 10-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β' ἐβδ. Μαθθ. (Μτθ. η' 23-27).

24. Παρασκευή. † Τὸ γενέθλιον τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Παναγιώτου νεομάρτυρος Καισαρέως (†1765).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἀκριβῶς ἔχει ἐν τῷ Μηναιῷ (Τ.Μ.Ε., 24 Ἰουνίου §§ 1-3)· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· ἀπόλυσις «*Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν... ἰκεσίαις τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, οὗ τὸ γενέθλιον ἐορτάζομεν...*» Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον: 24ης Ἰουνίου, «*Συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ Ζαχαρίου*» (Λκ. α' 24-25, 57-68, 76, 80)· κανόνες μόνον οἱ ἐν τῷ

Μηναίῳ δύο τοῦ Προδρόμου· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «*Προφῆτα καὶ πρόδρομε*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*». Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. Τυροφάγου, «*Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἢ σωτηρία*» (Ῥωμ. ιγ' 11-ιδ' 4)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Ἰουν. 24, «*Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν*» (Λκ. α' 1-25, 57-68, 76, 80)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Ἐν τῇ τραπέζῃ, κατάλυσις ἰχθύος.

- 25. Σάββατον.** Ἀπόδοσις τοῦ γενεσίου τοῦ Προδρόμου. Φεβρουάριος ὁσιομάρτυρος (†304). Ὀρεντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετὰ «Θεὸς Κύριος» (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. β' ἑβδομ. ἐπιστ. (Ῥωμ. γ' 19-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β' ἑβδομ. Ματθ. (Ματθ. ζ' 1-8).

- 26. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Δαυὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη (†540). Ἰωάννου ἐπισκόπου Γοθθίας. Ἦχος α', ἐωθινὸν β'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη πάντων τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διαλαμπάντων πατέρων, πάντων τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἁγίων, σύναξις τῶν 23 ἁγίων τῆς νήσου Λέσβου καὶ ἐν Σερβίῳ (Κοζάνης) σύναξις τῆς ἁγίας βασιλείσης Ἄρτης Θεοδώρας.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*»· κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτικίον «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου «*Ἡ τοῦ ληστοῦ μετάνοια*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτικίον δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ μεσώδια τοῦ Μηναιίου· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «*Ἀνοιζῶ τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενής*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ β' ἀναστάσιμον «*Τὸν λίθον θεωρήσασαι*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «*Ἄγγελος μὲν ἐκόμισεν*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β' ἑωθινὸν «*Μετὰ μύρων προσελθούσαις*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἦ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἡχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*». Ἀπόστολος: Κυρ. β' ἐπιστ., «*Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη*» ('Ρωμ. β' 10-16). Εὐαγγέλιον: Κυρ. β' Ματθ., «*Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν*» (Μτθ. δ' 18-23). Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

27. Δευτέρα. Σαμψῶν ὀσίου τοῦ ξενοδόχου (†530).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. ἐπιστ. ('Ρωμ. ζ' 1-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. θ' 36-ί' 8).

28. Τρίτη. Ἀνακομιδὴ τῶν ἱερῶν λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων (412).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. γ' ἐβδ. ἐπιστ. ('Ρωμ. ζ' 14-η' 2).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. γ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ι' 9-15).

29. Τετάρτη. † Πέτρου (†64) καὶ Παύλου (†67) τῶν πανευφήμων καὶ πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων (T.M.E., 29 Ἰουνίου §§1-3).

Εἰς τὴν θ'. Τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὰ ἑσπέρια τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀποστόλων ἐκ δευτέρου, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀποστολικά ἀναγνώσματα τοῦ Μηναιίου (καθ' ἃ ἡμεῖς ἰστάμεθα, ὁ δὲ διά-

κονος ἢ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: «Πρόσχωμεν· σοφία· πρόσχωμεν»). Εἰς τὰ ἀπόστιχα, Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων» (Παρακλ., ἦχος πλ. β', Τετάρτη ἐσπέρας). Ἀπολυτίκιον «Οἱ τῶν ἀποστόλων», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Σημείωσις. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου (†1938).

Ἦχος δ'. Κανόνα πίστεως.

Ἐθνῶν σε κήρυκα καὶ φωστῆρα τρισεμίστον, Ἀθηναίων διδάσκαλον, οἰκουμένης ἀγλαΐσμα, εὐφροσύνως γεραίρομεν· τοὺς ἀγῶνας τιμῶμεν καὶ τὰς βασάνους διὰ Χριστόν, τὸ σεπτὸν σου μαρτύριον· ἅγιε Παῦλε ἀπόστολε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ ἀπολυτίκιον δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες μόνον οἱ δύο τῶν ἀποστόλων. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν». Ἐξαποστειλάριον, αἶνοι, δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον «Οἱ τῶν ἀποστόλων».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Οἱ τῶν ἀποστόλων» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου Παύλου, Ἰουν. 29, «Ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ» (Β' Κορ. ια' 21-ιβ' 9). Εὐαγγέλιον: τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, Ἰουν. 29, «Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη» (Μτθ. ις' 13-19). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

Ἐνημερωτικὸν σημεῖωμα (ἀποφάσει τῆς I. Συνόδου, ὑπ' ἀριθμ. 3198/1384 τῆς 26/6/2017). Μία Μεγάλῃ Ἑορτῇ τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι καὶ ἡ σημερινὴ Ἑορτῇ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ καὶ Ἰδρυτοῦ Ἀύτης, διὸ καὶ κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἡμέραν λαμβάνουν χώραν αἱ ἐξῆς Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι·

1) Συνοδικὸς Ἑσπερινὸς εἰς τὸν Περιώνυμον Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, χοροστατοῦντος τοῦ Πρώτου τῆ Τάξεϊ Συνοδικοῦ Μητροπολίτου.

2) Ὁρθρος καὶ ἐν συνεχείᾳ Θεία Λειτουργία ἐν τῷ αὐτῷ Ἱερῷ Ναῷ, προεξάρχοντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, συλλειτουργούντων μετ' Αὐτοῦ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν, ἐκφωνουμένου δὲ κατ' ἔτος καὶ σχετικοῦ Ἐπισήμου Πανηγυρικοῦ Λόγου.

3) Ὑπαίθριος Ἑσπερινὸς κατὰ τὴν Ἀγιώνυμον ἡμέραν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου τῶν Ἀρχαίων Ἀθηνῶν, τελούμενος ἐπισή-

μως και μεγαλοπρεπῶς ὑπὸ τοῦ Μακ. Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τῇ συμμετοχῇ τῶν Σεβ. ὁμόρων Μητροπολιτῶν, τῶν Ἐκπροσώπων τῶν ἐν Ἀθήναις Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν Ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, καὶ τῶν Εὐλαβῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τῆς Πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρώτου Κηρύγματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

4) Ὅμοιαι Ἐπίσημοι Τελεταὶ λαμβάνουν χώραν ἀντιστοίχως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Ἀποστολικὰς Πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ἤτοι τῆς Κορίνθου, τῆς Βεροίας, τῆς Νικοπόλεως, τῆς Θεσσαλονίκης, τῶν Φιλίππων, καὶ εἰς ἑτέρας, τὰς Ἐκκλησίας τῶν ὁποίων ἴδρυσεν ὁ αὐτὸς Ἀπόστολος.

5) Αἱ ὡς ἄνω Τεραὶ Ἀκολουθίαι μεταδίδονται καὶ διὰ τῶν Ραδιοφωνικῶν καὶ Τηλεοπτικῶν Διαύλων. Πλείονα περὶ τῆς ἐορτῆς ταύτης ὡς τελεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος βλ. εἰς «Κώδικα Ἐκκλησιαστικῆς Τάξεως καὶ Ἐκκλ. Ἐθιμοτυπίας», ἔκδοσις 3η, ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἀθῆναι 2012, σελ. 259-290.

30. Πέμπτη. † Σύναξις τῶν ἁγίων ἐνδόξων 12 ἀποστόλων.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὰ 3 πρῶτα ἑσπέρια στιχηρὰ τῆς 29ης τοῦ μηνὸς «Ποίσις εὐφημιῶν» κ.λπ. καὶ ἐκ τῆς 30ῆς τὰ 3 προσόμοια τῶν 12 ἀποστόλων* «Ὡς αὐτόπται καὶ μάρτυρες» κ.λπ., Δόξα, «Ἡ πάνσεπτος τῶν ἀποστόλων», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Ἀπόστιχα τὰ τοῦ Μηναιίου, Δόξα, «Ἐορτὴ χαρμόσυνος», Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων» (Παρακλ., ἦχος πλ. β', Τετ. ἑσπέρας). Ἀπολυτικά «Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι», Δόξα, «Ἀπόστολοι ἅγιοι», Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. Καθίσματα τὰ τῆς α' καὶ β' στιχολογίας τῆς 29ης Ἰουνίου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες (τῆς 30ῆς τοῦ μηνὸς) μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ πρώτου· ἀπὸ γ' καὶ ζ' φθῆς ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Καταβασίαι «Ἀνοιζῶ τὸ στόμα μου»· «Τὴν τι-

* Τὸ Τ.Μ.Ε. ἀναγράφει τὰ 3 στιχηρὰ τῶν πρωτοκορυφαίων «Ποίσις εὐφημιῶν» τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς χθὲς καὶ τὰ 3 πρῶτα τῆς σήμερον «Ἐδωκας καυχήματα», τὰ ὁποῖα ὁμοῦς ἐπίσης ἀναφέρονται εἰς τοὺς δύο κορυφαίους ἀποστόλους καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς 12· διὰ τοῦτο ἐπεκράτησαν τὰ 3 δεῦτερα τοῦ Μηναιῷ.

μιωτέραν», «*Άπας γηγενής*». Τὸ ἑξαποστειλάριον καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ 4 προσόμοια «*Ἡ κορυφαία κρηπίς*», Δόξα, «*Ἦν διήλθετε κτίσιν φωτίσαντες*», Καὶ νῦν, «*Δέσποινα, πρόσδεξαι*» (Παρακλ., ἤχ. πλ. δ', Πέμπτη πρωί). Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολοι ἅγιοι*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «*Οἱ τῶν ἀποστόλων*», «*Ἀπόστολοι ἅγιοι*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Προστασία*». Ἀπόστολος: τῶν 12 ἀποστόλων, Κυρ. ι' ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους*» (Α' Κορ. δ' 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Ἰουν., «*Ἴδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὄχλους*» (Μτθ. θ' 36, ι' 1-8). Κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

ΜΗΝ

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νύξ ὥρας 10

- 1. Παρασκευή.** † Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων τῶν ἐν Ῥώμῃ (†284).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἰσοδος· εἰς τὸ Καὶ νῦν τοῦ στίχου θεοτοκίον «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀναργύρων*» (Παρακλ., ἤχ. πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας). Εἰς τὸν ὄρθρον, τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων προηγεῖται ὁ κανὼν τῆς μικρᾶς παρακλήσεως τῆς Θεοτόκου «*Υγρὰν διοδεύσας*»· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Προστασία*»· Ἀπόστολος τῶν ἁγίων, Νοεμ. 1η, «*Ἔμεῖς ἐστὲ σῶμα Χριστοῦ*» (Α' Κορ. ιβ' 27-ιγ' 8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα*» (Μτθ. ι' 1, 5-8)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 2. Σάββατον.** † Κατάθεσις τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις (473).

Ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ὡς ἐστὶ διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναιὸν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου· τὸ δὲ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς λέγεται ἅπαξ. Μεσονυκτικὸν τὸ τῆς ἡμέρας. Ἐν τῷ ὄρθρῳ, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκιον δὶς· κανόνες οἱ δύο τοῦ Μηναιίου (μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ α'). Καταβασίαι δὲν λέγονται, πλὴν μόνον ἐκ τοῦ β' κανόνος οἱ εἰρμοὶ τῆς γ', ζ', η' καὶ θ' φθῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τὸ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπισυνάπτοντες ὡς συνήθως εἰς ἕκαστον στίχον «*τὴν τιμιωτέραν*»· ἀλλὰ μετὰ τοὺς αἴνους, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἅπαξ. Εἰς τὴν λειτουργίαν τὸ κοντάκιον τοῦ Μηναιίου «*Περὶ βολὴν πᾶσι πιστοῖς*»· Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «*Εἶ-*

χεν ἢ πρώτη σκηνή» (Εβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 8 Σεπτ. εἰς τὸν ὄρθρον, «*Ἀναστᾶσα Μαριάμ*» (Λκ. α' 39-49, 56)· «*Ἄξιον ἐστί*»· «*Ποτήριον σωτηρίου*».

Σημείωσις. Ἐνθα ἐορτάζεται ἐπισημότερον ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου, γίνεται εἰσοδος ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ ψάλλονται εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*».

- 3. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Ὑακίνθου μάρτυρος (†108). Ἀνατολίου Κων/λεως (†458), Θεοδότης μάρτυρος (†712), Γερασίου τοῦ νέου ὀσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Μεγάλου Χωρίου Εὐρυτανίας (†1812). Ἦχος β', ἑωθινὸν γ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Θεοτόκε ἀειπάρθενε*»· κοντάκιον «*Περὶ βολὴν πᾶσι πιστοῖς*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Παρήλθεν ἡ σκιά*». Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα «*Ἡ ἀνάστασις σου*» κ.λπ. μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν «*Ὁ θαύματος καινοῦ*». Ἀπολυτίκιον «*Ὅτε κατηλθες*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου «*Μετὰ τὸ πάθος πορευθεῖσαι*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον δις (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ μεσφῶδια τοῦ Μηναίου· ἀφ' ς' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ γ' ἀναστάσιμον «*Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρά ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ γ' ἑωθινὸν «*Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας*», Καὶ νῦν, «*Υπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «*Ὅτε κατήλθες*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*». Ἀπόστολος: Κυρ. γ' ἐπιστ., «*Δικαιωθέντες ἐκ πίστεως*» (Ῥωμ. ε' 1-10). Εὐαγγέλιον: Κυρ. γ' Ματθ., «*Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός*» (Ματθ. ζ' 22-33). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

4. Δευτέρα. Ἀνδρέου ἐπισκ. Κρήτης, ποιητοῦ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μιχαὴλ Χωνιάτη ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (†1220).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἐμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. θ' 18-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. Ματθ. (Ματθ. ια' 2-15).

5. Τρίτη. Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἄθω (†1000) καὶ Λαμπαδοῦ ὁσίων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἐορτάσιμος, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ, δίχα Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Τὸ ἀπολυτικὸν «*Τὴν ἐν σαρκὶ ζωὴν σου*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν ἢ λιτὴ τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἴρμοι «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*», καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Προστασία*»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον 5ης Δεκ. Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Σαβ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ., «*Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος*» (Γαλ. ε' 22 - ζ' 2). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Πέμ. δ' ἐβδ. Ματθ., «*Πάντα μοι παρεδόθη*» (Ματθ. ια' 27-30)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

6. Τετάρτη. Σισὴ ὁσίου τοῦ μεγάλου (†429). Λουκίας (†301), Ἀπολλωνίου, Ἐπιμάχου, Ἀλεξανδρίωνος μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. δ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ια' 2-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. δ' ἐβδ. Ματθ. (Ματθ. ια' 20-26).

7. Πέμπτη. † Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος (δ' αἰ.), Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῶ (ι' αἰ.).

Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. (7 Ἰουλ. §1), «εἰ τύχοι ἡ μνήμη τῆς ἀγίας ἐν πάσῃ ἄλλῃ ἡμέρᾳ πλὴν Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ τῆς τοῦ ὁσίου Θωμᾶ τοῦ ἐν Μαλεῶ ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ διάταξιν», ἢ τοι μετὰ τῶν ὕμνων τῆς Παρακλητικῆς (βλέπε καὶ ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§2-30).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν, τὰ 6 ἑσπέρια προσόμοια τοῦ Μηναιίου, Δόξα, «*Ἐκ δεξιῶν τοῦ σωτῆρος*», Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίον «*Πανύμνητε κατάβαλε*»· εὐθύς (ἄνευ εισόδου) «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον κ.τ.λ.· εἰς τὸν στίχον τὰ «*στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου*», μὲ στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα· α) «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν*» καὶ β) «*Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ*», Δόξα, «*Ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου*» (Παρακλητικῆ, Δευτέρα ἑσπέρας, ἦχος β'). Ἀπολυτίκιον «*Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ*», Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον τῆς Τετάρτης ἑσπέρας «*Τὸν Λόγον τοῦ Πατρός*» (Παρακλητικῆ, εἰς τὰ θεοτοκία ἀπολυτίκια), ἡ ἔκτενης κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἅπαξ· καθίσματα τὰ τῆς Παρακλητικῆς· ὁ ν' χῦμα καὶ κανόνες, ὁ α' τῆς Παρακλ. μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναιίου· καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῶν ᾠδῶν γ', ζ', η' καὶ θ' ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· μετὰ δὲ τὸ ἑξαποστειλάριον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος λέγονται καὶ τὰ κάτωθι τῆς ἀγίας·

Ἦχος γ', πρὸς «*Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς*»

Ἐν οὐρανοῖς ὡς μάρτυς, Κυριακῆ σὺ τῷ Θεῷ, παρισταμένη ἐνδόξως, πάντας ἡμᾶς τοὺς εὐσεβῶς, μνήμην τὴν σὴν ἐκτελοῦντας, σῶζε σεπταῖς σου πρεσβείαις.

Θεοτοκίον (ὁμοιον)

Ἐρωτάταις κόρη, Κυριακῆς τῆς σεμνῆς, πρεσβείαις φύλαττε πάντας, δούλους τοὺς σοὺς ἐκ τῶν δεινῶν, καὶ πάσης ἄλλης ἀνάγκης, ὡς προστασία τοῦ κόσμου.

«*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ ἡ λουπὴ ἀκολουθία ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Παρα-

κλητικῆς 3, με στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα· α) «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα» καὶ β) «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος», Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Πάντων θλιβομένων ἡ χαρά». Εἶτα «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ», Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον τοῦ τέλους τοῦ ὄρθρου «Ὅτι πάντων ὑπάρχεις» (Παρακλητικῆ, εἰς τὸ τέλος).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ καθ' ἡμέραν· μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία»· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ια' 13-24)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἐβδ. Ματθ. (Ματθ. ια' 27-30)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. Εἰς τοὺς ἐορτάζοντας τὴν μνήμην τῆς μεγαλομάρτυρος ναοῦς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ τάξιν (μετὰ καταβασίων, αἰνῶν καὶ μεγ. δοξολογίας)· εἰς τὴν λειτουργίαν προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον μαρτυρικά (4 Δεκ.)· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 22-δ' 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἐβδ. Ματθ. (Ματθ. ε' 24-34)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

- 8. Παρασκευῆ.** Προκοπίου μεγαλομάρτυρος (†303). Θεοφύλου ὀσίου τοῦ ἐκ Ζίχνης (†1548), Ἀναστασίου ἱερομ. ἐξ Ἰωαννίνων (†1734).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος, οὔσα ἡμιορτάσιμος, ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλητικῆς (ὄρα καὶ εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§2-30), ἄνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων· οἱ αἶνοι τοῦ Μηναίου, ἡ μικρὰ δοξολογία χῦμα καὶ ἀποστιχα αἰνῶν ἐκ τῆς Παρακλητικῆς. Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν Ἀπόστολος: μεγαλομάρτυρος, ὃν ζῆτει Κυρ. λβ' ἐπιστ. (Α' Τιμ. δ' 9-15)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ' ἐβδ. Ματθ. (Ματθ. ιβ' 1-8).

Δυνατὸν ὁμῶς ἐν τῷ ὄρθρῳ νὰ ψαλῆ δοξολογία μεγάλη (παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων τῶν αἰνῶν)· τότε εἰς τὴν λειτουργίαν λέγονται ὁ ἀνωτέρω Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, καὶ Εὐαγγ-

γέλιον ὁμοίως αὐτοῦ, Ἰουλίου 8 (Λκ. ζ' 17-19, θ' 1-2, ι' 16-21)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Σημείωσις. Ἐνθα τυχὸν ἐορτάζεται ὁ μεγαλομάρτυς, ἡ ἀκολουθία λέγεται ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος ἄνευ Παρακλητικῆς, μετ' εἰσόδου εἰς τὸν ἔσπερινόν· εἰς τὸν ὄρθρον, κανόνες ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· δοξολογία μεγάλη· εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου.

- 9. Σάββατον.** Παγκρατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Ταυρομενίας (α' αἰ.). Διονυσίου τοῦ ρήτορος καὶ Μητροφάνους ὁσίων τῶν ἐν Ἄθῳ, Μιχαὴλ νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου (†1770).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετ' Ἀλληλούια (βλ. ἐμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. δ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ζ' 11-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. η' 14-23).

- 10. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτύρων (†319). Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἄσσου. Ἦχος γ', ἔωθινὸν δ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*» κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Πῶς μὴ θαυμάσωμεν*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἀσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος*». Ἀπολυτίκιον «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Σὲ τὴν μεσιτεύσαν*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου «*Ἐκπλήττων τῇ δράσει*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», ἀπολυτίκιον «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ έωθινόν (δ') μετά πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ό άναστάσιμος μετά τῶν εἰρμῶν καί ό τοῦ Μηναίου· άπό γ' φδῆς τό μεσφδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα μετά τοῦ θεοτοκίου· άφ' ζ' τό άναστάσιμον κοντάκιον μετά τοῦ οἴκου καί τό συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Άνοιζω τό στόμα μου*»· «*Τήν τιμιωτέραν*», «*Άπας γηγενής*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Άγιος Κύριος*» κ.λπ., τό δ' άναστάσιμον «*Ταῖς άρεταῖς άστράψαντες*» καί θεοτοκίον ὁμοιον «*Τό Χαίρετε φθελζάμενος*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρά άναστάσιμα 8, Δόξα, τό δ' έωθινόν «*Όρθρος ἦν βαθύς*», Καί νῦν, «*Υπερευλογημένη*»· δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τήν λειτουργίαν. Τά αντίφωνα [ἦ τά τυπικά καί οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετά τήν εἰσοδον άπολυτικά «*Εύφρανεσθω τά ούράνια*» καί τοῦ άγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*». Απόστολος: Κυρ. δ' έπιστ., «*Ελευθερωθέντες άπό τῆς άμαρτίας*» (Ρωμ. ζ' 18-23)· Εύαγγέλιον: Κυρ. δ' Ματθ., «*Ελθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναούμ*» (Ματθ. η' 5-13). Εἰς τό *Εξαιρέτως* τό «*Άξιον έστίν*». Κοινωνικόν «*Αἰνεῖτε*», καί τά λοιπά τῆς λειτουργίας.

- 11. Δευτέρα.** Εύφημίας μεγαλομάρτυρος (†451). Όλγας ισαποστόλου (†969), Νεκταρίου όσιομάρτυρος τοῦ έκ Βρυούλων (†820). Σωφρονίου όσίου τοῦ έν Έσσεξ Άγγλίας (†1993).

Ἡ έορτάσιμος άκολουθία τῆς άγίας ψάλλεται άνευ Παρακλητικῆς, ώς έν τῷ Μηναίῳ (Τ.Μ.Ε., 11 Ἰουλίου §§1-3). Τά στιχηρά τῆς λιτῆς εἰς τό μεσονυκτικόν. Τό άπολυτικίον «*Αἴαν εδφρανας*» εἰς μέν τόν έσπερινόν καί μετά τήν μεγάλην δοξολογίαν άπαξ, εἰς δέ τό «*Θεός Κύριος*» δῖς (μετά τοῦ Δόξα), καί θεοτοκίον «*Σε τήν μεσιτεύσασαν*». Εύαγγέλιον ὄρθρου: τῆς άγίας, Δευτ. ιε' έβδ. Ματθ., «*Ηκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολύς*» (Μρ. ε' 24-34). Κανόνες, ό μικρός παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου (μετά τῶν εἰρμῶν) καί ό τῆς άγίας. Καταβασίαι «*Άνοιζω τό στόμα μου*». Εἰς τήν λειτουργίαν κοντάκιον «*Προστασία*»· Απόστολος—μετά προκειμένου τῆς 16ης Σεπτ.— τῆς άγίας, Κυρ. ις' έπιστ.,

«Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν» (Β΄ Κορ. ζ΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ΄ ἐβδ. Λουκᾶ, «Ἡρώτα τις τῶν Φαρισαίων» (Λκ. ζ΄ 36-50)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

- 12. Τρίτη.** Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου τῶν μαρτύρων (β΄ αἰ.). Παΐσιου ὁσίου τοῦ διορατικοῦ (†1994).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ε΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιδ΄ 9-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ΄ 14-17, 22-30).

- 13. Τετάρτη.** Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου (†794), μάρτυρος Γολινοῦχ.

Ἀπόστολος: ἀρχαγγέλου, 8ης Νοεμ. (Ἑβρ. β΄ 2-10).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8ης Νοεμ. (Λκ. ι΄ 16-21).

- 14. Πέμπτη.** Ἀκύλα ἀποστόλου (Πρξ. ιη΄ 2). Ἰούστου μάρτυρος, Ἰωσήφ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Νικοδήμου ὁσίου τοῦ Ἀγιορείτου (†1809).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ε΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιε΄ 17-29).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ΄ 46-ιγ΄ 3).

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἰδιαιτέρως ὁ ὁσιος Νικόδημος, ἡ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία (ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος) συμψάλλεται σήμερον κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ (Τ.Μ.Ε., τῇ 17ῃ Ἰουλίου).

- 15. Παρασκευή.** Κηρύκου μάρτυρος καὶ Ἰουλίττης τῆς μητρὸς αὐτοῦ (†305).

Προκείμενον, ἤχος δ΄, «Ὁ κατοικίζων στεῖραν ἐν οἴκῳ, μητέρα ἐπὶ τέκνοις εὐφραينوμένην», στίχος «Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου»· Ἀπόστολος: τοῦ μάρτυρος, Ἰουλίου 15 (Α΄ Κορ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 3-9).

Σημείωσις. Ἐὰν τυχὸν ψαλῆ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τῶν μαρτύρων, λέγεται ἄνευ Παρακλητικῆς, μετ’ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινόν· εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· Εὐαγγέλιον τῶν μαρτύρων, ὃ ζῆτει Σαβ. ι΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ΄ 24-ιη΄ 4)· κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου· ἄλληλοῦια».

- 16 Σάββατον.** Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος (†311).

Τάξις Σαββάτου μετ’ «Ἀλληλοῦια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Απόστολος: ημέρας, Σαβ. ε' έβδ. έπιστ. (Ρωμ. η' 14-21).

Ευαγγέλιον: ημέρας, Σαβ. ε' έβδ. Ματθ. (Ματθ. θ' 9-13).

17 † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε'. «Τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (451)». † Μαρίνης μεγαλομάρτυρος (δ' αἰ.). Ἦχος δ', έωθινόν ε' (Τ.Μ.Ε., 17 Ιουλίου §2, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς ἐν αὐτῷ διατάξεις τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγ. πατέρων μηνὸς Ιουλίου).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*» κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*».

Εἶδησις. Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων πατέρων κεῖται ἐν τῷ Μηναιῷ μεταξὺ 13ης καὶ 14ης Ιουλίου.

Εἰς τὸν έσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 4, τῶν πατέρων προσόμοια 3 «*Σὲ τὸν ἀπερίγραφτον*» κ.λπ. καταλιμπανομένου τοῦ τετάρτου, καὶ τῆς μάρτυρος ἕτερα 3, Δόξα, «*Τὰς μυστικὰς σήμερον*», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἡχου «*Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ*».

Εἰσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἀκολουθίας τῶν πατέρων.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῆς ἁγίας «*Ἐκ δεξιῶν τοῦ σωτῆρος*», Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῶν πατέρων «*Ἀποστολικῶν παραδόσεων*».

Ἀπολυτικά «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», «*Ἵπερδεδοξασμένος εἶ*», Δόξα, «*Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, εἶτα τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἁγίας ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἵπερδεδοξασμένος εἶ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ έσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν), εἰς τῶν πατέρων μετὰ στίχου «*Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ...*», καὶ εἰς τῆς μάρτυρος μετὰ στίχου «*Ἄγία τοῦ Θεοῦ...*» ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσώδιον κάθισμα τῶν πατέρων «*Φωστῆρες ὑπέρλαμπροι*», Δόξα, τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς μάρτυρος «*Μαρῖνα μάρτυς*», Καὶ νῦν, τὸ μεσώδιον θεοτοκίον τῶν πατέρων «*Ταχὸ δέξαι, δέσποινα*»*· ἀφ' ε΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναζάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἄνοιζω τὸ στόμα μου*» «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστάσιμον «*Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός*», τῶν πατέρων «*Πατέρων θείων σήμερον*», τῆς ἀγίας «*Μαρῖνα μάρτυς Κυρίου*» καὶ θεοτοκίον ὁμοιον «*Χρυσοπλοκώτατε πύργε*».

Εἰς τοὺς αἰνοὺς** ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 «*Ὅλην συγκροτήσαντες*» κ.λπ. εἰς 4, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «*Τῶν ἀγίων πατέρων ὁ χορός*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*»· δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

* Τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς μάρτυρος ἔχει θεοτοκίον τὸ «*Κατεπλάγη Ἰωσήφ*», ὃ περ ὁμοῦς ἐνθάλη ἤδη εἰς τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα πρὸ τῶν εὐλογηταρίων· πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως αὐτοῦ ὠρίσθη τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον τοῦ μεσώδιου καθίσματος τῶν πατέρων.

** Ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τῆς μάρτυρος, τότε εἰς τοὺς αἶνους ψάλλονται στιχηρὰ ἀναστάσιμα 2, τῶν πατέρων προσόμοια 3 (μὲ τοὺς συνήθεις στίχους τῶν αἰνῶν), καὶ τῆς ἀγίας ἕτερα 3 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «*ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου*», β) «*Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου*» (πρβλ. Τ.Μ.Ε. Δεκ. 12 §3· Μαΐου 8 §18· Μαΐου 21 §12 καὶ §26).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», τὸ τῶν πατέρων, τῆς ἀγίας, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς Κυρ. τῶν πατέρων Ἰουλίου– Κυρ. τῶν πατέρων*, 11 Ὀκτ., «Πιστὸς ὁ λόγος καὶ περὶ τούτων» (Τίτ. γ' 8-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 18 Ἰαν., «Ἐγμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Μτθ. ε' 14-19).

Εἰς τὸ Ἐξαιρετῶς τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

18. Δευτέρα. Αἰμιλιανοῦ, Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης τῶν μαρτύρων (†363).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ις' 17-24).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 10-23).

19. Τρίτη. Μακρίνης ὁσίας, ἀδελφῆς τοῦ μεγάλου Βασιλείου, καὶ Δίου ὁσίου (†380).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. α' 1-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 24-30).

20. Τετάρτη. † Ἡλιοῦ προφήτου τοῦ Θεοβίτου (940 π.Χ.).

Ἡ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ προφήτου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον τοῦ ἐσπερινοῦ, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ προφήτου» (Παρακλ., ἦχ. πλ. β', Τετάρτη ἐσπέρας). Τὸ ἀπολυτικίον ἐν τε τῷ ἐσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ ἐπισφραγίζεται μετὰ τοῦ ὁμοῦ α' θεοτοκίου «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ τῆς Θεοτόκου μικρὸς παρακλητικὸς κανὼν «Υγρὰν διόδευσας» καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «Προστα-

* Εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τῆς μάρτυρος τιμωμένους ναοὺς λέγεται τὸ προκειμένον τῆς 22ας Ἰουλίου καὶ ὁ Ἀπόστολος τῆς ἀγίας, Πέμπτης ιε' ἐβδομάδος ἐπιστολῶν, «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5).

σία». Απόστολος τοῦ προφήτου, Ἰουλίου 20, «Υπόδειγμα λάβετε» (Γακ. ε' 10-20). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Παρ. α' ἐβδ. Λουκᾶ, «Ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι» (Λκ. δ' 22-30). Κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσις· ἀλληλούια».

21. Πέμπη. Ἰωάννου ὁσίου καὶ Συμεῶν τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ (†590). Παρθενίου ἐπισκόπου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. γ' 18-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 36-43).

22. Παρασκευή. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς τῆς καλλιπαρθένου μυροφόρου (α' αἰ.), Μαρκέλλης παρθενομάρτυρος.

Εἰς τὰ κεκραγάρια τοῦ ἑσπερινοῦ τὰ τρία προσόμοια τῆς ἁγίας «Μύρα προσεκόμισας» κ.λπ. καὶ τὰ διὰ τὸν στίχον ἕτερα 3 «Χριστοῦ φανέντος» κ.λπ., Δόξα, «Πρώτη κατιδοῦσα», Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον· ἀπόστιχα τὰ τῆς Παρακλητικῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, τὰ τοῦ Μηναίου. Ἡ λοιπὴ ἀκολουθία κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου (ᾄρα ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §2-30). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. δ' 5-9). Εὐαγγέλιον: μυροφόρου, Τρίτης δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 1-3)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

23. Σάββατον. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος. Ἰεζεκιήλ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.), Πελαγίας ὁσίας τῆς ἐν Τήνῳ (†1834).

Τάξις Σαββάτου μετ' «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σάβ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. θ' 1-5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σάβ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. θ' 18-26).

24. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Χριστίνης μεγαλομάρτυρος (†300). Ἀθηναγόρου τοῦ ἀπολογοῦ, Θεοφίλου νεομάρτυρος (†1635). Ἦχος πλ. α', ἐωθινὸν ζ'.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 «Θεῖαις ἐπιγνώσεσιν» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τῆς ἁγίας «Ὡς ἀλάβαστρον μύρου», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναιίου «*Τῇ χριστωνόμῳ σου κλήσει*», Καὶ νῦν, «*Ὡ θαύματος καινοῦ*» (Παρακλ., ἦχος β', Σαβ. ἐσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», Δόξα, «*Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἦχου «*Ἀγγελικῇ ὁράσει*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Χαῖρε, πόλῃ Κυρίου*», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἦχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναιίου· ἀπὸ γ' καὶ ζ' ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «*Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος*»*, τὸ τῆς ἀγίας «*Ὡς εὐχρηστον καὶ τίμιον*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «*Γεραίρουσι τὸν τόκον σου*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἀγίας τὰ 4 ἰδιόμελα «*Δοξάζομέν σου, Χριστέ*» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα, α') «*Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου*», β') «*Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου*», Δόξα, τὸ ζ' ἑωθινὸν «*Ἡ ὄντως εἰρήνη*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*»· δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἦχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μη-

* Βλ. ὑποσημείωσιν εἰς τὸν ὄρθρον τῆς 2ας Ἰανουαρίου.

ναίου]. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν ἀπολυτικά «*Τὸν συνάναρχον*», «*Ἡ ἀμνάς σου*», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Προστασία*». Ἀπόστολος: Κυρ. ζ' ἐπιστ., «*Ἐχοντες χαρίσματα*» (Ῥωμ. ιβ' 6-14)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' Ματθ., «*Ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον*» (Μτθ. θ' 1-8). «*Ἄξιον ἐστίν*»· «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 25. Δευτέρα.** † Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὀλυμπιάδος διακόνου (†408-410) καὶ Εὐπραξίας (†413) ὁσίων· μνήμη τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ε' Οἰκουμενικῆς συνόδου (553).

Ἡ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς. Τὰ τῆς λιτῆς στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικὸν τῆς ἁγίας ἅπαξ εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν, ἀλλὰ δις εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὸ δεύτερον. Καταβασίαι «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*»· στιχολογοῦμεν ὡς συνήθως καὶ τὸ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπαναλαμβάνοντες «*Τὴν τιμιωτέραν*». Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀπολυτικά «*Ζωὴν τὴν κησασαν*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Μηναιίου «*Προγόνων Χριστοῦ*»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 25ης Ἰουλίου· Ἀπόστολος τῆς ἁγίας, 23 Σεπτ. «*Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν*» (Γαλ. δ' 22-27)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ, «*Οὐδεὶς λύχνον ἄψας*» (Λκ. η' 16-21)· κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσις· ἀλληλοῦια*».

- 26. Τρίτη.** † Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος (β' αἰ.), Ἑρμολάου ἱερομάρτυρος (†305).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου ψάλλεται ἐορτάσιμος, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἰσοδος, εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα μετὰ τὸ δοξαστικόν, Καὶ νῦν, «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῆς ἀθληφόρου*» (Παρακλ., ἤχ. πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας). Ἀπολυτικὸν μόνον τῆς ἁγίας «*Τὴν σπουδὴν σου*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου*». Εἰς τὸν ὄρθρον, κανόνες ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναιίου· καταβασίαι

«*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Προστασία*»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον μαρτυρικά (25 Νοεμ.)· Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Πέμ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ., «*Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν*» (Γαλ. γ' 23-δ' 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἐβδ. Ματθ., «*Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς*» (Μρ. ε' 24-34)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

27. Τετάρτη. † Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἱαματικοῦ (†305).

Ἡ ἀκολουθία ἐορτάσιμος οὕσα ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναιίου, δίχα Παρακλητικῆς. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου, 27 Ἰουλ. ἢ Τρ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ, «*Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων*» (Λκ. κα' 12-19)· κανόνες οἱ δύο τοῦ Μηναιίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χοροὶ Ἰσραήλ*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*» (6ης Αὐγούστου)· Ἀπόστολος: τοῦ ἀγίου, 26 Ὀκτωβρίου, «*Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι*» (Β' Τιμ. β' 1-10)· Εὐαγγέλιον: 23 Ἀπριλίου, «*Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν*» (Ἰω. ιε' 17-ις' 2)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Εἶδησις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι 5ης Αὐγούστου (πλὴν τῆς 1ης Αὐγ.), εἰς ἐορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χοροὶ Ἰσραήλ*», εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*» μέχρι τῆς 13ης Αὐγούστου (πλὴν τῆς 1ης καὶ τῆς 5ης Αὐγούστου).

28. Πέμπτη. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ τῶν ἀποστόλων. Εἰρήνης ὁσίας Χρυσοβαλάντου, Παύλου ὁσίου τοῦ Ξηροποταμηνοῦ.

Ἀπόστολος: ἀγίων, Κυριακῆς μυροφόρων (Πρξ. ζ' 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε' 12-21).

29. Παρασκευή. Καλλινίκου καὶ Θεοδότης μαρτύρων (γ' -δ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ζ' 35-η' 7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε' 29-31).

30. Σάββατον. Σιλουανοῦ τοῦ καὶ Σίλα καλουμένου, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου ἀποστόλων (α' αἰ.).

Τάξις Σαββάτου μετ' Ἀλληλοῦα (βλ. ἐμπροσθεν, γενικαὶ τοπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου Σίλα, Σαβ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιε' 35-41).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ι' 37- ια' 1).

31. † **ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Εὐδοκίμου δικαίου (θ' αἰ.), προεόρτια τῆς προόδου τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ἦχος πλ. β', ἐωθινὸν ζ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*»· κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*».

Εἶδησις. Συμφώνως μὲ σημείωσιν τοῦ Τ.Μ.Ε. εἰς τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, ἐὰν ἢ 31ῃ τοῦ μηνὸς «*τόχη ἐν Κυριακῇ, ἢ προεόρτιος τῆς προόδου τοῦ Σταυροῦ ἀκολουθία καταλαμβάνεται, μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῷ ὀρθρῷ κανόνος προεορτίου*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἁγίου προσόμοια 3 «*Μακαριώτατον τέλος*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναιίου «*Παντὸς δικαίου μνήμη*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*». Εἰσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου*». Ἀπολυτίκια «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*», Δόξα, «*Ἐκ γῆς ὁ καλέσας σε*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὀρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Ὁ τὴν εὐλογημένην*», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (ζ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου «*Υψηλὸν τὸν βίον ἐσχηκῶς*» μετὰ στίχου «*Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*». Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσῳδίων κάθισμα τοῦ Μηναιίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χοροὶ Ἰσραὴλ*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», καὶ ὁ εἰρμὸς «*Ὁ τόκος σου ἄφθορος*».

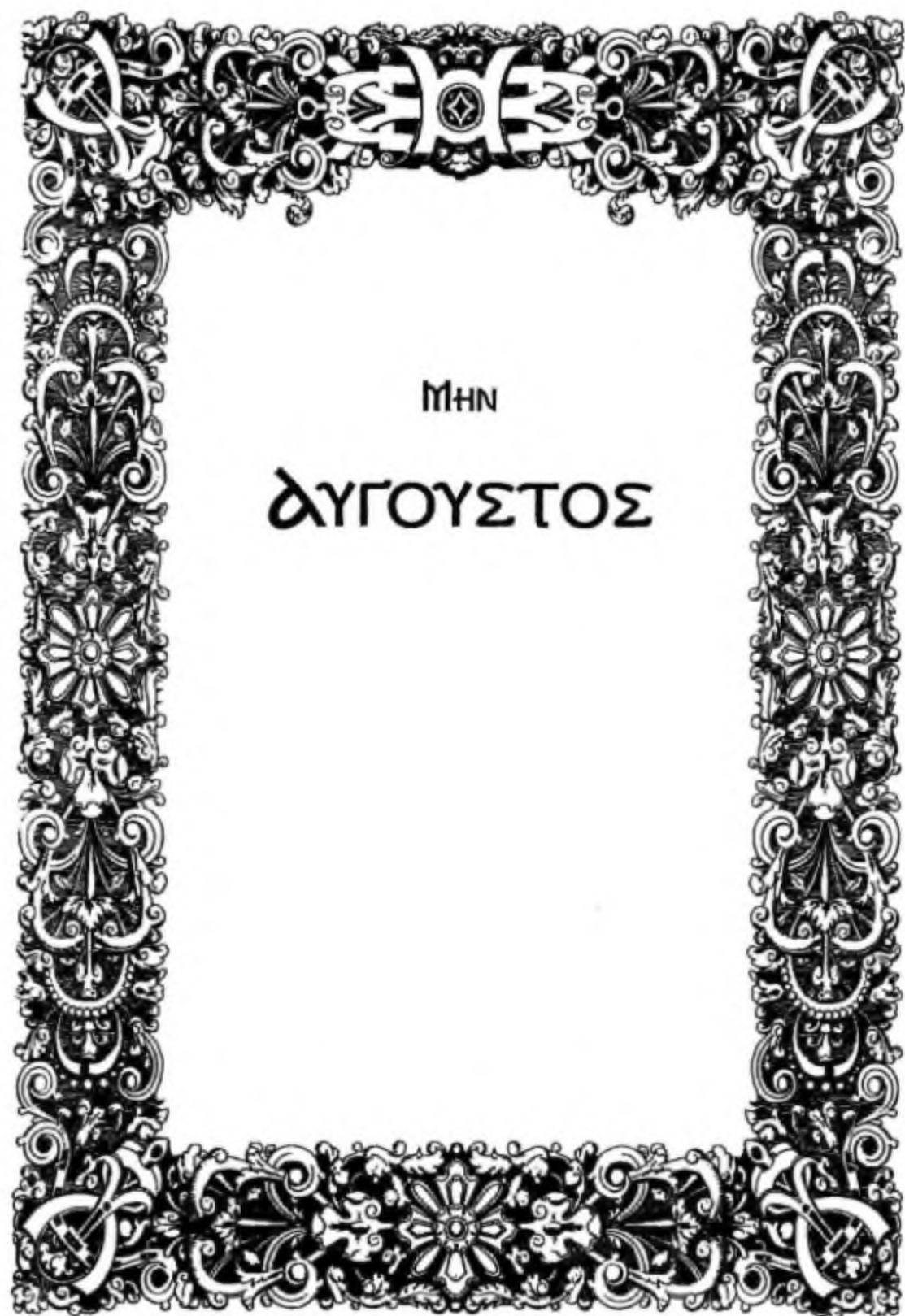
ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «*Ὅτι ἦσαν τὸν Κύριον*», τὸ τοῦ ἁγίου «*Καὶ ζῶν εὐδόκιμος ὄφθης*» καὶ τὸ κάτωθι ὁμοιον θεοτοκίον·

«Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων, τῶν θλιβομένων ἢ χαρά, Χριστιανῶν ἢ προστάτις, παρθένε μητέρα Κυρίου, ἀντιλαβοῦ μου καὶ ῥῦσαι, τῶν αἰώνιων βασάνων».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ζ' ἐωθινὸν «Ἴδου σκοτία καὶ πρωί», Καὶ νῦν, «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἡχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἐκ γῆς ὁ καλέσας σε» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Ἀπόστολος: Κυρ. ζ' ἐπιστ., «Ὁφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοί» (Ῥωμ. ιε' 1-7). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' Ματθ., «Παράγοντι τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοί» (Ματθ. θ' 27-35). «Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

ΜΗΝ

ΔΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΜΗΝ ΔΥΓΟΥΣΤΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ ὥρας 11

1. **Δευτέρα.** Ἡ πρόοδος (ἢ τοι ἐξοδος καὶ προσκύνησις) τοῦ τιμίου Σταυροῦ τῶν ἁγίων ἐπτὰ Μακκαβαίων, Σολομονῆς τῆς μητρὸς αὐτῶν καὶ Ἐλεαζάρου τοῦ διδασκάλου αὐτῶν (166 π.Χ.). Ἐλέσης ὁσιομάρτυρος. (Τ.Μ.Ε., 1η Αὐγούστου §§1-3).

Ἀρχὴ τῆς νηστείας τοῦ δεκαπενταυγούστου

Ἡ ἀκολουθία, ἐορτάσιμος οὔσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναιῖον. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τοῦ Σταυροῦ. Εἰς τὸν ὄρθρον μόνον οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναιῖου· καταβασίαι (μόνον σήμερον) οἱ εἴρμοι «*Σταυρὸν χαράζας*»· στιχολογοῦμεν καὶ τὸ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπισυνάπτοντες «*Τὴν τιμιωτέραν*»· εἶτα ὁ εἴρμος «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*». Ἐξαποστευάρια, αἶνοι κλπ. ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ*»· τρισάγιον (βλέπε κατωτέρω σημείωσιν)· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῶν μαρτύρων (9 Μαρτίου)· Απόστολος: τῶν ἁγίων, Κυρ. α' ἐπιστ., «*Οἱ ἅγιοι πάντες*» (Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τετ. γ' ἐβδ. Ματθ., «*Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς*» (Ματθ. ι' 16-22)· «*Ἄξιον ἐστί*»· κοινωνικὸν τοῦ Σταυροῦ «*Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια*», «*Εἶδομεν τὸ φῶς*»:

Σημείωσις. «*Τὸ Ἱεροσολυμιτικὸν Τυπικὸν*» (ἢ τοι τὸ Τυπικὸν τῆς Λαύρας τοῦ ἁγ. Σάββα) «*διατάττει καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν μετὰ τὴν δοξολογίαν νὰ τελεῖται ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου Σταυροῦ κατὰ τὴν τάξιν τῆς γ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν. Ἐὰν γίνηται πρόοδος τοῦ Σταυροῦ*», μετὰ τὴν τελετὴν ψάλλεται τὸ τροπάριον «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*», εἰς

δὲ τὴν λειτουργίαν τὰ ἀντίφωνα τῆς αὐτῆς Κυριακῆς (γ' νηστειῶν), ἐνῶ «λέγεται ἀντὶ τρισαγίου "Τὸν σταυρόν σου"» (βλ. Τ.Μ.Ε., 1η Ἀύγ., σημειώσεις μετὰ τὴν §2· πρβλ. καὶ τὸ Μηναιὸν, ἐν τέλει τοῦ ὄρθρου τῆς ἡμέρας).

Τῆ Δευτέρα ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», Δόξα, «Τὰς ἀληθόνας»· κοντάκιον «Ὁ ὕψωθείς».

Εἰδήσις. Ἀπὸ σήμερον τὸ ἑσπέρας μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς 13ης τοῦ αὐτοῦ μηνὸς συνάπτεται εἰς τὰς ἀκολουθίας τῶν ἑσπερινῶν –ἐξαιρέσει τῶν ψαλλομένων εἰς τὸ λυχνικὸν τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς παραμονῆς τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως– εἰς ἕκ τῶν δύο παρακλητικῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, «τῆ μὲν α' ἡμέρα ὁ μικρὸς, τῆ δὲ β' ὁ μέγας καὶ οὕτω καθεξῆς», ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ Ἀυγούστου, ἢ τις γίνεται ἀπὸ τῆς 7ης τοῦ μηνός, ψάλλονται, ὡς εἰθισται, ὁ μὲν μέγας τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς, τῆς Τρίτης καὶ τῆς Πέμπτης, ὁ δὲ μικρὸς τὴν ἑσπέραν τῆς Δευτέρας, τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς. Κατὰ ταῦτα ψάλλονται ὁ μὲν μικρὸς τὴν ἑσπέραν τῆς 1ης, 3ης, 8ης, 10ης καὶ 12ης Ἀυγούστου, ὁ δὲ μέγας τὴν ἑσπέραν τῆς 2ας, 4ης, 7ης, 9ης, καὶ 11ης τοῦ μηνός.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὰ 3 προσόμοια τοῦ πρωτομάρτυρος «Τῆ τοῦ Πνεύματος χάριτι» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, «Πρῶτος ἐν μάρτυσι», Καὶ νῦν, τὸ α' ὁμόηχον θεοτοκίον «Τίς μὴ μακαρίσει σε» (βλέπε Παρακλ., ἦχος πλ. β', Σάβ. ἑσπέρας). Ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου (ζήτηι ἐν τοῖς ἑσπερίοις) «Πρῶτος ἐν διακόνοις» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα: α') «Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», β') «Πεφτυμένον ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ἀυλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει», Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου «Χαίροις ἐν Κυρίῳ», Καὶ νῦν, «Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ἀθλοφόρου» (Παρακλ., ἦχος πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας). «Νῦν ἀπολύεις» καὶ εὐθὺς

Ἡ παράκλησις. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ὁ ρμβ' (142ος) ψαλμὸς «Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου». Οἱ χοροὶ τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ θεοτοκίον «Τῆ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς», Δόξα, τὸ ἀπολυτικάκιον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον θεοτοκίον «Ὁὐ σιωπήσωμεν ποτέ». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς μικρᾶς παρακλήσεως ὡς ἔχει ἐν τῷ Ὁρολογίῳ ἄνευ τῶν εἰρμῶν. Μετὰ τὸ κοντάκιον «Προστασία» (καταλα-

μπανομένου τοῦ ἀντιφώνου τῶν ἀναβαθμῶν) εὐθὺς τὸ προκείμενον «*Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου*» καὶ τὰ λοιπὰ. Εἰς τὰ μεγαλυνάρια θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸν λαόν, πρὸ δὲ τοῦ «*Πᾶσαι τῶν ἀγγέλων*» ψάλλεται καὶ τὸ μεγαλυνάριον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτικίον «*Βασίλειον διάδημα*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*». Ἡ ἐκτενὴς ἀπὸ τῆς αἰτήσεως «*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός*», «*Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός*», καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις, ἀλλὰ πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*» ψάλλονται τὰ ἐξαποστειλάρια «*Ἀπόστολοι ἐκ περάτων*» καὶ λοιπὰ (κατὰ νεώτερον ἔθος, τὰ ἐξαποστειλάρια ταῦτα ψάλλονται καθ' ἑκάστην καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ δεκαπενταυγούστου). [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 2ας Αὐγούστου].

- 2. Τρίτη.** Ανακομιδὴ λειψάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου Στεφάνου (428). Θεοδώρου νεομάρτυρος (†1690).

Τῇ Τρίτῃ πρωί. Ὁ ὄρθρος ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ μόνον οἱ 4 εἰρμοὶ τοῦ Μηναιῦ εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Μετὰ τοὺς αἶνους ἡ μικρὰ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ ἀποστιχα. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*»· Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Δευτ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ζ' 8 - ζ' 5, 47-60)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. η' ἐβδ. Ματθ. (Μαθ. ις' 6-12)· κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Ψάλλεται ὁ ἑσπερινὸς τῆς 3ης Αὐγούστου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, καὶ ἐν συνέχειᾳ ἡ παράκλησις, κατὰ τὴν προγραφεῖσαν χθὲς διάταξιν, ἀλλὰ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ κανὼν τῆς μεγάλης παρακλήσεως ὡς ἐν τῷ Ὠρολογίῳ (καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. (ἐπειδὴ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων στερεῖται ἰδιομέλου δοξαστικοῦ) ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ 3 κατανοκτικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*», Δόξα, «*Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τῆς εὐσπλαχνίας*». [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἅγιοι τῆς 3ης Αὐγούστου.]

- 3. Τετάρτη.** Δαλμάτου, Φαύστου καὶ Ἰσαακίου ὁσίων. Θεοκλητοῦς ὁσίας, Σαλώμης τῆς μυροφόρου, Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσ/νίκῃ.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίᾳ μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. η' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ι' 12-22).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. η' ἐβδ. Ματθ. (Ματθ. ις' 20-24).

Τῆ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Ὁ ἐσπερινὸς τῆς 4ης Αὐγούστου ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ (μετὰ Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» ἢ μικρὰ παράκλησις· ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ 3 κατανοητικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*» κ.λπ.. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἅγιοι τῆς 4ης Αὐγούστου.]

4. Πέμπτη. Τῶν ἑπτὰ παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. η' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ι' 28-ια' 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. η' ἐβδ. Ματθ. (Ματθ. ις' 24-28).

Τῆ Πέμπτῃ ἐσπέρας. Ὁ προεόρτιος ἐσπερινὸς τῆς 5ης Αὐγούστου ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ (ἄνευ Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» ἢ μεγάλη παράκλησις· ἐν τέλει τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον ἅπαξ. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 5ης Αὐγούστου.]

5. Παρασκευή. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως· Εὐσιγνίου μάρτυρος (†362). Εὐγενίου ὁσίου τοῦ Αἰτωλοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ, ἄνευ Παρακλητικῆς (ὄρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§58-63). Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον δις. Καθίσματα τὰ κάτωθι προεόρτια (ἕκαστον ἐκ δευτέρου μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν).

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν.

Ἦχος δ'. «*Ταχὸν προκατάλαβε*».

Ἡμέρα εὐφρόσυνος ἐπέστη νῦν τοῖς πιστοῖς, τῆς θείας ἐνδόξου τε μεταμορφώσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· πάντες οὖν φαιδρυνθῶμεν τοῦ δοξάσαι ἀξίως, ἕσμασι θεηγόροις τὰ αὐτοῦ μεγαλεῖα, ἐν οἷς ὡς Θεὸς ἐκλάμψας κόσμον ἐφώτισεν.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν.

Ἦχος α'. «*Τὸν τάφον σου, σωτήρ*».

Ἐν ὄρει τῷ Θαβὼρ συνανέλθωμεν πάντες, πιστοὶ τοῖς μαθηταῖς τοῦ Χριστοῦ τοῖς προκρίτοις, νοῖ καὶ κατίδωμεν τὴν αὐτοῦ

μεταμόρφωσιν, καὶ δοξάσωμεν τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ ἄκραν, συγκατάβασιν δι' ἧς τῷ κόσμῳ παρέχει ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, οἱ κανόνες ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ (ὁ α' μετὰ τῶν εἰρμῶν)· τὰ δύο ἐξαποστειλάρια· στιχηρὰ αἰνῶν δὲν ψάλλονται «*Σοὶ δόξα πρέπει*» κ.λπ. καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναιῷ ἀπόστιχα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (δρα γεν. τυπικὰς διατάξεις §29). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν ἀπολυτικά «*Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ προεόρτιον κοντάκιον «*Ἐν τῇ θεία σήμερον*». Ἀπόστολος: προεόρτιος, Παρ. λβ' ἐβδ. ἐπιστ., «*Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Α' Πέτρου α' 1-β' 10)· ἡμέρας, Παρ. η' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ' 10-18). «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς σύνηθες.

Εἰδήσις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου παύει ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς πλὴν τῶν Κυριακῶν.

6. Σάββατον. † Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικὸν «*Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν*»· κοντάκιον «*Ἐν τῇ θεία σήμερον μεταμορφώσει*».

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναιῶ.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ Ψαλτηρίου (Προθεωρία Τ.Μ.Ε. §4) καὶ ἄνευ Παρακλήσεως. Τὸ ἀπολυτικὸν «*Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει*» τρίς ἐν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ. Ἀπόλυσις (λεγομένη καὶ ἐν πάσαις ταῖς καθημεριναῖς μέχρι τῆς θ' ὥρας τῆς 13ης τοῦ μηνός) «*Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*». Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς τὸ μεσονυκτικόν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, «*Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον*» (Λκ. θ' 28-36)· ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράζας*» (ἀντὶ τοῦ *τὴν τιμιωτέραν*) ἢ θ' ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων καὶ εἴτα οἱ εἰρμοὶ «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*», «*Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ζύλου*»· μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν τὸ ἀπολυτικὸν «*Μετεμορφώθης*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ* «Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» καὶ τὸ κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: ἑορτῆς, «Σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν» (Β' Πέτρου α' 10-19). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς» (Μτθ. ιζ' 1-9).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ τροπάριον τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος τῆς ἑορτῆς «Νῦν τὰ ἀνήκουστα ἠκούσθη». Κοινωνικὸν «Ἐν τῷ φωτί τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου, Κύριε, πορευσόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

[Πολλαχοῦ, κατὰ παράδοσιν, προτίθενται ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ δεσπότη Χριστοῦ ὄρμιμοι σταφυλαὶ καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὸ ἀπολυτίκιον, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχή «Εἰς εὐλόγησιν σταφυλῆς»· «Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τοῦτον τῆς ἀμπέλου» (βλ. Ἱερατικόν).]

Ἐν τῇ τραπέζῃ ἰχθύος κατάλυσις.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 12ης τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ κανόνες τῆς Μεταμορφώσεως (τῇ μὲν 7ῃ, 9ῃ καὶ 11ῃ ὁ α' κανὼν, τῇ δὲ 8ῃ, 10ῃ καὶ 12ῃ ὁ β')· ἐὰν ἑορτάζεται καὶ ἄγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Σταυρὸν χαράξαις».

2. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς 12ης Ἀγούστου εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφουμνίων αὐτῶν (Τ.Μ.Ε., σελ. 49, §5)· εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ»· κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Ἔως τῆς θ' ὥρας τῆς 13ης Ἀγούστου, ἐν ᾗ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἀπόλυσις «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς» κ.τ.λ., ὡς ἐν τῇ 6ῃ Ἀγούστου.

* Ἔστω γνωστὸν ὅτι νεώτεραι λειτουργικαὶ ἐκδόσεις ἔχουν ὡς εἰσοδικὸν τόδε· «Θαβὼρ καὶ Ἑρμῶν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς».

Σημείωσις. Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας τελεῖται κατὰ τάξιν ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν ἀναστασίμων τῆς Κυριακῆς, ἀνευ παρακλήσεως.

7. † **ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, μετὰ τὴν ἑορτὴν.** Δομετίου ὀσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου (†363). Νικάνορος ὀσίου (†1519), κτίτορος τῆς ἰ. μονῆς «Ζάβορδας» Γρεβενῶν· Θεοδοσίου ὀσίου, προστάτου Ἀργολίδος. Ἦχος βαρὺς, ἑωθινὸν η΄.

Σημείωσις. Κατὰ παγίαν τάξιν τοῦ Τ.Μ.Ε. (διατάξεις 6ης Ἀνγ. §§ 7-9) ἢ μὴ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναιίου καταλαμβάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΑΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6, τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 4 «Πρὸ τοῦ σταυροῦ σου, Κύριε, ὄρος» κ.λπ. (ἃ περ ζήτει εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς), Δόξα, «Δεῦτε ἀναβῶμεν» (λιτῆς τῆς ἑορτῆς), Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Νόμον καὶ προφητῶν σε Χριστέ» (λιτῆς τῆς ἑορτῆς).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, Καὶ νῦν, «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς «Μετεμορφώθης».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Μετεμορφώθης». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς 7ης Ἀυγούστου. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ] τὸ μεθέορτον μεσφῶδιον κάθισμα «Τῆς θείας δόξης σου» (τῆς 7ης Ἀυ-

γούστου). Ἀφ' ἧς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράζας*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ἡ' ἀναστάσιμον «*Δύο ἀγγέλους βλέψασα*», καὶ τὸ μεθέορτον «*Πρὸ τοῦ σταυροῦ σου, Κύριε*» (7ης Αὐγούστου).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑἴΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς στιχηρὰ προσόμοια 3 «*Πρὸ τοῦ τιμίου σταυροῦ σου*» κ.λπ. (ἃ περ ζῆται εἰς τοὺς αἴνους τῆς 8ης Αὐγ.) εἰς 4, με' στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα «*Σοὶ εἰσὶν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ*», «*Θαβῶρ καὶ Ἑρμῶν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται*», Δόξα, τὸ ἡ' ἑωθινὸν «*Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

ΕἰΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Κατέλωσας τῷ σταυρῷ σου*», «*Μετεμορφώθης*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυρ. ἡ' ἐπιστ., «*Παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου*» (Α' Κορ. α' 10-17)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ἡ' Ματθ., «*Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον*» (Μτθ. ιδ' 14-22).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 8ης Αὐγ. μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικὸν «*Μετεμορφώθης*». [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 8ης Αὐγούστου.]

- 8. Δευτέρα.** Αἰμιλιανοῦ ἐπισκ. Κυζίκου (†813-20). Μύρωνος ἐπισκ. Κρήτης (†350), Τριανταφύλλου νεομ. ἐκ Ζαγοράς (†1680), Ἀναστασίου νεομ. τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη (†1794). Καλλινίκου μητροπολίτου Ἐδέσσης (†1984).

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναιῖου (δρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. θ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ια' 31-ιβ' 6).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας θ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιη' 1-11).

Τῆ Δευτέρα ἐσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 9ης Αὐγ. μετὰ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικίον «*Μετεμορφώθης*» [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 9ης Αὐγούστου].

9. Τρίτη. Ματθίου τοῦ ἀποστόλου (†63).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Δευτέρας διακαιν. (Πρξ. α' 12-17, 21-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. θ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιη' 18-22, ιθ' 1-2, 13-15).

Τῆ Τρίτη ἐσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 10ης Αὐγ. μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικίον «*Μετεμορφώθης*» [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 10ης Αὐγούστου].

10. Τετάρτη. Λαυρεντίου ἀρχidiaκόνου καὶ μάρτυρος. Ξύστου ἐπισκόπου Ῥώμης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν (†258).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. θ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιγ' 4-ιδ' 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. θ' ἐβδ. Ματθαίου (Μτθ. κ' 1-16).

Τῆ Τετάρτη ἐσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 11ης Αὐγ. μετὰ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικίον «*Μετεμορφώθης*» [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 11ης Αὐγούστου].

11. Πέμπτη. Εὐπλου διακόνου (†304). Νήφωνος ΚΠόλεως (†1502)· ἀνάμνησις θαύματος τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος ἐν Κερκύρα (1716).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιδ' 6-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κ' 17-28).

Τῆ Πέμπτη ἐσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς 12ης Αὐγούστου, ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναιῷ, μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως· ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ὁσίου «*Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς «*Μετεμορφώθης*».

12. Παρασκευή. Φωτίου καὶ Ἀνικήτου τῶν μαρτύρων (†305-306).

Εἶδησις. Σήμερον συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μαζίμου τοῦ ὁμολογητοῦ διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὐριον τὴν ἑορτὴν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. θ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιδ' 26-40).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κα' 12-14, 17-20).

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἀποδόσεως ψάλλεται ὡς τῆ κυρία ἡμέρα τῆς ἑορτῆς, ἄνευ ὁμῶς τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ἄνευ τῆς λιτῆς, ἃ τινὰ καταλιμπάνονται. Μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» συνάπτεται καὶ ἡ μικρὰ παράκλησις. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς «*Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει*» τρίς.

- 13. Σάββατον.** Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως· μετάθεσις λειψάνου τοῦ ἁγ. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Σημείωσις. Τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἑορτῆς ζῆτει εἰς τὴν δὴν τοῦ μηνός.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί. Τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ἄνευ τῶν διὰ τὴν λιτὴν στιχηρῶν τῆς ἑορτῆς. Ὁ ὄρθρος ψάλλεται ὡς ἐν τῇ α΄ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' ἄνευ τοῦ καθίσματος τοῦ πολυελέου καὶ ἄνευ τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· συναξάριον τὸ τῆς 13ης τοῦ μηνός.

Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς· εἰς τὰ ἀναγνώσματα, προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος· ἡμέρας, Σαβ. θ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιδ΄ 6-9)· Εὐαγγέλιον· ἡμέρας, Σαβ. θ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε΄ 32-39). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ὥδης τοῦ α΄ κανόνος «*Ὁ τόκος σου ἄφθορος*». Κοινωνικὸν «*Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου...*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* τὸ «*Μετεμορφώθης*».

Σημείωσις. Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας τελεῖται κατὰ τάξιν ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν ἀναστασίμων τῆς Κυριακῆς, ἄνευ παρακλήσεως.

- 14. † ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Προεόρτια τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Μιχαῖου τοῦ προφήτου (η΄ π.Χ. αἰ.). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν θ΄ (Τ.Μ.Ε., 14 Αὐγούστου §§ 2-4).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτικίον «*Μετεμορφώθης*»· κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους*»· εὐχὴ μικρᾶς ἀπολύσεως «*Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ*», ὡς εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 6 καὶ προεόρτια 3 «*Ἐν κυμβάλοις ἠχήσωμεν*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τῆς ἑορτῆς «*Τὴν πάνσεπτόν σου κοίμησιν*», Καὶ νῦν, «*Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Λαοί, προσκιρήσατε*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον «*Λαοί, προσκιρήσατε*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Λαοί, προσκιρήσατε*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειράν, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων τὰ προεόρτια. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου «*ὑπεραγία Θεοτόκε*» ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ προεόρτιον μεσῶδιον κάθισμα «*Τὰ προεόρτια*» ἀφ' ς' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν κοίμησιν*» (βλέπε τοὺς εἰρμούς τοῦ β' κανόνος 15ης Αὐγ.) «*Τὴν τιμιωτέραν*» «*Ἄπας γηγενῆς... τὴν ἱερὰν μετάστασιν...*»

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ θ' ἀναστάσιμον «*Συγκεκλεισμένων, δέσποτα*» καὶ τὸ προεόρτιον «*Σοῦ τῆς σεπτῆς κοιμήσεως*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προεόρτια 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α) «*Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου*», β) «*Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν*», Δόξα, τὸ θ' ἑωθινὸν «*Ὡς ἐπ' ἐσχάτων*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ἐξ ὕμους κατῆλθες», «*Λαοὶ προσκίρτήσατε*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον προεόρτιον «*Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου. Απόστολος: Κυρ. θ' ἐπιστ., «*Θεοῦ ἐσμεν συνεργοί*» (Α' Κορ. γ' 9-17)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. θ' Ματθ., «*Ἦνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ*» (Ματθ. ιδ' 22-34).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*» «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

15. Δευτέρα. † Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. (Τ.Μ.Ε., 15 Αὐγούστου §§1-3.)

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Ἐξ ὕμους κατῆλθες», Δόξα, «*Λαοὶ προσκίρτήσατε*»· κοντάκιον «*Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναιῖον, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ θὰ ψαλοῦν εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐν τῇ γεννήσει*» τρίς (ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*»). Ἀπόλυσις «*Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὴν κοίμησιν ἐορτάζομεν, δυνάμει τοῦ τιμίου...*»

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναιῖου. Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς «*Ἀναστᾶσα Μαριάμ*». Οἱ δύο κανόνες μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ μετὰ στίχου «*ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*». Καταβασίαι «*Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ*» ἢ θ' ὀδὴ τῶν δύο κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, εἰς μὲν τὸν α' «*Αἱ γενεαὶ πᾶσαι μακαρίζομέν σε*», εἰς δὲ τὸν β' «*Ἄγγελοι τὴν κοίμησιν τῆς παρθένου*», καὶ ὁ εἰρμὸς «*Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι*». Ἐξαποστειλάριον, αἴνοι κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναιῖῳ. Δοξολογία μεγάλη, «*Ἐν τῇ γεννήσει*» ἅπαξ.

Σημείωσις. Ἐνιαχοῦ, κατὰ παλαιὸν ἔθος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἐορτῆς «*Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ*» καὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*» (βλέπε εἰς τὸ Μηναιῖον τὴν πρὸ τῶν κανόνων τῆς ἐορτῆς ὑπάρχουσαν διάταξιν).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἐορτῆς. Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός*». Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐν τῇ*

γεννήσει» καὶ τὸ κοντάκιον «*Τὴν ἐν πρεσβείαις*». Απόστολος: τῆς ἑορτῆς, 15 Αὐγ. ἢ 8 Σεπτ., «*Τοῦτο φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν*» (Φιλιπ. β' 5-11). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά*» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς «*Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως*». Κοινωνικὸν «*Ποτήριον σωτηρίου*»: «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 22ας τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναιίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως· τῇ μὲν 16ῃ, 18ῃ, 20ῃ καὶ 22α τοῦ μηνός ὁ α' κανὼν, τῇ δὲ 17ῃ, 19ῃ καὶ 21ῃ ὁ β'.

2. Ἐπίσης ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 23ης Ἀυγούστου, ἐὰν ἑορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Πεποικιλμένη». Ἐν ταῖς λειτουργίαις, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (T.M.E., σελ. 49, §5)· κοντάκιον «*Τὴν ἐν πρεσβείαις*».

- 16. Τρίτη.** Ἡ ἐξ Ἐδέσσης ἀνακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου (944). Διομήδους μάρτυρος (†298). Τιμοθέου ἐπισκ. Εὐρίπου (†1578), Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνία (†1579), Ἀποστόλου (†1680) καὶ Σταματίου νεομαρτύρων· τῶν ἐν Μεγάροις 6 μαρτύρων. Ἀκακίου ἀγίου, Ἰωσήφ ὀσίου τοῦ ἠσυχαστοῦ (†1959).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμακὸν (ἄνευ Ψαλτηρίου) εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου 3 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 (τὰ τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ) «*Ποίοις οἱ ἐτέλεις χεῖλεσι*» (βλέπε 15 Αὐγ.), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Δεῦτε τὴν παγκόσμιον κοίμησιν*» (16 Αὐγ.). Εἰσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ τῆς σειρᾶς «*Δῆμος τῶν μαθητῶν*», Δόξα, Καὶ νῦν, μεθέορτον «*Ὅτε πρὸς τὸν ἐκ σοῦ*». Ἀπολυτίκια «*Τὴν ἀχραντον εἰκόνα σου*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἐν τῇ γεννήσει*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ ἐξάψαλμος καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· κανόνες, ὁ α' τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἱ. μανδηλίου (μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*»). Καταβασίαι «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»· «*Τὴν τιμιωτέραν*» καὶ ὁ εἰρμὸς «*[Αἱ γενεαὶ πᾶσαι...] Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι*». Ἐξαποστειλάριον τὸ τῆς σειρᾶς «*Τῶν ἀποστόλων ὁ δῆμος*» δῖς. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ τοῦ ἑσπερινοῦ 3 προσόμοια τοῦ ἀγίου μανδηλίου «*Ποίοις οἱ γηγενεῖς ὄμμασιν*» εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα*» (ζήτηε εἰς τὴν λιτὴν 15 Ἀυγούστου). Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «*Τὴν ἀχραντον εἰκόνα σου*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, θὰ ψαλοῦν τὰ τῆς ἐορτῆς. Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*». Ἀπολυτικά «*Τὴν ἀχραντὸν εἰκόνα σου*», «*Ἐν τῇ γεννήσει*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Τὴν ἐν πρεσβείαις*». Ἀπόστολος: 16ης Αὐγ., ζήτηι Σαβ. πρὸ τῶν Φώτων (Α΄ Τιμ. γ΄ 13-δ΄ 5). Εὐαγγέλιον: ἱεροῦ μανδηλίου, 16ης Αὐγ. (Λκ. θ΄ 51-57, ι΄ 22-24 καὶ ιγ΄ 22). «*Ἄξιον ἐστίν*»· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*», «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

- 17. Τετάρτη.** Μύρωνος μάρτυρος. Παύλου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Τουλιανῆς (†257), Δημητρίου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Σαμαρίνης (†1808), Παναγίας τῆς Γουμενίσσης.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὄρα ἐμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ι΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ις΄ 4-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ι΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κα΄ 28-32).

- 18. Πέμπτη.** Φλώρου καὶ Λαύρου μαρτύρων. Λέοντος καὶ Ἑρμοῦ ἀνακομιδῆ λειψάνων Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ (†1877).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ι΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. α΄ 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ι΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κα΄ 43-46).

- 19. Παρασκευή.** Ἀνδρέου μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.). Τιμοθέου, Εὐτυχianoῦ, Στρατηγίου μαρτύρων (†304).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ι΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. α΄ 12-20).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ι΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κβ΄ 23-33).

- 20. Σάββατον.** Σαμουὴλ προφήτου (1144 π.Χ.), Λουκίου μάρτυρος τοῦ βουλευτοῦ (γ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ι΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιε΄ 30-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ι΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ΄ 24-ιη΄ 4).

- 21. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἐορτήν.** Θαδδαίου ἀποστόλου (α΄ αἰ.), Βάσσης μάρτυρος καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς (γ΄ αἰ.). Ἦχος α΄, ἐωθινὸν ι΄.

Σημείωσις. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (15 Αὐγ. §§ 13-15), ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ μὴ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τῶν ἁγίων σήμερον καταλαμβάνεται.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «*Ὁ τοῦ παραδόξου θαύματος*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «*Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα*» (ζήτηε εἰς τὴν λιτὴν τῆς 15ης Αὐγ.), Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἄσατε, λαοί, τῇ μητρὶ*» (ζήτηε εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἐν τῇ γεννήσει*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς «*Ἐν τῇ γεννήσει*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτικία «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Ἐν τῇ γεννήσει*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν, ἀλλ' ἀντιθεοτοκίων τὰ μεθέορτα καθίσματα τῆς 21ης Αὐγούστου. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ β' τῆς ἑορτῆς (15 Αὐγ.) ἄνευ τῶν εἰρμῶν· ἀπὸ γ' ᾠδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς χῦμα καὶ ψάλλομεν] τὸ μεσῶδιον κάθισμα «*Ἡ Θεὸν συλλαβοῦσα ἄνευ σκορᾶς*» (τῆς 21ης τοῦ μηνός)· ἀφ' ε' ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Πεποικιλμένη τῇ θεῖα δόξῃ*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*[Αἱ γενεαὶ πᾶσαι...] Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ι' ἀναστάσιμον «*Τιβεριάδος θάλασσα*» καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «*Ἀπόστολοι ἐκ περάτων*» ἄπαξ.

Εἰς τοὺς Αἴνοις ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς «*Τῇ ἐνδόξῳ κοιμήσει σου*» κ.λπ. (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα: α') «*Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου*», β') «*Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐ-*

τήν», Δόξα, τὸ 1' ἑωθινὸν «Μετὰ τὴν εἰς ἕδου κάθοδον», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, ψάλλονται τὰ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ β' μὲ ἐφύμνιον «Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς»*.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Ἐν τῇ γεννήσει» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. 1' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ' 9-16). Εὐαγγέλιον: Κυρ. 1' Ματθ., «Ἀνθρωπὸς τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Μτθ. ιζ' 14-23).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε» «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

22. Δευτέρα. Ἀγαθονίκου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (δ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ια' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. β' 3-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ια' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κγ' 13-22).

Εἶδησις. Ἐνθα ψάλλεται σήμερον 22α τοῦ μηνὸς ἡ ἀκολουθία τῆς Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης (μετὰ τῶν μεθεόρτων), εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος τῆς 21ης Νοεμ., «Ἐίχεν ἡ πρώτη σκηνή», καὶ Εὐαγγέλιον τῆς 8ης Σεπτ., «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κόμην τινά».

23. Τρίτη. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης). Λούπου μάρτυρος (δ' αἰ.), Εἰρηναίου ἐπισκόπου Λουγδούνων (†202).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν τῆς ἑορτῆς τῆς 15ης Αὐγούστου, ἀλλ' ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ τοῦ

* Τὸ Τ.Μ.Ε. ῥητῶς ὀρίζει τὸ ἐφύμνιον «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν», ὡσάκις τὰ ἀντίφωνα τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν Κοιμήσεως, Γενεσίου καὶ Εἰσοδίων ψάλλονται ἐν Κυριακῇ (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37· Αὐγ. 15η, §§ 6 καὶ 19· Σεπτ. 8η, §9· Νοεμ. 21η, §10· Νοεμ. 25η, §19). Ὁμοίως καὶ τὸ «Σύστημα Τυπικοῦ» §§ 110γ', 180, 190, 194, 260, 266, 271, 458, 463, 472, 1621, 1629, 1635, 1645.

Ψαλτηρίου και τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν δὲ τῷ μεσονυκτικῷ ἄνευ τῶν στιχηρῶν τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὄθεν μετὰ τὰ δύο πρῶτα καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες. Ἀπὸ γ' ὥδῃς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα «Ἐν τῇ γεννήσει σου»· συναξάριον ἀναγινώσκεται τὸ τῆς 23ης Αὐγούστου. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἀντίφωνα, ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ ἀναγνώσματα τὰ τῆς ἑορτῆς (Ἀπόστολος Φίλιπ. β' 5-11· Εὐαγγέλιον Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ εἰρμὸς «Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως»· κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Σημείωσις. Τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς λέγονται καὶ εἰς τοὺς ναοὺς ἐνθα σήμερον συμπάλλεται ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης.

Εἶδησις. Ἀπὸ αἴριον ἀρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς, μέχρι τῆς 5ης Σεπτεμβρίου. Ἐπίσης, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, μέχρι μὲν τῆς 21ης Σεπτεμβρίου ψάλλονται καταβασίαι «Σταυρὸν χαράξας»· μέχρι δὲ τῆς 12ης Σεπτεμβρίου κοντάκιον «Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα» (πλὴν τῆς 31ης Αὐγούστου, 1ης καὶ 7ης Σεπτεμβρίου).

- 24. Τετάρτη.** Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος (β' αἰ.). Κοσμᾶ τοῦ νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Αἰτωλοῦ (†1779)· μετάθεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγ. Διονυσίου Αἰγίνης (1624).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἐμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τοπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ια' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. γ' 4-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ια' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κγ' 29-39).

Σημείωσις. Ἐνθα ἑορτάζεται ὁ νεομάρτυς Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς ἢ ὁ ἅγιος Διονύσιος, ἡ ἀκολουθία ἑκατέρου ψάλλεται ἑορτάσιμος κατὰ τὴν εἰς ἐκάστην φυλλάδα διαλαμβανομένην τάξιν, ἀλλὰ καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα» καὶ ἀναγνώσματα τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου.

- 25. Πέμπτη.** Τίτου ἀποστόλου, ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης· ἡ ἐπάνοδος τοῦ λειψάνου τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου.

Ἀπόστολος: ἀποστ. Τίτου, 25 Αὐγ. (Τίτ. α' 1-5, β' 15-γ' 2, 12-15).

Εὐαγγέλιον: ἀποστόλων, 12 Νοεμ. (Μτθ. ε' 14-19).

26. Παρασκευή. Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας τῶν μαρτύρων (δ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ια' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. δ' 13-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ια' ἐβδ. Ματθαίου (Μτθ. κδ' 27-33, 42-51).

27. Σάββατον. Ποιμένος ὀσίου (†450): Ἀνθούσης καὶ Φανουρίου τῶν μαρτύρων.

Τάξις Σαββάτου μετὰ «Ἀλληλοῦσια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ια' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. α' 3-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ια' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιθ' 3-12).

Σημείωσις. Ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος Φανουρίου εὐρίσκεται εἴτε ἐν τέλει τοῦ Μηναίου εἴτε εἰς ἰδιαιτέραν φυλλάδα, ἢ τις τυχὸν προτιμηθεῖσα ψάλλεται ὡς ἔχει ἐκεῖ· ἢ δὲ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τοῦ ὀσίου καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείκνυσις).

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Μωυσέως ὀσίου τοῦ Αἰθίοπος (δ' αἰ.). Διομήδους, Λαυρεντίου μαρτύρων, Ἐζεκίου βασιλέως τοῦ δικαίου (750 π.Χ.). Ἦχος β', ἑωθινὸν ια'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «Παρῆλθεν ἡ σκιά». Εἰσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Ὡ θαύματος καινοῦ». Ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειράν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' φθῆς τὸ μεσφῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἴρμοι «Σταυρὸν χαράζας»· «Τὴν τιμιωτέραν»· «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Άγιος Κύριος» κ.λπ, τὸ ια΄ ἀναστάσιμον «Μετὰ τὴν θεϊαν ἔγερσιν» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Ὁ φοβερὸν μυστήριον».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ια΄ ἑωθινὸν «Φανερῶν ἑαυτόν», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἦ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Ὅτε κατηλθεες» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἰωακείμ καὶ Ἄννα». Απόστολος: Κυρ. ια΄ ἐπιστ., «Ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς» (Α΄ Κορ. θ΄ 2-12)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ια΄ Ματθ., «Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία... βασιλεῖ ὃς ἠθέλησε συνᾶραι» (Μτθ. ιη΄ 23-35). Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 29. Δευτέρα.** † Μνήμη τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Θεοπίστης ὁσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης.

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου «ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναιῷ» (Τ.Μ.Ε. 29 Αὐγ. §1), ἄνευ Παρακλητικῆς. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, Τρίτη ζ΄ ἑβδ. Ματθ., «Ἦκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης» (Μτθ. ιδ΄ 1-13)· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Ἰωακείμ καὶ Ἄννα»· Απόστολος τοῦ Προδρόμου, 29 Αὐγ., «Ὡς ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον» (Πρξ. ιγ΄ 25-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἦκουσεν Ἡρώδης ὁ βασιλεύς» (Μρ. ζ΄ 14-30)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Εἶδησις. Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.

- 30. Τρίτη.** Ἀπόδοσις τῆς μνήμης τῆς ἀποτομῆς τῆς τ. κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ προδρόμου· Ἀλεξάνδρου (†340), Ἰωάννου (†595), Παύλου (†784) πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ε΄ 15-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιβ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. α΄ 16-22).

- 31. Τετάρτη.** Τὰ καταθέσια τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ ἐν Κων/πόλει ναῷ αὐτῆς τῷ ἐν τοῖς Χαλκοπρατεῖσις.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, δίχα Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Τὸ ἀπολυτικίον «*Θεοτόκε ἀειπάρθενε*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δὶς. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἴρημοι «*Σταυρὸν χαράζας*»· στιχολογοῦμεν καὶ τὸ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπισυνάπτοντες «*Τὴν τιμιωτέραν*» ὡς εἶθισται. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου*»· Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «*Εἶχεν ἡ πρώτη σκιπή*» (Ἑβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 8 Σεπτ. τῆς λειτουργίας, «*Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά*» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28)· «*Ἄξιον ἐστί*»· κοινωνικὸν «*Ποτήριον σωτηρίου*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Σημειώσεις. 1. Τὸ τροπάριον «*Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου*» ὀρίζεται ὡς κοντάκιον ἐν τῇ προθεωρίᾳ τοῦ Τ.Μ.Ε. (§40).

2. Εἰς τὸ κείμενον τοῦ κοντακίου, ἐκ τυπογραφικοῦ ἐξάπαντος σφάλματος, γράφεται «*περιλαβοῦσα*» ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ «*περιβαλοῦσα*».

ΜΗΝ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νύξ ὥρας 12

- 1. Πέμπτη.** † Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἡ τοι τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους· Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ (1440 π.Χ.), Ἀμμοῦν διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 40 γυναικῶν μαρτύρων· Καλλίστης, Εὐόδου καὶ Ἑρμογένους τῶν ἀνταδελφῶν μαρτύρων· Συμεῶν στυλίτου (†459). Μελετίου ὁσίου. (Τ.Μ.Ε. 1η Σεπτεμβρίου, §§1-3).

Ἡ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ ἡ α' στάσις τοῦ «*Μακάριος ἀνήρ*». Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» τὰ 3 προσόμοια τῆς Ἰνδίκτου εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α') καὶ τοῦ ὁσίου 6 (ἦτοι τὰ 3 προσόμοια καὶ ἐκ τῶν ἰδιομέλων –παραλείποντες τὸ α'– ἕτερα 3), Δόξα, Καὶ νῦν, τὰ τοῦ Μηναιίου. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὰ ἀπόστιχα καὶ τὰ 3 ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Μηναιίῳ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Καθίσματα εἰς τὴν α' στιχολογίαν «*Ὁ καιροὺς καρποφόρους*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ὁ ἀρρήτω σύμπαντα*» (κείμενον μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν ὡς κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου)· εἶτα τὰ καθίσματα τῆς β' στιχολ. ὡς ἀκριβῶς ἔχουν (τὰ τῆς γ' στιχολ. καταλιμπάνονται). Ἐν συνεχείᾳ (παραλειπομένου τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου καὶ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ) ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες ἅπαντες ὡς ἐν τῷ Μηναιίῳ. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν [τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου (ζῆτει αὐτὰ πρὸ τοῦ συναξαρίου τοῦ Μηναιίου) χῦμα, καὶ] ψάλλονται τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Μηναιίου. Μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Ἰνδίκτου ὡς ἐξῆς·

Κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου,

ἦχος δ', «*Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ*»

Ὁ τῶν αἰώνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὄλων ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σώζων τῷ ἐλέει

σου τῷ ἀπείρῳ οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότη, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λυτρωτά· εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Ὁ οἶκος

Ἀρρήτῳ πάντα ὡς Θεῷ ποιήσαντι σοφία, ἰσχύι τε παντουρ-
γικῇ διασφύζοντι πάντα, τὸν ὕμνον δέει ἐκ ψυχῆς προσάγομεν,
ἐντρόμῳς δυσσωποῦντες, παρασχεῖν εὐφορίαν τῇ γῆ, ἐν τῇ σήμε-
ρον ἑτησίῳ ἀπαρχῇ, παντὸς ῥυσθῆναι δυσχεροῦς, ὀρατῶν καὶ
ἀορατῶν δυσμενῶν, ἐν ταῖς αἰσῖαις κράζοντες περιόδοις· Κύριε,
εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Εἶτα τὸ συναζάριον τῆς ἡμέρας, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Κατα-
βασίαι οἱ εἰρμῶι «Σταυρὸν χαράζας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυ-
στικὸς εἶ, Θεοτόκε». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μη-
ναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἰνδίκτου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς
μακαρισμοὺς ἢ γ' καὶ ἢ ζ' ᾠδῆ τοῦ κανόνος τῆς Ἰνδίκτου (ἄνευ
τῶν εἰρμῶν)]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ὁ πάσης δημι-
ουργός», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη», «Ὑπομονῆς στῦλος γέγονας»
καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ τῆς Ἰν-
δίκτου «Ὁ τῶν αἰώνων ποιητής» (βλέπε ἀνωτέρω). Ἀπόστολος:
τῆς Ἰνδίκτου, 1 Σεπτ., «Παρακαλῶ πρῶτον πάντων» (Α' Τιμ. β'
1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. α' ἐβδ. Λουκᾶ, «Ἦλθεν ὁ Ἰη-
σοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτ» (Λκ. δ' 16-22). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν
«Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου,
Κύριε· ἀλληλούια»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

2. Παρασκευή. Μάμαντος μάρτυρος (γ' αἰ.), Ἰωάννου Κωνσταν- τινουπόλεως τοῦ νηστευτοῦ (†595).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε
ἐμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ζ' 10-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιβ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. β' 18-22).

3. Σάββατον. Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος (†302), Θεοκτίστου ὁσίου (†467). Χαρίτωνος μάρτυρος· Πολυδώρου νεομάρτυρος (†1794)· ἀνακομιδῆ λειψάνου τοῦ ἁγ. Νεκταρίου Πενταπόλεως.

Τάξις Σαββάτου με «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τοπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. α' 26-β' 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιβ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κ' 29-34).

4. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Βαβύλα ἱερομάρτυρος (†251), Μουσέως προφήτου (1460 π.Χ.). Ἑρμιόνης (†117) θυγατρὸς τοῦ ἀποστ. Φιλίππου· Ἱερουσαλήμ καὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς τῶν ἐν Βεροῖα μαρτύρων· Ἀνθίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνία (†1781). Ἦχος γ', ἐωθινὸν α'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Τῆς ποιμένης σου, θεόφρον*», Δόξα, «*Ταῖς τῶν δακρῶν σου*»· κοντάκιον «*Ἐν ἱερεῦσιν εὐσεβῶς*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» ἀναστάσιμα 4, καὶ ἐκ τοῦ Μηναιίου ἀνά 3 προσόμοια τῶν ἀγίων, Δόξα, τοῦ Μηναιίου «*Βάσιμον κρηπίδα*», Καὶ νῦν, «*Πῶς μὴ θαυμάσωμεν*». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναιίου «*Βήματι τυράννου*», Καὶ νῦν, «*Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου*» (Παρακλ., ἦχος πλ. β', τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*», «*Καὶ τρόπων μέτοχος*», Δόξα, «*Τοῦ προφήτου σου Μουσέως*», Καὶ νῦν, «*Πάντα ὑπερένδοξα*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου «*Ἐκπλήττων τῇ ὀράσει*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*», καὶ τῆς β' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (α') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναιίου. Ἀπὸ γ' καὶ ζ' ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράξας*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Άγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ α΄ ἀναστάσιμον «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν», τὸ τοῦ Μηναίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ α΄ ἑωθινὸν «Εἰς τὸ ὄρος τοῖς μαθηταῖς», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Εὐφραίνεσθω», «Καὶ τρόπων μέτοχος», «Τοῦ προφήτου σου Μωυσέως», καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἰωακεῖμ καὶ Ἄννα». Ἀπόστολος: Κυρ. ιβ΄ ἐπιστολῶν, «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον, ὃ εὐηγγελισάμην» (Α΄ Κορ. ιε΄ 1-11)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιβ΄ Ματθ., «Νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν» (Μτθ. ιθ΄ 16-26). «Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε».

5. Δευτέρα. Ζαχαρίου τοῦ προφήτου, πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἐμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιγ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. η΄ 7-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιγ΄ ἐβδ. Ματθ. (Μρ. γ΄ 6-12).

6. Τρίτη. Ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χώναις θαύματος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Καλοδόκτης μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία, ἐορτάσιμος οὔσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν.

Ἀπόστολος: ἀρχαγγέλου, 8 Νοεμ. (Ἐβρ. β΄ 2-10).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ. (Λκ. ι΄ 16-21).

7. Τετάρτη. Προεόρτια τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Σφύζοντος μάρτυρος (†304). Δανιὴλ ὀσίου τοῦ Κατουνακιώτου (†1929).

Εἶδησις. Εἰς πάσας τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους καθημερινὰς (ἐκτὸς Κυριακῆς) ἄχρι τῆς 21ης τοῦ μηνὸς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου ἀνευ Παρακλητικῆς (δρα ἐμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· κοντάκιον προεόρτιον «Ἡ παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος Μαρία»· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιγ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. θ΄ 12-ι΄ 7)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιγ΄ ἐβδ. Ματθ. (Μρ. γ΄ 20-27).

8. Πέμπτη. † ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Τ.Μ.Ε., 8 Σεπτεμβρίου, §§4-6).

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸν ὄρθρον τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις «Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὸ γενέθλιον ἑορτάζομεν, δυνάμει...»

Εἰς τὸν ὄρθρον ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰ βούλει, εἰς τὸ μετὰ τὴν γ' στιχολ. κάθισμα λέγε Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν «*Ἡ παρθένος Μαριάμ*». Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτεμβρίου, «*Ἀνασταῖσα Μαριάμ*» (Λκ. α' 39-49, 56). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τῶν κανόνων μόνον ἡ ὑπακοὴ «*Πύλην ἀδιόδευτον*» (καταλιμπανομένου τοῦ μεσσηδίου καθίσματος). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράζας*» (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμωτέραν*) ἢ θ' ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ στίχου «*Υπεραγία Θεοτόκε*» καὶ ἐν τέλει «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος*». Μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν τὸ ἀπολυτικίον «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἐξῆς ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

Ἀντίφωνον α'

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυὶδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἰδοὺ ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθᾶ, εἵρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δεδοξασμένα ἐλάληθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ σαλευθήσεται.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον β'

Ὁμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλούια.

*Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.
Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός...*

Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρασ τῷ Δαυίδ, ἠτοιμάσα λύχνον τῷ χριστῷ μου.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός...

Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῦ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ'

Ὡδε κατοικήσω, ὅτι ἠρετίσαμένη αὐτήν. «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»

Ἠγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος. «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»

Ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ. «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»

Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός*». Μετὰ τὴν εἰσοδὸν μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*» καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα*». Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτ., «*Τοῦτο φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν*» (Φίλιπ. β' 5-11)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά*» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ εἰρμός «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Κοινωνικὸν «*Ποτήριον σωτηρίου*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

9. Παρασκευή. Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης τῶν θεοπατόρων, Σεβηριανοῦ μάρτυρος. Μνήμη τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (431).

Ἀπόστολος: τῶν ἀγίων, Σεπτεμβ. 23 (Γαλ. δ' 22-27).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. δ' 1-9).

10. Σάββατον πρὸ τῆς ὑψώσεως. Μηνοδόρας, Μητροδόρας, Νυμφοδόρας τῶν μαρτύρων (†305-311). Ἀνάμνησις τοῦ θαύματος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν Ὁρχομενῷ βοιωτίας (†1943).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα*»· Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προ-

κειμένου— Σαβ. πρὸ τῆς Ὑψώσεως, Σαβ. ιγ' ἐβδ. ἐπιστ., «*Σοφίαν λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις*» (Α' Κορ. β' 6-9)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ζ' ἐβδ. Ματθ., «*Ὁ φιλῶν πατέρα*» (Ματθ. ι' 37-ια' 1)· κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

11. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ.** Θεοδώρας ὁσίας (†491). Εὐφροσύνου τοῦ μαγείρου (θ' αἰ.), Εὐανθίας μάρτυρος. Θεοδώρας ὁσιομάρτυρος τῆς ἐν Βάστα Ἀρκαδίας. Ἦχος δ', ἐωθινὸν β'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ πρὸ τῆς Ὑψώσεως, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθμὸν 2556/5.7.1993 ἐγκυκλίῳ τῆς Ἱ. Συνόδου, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἐθνομαρτύρων Χρυσοστόμου Σμύρνης, Ἀμβροσίου Μοσχονησίων, Γρηγορίου Κυδωνίων, Προκοπίου Ἰκονίου, Εὐθυμίου Ζήλων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀναιρεθέντων κατὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφὴν μαρτύρων (1922). Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν (ποίημα τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πατρῶν κυροῦ Νικοδήμου) ὑπάρχει ἐν ἰδιατέρᾳ φυλλάδι.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου*»· κοντάκιον «*Ἰωακεῖμ καὶ Ἄννα*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕἰΣ ΤΟ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», στιχηρὰ ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἐορτῆς προσόμοια 3 «*Ἰωακεῖμ καὶ ἡ Ἄννα*» κ.λπ. (ζῆτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τῆς 11ης τοῦ μηνὸς) εἰς 4, Δόξα, τὸ ἐν συνεχείᾳ ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς «*Ἐν εὐσήμεν ἡμέρα*», Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ*». Εἰσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς «*Εἰ καὶ θείῳ βουλήματι*» (ζῆτει εἰς τὴν 11ην τοῦ μηνὸς ὡς δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκια «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ α' τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεθέορτον κάθισμα «*Ἰούδα μεγαλύνθητι*» (μεσῳδιον τῆς 11ης τοῦ μηνός)· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράζας*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ β' ἀναστάσιμον «*Τὸν λίθον θεωρήσασαι*», καὶ τὸ μεθέορτον «*Ἐκ τῆς ἀκάριου σήμερον*» (11 Σεπτ.).

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «*Ὁ τοῦ παραδόξου θαύματος*» κ.λπ. εἰς 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α') «*Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλίνον τὸ σῶς σου καὶ ἐπιλάβου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου, καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου*», β') «*Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ*», Δόξα, τὸ β' ἑωθινὸν «*Μετὰ μύρων*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα ὡς ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (ἀλλ' εἰς τὸ β' μὲ ἐφύμνιον «*Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς*»*) [ἦ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος τῆς ἑορτῆς].

Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς*».

Μετὰ τὴν εἰσοδὸν ἀπολυτικά «*Τὸ παιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος —μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου— Κυρ. πρὸ τῆς ὑψώσεως, ὃν ζήτηι Κυρ. κβ' ἐπιστ.,

* Ὅρα ὑποσημείωσιν εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς Κυρ. 21 Αὐγούστου.

«*Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα*» (Γαλ. ζ' 11-18)· Εὐαγγέλιον Κυρ. πρὸ τῆς ὑψώσεως, «*Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν*» (Ιω. γ' 13-17).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

- 12. Δευτέρα.** Απόδοσις τοῦ γενεσίου τῆς Θεοτόκου. Αυτόνομου (†313) καὶ Κουρνούτου (γ' αἰ.) ἱερομαρτύρων· Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναιὸν κατὰ τὴν α' ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν καταλιμπάνονται τὸ «*Μακάριος ἀνὴρ*», τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος μετὰ τοῦ καθίσματος αὐτοῦ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο πρῶτα καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθύς οἱ κανόνες· ἀπὸ γ' ὀδῆς τῶν κανόνων, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μεσώδιον κάθισμα «*Ἡ παρθένος Μαριάμ*»· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς 12ης Σεπτεμβρίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν ὡς ἐσημειώθησαν εἰς τὴν 8ην Σεπτεμβρίου· μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκειμένον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ιβ' 10-19)· Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Δευτ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ιω. ια' 47-54). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Κοινωνικὸν «*Ποτήριον σωτηρίου*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

- 13. Τρίτη.** Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ἀναστάσεως (335) καὶ προεόρτιος τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κορνηλίου ἑκατοντάρχου (α' αἰ.). Ἀριστείδου μάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου. Ἱεροθέου ὁσίου τοῦ ἐκ Καλαμάτας (†1745).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναιῶν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράζας*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Οὐρανὸς πολύφωτος*». Ἀπόστολος: τῶν ἐγκαινίων, Σεπτ. 13, «*Ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου*

μέτοχοι» (Εβρ. γ' 1-4). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Ἰουν. 29, «*Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας*» (Μτθ. ις' 13-19). «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου· ἀλληλούια*». «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

14. Τετάρτη. † Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ. Μνήμη τῆς Σ' Οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς ἐν Τρούλλῳ (680).

Εἰς τὴν θ'. Απολυτικά «*Τὸν ζωοποιὸν σταυρόν*», Δόξα, «*Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος*»· κοντάκιον «*Οὐρανὸς πολύφωτος*».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων πλήρεις ἔχουν ὡς ἐξῆς· «*Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστί*» καὶ «*Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς*». Τὸ ἀπολυτικίον «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*» ἐκ τρίτου εἰς τε τὸν ἔσπερινόν καὶ τὸ «*Θεὸς Κύριος*». Απόλυσις «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν... δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ σταυροῦ, οὗ τὴν ὑψωσιν ἑορτάζομεν, προστάσιαις τῶν τιμίων...*»

Εἰς τὸν ὄρθρον ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Καταβασίαι «*Σταυρόν χαράζας*»· ἡ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων ἄνευ στίχου, εἰ μὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια, καὶ ἐν τέλει πάλιν οἱ δύο εἰρμοὶ «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*», «*Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ζύλου*». Μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν [εἰς ἧχον δ' (ἅγια)] ἐπακολουθεῖ

Ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

ΠΕΡΙΦΟΡΑ. Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας οἱ μὲν χοροί, ἀφοῦ μεταβοῦν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ, ἄρχονται τοῦ ἁσματικοῦ «*Ἄγιος ὁ Θεός*», ὁ δὲ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἰστάμενος ἱερεὺς, ἀφοῦ θυμιάσῃ τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐν ἠντρεπισμένῳ δίσκῳ μετὰ κλάδων βασιλικῶν καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων κείμενον τίμιον Σταυρόν, αἶρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καί, στραφεὶς περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱεροῦ, προπορευομένων αὐτοῦ κατὰ τάξιν τῶν λαμπαδούχων, τῶν φερόντων τὰ

ἐξαπτέρυγα, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ ἁσματικὸν «Ἄγιος ὁ Θεός» μέχρι τέλους τῆς περιφορᾶς καὶ τῶν μετὰ θυμιατῶν θυμίωντων τὸν τίμιον Σταυρὸν.

Α΄ ΥΨΩΣΙΣ. Ὁ ἱερεὺς φέρει τὸν Σταυρὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ –συνήθως εἰς τὸν σολέα–, ἔνθα περιελθὼν κύκλῳ τρεῖς ἠύτρεπισμένον τετραπόδιον, ἴσταται πρὸ αὐτοῦ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸν δίσκον, ἐκφωνεῖ «*Σοφία· ὀρθοί*», ἀποθέμενος δ' αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τετραποδίου, θυμιατῶν κύκλῳ αὐτοῦ σταυροειδῶς, ψάλλων «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*», ὃ ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνά μίαν.

Α΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Ἀκολουθῶς ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ ποιήσῃ μετανοίας τρεῖς, λαμβάνει ἀνά χεῖρας μετὰ κλάδων βασιλικοῦ τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῖ αὐτὸν λέγων «*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον*»· οἱ χοροὶ τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» ἑκατόν, ἔνῳ ὁ ἱερεὺς σφραγίσας τρεῖς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ κλίνει τὴν κεφαλὴν ἠρέμα, κύπτει ὅσον σπιθαμὴν ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς καὶ κατὰ μικρὸν, ἄχρι πληρώσεως τῆς α΄ ἑκατοντάδος, ἀνίσταται.

Β΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, ἀφοῦ στραφῆ ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἴσταται βλέπων πρὸς βορρᾶν καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν λέγων «*Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλεον συνεργῆσαι καὶ κατενοδοῦσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν*»· οἱ χοροὶ τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» ἑκατόν, ἔνῳ ὁ ἱερεὺς σφραγίσας καὶ πάλιν τρεῖς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κλίνει τὴν κεφαλὴν κ.λπ., καὶ κατὰ μικρὸν ἀνίσταται ἄχρι πληρώσεως τῆς β΄ ἑκατοντάδος.

Γ΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, στραφεὶς ἐπὶ δεξιὰ, ἴσταται βλέπων πρὸς δυσμᾶς καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν ἐκφωνῶν «*Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου... καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος*»· οἱ χοροὶ τὴν γ΄ ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράψαν.

Δ΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Αὐθις ὁ ἱερεὺς στραφεὶς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἴσταται βλέπων πρὸς νότον καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν λέγων

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, ἐπιτρόπων, ἐνοριτῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς ἀγίας ἐκκλησίας ταύτης σὺν γυναιξὶ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν»· οἱ χοροὶ τὴν δ' ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Ε' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Τέλος ὁ ἱερεὺς στρέφεται ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἴσταται βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑποῖ τὸν τίμιον Σταυρόν, ἐκφωνῶν «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῶν ὀρθοδόξων, ὑγείας τε καὶ σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν»· οἱ χοροὶ τὴν ε' ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

ΚΥΡΙΑ ΥΨΩΣΙΣ. Μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ κυρίως ὑψωσις· ὁ ἱερεὺς ἰστάμενος πρὸ τοῦ τετραποδίου καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑποῖ τὸν τίμιον Σταυρόν ψάλλων τὸ κοντάκιον «Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ ἐκουσίως», εὐλογεῖ μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ τὸν λαόν, ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ προσκυνεῖ αὐτόν, ψάλλων «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν», ὃ ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν· εἶθ' οὕτως οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα «Δεῦτε, πιστοὶ» κ.λπ.· τούτων ψαλλομένων, προσέρχεται ὁ λαὸς εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἧς πληρωθείσης, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Αντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστί. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθεὶς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ τὸ κοντάκιον «Ὁ ὑψωθεὶς». Ἀντὶ τρισαγίου, «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, «Ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ» (Α' Κορ. α' 18-24)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἀρχιερεῖς» (Ἰω. ιθ' 6-11, 13-20, 25-28, 30-35).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ εἰρμὸς «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε». Κοινωνικὸν «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν... τὸ τροπάριον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου». Απόλυσις ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν.

Ειδήσεις. 1. Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.

2. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἀπὸ ἀβριον μέχρι τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὴν λειτουργίαν εἰθίσται νὰ λέγονται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἐορτῆς (T.M.E., σελ. 49, §5), ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς»· κοντάκιον «Ὁ ὑψωθείς».

- 15. Πέμπτη.** Νικήτα μεγαλομάρτυρος (†372). Φιλοθέου ὁσίου (1' αἰ.), Πορφυρίου τοῦ ἀπὸ μίμων, Βησσαρίωνος Λαρίσης, Συμεῶν Θεσσαλονίκης (†1429), Ἰωάννου νεομάρτ. τοῦ Κρητός (†1811).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. 18' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. α' 1-3, 20-β' 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμπτης 18' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. ε' 1-20).

- 16. Παρασκευή.** Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς πανευφήμου (†304).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἡμιορτάσιμος ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἥτοι εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων καὶ ἄνευ μεγάλης δοξολογίας. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. 18' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. β' 6-10). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. 18' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. ε' 22-24, 35-ζ' 1)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Εἶναι δυνατὸν ὁμως [εἰς τὸν ἑσπερινὸν νὰ γίνῃ εἴσοδος], εἰς τὸν ὄρθρον [νὰ ψαλοῦν καταβασίαι, καὶ] μετὰ τοὺς αἶνους νὰ παραλειφθοῦν τὰ ἀπόστιχα καὶ νὰ ψαλῆ δοξολογία μεγάλη, ὅποτε εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγινώσκονται Ἀπόστολος τῆς ἀγίας, Κυρ. 15' ἐπιστ. (Β' Κορ. ζ' 1-10), καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. 8' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 36-50)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

- 17. Σάββατον μετὰ τὴν ὕψωσιν.** Σοφίας καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς Πίστεως, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος, μαρτύρων (†137).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος Σαβ. μετὰ τὴν ὕψωσιν, ζῆτει Σαβ. 18' ἐβδ. ἐπιστ., «Βλέπετε τὴν κλῆσιν ὑμῶν» (Α' Κορ. α' 26-β' 5)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ζῆτει τῇ Παρ. 8' ἐβδ. Ἰωάν., «Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετε με» (Ἰω. η' 21-30)· κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας ἱεροὺς ναοὺς ἢ ἀκολουθία τῆς μάρτυρος Σοφίας ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαίτερας αὐτῆς φυλλάδος μετὰ τῶν μεθεόρτων.

18. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ. Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης (ζ' αἰ.). Ἦχος πλ. α', ἐωθινὸν γ'.

Σημείωσις. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. ἢ μὴ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἀγίου τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα στιχηρὰ 6 καὶ μεθεόρτα 3 «Τὸ ἀνυψούμενον ξύλον» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, μεθεόρτον «Τοῦ τιμίου σταυροῦ σου» (18 Σεπτ.), Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ». Εἴσοδος κ.λπ.. Απόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, μεθεόρτον «Σήμερον ξύλον ἐφανερώθη» (18 Σεπτεμβρίου). Ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτικίον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν τῆς ἐορτῆς. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (γ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἐορτῆς (14 Σεπτ.)· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσφῶδιον κάθισμα τῆς ἐορτῆς «Ἐν παραδείσῳ με τὸ πρὶν» (14 Σεπτ. μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν)· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράζας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ γ' ἀναστάσιμον «Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται», καὶ τῆς ἐορτῆς «Σταυρὸς ὁ φύλαξ» (βλέπε 14 Σεπτ.).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4, καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς (14 Σεπτ.) προσόμοια 3 «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος» κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α') «Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστί», β') «Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς», Δόξα, τὸ γ' ἑωθινὸν «Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῇ α' ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Ὁ ὕψωθεὶς».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς μετὰ τὴν ὕψωσιν, ζῆτει Κυρ. κα' ἐπιστολῶν, «Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος» (Γαλ. β' 16-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ζῆτει Κυρ. γ' νηστ., «Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν» (Μρ. η' 34-θ' 1).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

19. Δευτέρα. Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος μαρτύρων (†276).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. β' 11-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. α' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 19-22).

20. Τρίτη. † Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ (†118). Ἰλαρίωνος Κρητὸς νεομάρτυρος (†1804).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναιίου, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εισόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. β' 21-γ' 7)· Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Τρίτης α' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 23-δ' 1)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ὁ ἅγιος περισσότερον, παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν καὶ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη, εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Κυρ. κζ' ἐπιστ., «Ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ» (Ἐφεσ. ζ' 10-17)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τρ. ιβ' Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

- 21. Τετάρτη.** Απόδοσις τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κοδράτου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (†130)· Ἰωνᾶ προφήτου (880 π.Χ.).

Εἰδήσις. Ἐπειδὴ σήμερον ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ τ. Σταυροῦ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κοδράτου ψάλλεται τῇ 22α μετὰ τῆς τοῦ ἱερομάρτυρος Φωκᾶ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφεξῆς διαφορῶν. Εἰς τὸν ἄνευ Ψαλτηρίου ἔσπερινὸν καταλιμπάνονται τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Αἱ ἀπολύσεις ἄνευ τοῦ χαρακτηριστικοῦ «Ὁ ἀναστάς» διὰ τὸ μὴ λέγεσθαι ἐν τῷ ὄρθρῳ σήμερον τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι». Εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος καὶ τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὄθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· τὸ συναξάριον τῆς 21ης τοῦ μηνός, μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν παραλείπεται ὡσαύτως ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τ. Σταυροῦ. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτικίον καὶ κοντάκιον ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 15-22)· Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Τετ. α' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 1-15)· πάντα δὲ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ, ἀλλ' εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ εἰρμὸς «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου».

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 19ης Νοεμβρίου ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς ἐν ταῖς καθημεριναῖς. Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

2. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 7ης Νοεμβρίου, ἐὰν τυχὸν ἐορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι εἰς τὸν ὄρθρον «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου» κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «Προστασία».

- 22. Πέμπτη.** Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σινώπης (†117). Φωκᾶ τοῦ κηπουροῦ (†320), Ἰσαὰκ καὶ Μαρτίνου μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 23-δ' 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. α' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 16-22).

- 23. Παρασκευή.** Ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ῥαΐδος μάρτυρος, Ξανθίπτης καὶ Πολυξένης ὁσίων (†109). Νικολάου νεομ. τοῦ Καρπενησιώτου (†1672), Ἰωάννου νεομάρτ. τοῦ ἐκ Κονίτισης (†1814).

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Ζυγόν. Ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου.

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου «*Υγρὰν διοδεύσας*» καὶ ὁ τοῦ προδρόμου μετὰ στίχου «*Προφῆτα τοῦ Χριστοῦ*»· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Προστασία*»· Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Σεπτ. 23, «*Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν*» (Γαλ. δ' 22-27)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου*» (Λκ. α' 5-25)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 24. Σάββατον.** Θεοτόκου τῆς «Μυρτιδιωτίσεως» ἐν Κυθήροις, Θέκλης μεγαλομάρτυρος. Σιλουανοῦ τοῦ Ἀθωνίτου (†1938).

Ἄν δὲν ὑπάρχη ἰδιαίτερα φυλλὰς τῆς Θεοτόκου, ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μετὰ «*Θεὸς Κύριος*» κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλητικῆς (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: μεγαλομάρτυρος, λγ' Κυρ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. γ' 10-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. α' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 31-36).

Εἰδήσεις. 1. Ἐνθα τιμᾶται ἡ μεγαλομάρτυς, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαίτερα φυλλὰς αὐτῆς, μετὰ τοὺς αἶνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ λέγεται δοξολογία μεγάλη, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας, Σαβ. ιζ' ἐβδ. (Μτθ. κε' 1-13).

2. Ἐὰν ὑπάρχη ἀκολουθία τῆς Μυρτιδιωτίσεως, κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. συμπάλλεται μετὰ τῆς ἁγίας Θέκλης καὶ προηγεῖται αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ἀναγινώσκεται Ἀπόστολος τῆς ἁγίας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου.

3. Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας σήμερον ναοὺς τῆς Μυρτιδιωτίσεως ψάλλεται μόνῃ ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ καταβασιῶν τοὺς εἰρμούς

«Πεποικυμένη τῇ θεῖα δόξῃ». *Αναγνώσματα τὰ τῆς 8ης Σεπτ. (Φιλίπ. β' 5-11· Ακ. ι' 38-42, ια' 27-28).*

Απολυτίκιον Μυρτιδιωτίσεως. Ἦχος δ'. «Ταχὺ προκατάλαβε».

«Λαοὶ νῦν κροτήσωμεν δεῦτε τὰς χεῖρας πιστῶς, καὶ ἕσωμεν ἕσματος τῇ θεομητορί, ἐν πόθῳ κραυγάζοντες· χαῖρε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, χαῖρε ἡ σωτηρία τῶν τιμώντων σε πόθῳ, χαῖρε ἡ τῷ παραλύτῳ τὴν ἴασιν βραβεύσασα».

25. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ' (Α' ΛΟΥΚΑ).** Εὐφροσύνης ὁσίας καὶ Παφνουτίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς (ε' αἰ.). Ἦχος πλ. β', ἐωθινὸν δ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἐὰν ἐψάλη χθὲς ἡ ἀκολουθία τῆς Μυρτιδιωτίσεως, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· ἄλλως τὰ τῆς ἀγίας.

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Τὸ καθαρὸν τῆς ἀγνείας σου*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν «*Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου*». Ἀπολυτίκια «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*», Δόξα, «*Ἐν σοί, μήτηρ, ἀκριβῶς*», Καὶ νῦν, «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Ὁ τὴν εὐλογημένην*», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (δ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν), καὶ ὁ α' τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ' φῶδης, τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ δ' ἀναστάσιμον «Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες», τῆς ἀγίας «Τὸν ἄρχοντα διέλαθες» καὶ τὸ ὁμοιον θεοτοκίον «Θρόνοι καὶ κυριότητες».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ δ' ἑωθινὸν «Ὁρθρος ἦν βαθύς», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἐν σοί, μητερ, ἀκριβῶς» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. ιε' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον Κυρ. α' Λουκᾶ, «Ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ» (Λκ. ε' 1-11). Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 26. Δευτέρα.** † Ἡ μετάστασις τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου. Γεδεῶν τοῦ δικαίου (1350 π.Χ.). Ἀνάμνησις τῆς ἐπιστροφῆς τῆς τ. κάρας τοῦ ἀποστ. Ἀνδρέου καὶ τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου ἰ. ναοῦ αὐτοῦ ἐν Πάτραις (26.9.74).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ εὐαγγελιστοῦ εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εὐαγγέλιον ὄρθρου –ἐκ τῶν βημοθύρων– τὸ ια' ἑωθινὸν «Ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. κα' 1, 15-25). Οἱ κανόνες τοῦ Μηναιίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου»· στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμιωτέραν». Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «Ἀπόστολε Χριστῶ» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία»· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 26 Σεπτεμβρίου, «Θεὸν οὐδεὶς πρόποτε τεθέαται» (Α' Ἰω. δ' 12-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Εἰστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῶ» (Ἰω. ιθ' 25-27, κα' 24-25)· κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

- 27. Τρίτη.** Καλλιστράτου μάρτυρος (†304)· Ἀριστάρχου ἀποστόλου, Ἀκυλίνης νεομάρτυρος (†1764).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ε' 11-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε' 12-16).

28. Τετάρτη. Χαρίτωνος όμολογητοῦ (†350). Βαροῦχ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ις' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ς' 2-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε' 33-39).

29. Πέμπτη. Κυριακοῦ όσιου (†556). Πετρωνίας μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ις' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφ. α' 1-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 12-19).

30. Παρασκευή. Γρηγορίου ιερομάρτυρος, ἐπισκόπου τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας, τοῦ φωτιστοῦ (†335). Ῥιψιμίας καὶ Γαϊανῆς καὶ τῶν μετ' αὐτῶν 32 μαρτύρων γυναικῶν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ις' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφес. α' 7-17).

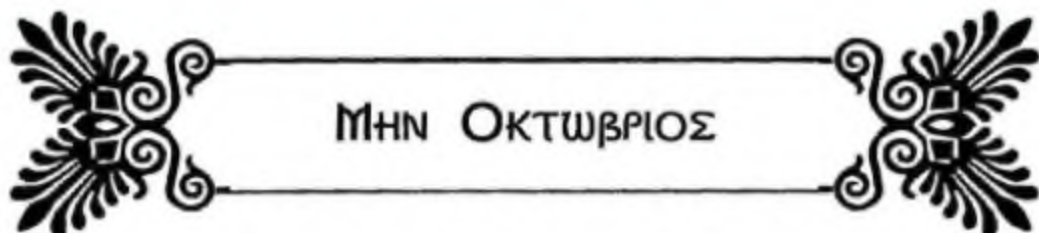
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 17-23).

ΜΗΝ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νύξ ὥρας 13

- 1. Σάββατον.** Ανανίου ἀποστόλου, Ῥωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ (5' αἰ.) καὶ ποιητοῦ τῶν κοντακίων. Ἰωάννου ὀσίου τοῦ Κουκουζέλου. Τῆς τιμίας σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Τάξις Σαββάτου με «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τοπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: τοῦ ἀγίου, Ὀκτωβρίου 1 (Πρξ. θ' 10-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε' 17-26).

Εἶδησις. Αποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληφθεῖση κατὰ τὸ ἔτος 1952, ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τῆς τιμίας σκέπης μετατίθεται τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου, ἵνα συνεορτάζηται μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.

- 2. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣ' (Β' ΛΟΥΚΑ).** Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης μάρτυρος (†304). Ἦχος βαρύς, ἐωθινὸν ε'.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, «Διδασκαλίαν τῆς πλάνης», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τὸν φωστῆρα τὸν θεολαμπῆ», Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον «Ὡ θαύματος καινοῦ» (Παρακλητικὴ, ἦχος β', Σαβ. ἑσπέρας). Ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Καὶ τρόπων μέτοχος», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστίν» ἢ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου «Ὁ ἡμετέραν μορφήν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως», καὶ τῆς β' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.
ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων· ἀπὸ γ΄ καὶ ζ΄
ὥδης ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τι-
μιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστάσι-
μον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδός», τὸ τοῦ Μηναίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ε΄ ἑωθινὸν «Ὁ
τῶν σοφῶν σου κριμάτων», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξο-
λογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σω-
τηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μα-
καρισμοὶ τοῦ ἡχοῦ]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Κατέλυσας
τῶ σταυρῶ σου», «Καὶ τρόπων μέτοχος» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ να-
οῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. ιζ΄ ἐπιστ., «Συν-
εργοῦντες παρακαλοῦμεν» (Β΄ Κορ. ζ΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: Κυρ.
β΄ Λουκᾶ, «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν» (Λκ. ζ΄ 31-36).
Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 3. Δευτέρα.** Διονυσίου ἀρεοπαγίτου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου
καὶ πολιούχου Ἀθηνῶν (†96). Ῥουστικοῦ, Ἐλευθερίου καὶ Δα-
μάριδος (α΄ αἰ.) μαρτύρων τῶν Ἀθηναίων.

*Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἐμ-
προσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).*

Ἀπόστολος: ἱερομάρτυρος, Ὀκτ. 3 (Πρξ. ιζ΄ 16-34).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 24-30).

Σημείωσις. Ὅπου ἂν ἐορτάζεται ὁ ἅγιος, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλ-
λεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος· καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»·
κοντάκιον «Προστασία»· Εὐαγγέλιον: τοῦ ἁγίου, Παρ. ζ΄ ἐβδ. Ματθ.
(Μθ. ιγ΄ 44-54).

- 4. Τρίτη.** Ἱεροθέου ἀρεοπαγίτου, πρώτου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (α΄
αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιζ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. β΄ 19-γ΄ 7).

Εὐαγγέλιον: Τρ. γ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 37-45).

- 5. Τετάρτη.** Χαριτίνης μάρτυρος (†304)· Μεθοδίας ὁσίας τῆς ἐν
Κιμῶλφ (†1908).

Απόστολος: ημέρας, Τετ. ιζ' έβδ. έπιστ. (Έφεσ. γ' 8-21).

Εύαγγέλιον: ημέρας, Τετ. γ' έβδ. Λουκά (Λκ. ζ' 46-ζ' 1).

6. Πέμπη. † Θωμά (του και Διδύμου) αποστόλου εκ των ιβ'. Έρωτηίδος μάρτυρος.

Απόστολος: αποστόλου, Κυρ. ι' έπιστ. (Α' Κορ. δ' 9-16).

Εύαγγέλιον: όμοίως, έωθινόν θ' (ΐω. κ' 19-31).

7. Παρασκευή. Σεργίου και Βάκχου μεγαλομαρτύρων (†290-303). Πολυχρονίου ιερομάρτυρος (δ' αι.), Ίουλιανού πρεσβυτέρου, Καισαρίου διακόνου (α' αι.) μαρτύρων.

Απόστολος: ημέρας, Παρ. ιζ' έβδ. έπιστ. (Έφεσ. δ' 17-25).

Εύαγγέλιον: ημέρας, Παρ. γ' έβδ. Λουκά (Λκ. ζ' 31-35).

8. Σάββατον. Πελαγίας όσίας (†457). Πελαγίας τής παρθενομάρτυρος (†303), Ταϊσίας τής πρώην πόρνης.

Τάξις Σαββάτου με «Θεός Κύριος» (βλ. Εμπροσθεν §§31-44).

Απόστολος: ημέρας, Σαβ. ιζ' έβδ. έπιστ. (Α' Κορ. ιδ' 20-25).

Εύαγγέλιον: ημέρας, Σαβ. γ' έβδ. Λουκά (Λκ. ε' 27-32).

9. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' (Γ' ΛΟΥΚΑ). Ίακώβου αποστόλου, υιού του Άλφαιου (α' αι.). Άβραάμ του δικαίου και του άνεψιού αυτού Λώτ (2100 π.Χ.), Ποπλίας μάρτυρος (α' αι.), Άνδρονίκου όσίου και τής συμβίου αυτού. Ήχος πλ. δ', έωθινόν ζ'.

Σημείωσις. Έν Κυριακή, ή διά την σήμερον ακολουθία των όσίων καταλιμπάνεται ψαλλομένη έν τοις αποδείπνοις, μετά δέ τής αναστάσιμου συμπάλλεται μόνον ή ακολουθία του αποστόλου. Η παλαιά αυτη τάξις μνημονεύεται έν ύποσημειώσει εις τας παλαιότερας και ακριβεστερας εκδόσεις του Μηναιίου. Συναφείς είναι και αι διατάξεις του Τ.Μ.Ε. Νοεμ. ΙΙ, §§2-3, και Ίουλ. 7, §§2-4.

Είς τόν έσπερινόν. Ό προοιμακός και τó Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», αναστάσιμα 6 και του αποστόλου προσόμοια 3 «Τῷ καλάμῳ τῆς χάριτος» κ.λπ. εις 4, Δόξα, τó ιδιόμελον του Μηναιίου «Τὴν τοῦ θεοῦ Πνεύματος», Καί νῦν, τó α' θεοτοκίον του ήχου «Ό βασιλεύς των ούρανών». Είσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ αναστάσιμα, Δόξα, του αποστόλου «Πιστῶς πανηγυρίζομεν», Καί νῦν, «Ναός και πύλη» (Παρακλ., ήχος πλ. α', Σαβ. έσπέρας, εις τὰ απόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», Δόξα, «*Ἀπόστολε ἅγιε Ἰάκωβε*», Καὶ νῦν, «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἕμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς*», καὶ τῆς β' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσῶδιον τοῦ ἀποστόλου κάθισμα «*Τὴν σοφίαν τὴν ὄντως*», Δόξα, Καὶ νῦν, εὐθύς τὸ θεοτοκίον «*Ὡς πανάμωμος νύμφη*»· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενής*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ε' ἀναστάσιμον «*Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος*»*, τοῦ ἀποστόλου «*Ὡς μύστης καὶ ἀπόστολος*» καὶ θεοτοκίον ὁμοιον «*Σὲ οἱ προφητῆται ἅπαντες*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοια 3 «*Ἐλαμψας ἀπόστολε*» κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α) «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ*», β) «*Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα*», Δόξα, τὸ ε' ἑωθινὸν «*Ἡ ὄντως εἰρήνη*», Καὶ νῦν, «*Ἐπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ

* Βλ. ὑποσημείωσιν εἰς τὸν ὄρθρον τῆς 2ας Ἰανουαρίου.

ἀποστόλου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Ἐξ ὄψεως κατῆλθε», «Ἀπόστολε ἄγιε Τάκωβε» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. ιζ' ἐπιστ., «Ὑμεῖς ἐστὲ ναὸς Θεοῦ ζῶντος» (Β' Κορ. ζ' 16-ζ' 1). Εὐαγγέλιον: Κυρ. γ' Λουκᾶ, «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Ναϊν» (Λκ. ζ' 11-16).

Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»: «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

10. Δευτέρα. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτύρων. Θεοφίλου ὁσίου (η' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιη' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ' 25-32).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 36-50).

11. Τρίτη. Φιλίππου ἀποστόλου ἐκ τῶν ἑπτὰ· Θεοφάνους ὁμολογητοῦ τοῦ Γραπτοῦ, ἐπισκόπου Νικαίας (†850).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Πέμ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 26-39).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 1-3).

12. Τετάρτη. Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μαρτύρων (†850). Δομνίνης μάρτυρος, Συμεῶν τοῦ νέου θεολόγου (†1022), σύναξις πάντων τῶν ἐν Ἀθήναις ἁγίων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιη' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ε' 25-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 22-25).

13. Πέμπτη. Κάρπου, Παπύλου, Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀγαθονίκης μαρτύρων (†251). Χρυσῆς νεομάρτυρος τῆς ἐκ Μογλενῶν (†1795), Μελετίου (Πηγᾶ) Ἀλεξανδρείας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιη' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ε' 33-ζ' 9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 7-11).

14. Παρασκευή. Ναζαρίου καὶ Γερβασίου, μαρτύρων. Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ (†787). Ἰγνατίου (Ἀγαλλιανοῦ) ἀρχιεπισκόπου Μηθύμνης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιη' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ζ' 18-24).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 12-18).

15. Σάββατον. Λουκιανοῦ πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης (†310). Σαβίνου ὁσίου (†760), Βάρσου ὁμολογητοῦ.

Τάξις Σαββάτου με «Ἀλληλούια» (βλ. Ἐμπροσθεν, γενικαὶ τοπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιη' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιε' 39-45).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 1-10).

- 16. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΗ' (Δ' ΛΟΥΚΑ).** «Τῶν θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ ζ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (787)». Λογγίνου ἑκατοντάρχου τοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ δύο στρατιωτῶν μαρτύρων (α' αἰ.). Ἦχος α', ἑωθινὸν ζ'.

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων πατέρων ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 11ην Ὀκτωβρίου (Τ.Μ.Ε., 11η Ὀκτωβρ. §§1-3). Κατὰ παγίαν τάξιν τοῦ Τ.Μ.Ε. ἢ ἐν τῷ Μηναίῳ μὴ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τῆς σήμερον καταλιμπάνεται.

Εἰς τὴν Θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4, τῶν πατέρων 6, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτῶν «Τὰς μυστικὰς», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν πατέρων «Τὴν ἐτήσιον μνήμην», Καὶ νῦν, «Νεῦσον παρακλήσεσιν».

Ἀπολυτικά «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Ὑπερδοξασμένος εἶ», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἡχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον τῶν πατέρων «Ἀποστολικῶν παραδόσεων», Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, ἡ προστασία», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ὑπερδοξασμένος εἶ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι», καὶ τῆς β' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν πατέρων· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα), εἶτα ψάλλεται τὸ μεσῶδιον κάθισμα τῶν πατέρων μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ΄ ἑξ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον «*Ὅτι ἦραν τὸν Κύριον*», τὸ τῶν ἁγίων «*Πατέρες οὐρανόφρονες*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑἴΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «*Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχοῦ εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», «*ὑπερδεδοξασμένος εἶ*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– Κυριακῆς τῶν πατέρων, 11 Ὀκτ., «*Πιστὸς ὁ λόγος*» (Τίτ. γ΄ 8-15)· Εὐαγγέλιον Κυρ. δ΄ Λουκᾶ, «*Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων*» (Λκ. η΄ 5-15).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Σημειώσεις. Ἡ σημερινὴ Κυριακὴ, ἐν ἣ ἀναγινώσκεται ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως, εἰς πολλὰς περιοχὰς ἔχει καθιερωθῆ ὡς ἡ ἐπίσημος ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν κατηχητικῶν σχολείων.

17. Δευτέρα. Ὡσηὲ τοῦ προφήτου (820 π.Χ.), Ἀνδρέου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Κρίσει· ἀνακομιδῆ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου (898).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιθ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ. α΄ 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 18-22).

18. Τρίτη. † Λουκά τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται «κατὰ τὴν τοῦ Μηναίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 18 Ὀκτ. §1), ἢ τοι μετὰ τῆς Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν γίνεται εἴσοδος· εἰς τὰ ἀπόστιχα Καὶ νῦν «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ἀποστόλου*» (Παρακλ., ἦχος πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας)· ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολε ἅγιε*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». Εἰς τὸν ὄρθρον δὲν λέγονται καταβασίαι, ψάλλονται ὁμως αἶνοι καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Προστασία*»· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 18 Ὀκτ., «*Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε*» (Κλσ. δ' 5-11, 14-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ. τῆς λειτουργίας, «*Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει*» (Λκ. ι' 16-21)· κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀποστόλου τιμωμένους ναοὺς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν ἰδιαίτερας φυλλάδος, ὅτε, καταλιμπανομένης τῆς Παρακλητικῆς, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ψάλλονται καταβασίαι «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου*». Ἡ παρούσα μεριόλεκτος σημείωσις εἶναι περιττὴ ἀκόμη καὶ διὰ τοὺς ἄκρῳ δακτύλῳ ἀψαμένους τοῦ Τυπικοῦ.

19. Τετάρτη. Ἰωὴλ προφήτου (630 π.Χ.), Οὐάρου μάρτυρος (†307).

Ἀπόστολος: προφήτου, Τρ. διακαινησίμου (Πρξ. β' 14-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε' ἐβδ. Λουκά (Λκ. θ' 44-50).

20. Πέμπτη. Ἀρτεμίου μεγαλομ. (†326), Ματρώνης ὁσίας τῆς Χιοπολίτιδος (†462), Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ (†1581).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ. α' 20-27).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἐβδ. Λουκά (Λκ. θ' 49-56).

Εἶδησις. Ὅπου ὑπάρχει ἰδιαίτερα ἀκολουθία τοῦ ἁγ. Γερασίμου (ἢ τῆς ὁσίας Ματρώνης), συμψάλλεται μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, οὗ τινος προηγουῖνται τὰ 3 στιχηρὰ τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ὁ κανὼν τοῦ ὄρθρου, δοξαστικὰ ὁμως ψάλλονται τὰ τοῦ τιμωμένου ἁγίου (Τ.Μ.Ε., διάταξις 20ῆς Ὀκτωβρίου §1)· ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ὁμοίως τὰ ἀναγνώσματα τοῦ τιμωμένου ἁγίου. Εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι ὁμως τοῦ ἁγίου (ἢ τῆς ὁσίας) ναοὺς ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ, καταλιμπανομένης τῆς τοῦ Μηναίου.

- 21. Παρασκευή.** Γλαρίωνος όσιου (†371). Χριστοδούλου του έν Πάτμω· Θεοδότης και Σωκράτους μαρτύρων, Γωάννου νεο-μάρτυρος του έκ Μονεμβασίας (†1773), Φιλοθέου όσιου.

Απόστολος: ήμέρας, Παρ. ιθ' έβδ. έπιστ. (Φιλip. α' 27-β' 4).

Εύαγγέλιον: ήμέρας, Παρ. ε' έβδ. Λουκά (Λκ. ι' 1-15).

- 22. Σάββατον.** Άβερκίου ίσαποστόλου έπισκόπου Τεραπόλεως (†167), των έν Έφέσω άγιων έπτά παιδων (†250).

Τάξις Σαββάτου με «Άλληλοία» (βλ. έμπροσθεν, γενικαί τυπικαί διατάξεις §§45-51).

Απόστολος: ήμέρας, Σαβ. ιθ' έβδ. έπιστ. (Α' Κορ. ιε' 58-ις' 3).

Εύαγγέλιον: ήμέρας, Σαβ. ε' έβδ. Λουκά (Λκ. ζ' 1-10).

- 23. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΘ' (Ζ' ΛΟΥΚΑ).** † Γακώβου άποστόλου του άδελφοθέου (†63). Ήχος β', έωθινόν η'.

Είς την Θ'. Άπολυτικά «Κανόνα πίστεως», Δόξα, «Οί μάρτυρες σου, Κύριε»· κοντάκιον «Ός ιερέα μέγιστον».

Είς τον έσπερινόν. Ό προοιμακός και τó Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», στιχηρά άναστάσιμα 6 και του άποστόλου προσόμοια 3 «Δεϋτε τó μνημόσυνον» κ.λπ. εις 4, Δόξα, τó ιδιόμελον αυτου «Αίματι του μαρτυρίου», Και νυν, τó α' θεοτοκίον του ήχου «Παρηλθεν ή σκιά».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φώς ήλαρόν», τó προκείμενον της ήμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τά άναστάσιμα, Δόξα, του άποστόλου «Του άρχιποιόμενος Χριστου», Και νυν, τó όμόηχον θεοτοκίον «Ανύμφευτε παρθένε» (Παρακλ., ήχος πλ. δ', Σαβ. έσπέρας, εις τά άπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ότε κατήλθες προς τον θάνατον», Δόξα, «Ός του Κυρίου μαθητής», Και νυν, «Τό άπ' αιώνος άπόκρυφον».

Τό μεσονυκτικόν της Κυριακής ως ειθισται, και ή ύπακοή του ήχου.

Είς τον όρθρον. Μετά τον έξάψαλμον, εις τó «Θεός Κύριος» τά έν τω έσπερινω άπολυτικά ως προεγράφησαν. [Τό Ψαλτήριον και ό άμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τά άναστάσιμα, της α' στιχολογίας με τó θεοτοκίον του άναστασίμου άπολυτικίου «Πάντα υπέρ έννοιαν», και της β' στιχολογίας με τó θεοτοκίον αυτών. Εύλογητάρια. Η ύπακοή, οί άναβαθμοί και τó προκείμενον του ήχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η´) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου· ἀπὸ γ´ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ´ ς´ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενής*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ η´ ἀναστάσιμον «*Δύο ἀγγέλους βλέψασα*», τοῦ ἀποστόλου «*Ὡς ἱεράρχης πρῶτιστος*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «*Ἡ φοβερὰ τῆς κρίσεως*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοια 3 «*Τῶν εὐσεβούντων τὰ πλήθη*» κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α) «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ*», β) «*Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποιῆσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα*», Δόξα, τὸ η´ ἑωθινὸν «*Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἦ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς´ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Ὅτε κατήλθες*», «*Ὡς τοῦ Κυρίου μαθητῆς*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΛΗΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τοῦ μηνολογίου, 23 Ὀκτ.– τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. κ´ ἐπιστ., «*Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον*» (Γαλ. α´ 11-19)· ἀλληλουάριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον Κυρ. ς´ Λουκᾶ, «*Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηναῶν*» (Λκ. η´ 27-39).

«*Ἄξιον ἐστίν*»· «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς εἴθισται.

24. Δευτέρα. Ἀρέθα μεγαλομάρτυρος (β´ αἰ.)· Σεβαστιανῆς μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κ´ ἐβδ. ἐπιστ. (Φίλιπ β´ 12-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ς´ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι´ 22-24).

- 25. Τρίτη.** Μαρκιανού και Μαρτυρίου μαρτύρων (†355). Ταβιθάς, ἦν θανοῦσαν ἀνέστησεν ὁ ἀπόστολος Πέτρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ β' 16-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 1-10).

- 26. Τετάρτη.** † Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλύτου (†306), ἀνάμνησις τοῦ γεγονότος σεισμοῦ (740).

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ, Καὶ νῦν, «*Δέσποινα πρόσδεξαι*» (Παρακλητική, ἦχος πλ. δ', Δευτ. πρωί). Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου ἐν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ ἐπισφραγίζεται μὲ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ σεισμοῦ ἅπαξ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἁγίου, Τρ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ, «*Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων*» (Λκ. κα' 12-19). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἄνοιζω τὸ στόμα μου*»: στιχολογούμεν δὲ καὶ τὸ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» μετὰ τοῦ εἰρμοῦ «*Τὴν τιμωτέραν*», ὡς καθ' ἐκάστην. Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀπολυτίκια «*Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν*», «*Μέγαν εὗρατο*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*». Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, 26 Ὀκτ., «*Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι*» (Β' Τιμ. β' 1-10): Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. γ' ἐβδ. Ἰωάν., «*Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν*» (Ἰω. ιε' 17-ις' 2). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης (τῷ 1912) τὸ τέλος τοῦ β' τροπαρίου τῶν αἰῶνων τοῦ ἁγίου, «*Τεῖχος ὠχυρωμένον ἡμῖν*», μετὰ τὰς λέξεις «...τῇ σῇ πόλει Δημήτριε...», ψάλλεται οὕτως:

«...ἦν λυτρωθεῖσαν ἐνδοξε, Θεοῦ εὐδοκήσαντος, διὰ παντὸς ἐλευθέραν, ταῖς σαῖς πρεσβείαις διάσωσον, Χριστὸν ἱκετεύων, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

Ἡ διόρθωσις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσσοστόμου (Α') Παπαδοπούλου.

- 27. Πέμπτη.** Νέστορος μάρτυρος (†306): Πρόκλης συζύγου τοῦ Πιλάτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ γ' 1-8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 14-23).

- 28. Παρασκευή.** † ΤΗΣ ΦΩΤΟΦΟΡΟΥ ΣΚΕΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. Τερεντίου, Νεονίλλης, Εὐνίκης καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων Στεφάνου ὀσίου

τοῦ Σαββαΐτου. Τῶν ἐν Ῥεθύμνη τεσσάρων νεομαρτύρων (†1824). Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῷ νικηφόρῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Βορείῳ Ἡπειρῷ πολέμῳ (1940).

Εἰδήσεις. 1. Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐνέκρινεν ἀπὸ τοῦ 1952 ὅπως ἡ τῆ 1η Ὀκτωβρίου ἀγομένη ἑορτὴ τῆς ἱερᾶς Σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου μετατεθῆ ἡμέρον μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.

2. Τὴν ἀκολουθίαν τῆς τιμίας Σκέπης ζῆτει ἢ ἐν τῷ Μηναίῳ ἢ εἰς τὴν οἰκείαν φυλλάδα.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ἑορτάσιμος ὡς ἔχει. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εὐχὴ ἀπολύσεως «Χριστὸς ὁ ἀληθινός... πρεσβεΐαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἀγίας αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὴν φωτοφόρον σκέπην ἑορτάζομεν, δυνάμει...» Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ συναξάριον τῆς 28ης τοῦ μηνὸς (ἐκ τοῦ Μηναίου) καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς (τῆς τιμίας Σκέπης)· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοιζῶ τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «Ἐἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ» (Ἑβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 21 Νοεμ., «Ἐισηλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας τελεῖται ἡ ἐξῆς·

Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

«Εὐλόγητὸς ὁ Θεός», καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἦχος α'·

«Τῆς σκέπης σου παρθένε, ἀνυμνοῦμεν τὰς χαρίτας, ἦν ὡς φωτοφόρον νεφέλην, ἐφαπλοῖς ὑπὲρ ἔννοιαν, καὶ σκέπεις τὸν λαὸν σου νοερῶς, ἐκ πάσης τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλῆς· σὲ γὰρ σκέπην καὶ προστάτιν καὶ βοηθόν, κεκτήμεθα βοῶντές σοι· Δόξα τοῖς μεγαλείοις σου ἀγνή, δόξα τῇ θεῖᾳ Σκέπῃ σου, δόξα τῇ πρὸς ἡμᾶς σου προμηθεΐᾳ ἄχραντε».

Εἶτα τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ», καὶ εὐθὺς ἡ κάτωθι δοξολογία εἰς ἦχον βαρύν:

Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἐν τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ταλαιπωρία έταλαιπωρήσαμεν, έλογίσθημεν ώς πρόβατα σφαγής· Αλληλούια, άλληλούια, άλληλούια.

Οί άγροί ήμῶν διεμερίσθησαν, οί οίκοι ήρημώθησαν και ήμείς περιωβρίσθημεν· Αλληλούια, άλληλούια, άλληλούια.

Αύτοί συνεποδίσθησαν και έπεσαν, ήμείς δέ άνέστημεν και άνωρθώθημεν· Αλληλούια, άλληλούια, άλληλούια.

Αλαλάζατε τῷ Θεῷ πᾶσα ή γῆ· πάντα τὰ έθνη κροτήσατε χεῖρας· Αλληλούια, άλληλούια, άλληλούια.

Εἶτα αἱ έξῆς αἰτήσεις τῆς λιτανευτικῆς (έκτενουῶς) ικεσίας, τῶν χορῶν ψαλλόντων έκ περιτροπῆς μεθ' έκάστην αὐτῶν άνά έν τριπλοῦν «Κύριε, έλέησον», έξαιρέσει τῆς πέμπτης, μεθ' ήν ψάλλεται «Αἰωνία ή μνήμη» γ', και τῆς έκτης, μεθ' ήν ψάλλεται τὸ «Κύριε, έλέησον» άνά δέκα άμοιβαδόν τετράκις, πραεῖα τῆ φωνῆ.

«Έλέησον ήμᾶς, ό Θεός...»

«Έτι δεόμεθα ύπέρ τῶν εύσεβῶν...»

«Έτι δεόμεθα ύπέρ τοῦ άρχιεπισκόπου ήμῶν...»

«Έτι δεόμεθα ύπέρ τοῦ εύσεβοῦς ήμῶν έθνους, πάσης άρχῆς και έξουσίας έν τῷ κράτει ήμῶν, τοῦ κατά ζηράν, θάλασσαν και άέρα φιλοχρίστου ήμῶν στρατοῦ και ύπέρ τοῦ Κύριον τόν Θεόν ήμῶν επί πλέον συνεργῆσαι και κατευοδῶσαι αὐτὸ έν πᾶσιν».

«Έτι δεόμεθα ύπέρ αἰωνίας μνήμης και μακαρίας άναπαύσεως πάντων τῶν έν τοῖς ίεροῖς ήμῶν άγῶσιν ύπέρ πίστεως και πατρίδος άγωνισαμένων και πεσόντων, και ύπέρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα έκούσιόν τε και άκούσιον».

«Έτι δεόμεθα ύπέρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τήν άγίαν έκκλησίαν...»

«Έτι δεόμεθα ύπέρ τοῦ είσακουῶσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» και ό ίερεὺς τήν εύχην ταύτην*.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ό Θεός ήμῶν, ότι τῆ σῆ αγαθότητι επί τήν εἴσημον ταύτην ήμέραν ήγαγες ήμᾶς άναμέλψαι σοι φῶδην επινίκιον τῷ σωτῆρι ήμῶν. Ἰδοὺ οί άρχοντες ήμῶν συνήχθησαν

* Πρβλ. «Επίσημοι Δοξολογίαι μεγάλων έορτῶν, έπετείων και λιτανειῶν», έκδοσις Αποστολικῆς Διακονίας, σελ. 44.

ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πᾶσα συναγωγή λαοῦ ἀνάμνησιν ἐπιτελοῦμεν ἔργου θαυμαστοῦ καὶ μεγάλου, ὃ ἡ δεξιὰ σου εἰργάσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. Ὅτι ἡμέρα Κυρίου ἐπὶ πάντα ὕβριστήν καὶ ὑπερήφανον καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον· ὁ γὰρ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει συντριβήσονται. Διὰ τοῦτο, Κύριε, σήμερον τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ ἡμῶν, καὶ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν εὐγνωμοσύνης πλήρεις βοῶσι πρὸς σέ· Τὰς ὁδοὺς σου, Κύριε, γνώρισον ἡμῖν καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξον ἡμᾶς· νομοθέτησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου καὶ ὁδήγησον πάντας ἡμᾶς, τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ὅτι ἔτι πολλοὶ κυκλόθεν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν καὶ μακάριος ὁ λαός, οὗ ἔστι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ. Ἐτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν μαρτύρων ἀδελφῶν ἡμῶν δεόμεθά σου, Κύριε, τῶν τε ἐν πολέμῳ πεσόντων τῶν τε ἀνααιρεθέντων καὶ τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐξορία τελειωθέντων, ἵνα αὐλισθῶσιν ἐν ἀγαθοῖς καὶ ἀναπαύσωνται ἐν σκηναῖς δικαίων καὶ τὰ ὅσα αὐτῶν ὡς βοτάνη ἀνατείλῃ, ἵνα οἱ τε ζῶντες καὶ οἱ ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως κεκοιμημένοι εὐχαριστίαν καὶ δόξαν προσφέρωμέν σοι τῷ Κυρίῳ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὁ χορὸς «*Ἀμήν*», καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν καὶ «*Δι' εὐχῶν*».

29. Σάββατον. Ἀναστασίας ὀσιομάρτυρος τῆς Ῥωμαίας (γ' αἰ.), Ἀβραμίου ὀσίου (†360).

Τάξις Σαββάτου μετὰ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. α' 8-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 16-21).

30. † ΚΥΡΙΑΚΗ Κ' (Ε' ΛΟΥΚΑ). Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μαρτύρων (†285). Κλεόπα καὶ Ἀρτεμᾶ ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων. Ἦχος γ', ἑωθινὸν θ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*» κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», στιχηρὰ ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναιίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναιίου «*Ἀσματικὴν χορείαν*»,

Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν». Εἴσοδος κ.λπ.. Απόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀσπύρωσ ἐκ θείου Πνεύματος». Ἀπολυτικά «Ἐφφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου «Ἐκπλήττων τῇ ὀράσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», καὶ τῆς β' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' καὶ ζ' φθῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιζω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ θ' ἀναστάσιμον «Συγκεκλεισμένων, δέσποτα», τοῦ Μηναίου «Φοινίξας ἐρυθρότερον» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Σὲ κιβωτὸν καὶ τράπεζαν».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ θ' ἑωθινὸν «Ὡς ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων», Καὶ νῦν, «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

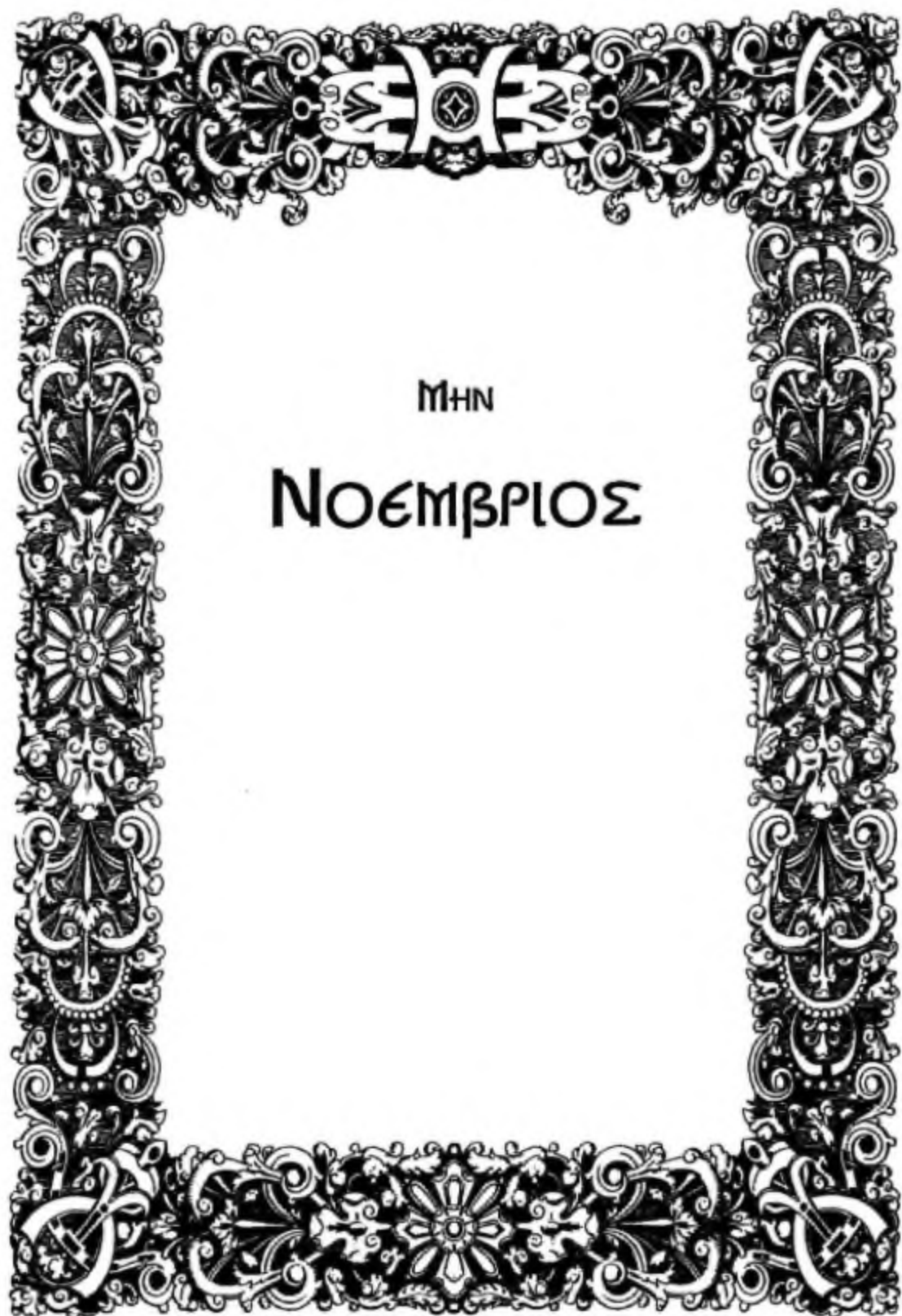
Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικά καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Ἐφφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε», καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. ιθ' ἐπιστ.*, «Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ» (Β' Κορ. ια' 31-ιβ' 9). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ε' Λουκᾶ, «Ἀνθρώπος τις ἦν πλούσιος» (Λκ. ις' 19-31). Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε».

* Τὸ ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα σημειοῦται συμφώνως μετὰ τὸ Κανόνιον (= Κυριακοδρόμιον) τοῦ Πάσχα 24 Ἀπριλίου, ἐγκριθέν ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ ἐκδοθέν εἰς τὸ Εὐαγγέλιον μεγ. σχήματος ὑπὸ τῆς Ἀπ. Διακονίας τῷ 1982.

31. Δευτέρα. Στάχυος, Ἀπελλοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.)· Ἐπιμάχου μάρτυρος (†250). Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ (†1754).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κα΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλίπ. δ΄ 10-23).

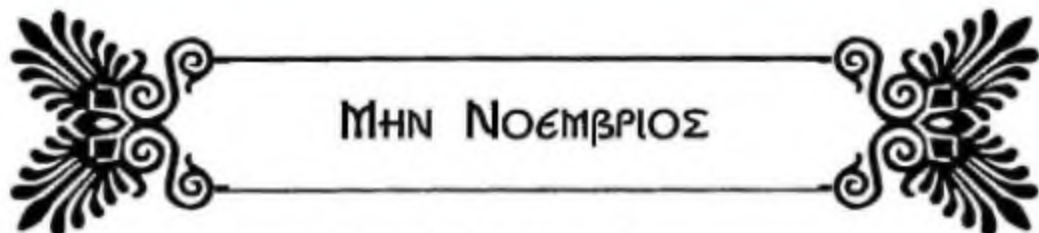
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 29-33).

ΜΗΝ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ ὥρας 14

1. Τρίτη. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Θεοδότης. Δαυὶδ ὀσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ (ις' αἰ.), Ἰακώβου ἱερομάρτ. τοῦ ἐν Αἰτωλία καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Ἀναργύρων ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς «κατὰ τὴν τοῦ Μηναιίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 1η Νοεμβρίου §1), ἢ τοι εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Νοεμ. 1η, «*Ὑμεῖς ἐστὲ σῶμα Χριστοῦ*» (Α' Κορ. ιβ' 27-γ' 8)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 34-41)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσνον*».

Σημειώσεις. 1. Πρὸς περισσοτέραν τιμὴν τῶν ἁγίων εἴθισται εἰς ὠρισμένους ναοὺς μετὰ τοὺς αἶνους τοῦ Μηναιίου νὰ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη, ὅποτε καταλιμπάνονται τὰ ἀπόστιχα· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· Εὐαγγέλιον: τῶν ἁγίων, 1ης Νοεμ., «Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς» (Μτθ. ι' 1, 5-8).

2. Ἐνθα ἰδιαιτέρως τιμῶνται οἱ ἅγιοι, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα ἀκολουθία αὐτῶν, εἴθισται νὰ συμπληρώνεται εἰς τὸν ὄρθρον ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου μὲ τὰ καθίσματα τῆς 1ης Ἰουλίου, ὅποτε γίνεται εἴσοδος εἰς τὸν ἑσπερινόν, ψάλλονται δὲ καὶ καταβασίαι «*Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου*» εἰς τὸν ὄρθρον.

3. Ἐνθα τιμᾶται ὁ ὄσιος Δαυὶδ ἢ ὁ ἱερομάρτυς Ἰακώβος, ἡ ἀκολουθία τοῦ τιμωμένου ἁγίου θὰ ψαλῆ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος συμφώνως μὲ τὴν τοπικὴν διάταξιν αὐτῆς.

2. Τετάρτη. Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου μαρτύρων (†341-345). Τῶν ἐν Ἀγρινίῳ τριῶν νεομαρτύρων (†1786).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἐμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τοπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Απόστολος: ημέρας, Τετ. κα' έβδ. έπιστ. (Κλσ. α' 18-23).

Εύαγγέλιον: ημέρας, Τετ. ζ' έβδ. Λουκά (Λκ. ια' 42-46).

- 3. Πέμπτη.** Άκεψιμᾶ, Ίωσήφ, Άειθαλαᾶ μαρτύρων (δ' αϊ.)· άνακομιδή λειψάνων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου. Γεωργίου νέου ιερομάρτυρος τοῦ Νεαπολίτου (†1797).

Απόστολος: ημέρας, Πέμ. κα' έβδ. έπιστ. (Κλσ. α' 24-β' 1).

Εύαγγέλιον: ημέρας, Πέμ. ζ' έβδ. Λουκά (Λκ. ια' 47-ιβ' 1).

- 4. Παρασκευή.** Ίωαννικίου όσιου τοῦ μεγάλου (†846), Νικάνδρου και Έρμαίου ιερομαρτύρων. Ίωάννου Βατάτζη τοῦ βασιλέως και έλεήμονος, Γεωργίου όσιου τοῦ έν Δράμα (†1959).

Απόστολος: ημέρας, Παρ. κα' έβδ. έπιστ. (Κλσ. β' 1-7).

Εύαγγέλιον: ημέρας, Παρ. ζ' έβδ. Λουκά (Λκ. ιβ' 2-12).

- 5. Σάββατον.** Γαλακτίωνος και Έπιστήμης τῶν μαρτύρων (γ' αϊ.). Έρμᾶ και Λίνου έκ τῶν 70 (α' αϊ.).

Τάξις Σαββάτου με «Άλληλούια» (βλ. έμπροσθεν, γενικαί τυπικαί διατάξεις §§45-51).

Απόστολος: ημέρας, Σαβ. κα' έβδ. έπιστ. (Β' Κορ. γ' 12-18).

Εύαγγέλιον: ημέρας, Σαβ. ζ' έβδ. Λουκά (Λκ. θ' 1-6).

- 6. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑ' (Ζ' ΛΟΥΚΑ).** Παύλου Κων/πόλεως όμολογητοῦ (†350). Λουκά όσιου (†800-820), Λεονάρδου όσιου. Ήχος δ', έωθινόν ι'.

Είς την θ'. Απολυτίκιον «*Απόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*»· κοντάκιον «*Ως άπαρχάς*».

Είς τόν έσπερινόν. Ό προοιμιακός και τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ», στιχηρά άναστάσιμα 6 και τοῦ Μηναιίου προσόμοια 4, Δόξα, τοῦ Μηναιίου «*Άρχιερατικὴν στολήν ένδυσάμενος*», Και νῦν, «*Ο δια σέ θεοπάτωρ*». Εΐσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ άναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναιίου «*Άσκήσεως τὸ πέλαγος*», Και νῦν, «*Ω θαύματος καινοῦ*» (Παρακλ., ήχος β', Σαββάτω έσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τὸ φαιδρόν τῆς άναστάσεως*», Δόξα, «*Θείας πίστεως όμολογία*», Και νῦν, «*Σέ τὴν μεσιτεύσασαν*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εΐθισται, και ἡ ύπακοή τοῦ ήχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Τὸ ἀπ' αἰῶνος», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (1') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' καὶ ζ' ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ 1' ἀναστάσιμον «Τιβεριάδος θάλασσα», τοῦ Μηναίου «Τὸν Παῦλον ἐκμιμούμενος» καὶ θεοτοκίον ὁμοιον «Θεὸν σαρκὶ ὄν ἔτεκες».

Εἰς τοὺς αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ 1' ἑωθινὸν «Μετὰ τὴν εἰς Ἰερουσόλυμα κάθοδον», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Θείας πίστεως ὁμολογία», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. κα' ἐπιστ., «Εἰδότες ὅτι οὐ δίκαιοῦται» (Γαλ. β' 16-20)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' Λουκᾶ, «Ἀνθρωπὸς τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, ᾧ ὄνομα Ἰάιρος» (Λκ. η' 41-56). «Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

7. Δευτέρα. Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων (γ' αἰ.), Λαζάρου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὄρει (†1053).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Κλσ. β' 13-20).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. η' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 13-15, 22-31).

8. Τρίτη. † Σύναξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου (Τ.Μ.Ε. 8 Νοεμβρίου §§1-3). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων

τοῦ ἑσπερινοῦ· «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα» καὶ «Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθης σφόδρα». Τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἀρχαγγέλων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τῶν ἀγγέλων, Δευτ. α' ἐβδ. Ματθ., «Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε» (Ματθ. ιη' 10-20). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῶν ταξιαρχῶν μετὰ στίχου «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναιῶ.

Εἶδησις. Οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», ψαλλόμενοι μέχρι τῆς 20ῆς τοῦ μηνὸς ὡς καταβασίαι, διαφέρουν τῶν συνήθων κατὰ τὰ ἐξῆς σημεῖα:

Ῥοδὴ α' «...καὶ ἤσω γηθόμενος ταύτης τὴν εἴσοδον».

Ῥοδὴ γ' «...πνευματικόν, στερέωσον· κἂν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου στεφάνων δόξης ἀξίωσον».

Ῥοδὴ ε' «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε παρθένε, ἔνδον εἰσηλθες ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ὡς περ καθαρῶτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε τὴν εἰρήνην βραβεύουσα».

Ῥοδὴ θ' «...φύσις γεραίρουσα τὰ ἱερά εἰσόδια τῆς θεομήτορος...»

Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός». Απόστολος: τῶν ἀσωμάτων, 8 Νοεμ., «Εἰ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος» (Ἐβρ. β' 2-10). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει» (Λκ. ι' 16-21). Κοινωνικὸν «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· ἀλληλοῦια».

9. Τετάρτη. Ὁνησιφόρου μάρτυρος (γ' -δ' αἰ.), Ματρώνης ὁσίας. Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας (†889), Νεκταρίου Πενταπόλεως τοῦ ἐν Αἰγίνῃ (†1920).

Απόστολος: ἡμέρας, Τετ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Κλσ. γ' 17-δ' 1).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. η' ἐβδ. Λουκά (Λκ. ιβ' 48-59).

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἡ ἁγία Θεοκτίστη ἢ ὁ ἅγιος Νεκτάριος, ἡ ἀκολουθία τοῦ τιμωμένου ἀγίου θὰ ψαλῆ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος συμφώνως μὲ τὴν τυπικὴν διάταξιν αὐτῆς.

Εἶδησις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται μὲν καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» μὲ τὴν χα-

ρακτηριστικὴν κατάληξιν «ταύτης τὴν εἰσοδον» (βλέπε εἶδησιν εἰς τὴν 8ην Νοεμβρίου), εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ὡς ἐπισφραγιστικὸν τὸ κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός».

- 10. Πέμπη.** Ὀλυμπᾶ, Τερτίου κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.)· Ὀρέστου μάρτ. τοῦ Τυανέως (†304). Ἀρσενίου ὀσίου τοῦ Καππαδόκου (†1924).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Κλα. δ' 2-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. η' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 1-9).

- 11. Παρασκευή.** Μηναῖ (†304), Βίκτωρος (β' αἰ.) καὶ Βικεντίου διακόνου (†304), μαρτύρων· Θεοδώρου ὀσ. τοῦ Στουδίτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Κλα. δ' 10-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. η' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 31-35).

- 12. Σάββατον.** Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας (†616-620)· Νείλου ὀσίου τοῦ ἀσκητοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετ' «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἐμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ε' 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. η' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 37-43).

- 13. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΒ' (Η' ΛΟΥΚΑ).** † Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου (†407). Ἦχος πλ. α', ἐωθινὸν ια'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Ἐν τῇ ὑπομονῇ σου», Δόξα, «Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς»· κοντάκιον «Τὸν πλοῦτον τὸν σόν».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6* καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 «Τὴν χρυσήλατον σάλπιγγα» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ ἁγίου «Ὅσιε τρισμάκαρ», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

Ἀποστίχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἱεράρχου «Σάλπιγγε χρυσόφωνος», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου».

* Εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου ναοὺς ψάλλονται στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 6, ἤτοι τὰ 3 ἐσπέρια «Τὴν χρυσήλατον σάλπιγγα» καὶ τὰ 3 τῶν ἀποστίχων «Χαίροις τὸ χρυσαυγές».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», Δόξα, «*Ἡ τοῦ στόματός σου*», Καὶ νῦν, «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς*».

Εἰς τὸ μεσουκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ὡς ἐν τῷ μηναιῷ, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτικίον «*Ἡ τοῦ στόματός σου*».

Εἰς τὸν δρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς μὲν α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Χαῖρε, πύλη Κυρίου*», τῆς δὲ β' στιχολογίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν, καὶ τὰ διὰ τὸν πολυέλεον καθίσματα τοῦ ἁγίου «*Τοῖς χρυσεῖς λόγοις σου*», Δόξα, «*Οὔτε ἐχθρα συνόδου*», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Τὴν ταχεῖάν σου σκέπην*». Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν, καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου «*Τῆς μετανοίας γεγονῶς θερμότητος*» μετὰ στίχου «*Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*» ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μεσφῶδιον κάθισμα τοῦ ἱεράρχου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον*» (βλέπε εἶδησιν 8ης Νοεμ.)· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς... τὰ ἱερά εἰσόδια*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἄγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ια' ἀναστάσιμον «*Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν*», τοῦ ἱεράρχου «*Τὸν μεγαλοφωνότατον*» καὶ θεοτοκίον ὁμοῖον «*Παρθένε παναμώμητε*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 4 «*Χρυσοῦ τηλαυγέστερον*» κ.λπ., μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α) «*Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν*», β) «*Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν*», Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἱεράρχου «*Χρυσέοις ἔπεσι*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἱεράρχου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Ἡ τοῦ στόματός σου», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ–, Νοεμ. 13, «Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς» (Ἐβρ. ζ' 26-η' 2)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. η' Λουκᾶ, «Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Λκ. ι' 25-37).

Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

- 14. Δευτέρα.** † Φιλίππου ἀποστόλου ἐκ τῶν ἱβ'. Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ (†1340) καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων Οἰκογενῶν αὐτοῦ. Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ Ὑδραίου (†1800).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ Παρακλητικῆς κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (Τ.Μ.Ε., 14 Νοεμ. §1), ἄνευ εισόδου εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ ἄνευ καταβασιῶν εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Τὸ ἀπολυτικίον «Ἀπόστολε ἅγιε Φίλιππε» ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ ἐν τέλει τοῦ ὄρθρου ἅπαξ (ἀλλ' εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» δις μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσαν». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός»· Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. ι' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ' 9-16)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Κυρ. α' νηστ., «Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν» (Ἰω. α' 44-52)· κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

- 15. Τρίτη.** Γουρία, Σαμωνᾶ (†299-306) καὶ Ἀβίβου (†222) μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν.

Ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. α' 6-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. θ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιδ' 25-35).

- 16. Τετάρτη.** † Ματθαίου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου, ὡς στερουμένη καθισμάτων τῶν στιχολογιῶν τοῦ ὄρθρου, εἶναι ἡμερόρτιος καὶ

ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναιίου, ἢ τοι ἄνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ ἄνευ καταβασίων εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ μετὰ τῶν στιχηρῶν τοῦ ἀποστόλου εἰς τοὺς αἶνους καὶ δοξολογίας μεγάλης. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολε ἅγιε*» ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ ἐν τέλει τοῦ ὄρθρου ἅπαξ (ἀλλ' εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δις μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ὁ καθαρώτατος ναός*». Ἀπόστολος: εὐαγγελιστοῦ, Τρ. δ' ἐβδ. ἐπιστ., «*Λέγει ἡ γραφή· πᾶς ὁ πιστεύων*» (Ῥωμ. ι' 11-ια' 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ε' ἐβδ. Ματθ., «*Παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον*» (Ματθ. θ' 9-13). κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

- 17. Πέμπτη.** Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας (†270). Γενναδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως (†471).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κγ' ἐβδ. ἐπ. (Α' Θεσ. β' 9-14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἐβδ. Λουκά (Λκ. ις' 1-9).

- 18. Παρασκευή.** Πλάτωνος μεγαλομάρτυρος. (†306). Ῥωμανοῦ μάρτυρος (†308), Ζακχαίου διακόνου (†307), Ἀναστασίου νεομάρτυρος ἐκ Παραμυθίας (†1743).

Σημείωσις. Τὰ προσόμοια καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ καταλιμπάνονται, ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχη σήμερον, διότι ἐν τῷ Μηναιίῳ δὲν ὑπάρχει κανὼν αὐτοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. β' 14-20).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ' ἐβδ. Λουκά (Λκ. ις' 15-18, ις' 1-4).

- 19. Σάββατον.** Ἀβδισὺν προφήτου (θ' π.Χ. αἰ.), Βαρλαάμ μάρτυρος (†304). Ἡλιοδώρου (†272) καὶ Εὐφημίας μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετ' Ἀλληλούια» (βλ. Ἐμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. η' 1-5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. θ' ἐβδ. Λουκά (Λκ. θ' 57-62).

- 20. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΓ' (Θ' ΛΟΥΚΑ).** Προεόρτια τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου· Γρηγορίου Δεκαπολίτου (†816) ὀσίου, Πρόκλου Κων/πόλεως (†447). Ἦχος πλ. β', ἑωθινὸν α'.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», στιχηρὰ ἀναστάσιμα 6 καὶ προεόρτια 3

«Λαμπαδηφόροι παρθένοι» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναιῖου «Σήμερον ὁ θεοχώρητος», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἰδιόμελον τοῦ Μηναιῖου «Δεῦτε πάντες οἱ πιστοί». Ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, Καὶ νῦν, «Χαρὰν προμνηστεύεται».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Χαρὰν προμνηστεύεται». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων τὰ προεόρτια (20 Νοεμ.). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ προεόρτιος τοῦ Μηναιῖου «Ἁγίων εἰς ἅγια» ἀπὸ γ' ᾠδῆς μόνον τὸ προεόρτιον μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναιῖου «Ὁ ναὸς ὁ τοῦ Θεοῦ» ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ προεόρτιοι εἰρμοὶ «Ἀνοιζῶ τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον» (βλέπε εἴδησιν 8ης Νοεμ.) «Τὴν τιμητέραν», «Ἄπας γηγενής... τὰ ἱερά εἰσόδια».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ α' ἀναστάσιμον «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν» καὶ τὸ προεόρτιον «Θεοῦ σοφίας τέμενος».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια προεόρτια (τὰ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν) 3 «Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα: α) «Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι», β) «Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως», Δόξα, τὸ α' ἑωθινὸν «Εἰς τὸ ὄρος», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου

κανόνος]. Μετά την είσοδον, άπολυτικά «*Άγγελικαί δυνάμεις*», «*Χαράν προμνηστεύεται*», καί τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τὸ προεόρτιον «*Εὐφροσύνης σήμερον*». Απόστολος Κυρ. κγ' ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει*» (Ἐφεσ. β' 4-10). Εὐαγγέλιον: Κυρ. θ' Λουκᾶ, «*Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα*» (Λκ. ιβ' 16-21). «*Ἄξιον ἐστίν*» «*Αἰνεῖτε*» «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

21. Δευτέρα. † ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΡΙΑΣ (T.M.E., 21η Νοεμβρίου §§5-7).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναιίου, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Απόλυσις «*Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὰ Εἰσόδια εορτάζομεν...*» Εἰς τὸν ὄρθρον [τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Ἐξηρεύζατο ἡ καρδία μου*»], καταβασίαι «*Χριστὸς γεννᾶται*». Ἡ θ' ὠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων καὶ ὁ εἰρμὸς «*[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ζένον*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα τῆς εορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναιίῳ. Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός*». Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτικίον τῆς εορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον «*Ὁ καθαρῶτατος ναός*». Τρισάγιον. Απόστολος: τῆς εορτῆς, 21 Νοεμ., «*Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή*» (Ἐβρ. θ' 1-7). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Σεπτ., «*Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά*» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς «*Άγγελοι τὴν εἴσοδον... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ*». Κοινωνικὸν «*Ποτήριον σωτηρίου*» «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Εἰδήσεις. 1. *Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ἐὰν εορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται».*

2. *Τῇ 22α καὶ τῇ 24ῃ Νοεμβρίου τῶν κανόνων τοῦ Μηναιίου εἰς τὸν ὄρθρον προτάσσεται ὁ α' κανὼν τῆς εορτῆς, τῇ δὲ 23ῃ ὁ β' κανὼν.*

3. *Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης Νοεμβρίου σχολάζει ἡ παρακλητικὴ (πλὴν Κοριακῆς), εἰθισταὶ δὲ εἰς τὰς θ. λειτουργίας τῶν καθημερινῶν νὰ ψάλλωνται τὰ ἀντίφωνα τῆς εορτῆς (T.M.E., σελ. 49, §5)· κοντάκιον ὁμοίως τῆς εορτῆς.*

22. Τρίτη. Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου ἀποστόλων· Κυκλίας μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ (†230). Κλήμεντος καὶ Σισινίου ἱε-

ρομαρτύρων, Ἰακώβου ὀσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ νέου ἀσκητοῦ († 1991).

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναιίου (ὄρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).

Ἀπόστολος: ἀποστόλων, 22 Νοεμ. (Φιλήμ. 1-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιζ' 26-37, ιη' 8).

23. Τετάρτη. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου (†394), Γρηγορίου Ἀκραγαντίνων. Σισινίου ὁμολογητοῦ (γ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κδ' ἐβδ. ἐπ. (Α' Θεοσ. δ' 1-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη' 15-17, 26-30).

24. Πέμπτη. Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης (†101), Πέτρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας (†311).

Ἀπόστολος: ἱερομαρτύρων, 24 Νοεμ. (Φιλίπ γ' 20-δ' 3).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη' 31-34).

25. Παρασκευή. † Ἀπόδοσις τῶν Εἰσοδίων, Αἰκατερίνης τῆς μεγαλομάρτυρος (†313)· Μερκουρίου μεγαλομάρτυρος.

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ «*Μακάριος ἀνὴρ*». Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» τὰ ἔσπερια ὡς ἐν τῷ Μηναιίῳ, μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21ης Νοεμβρίου) «*Χαίρει ὁ οὐρανός*» κ.λπ., Δόξα, τῆς ἀγίας «*Βίον ἄυλον*», Καὶ νῦν, «*Σήμερον τὰ στίφη*». Ἀπολυτικά «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*», Δόξα, «*Τὴν πανεύφημον νύμφην*», Καὶ νῦν, «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*».

Σημειώσεις. Αἱ σύγχρονοι ἐκδόσεις τῶν Μηναιίων εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν προβλέπουν ἀναγνώσματα τῆς ἀγίας, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον παραθέτουν καθίσματα διὰ τὸν πολυέλεον καὶ ὀρίζουν τὴν τάξιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου (Σαβ. ιζ' ἐβδ. Ματθ., «*Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*»· Μτθ. κε' 1-13). Ταῦτα δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἔχει ἐπικρατήσει ὁμῶς νὰ λέγωνται εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τῆς ἀγίας ναοὺς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτικά ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν. Τὰ καθίσματα τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν, καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τῆς ἀγίας· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς ἀγίας, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· ἀφ' ς' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἀγίας καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμωτέραν*) ἢ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορ-

τῆς μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν μεγαλυνοῦν· εἶτα «Μεγάλονον, ψυχὴ μου... Μυστήριον ξένον». Ἐξαποστειλάρια τὸ τῆς ἀγίας καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους, εἰς στίχους 6 (ἢ τοι ἀπὸ τοῦ στίχου «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα...»), προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21 Νοεμ.) 3 «Λαμπαδηφόροι παρθένοι» κ.λπ. (καταλιμπανομένου τοῦ 4ου), καὶ τῆς ἀγίας ἕτερα 3 «Μνήμην τὴν πανίερον» κ.λπ., Δόξα, τῆς ἀγίας «Βίον αὐλον», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν. Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός». Μετὰ τὴν εἰσοδὸν ἀπολυτικά «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», «Τὴν πανεύφημον νύμφην» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός». Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Πέμ. ιε' ἐβδ. ἐπιστολῶν, «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἐβδ. Ματθ., «Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς» (Μρ. ε' 24-34). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ εἰρμός «Ἄγγελοι τὴν εἰσοδὸν... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ». Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἶδησις. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 19ης Δεκεμβρίου ἐπανερχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς· ἐὰν δὲ ἑορτάζεται ἅγιος, εἰς τὴν θ. λειτουργίαν μέχρι τῆς 24ης Δεκεμβρίου ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

- 26. Σάββατον.** Ἀλυπίου ὀσίου († ζ' αἰ.), Νίκωνος τοῦ μετανοεῖτε. Στυλιανοῦ Παφλαγόνας, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ Χιοπολίτου (†1807).

Τάξις Σαββάτου μετὰ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τοπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Εἰς τὰ κεκραγάρια τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείποντος δοξαστικοῦ τοῦ ὀσίου Νίκωνος, λέγε εἰς τὸ Δόξα τὸ κοινὸν δι' ὀσίους ἰδιόμελον «Ὅσιε πάτερ, οὐκ ἔδωκας ὕπνον σοῖς ὀφθαλμοῖς» (ζῆτει τῇ 7ῃ Νοεμ. εἰς τὸν ἑσπερινόν). Ἀπολυτικίον λέγεται μόνον τὸ τοῦ ὀσίου Νίκωνος, καὶ θεοτοκίον ὁμόηχον.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κδ' ἐβδ. ἐπ. (Β' Κορ. ια' 1-6).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι' 19-21).

27. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΔ' (ΙΓ' ΛΟΥΚΑ)**. Τακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου (†421). Δαμασκηνοῦ μητροπολίτου τοῦ καὶ Στουδίτου. Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν β'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ὁσίου Νικωνος.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμαϊκὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 «*Κόσμον τὰ τερπνὰ καταλιπὼν*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Καρτερῶν ἐν ἀθλήσει*», Καὶ νῦν, «*Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Ἐθανυμαστῶθης, Ἰάκωβε*», Καὶ νῦν, «*Ναὸς καὶ πόλη*» (Παρακλ., Σαβ. ἑσπέρας, ἦχ. πλ. α'). Ἀπολυτίκια «*Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου*», Δόξα, «*Ὁ μάρτυς σου, Κύριε*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως*», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητήρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' φθῆς τὰ μεσώδια τοῦ Μηναίου καθίσματα· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*[Μεγάλωνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ β' ἀναστάσιμον «*Τὸν λίθον θεωρήσασαι*», τοῦ Μηναίου «*Περσῶν τὴν πλάνην ἐφλεξας*» καὶ θεοτοκίον ὁμοιον «*Μαρία καθαρώτατον*».

Εἰς τοὺς Αἴνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β' ἑωθινὸν «*Μετὰ μύρων προσελθούσαις*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικά καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «*Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου*», «*Ὁ μάρτυς σου, Κύριε*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον*». Απόστολος Κυρ. κδ' ἐπιστ., «*Χριστὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν*» (Ἐφεσ. β' 14-22). Εὐαγγέλιον Κυρ. ιγ' Λουκᾶ, «*Ἄρχων τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Λκ. ιη' 18-27). Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

- 28. Δευτέρα.** Στεφάνου ὁσίου τοῦ νέου ὁμολογητοῦ (†767), Εἰρηναρχοῦ μάρτυρος (†303). Τῶν ἐν Τιβεριουπόλει πεντεκαίδεκα μαρτύρων (πολιούχων Κιλκίς).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Θεσ. α' 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ια' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ' 37-44).

- 29. Τρίτη.** Παραμόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 370 μαρτύρων (†250). Διονυσίου ἐπισκόπου Κορίνθου ἱερομάρτυρος. Φιλουμένου νεομάρτυρος τοῦ Ἱεροσολυμίτου (†1979).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Θεσ. α' 10-β' 2).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ια' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ' 45-48).

- 30. Τετάρτη.** † Ἀνδρέου ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου, πολιούχου Πατρῶν. Φρουμεντίου ἐπισκόπου Ἰνδίας (Αἰθιοπίας) (†380), Ἀλεξάνδρου Μηθύμνης.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὴν εἴσοδον κ.λπ. λέγονται καὶ τὰ ἀποστολικά ἀναγνώσματα τοῦ Μηναιῷ (καθ' ἃ ἡμεῖς ἰστάμεθα, ὁ δὲ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: «*Πρόσσωμεν· σοφία· πρόσσωμεν*»): τὰ δὲ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*». Εἰς τὸν ὄρθρον οἱ ἐν τῷ Μηναιῷ κανόνες· καταβασίαι «*Χριστὸς γεννᾶται*»· στιχολογοῦμεν τὸ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπισυνάπτοντες «*Τὴν τιμιωτέραν*»· εἶτα ὁ εἰρμὸς «*[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ζένον*»· τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ὡς τῶν ἀποστόλων» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος: τοῦ Πρωτοκλήτου, Κυρ. ι' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ' 9-16). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Νοεμ., «Εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο» (Ἰω. α' 35-52). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

ΜΗΝ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νύξ ὥρας 15

- 1. Πέμπτη.** Ναοὺμ τοῦ προφήτου (700 π.Χ.). Φιλάρετου τοῦ ἐλεήμονος (†792), Θεοκλήτου ἀρχιεπ. Λακεδαιμονίας.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἐμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Θεσ. β' 13-γ' 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμπτης ια' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 9-18).

- 2. Παρασκευή.** Ἀββακούμ προφήτου (700 π.Χ.). Θεοφίλου ὀσίου (†251), Μυρόπης μάρτυρος (δ' αἰ.). Πορφυρίου ὀσίου τοῦ Καυσοκαλυβίτου (†1991).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Θεσ. γ' 6-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ια' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 19-26).

- 3. Σάββατον.** Σοφονίου προφήτου (665-605 π.Χ.). Ἀγγελῆ νεομάρτυρος τοῦ Ἀργείου τοῦ ἐν Χίῳ ἀθλήσαντος (†1813).

Τάξις Σαββάτου μετὰ «Ἀλληλοῦσια» (βλ. ἐμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. α' 3-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ια' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 32-40).

- 4. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΕ' (Ι' ΛΟΥΚΑ).** † Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος (†306), Ἰωάννου ὀσίου τοῦ Δαμασκηνοῦ (†760). Σεραφεῖμ Φαναρίου ἱερομ. (†1601). Ἦχος πλ. δ', ἐωθινὸν γ'.

Εἰς τὴν Θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ», ἀναστάσιμα 4, τῆς ἀγίας προσόμοια 3 καὶ τοῦ ὀσίου ἕτερα 3, Δόξα, τῆς ἀγίας «Πατρίδα, γένος, ὑπαρξίν», Καὶ νῦν, «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ὁσίου «Ὅσιε πάτερ», Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου» (Παρακλητική, Σαβ. ἐσπέρας, ἦχος πλ. β').

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἐξ ὕμους κατήλθες», «Βαρβάραν τὴν ἀγίαν», Δόξα, «Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἰθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικά ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειράν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ ἐν τῷ Μηναιῷ κοινὸς τῶν ἀγίων ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς 6· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Μηναιῦ· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ζένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ γ' ἀναστάσιμον «Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται» καὶ τὰ τοῦ Μηναιῦ μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν.

Εἰς τοὺς Αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα 2*, τῆς ἀγίας ἰδιόμελα 3 (τὰ τοῦ β' ἤχου) «Ἰσχύνθη ὁ βάσκανος ἐχθρός», «Ἡ θεόκλητος μάρτυς», «Τὴν πανήγυριν σήμερον», καὶ τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 «Πάτερ Ἰωάννη πάνσοφε» κ.λπ., ἃ ζῆτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἐσπερινοῦ, εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο

* Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει εἰς τοὺς αἶνους 4 ἀναστάσιμα καὶ 4 προσόμοια τοῦ ὁσίου· ἀλλὰ τὸ νὰ παραλειφθοῦν τελείως τὰ διὰ τοὺς αἶνους ὑπάρχοντα ἐν τῷ Μηναιῷ στιχηρὰ τῆς ἀγίας, καθ' ἣν στιγμήν ἐν τῇ λειτουργίᾳ ὀρίζονται ἡ ε' ᾠδὴ τοῦ κανόνος (διὰ τοὺς μακαρισμοὺς) καὶ ὁ Ἀπόστολος αὐτῆς, εἶναι ἀνακόλουθον. Διὰ τοῦτο ἐνταῦθα ἠκολουθήσαμεν συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. εἰς ἀναλόγους περιπτώσεις (12η Δεκ. §3, 10η Φεβ. §24, 9η Μαρ. §9, 25η Μαρ. §16, καὶ Προθεωρία §31).

τελευταία, Δόξα, τὸ γ' ἑωθινὸν «*Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἁγίας].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ, ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», «*Βαρβάραν τὴν ἁγίαν*», «*Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ*», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου– τῆς ἁγίας, ζῆτει τῇ Πέμ. ιε' ἑβδ. ἐπιστ., «*Πρὸ τοῦ ἔλθεῖν τὴν πίστιν*» (Γαλ. γ' 23-δ' 5)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον Κυρ. ι' Λουκᾶ, «*Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν*» (Λκ. ιγ' 10-17).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἄξιον ἐστί*»· κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Σημειώσεις. Ὁρισμένα ἐκδόσεις Μηναιῶν εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν παραθέτουν ἀναγνώσματα, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον καθίσματα διὰ τὸν πολυέλεον καὶ Εὐαγγέλιον ὄρθρου (Σαβ. ιζ' ἑβδ. Ματθ., «*Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*»· Μτθ. κε' 1-13). Ταῦτα δύνανται νὰ χρησιμεύσουν τοῦλάχιστον εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας ναοῦς. Ἐὰν δὲ ὑπάρχη καὶ στιχηρὸν διὰ τὴν λιτὴν, λέγεται εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ.

5. Δευτέρα. † Σάββα ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου (†532).

«*Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐστὶ διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναιῶ*» (Τ.Μ.Ε. 5 Δεκ. §1), ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον «*Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς*», εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς*». Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου «*Πολλοῖς συνεχόμενος*» καὶ ὁ τοῦ ὁσίου· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον*». Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τοῦ μηνολογίου– τοῦ ὁσίου, Σαβ. κζ' ἑβδ. ἐπιστ., «*Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος*» (Γαλ. ε' 22 - ζ' 2)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Πέμ. δ' ἑβδ. Ματθ., «*Πάντα μοι παρεδόθη*» (Μτθ. ια' 27-30)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 6. Τρίτη.** † Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ (†330).

Ἡ εορτάσιμος ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρακλητικῆς (Τ.Μ.Ε., 6 Δεκ. §§1-3). Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὰ 4 ἑσπέρια προσόμοια εἰς 6. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται. Τὸ ἀπολυτίκιον «Κανόνα πίστεως» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος». Εἰς τὸν ὄρθρον οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ κανόνες (μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ α'). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται». Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν αἰνῶν, Καὶ νῦν, «Μακαρίζομέν σε» (Παρακλ., ἦχος πλ. α', Δευτ. ἑσπέρας). Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»· Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 6 Δεκ., «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν» (Εβρ. ιγ' 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἐστὴ ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (Λκ. ζ' 17-23)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

- 7. Τετάρτη.** Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων (†397). Ἀθηνωδώρου μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κς' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 18-20, β' 8-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα' 5-8, 10-11, 20-24).

- 8. Πέμπτη.** Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἄννης, Παταπίου ὀσίου (η' αἰ.). Σωσθένους, Ἀπολλώ, Τυχικοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.)· Παρθενίου ὀσίου τοῦ ἐν Χίῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κς' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. γ' 1-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα' 28-33).

- 9. Παρασκευή.** Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου· ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων ἰ. ναοῦ. Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ προφήτου (1160 π.Χ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου, εορτάσιμος οὔσα, ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὸν ὄρθρον (ἄνευ πολυελέου) τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, εἶτα τὸ τῆς β' στιχολ. «Ἀδάμ, ἀνακαινίσθητι» (ἅπαξ), Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναβόησον, Δαβὶδ»· καταβασίαι οἱ εἰρ-

μοὶ «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον τοῦ Μηναιῦ «*Εορτάζει σήμερον*». Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 4ης Δεκ.– τῆς ἀγίας, 23 Σεπτ., «*Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν*» (Γαλ. δ' 22-27). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ, «*Οὐδεὶς λύχνον ἄψας*» (Λκ. η' 16-21). κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*».

- 10. Σάββατον.** Μηνᾶ τοῦ καλλικελάδου τοῦ Ἀθηναίου (γ' αἰ.), Ἑρμολογέου, Εὐγράφου μαρτύρων.

Τάξις Σαββάτου μετ' «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κς' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 8-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 19-29).

- 11. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΣ' (ΙΑ' ΛΟΥΚΑ).** «Τῶν ἀγίων προπατόρων». Δαυιὴλ ὀσίου τοῦ στυλίτου. Λουκᾶ τοῦ νέου (†980). Ἦχος α', ἐωθινὸν δ'.

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν προπατόρων ζῆτει μετὰ τὴν 10ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικίον «*Δι' ἐγκρατείας τῶν παθῶν*». κοντάκιον «*Τῆς στρατείας ἤρπασεν*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ*», ἀναστάσιμα 6, τῶν προπατόρων προσόμοια 4, Δόξα, «*Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας*», Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἀγίου «*Τῶν προπατόρων τὸ σύστημα*», Καὶ νῦν, «*Ἀσπόρως ἐκ θεοῦ Πνεύματος*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «*Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτικία «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Τοῦ Γαβριήλ*», καὶ τῆς

β' στιχολογίας με τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν προπατόρων «Πατράσιν αἶνον προσάζωμεν»· ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἢ ὑπακοῆ «Εἰς δρόσον τοῖς παισὶ» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν προπατόρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν προπατόρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε» «Τὴν τιμιωτέραν», καὶ ὁ εἰρμὸς «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ δ' ἀναστάσιμον «Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες», τῶν προπατόρων «Πατέρων μνήμην σήμερον», «Ἀδὰμ ἀνευφημήσωμεν» καὶ θεοτοκίον ὁμοίον «Ἄγνη παρθένε».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν προπατόρων προσόμοια 3 εἰς 4 –μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῶν προπατόρων «Δεῦτε ἅπαντες πιστῶς», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ε' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν προπατόρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς Κυριακῆς τῶν προπατόρων· Ἀπόστολος: προεόρτιος, Κυρ. κθ' ἐπιστ., «Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ» (Κλσ. γ' 4-11)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ια' Λουκᾶ, «Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον» (Λκ. ιδ' 16-24, Μτθ. κβ' 14).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε» «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 12. Δευτέρα.** † Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ (†348). Ἰωάννου ἐπισκόπου Ζιχνῶν (†1333).

«Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναιῷ» (Τ.Μ.Ε., 12 Δεκ. §1). Τὸ ἀπολυτίκιον «*Τῆς συνόδου τῆς πρώτης*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τοῦ Γαβριήλ*». Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἱεράρχου, Νοεμ. 13, «*Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν*» (Ἰω. ι' 1-9). Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου (τῆς μικρᾶς Παρακλήσεως) καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, Κυρ. κς' ἐπιστ., «*Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε*» (Ἐφεσ. ε' 8-19). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Νοεμβρίου 13, «*Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 13. Τρίτη.** Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὀρέστου τῶν μαρτύρων (δ' αἰ.). Λουκίας μάρτυρος (†304).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κς' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ε' 11-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. η' 22-26).

- 14. Τετάρτη.** Θύρσου, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων (†286-287).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κς' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ε' 22-ς' 11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιγ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. η' 30-34).

- 15. Πέμπτη.** Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀνθίας (β' αἰ.).

«Εἰ τύχοι ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ πλὴν Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν» (Τ.Μ.Ε., 15 Δεκ. §1), ἢ τοι μετὰ Παρακλητικῆς, ἄνευ εισόδου εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ ἄνευ καταβασιῶν εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: τοῦ ἱερομάρτυρος, 15 Δεκ., «*Μὴ ἐπαισχυθηῖς τὸ μαρτύριον*» (Β' Τιμ. α' 8-18). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. α' ἐβδ. νηστ., «*Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι*» (Μρ. β' 23-γ' 5). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Ἐλευθέριον ναοὺς ἡ εορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος, συμφώνως μὲ τὴν ἐν αὐτῇ τυπικῇν διάταξιν.

- 16. Παρασκευή.** Ἀγγαίου προφήτου (500 π.Χ.). Θεοφανοῦς βασιλείσσης (†894), Μοδέστου ἀρχιεπ. Ἱεροσολύμων (†634).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. α' 1-2, 8-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ' 33-41).

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Μόδεστον ναοὺς ἡ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία ψάλλεται ἀνευ Παρακλητικῆς· ἡ δὲ τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (ψαλλομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

- 17. Σάββατον.** Δανιὴλ τοῦ προφήτου (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων Ἀνανίου, Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ. Διονυσίου Αἰγίνης τοῦ θαυματουργοῦ (†1624) τοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «*Θεὸς Κύριος*» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44). Ἀπόστολος: προφήτου, Κυριακῆς ἁγίων Πάντων (Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιγ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιδ' 1-11)· κοινωνικὸν εἰς προφήτας «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Διονύσιον ναοὺς ψάλλεται ἡ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἱεράρχου, ᾧ ζῆτει Νοεμβρίου 13ῃ. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται.

- 18. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ.** «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶ ἐυαρεστησάντων ἀπὸ Ἀδὰμ ἄχρις Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ὁμοίως καὶ τῶν προφητῶν καὶ προφητίδων, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ προφήτου Δανιὴλ (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων». Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς κ.λπ. μαρτύρων (†287). Ἦχος β', ἐωθινὸν ε'.

Τὴν ἀκολουθίαν τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 17ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα*»· κοντάκιον «*Χειρόγραφον εἰκόνα*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ*» ἀναστάσιμα 6, καὶ τῶν πατέρων 3 «*Τὰ τῶν πατέρων σήμερον πιστοὶ*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «*Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν*», Καὶ νῦν, «*Παρῆλθεν ἡ σκιά*».

Εἰσοδος, «*Φῶς Ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα τῆς Κυριακῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Χαίρετε, προφήται τίμοι», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ὁ θαύματος καινοῦ» (Παρακλητική, ἤχ. β', Σαβ. ἐσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα», Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον «Βολίδες ἀστράπτοντες», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις» (Παρακλ., ἤχ. α', Δευτ. ἐσπέρας, εἰς τὸν στίχον)· τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (ε') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ μόνον ὁ τῶν πατέρων «Κύματι θαλάσσης», μετὰ δὲ τὸν εἰρμὸν ἐκάστης ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον μὲ στίχον «Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε», τὰ ἐπόμενα μὲ στίχον «Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ», καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν· ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἢ ὑπακοή «Ἄγγελος παιδῶν ἐδρόσισε» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου χῦμα· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον τῶν πατέρων «Χειρόγραφον εἰκόνα» μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Χριστουγέννων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ε' ἀναστάσιμον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδός», τὸ τῶν πατέρων «Πατριαρχῶν οἱ πρόκριτοι» καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου «Ὑμῶ σου τὸ ἀμέτρητον».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 «Ἄρόν σου τὴν φωνήν» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τῶν πατέρων «Τῶν νο-

μικῶν διδαγμάτων», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ κανόνου τῶν πατέρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ὅτε κατῆλθες», «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς· Ἀπόστολος: Κυρ. πρὸ τῶν Χριστουγέννων, «Πίστει παρόκησεν Ἀβραάμ» (Ἐβρ. ια' 9-10, 32-40)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Μτθ. α' 1-25).

Εἰς τὸ Ἐξαρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

19. Δευτέρα. Βονιφατίου μάρτυρος (†290). Ἄρεως (†308), Εὐτυχίου καὶ Θεσσαλονίκης μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. β' 20-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιδ' Λουκᾶ (Μρ. θ' 42-ε' 1).

20. Τρίτη. Προεόρτια τῶν Χριστουγέννων. Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου (†107). Φιλογονίου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας (†323), Ἰωάννου νεομάρτυρος ἐκ Θάσου (†1652), Ἰωάννου ἁγίου τῆς Κροστάνδης (†1908).

Εἰδήσεις. 1. *Ἀπὸ σήμερον ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει μέχρι τῆς 14ης Ἰανουαρίου, πλὴν τῶν Κυριακῶν. Διὰ δὲ τὰς ἀκολουθίας τῶν προεορτίων καὶ μεθεόρτων καθημερινῶν βλέπε ἐμπροσθεν, εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§52-63).*

2. *Εἰς τοὺς ἑσπερινοὺς τῶν προεορτίων καθημερινῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναιίου (Τ.Μ.Ε. Δεκ. 25 §23), μεθ' οὗς λέγεται τὸ τρισάγιον.*

3. *Ἔως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ὅπου ἐὰν ψαλῆ ἐόρτιος ἀκολουθία, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται», εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) τὸ κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».*

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. γ' 16-δ' 4).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιδ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 2-12).

- 21. Τετάρτη.** Τουλιανῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτύρων (†304).
Θεμιστοκλέους μάρτυρος (†251).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. δ' 9-22).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιδ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 11-16).

- 22. Πέμπτη.** Ἀναστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς φαρμακολυτρίας (†304). Χρυσογόνου καὶ Θεοδότῃς μαρτύρων.

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Αἰγόκερω. Ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Τιτ. α' 5-14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιδ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 17-27).

- 23. Παρασκευή.** Τῶν ἐν Κρήτῃ δέκα μαρτύρων (γ' αἰ.). Τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἡ τοι τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου «*Πρὸς σὲ ὀρθρίζω*» (μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ). Εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὰ ἀπόστιχα, «*Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ*» καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλαι ὥραι. Εἰς τὴν α' ὥραν «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», [*«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*, «*Βασιλεῦ οὐράνιε*»,] τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὥραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναιῶν, ἀλλὰ μετὰ τοὺς τρεῖς ψαλμοὺς ἐκάστης ὥρας ἀπολυτικίον εἰς τὸ Δόξα λέγεται τὸ «*Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ*». Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ', τῆς ζ' καὶ τῆς θ' ὥρας, ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον) θυμιᾷ [προπορευομένου λαμπαδούχου] τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ (κατζίου).

Ὦρα θ'. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α' χορὸς ψάλλει Δόξα Πατρί, ὁ β' Καὶ νῦν, καὶ ὁ κανονάρχης ἰστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει —κατὰ στίχον— «*εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὄφος τοῦ Εὐαγγελίου*» τὸ ἰδιόμελον «*Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου*», ὡς εἴθισται· εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τοῦτο ἐναλλάξ κατὰ στίχον, μεθ' ὃ ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ

Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπὰ. Μετὰ τὴν εὐχὴν «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*» [συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καί] ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν συνήθη ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*», μὴ ἐπιτελουμένης σήμερον θείας λειτουργίας.

- 24. Σάββατον πρὸ τῶν Χριστουγέννων.** Εὐγενίας ὀσιομάρτυρος (†262) καὶ Φιλίππου μάρτυρος τοῦ πατρὸς αὐτῆς, Βασίλλας καὶ Ἀχαϊκοῦ μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου «*Ἄρχων ἐξ Ἰούδα*» (μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ). Εἶτα τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτικίον «*Ἀπεγράφετο ποτέ*» (ἄπαξ), ἡ ἐκτενής (ὡς μὴ γενομένης εἰσόδου) καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτικίον «*Ἀπεγράφετο ποτέ*» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν), ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῆς γ' καὶ τῆς ζ' ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς «*Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς «*Ἀνάρχου γεννήτορος*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*»· εἰς τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ τοὺς αἴνους, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα· εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτικίον «*Ἀπεγράφετο ποτέ*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν (τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν· εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις*» μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικία «*Ἀπεγράφετο ποτέ*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*»· Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας– Σαββάτου πρὸ τῶν Χριστουγέννων, Σαβ. κς' ἐβδ. ἐπιστολῶν, «*Προϊδοῦσα ἡ γραφή*» (Γαλ. γ' 8-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ιβ' Λουκᾶ, «*Ὡμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*» (Λκ. ιγ' 19-29)· «*Ἄξιον ἐστίν*»· κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν Θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπεγράφετο ποτέ*»· κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*».

Ἰστέον ὅτι σήμερον οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλεται, ἀλλὰ πάντα τὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως.

Εἰς τὸν μέγαν ἑσπερινόν. «*Εὐλόγητός*», ὁ προουσιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου), ἡ μεγάλη συναπτή.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 4 «*Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ*» κ.τ.λ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἀυγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς*».

Εἰσοδος μετὰ Εὐαγγελίου, «*Φῶς ἰλαρόν*», καὶ εὐθύς τὰ **ΛΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ**. Τὸ α' ἀνάγνωσμα «*Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός*»· εἶτα ὁ α' χορὸς τὸ τροπάριον «*Λαθὼν ἐτέχθης*», τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον «*Καὶ μάγους σοι προσήνεγκε*» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ πς' (86ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «*Λαθὼν ἐτέχθης*» ὀλόκληρον. Εἶτα τὸ ζ' ἀνάγνωσμα «*Παῖδιον ἐγεννήθη ἡμῖν*»· μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ τροπάριον «*Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ παρθένου*», τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὁποίου «*Μάγους ὀδηγήσας*» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ιβ' (92ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «*Ἀνέτειλας, Χριστέ*» ὀλόκληρον. Εἶτα τὸ η' ἀνάγνωσμα «*Προσέθετο Κύριος*», μεθ' ὃ εὐθύς ὁ Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ Μηναίῳ προκειμένου– τοῦ ἑσπερινοῦ, Σαβ. α' ἑβδ. νηστ., «*Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως*» (Ἑβρ. α' 1-12)· Εὐαγγέλιον: τῆς γ' ὥρας, «*Ἐξῆλθε δόγμα*» (Λκ. β' 1-20). Εἶτα ἡ ἑκτενὴς «*Εἶπωμεν πάντες*» κ.τ.λ., ὡς ἐν τοῖς ἑορτασίμοις ἑσπερινοῖς.

Εἰς τὰ ἀποστίχα τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «*Μέγα καὶ παράδοξον*» κ.λπ., μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, «*Εὐφράνθητι, Ἱερουσαλήμ*», Καὶ νῦν, «*Σπηλαίῳ παρώκησας*». «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ..

Ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» τρίς.

Ἀπολύσις (μεγάλη) μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ μόνον τῆς ἑορτῆς «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλι-*

Θεὸς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς (παραλειπομένων τῶν Δόξα, Καὶ νῦν πρὸ τῶν δύο τελευταίων ἰδιομέλων) καὶ ἐν συνεχείᾳ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ στίχου τοῦ ἑσπερινοῦ «*Μέγα καὶ παράδοξον*» κ.λπ., ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, Δόξα, «*Εὐφράνθητι, Ἰερουσαλήμ*», Καὶ νῦν, «*Σπηλαίῳ παρώκησας*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» τρίς. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου*».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῆς ἑορτῆς κατὰ σειρὰν· τὸ α΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ προκείμενον, Εὐαγγέλιον ὄρθρου, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν («ἄνευ στίχων»), Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοή «*Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν*» χῦμα· ἀπ΄ ζ΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*» καὶ «*Ἔσωσε λαόν*» (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*), ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς· εἶτα οἱ δύο εἰρμοὶ μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν μεγαλυναρίων «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ζένον*» καὶ «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*».

Τὸ ἐξαποστειλᾶριον ἐκ τρίτου, εἰς τοὺς αἶνους τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Μηναίου, δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφουμνίων αὐτῶν.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλοῦσια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει*». Ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ–, 25 Δεκ., «*Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου*» (Γαλ. δ' 4-7). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 25 Δεκ., «*Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ*» (Μτθ. β' 1-12).

Καθεξῆς ἡ **θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου**· εἰς δὲ τὸ Ἐξαιρέτως ὁ ὕμνος «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς*, τὸ τροπάριον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» ἅπαξ. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον ἕως τῆς 4ης Ἰανουαρίου (2023) ἐπιτρέπεται κατάλυσις εἰς πάντα.

26. Δευτέρα. † Ἡ σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Εὐθυμίου Σάρδεων ἱερομάρτυρος τοῦ ὁμολογητοῦ (†840).

Συμβάλλεται σήμερον καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν, ἣν βλέπε ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 26ην καὶ πρὸ τῆς 27ης Δεκεμβρίου, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν Κυριακὴν ἄχρι τῆς ἀποδόσεως.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακός (ἄνευ Ψαλτηρίου).

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 3 «*Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα*» (26ης Δεκ.) κ.λπ. καὶ τῶν θεοπατόρων προσόμοια ἕτερα 3 «*Τὸν θεοπάτορα πάντες*» κ.λπ. (Κυριακῆς μετὰ τὴν Χρ. γέννησιν), Δόξα, «*Μνήμην ἐπιτελοῦμεν*», Καὶ νῦν, «*Δόξα ἐν ὑμῖστοις Θεῷ*» (26ης Δεκ.).

ΕἰΣΟΔΟΣ (μετὰ θυμιατοῦ), «*Φῶς ἰλαρόν*», καὶ τὸ μέγα προκείμενον «*Τίς θεὸς μέγας*» κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «*Παράδοξον μυστήριον*» (26 Δεκ.) κ.λπ., Δόξα, τῆς Κυρ. μετὰ τὴν Χρ. γέννησιν «*Ἰερέων μνήμη*», Καὶ νῦν, τῆς 26ης Δεκ. «*Ἐν Βηθλεὲμ συνέδραμον ποιμένες*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*», Δόξα, «*Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ*», Καὶ νῦν, «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς...*»

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἕψαλμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν τῆς ἑορτῆς «*Δεῦτε ἴδωμεν, πιστοί*», «*Τί θαυμάζεις, Μαριάμ*» (25ης Δεκ.)· ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ δύο τῆς Κυρ. μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα τῆς ἀκολουθίας τῆς Κυρ. μετὰ τὴν ἑορτὴν «*Πατρὸς ὡς ἀληθῶς*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Χορὸς τῶν προφητῶν*»· ἀφ΄ ε΄ τὸ κοντάκιον «*Εὐφροσύνης σήμερον*» μετὰ τοῦ οἴκου (τῆς ἀκολουθίας τῆς Κυρ. μετὰ τὴν ἑορτὴν), τὸ συναξάριον τῆς 26ης τοῦ μηνὸς καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν οὕτω· «*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων...*»

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἔσωσε λαόν*»· δὲν ψάλλομεν *τὴν τιμιωτέραν*, ἀλλ΄ ἀντ΄ αὐτῆς λέγονται οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ἐφύμνια εἰς τὰ μεγαλυνάρια αὐτῶν, ὡς χθές, καὶ εἶτα, «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τῶν θεοπατόρων «*Σὺν Ἰακώβῳ μέλψομεν*», καὶ τῆς ἑορτῆς «*Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς*».

Εἰς τοὺς αἰνοὺς τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 4 «*Εὐφραίνεσθε, δίκαιοι*» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Χριστοῦ γεννα «*Αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ*», Καὶ νῦν, «*Σήμερον ἡ ἀόρατος φύσις*» (26 Δεκ.). Δοξολογία μεγάλη, «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» (ἕπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδὸν ἀπολυτικά «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*», «*Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ*», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει*». Ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*» (κατ΄ ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.).

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς μετὰ τὰ Χριστοῦ γεννα, Κυρ. κ΄ ἐπιστ., «*Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον*» (Γαλ. α΄ 11-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων*» (Μτθ. β΄ 13-23).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς». Κοινωνικὸν «Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος...»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ». Ἀπόλυσις ἢ τῆς ἑορτῆς.

Εἰδήσεις. 1. *Ἀπὸ αὐριον ἕως τῆς 30ῆς Δεκ. τῶν κανόνων τοῦ Μηναιίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς· τῇ μὲν 27ῃ καὶ 29ῃ ὁ α΄ κανὼν, τῇ δὲ 28ῃ καὶ 30ῇ ὁ β΄. Καταβασίαι, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, «Ἐσωσε λαόν».*

2. *Ἔως τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μὲ εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς»· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτευ».*

3. *Ἔως τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».*

4. *Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναιίου (ὄρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).*

27. Τρίτη. † Στεφάνου πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου (†34). Θεοδώρου ὁσίου τοῦ γραπτοῦ (†840).

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ τοῦ ὁσίου συμπάλλονται μετὰ τῶν μεθεόρτων ὡς ἐν τῷ Μηναιίῳ. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν, στιχολογοῦμεν δὲ «Τὴν τιμιωτέραν»· μετὰ τοὺς αἶνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς· εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς». Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ἡ γέννησίς σου», «Βασίλειον διάδημα» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: τοῦ πρωτομάρτυρος, Δευτ. γ΄ ἐβδ. Πράξ., «Στέφανος πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως» (Πρξ. ζ΄ 8-ζ΄ 5, 47-60)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. ιγ΄ Ματθ., «Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης» (Μτθ. κα΄ 33-42). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

28. Τετάρτη. Τῶν ἁγίων Δισμυρίων τῶν ἐν Νικομηδεῖα καέντων μαρτύρων (†302). Γλυκερίου μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κθ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ε΄ 11-ζ΄ 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιε΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ια΄ 22-26).

29. Πέμπτη. Τῶν ἁγίων νηπίων τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων· Μαρκέλλου ὀσίου. Γεωργίου Νικομηδείας, ποιητοῦ τῶν κανόνων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ζ' 1-6).

Εὐαγγέλιον: νηπίων, θ' ὥρας Χριστουγέννων (Μτθ. β' 13-23).

30. Παρασκευή. Ἀνυσίας ὀσιομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκη (†285-305). Φιλεταίου μάρτυρος (†351), Λέοντος ὀσίου ἀρχιμανδρίτου, Γεδεῶν ὀσιομάρτυρος τοῦ ἐν Τυρνάβῳ (†1812).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ζ' 18-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιε' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 1-12).

31. Σάββατον. Ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Μελάνης ὀσίας τῆς Ῥωμαίας (†449), Ζωτικοῦ ὀρφανοτρόφου (δ' αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἐορτῆς (25 Δεκεμβρίου) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων γίνεται εἴσοδος, «*Φῶς ἱλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὰ ἀναγνώσματα καταλιμπάνονται ὡσαύτως καὶ τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἐορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» γ'. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἐορτῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον δὲν λέγεται τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα οὔτε Εὐαγγέλιον· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθύς οἱ κανόνες· ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετ' αὐτὴν κάθισμα «*Ἀγαλλιᾶσθω οὐρανός*» δίς· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἐορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 31ης Δεκεμβρίου· καταβασίαι διπλαῖ καὶ ἡ θ' ᾠδὴ ὡς ἐν τῇ ἐορτῇ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς ἐν τῇ ἐορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ τῆς ἐορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς). Ἀπόστολος: Σαβ. πρὸ τῶν Φώτων (Α' Τιμ. γ' 13-δ' 5). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ζῆτει ἐν τῷ μηνολογίῳ (Μτθ. γ' 1-6). Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον*» (ὡς μὴ ψαλεις ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐορτῆς)· κοινωνικὸν «*Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* τὸ τροπάριον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*»· ἀπόλυσις ἡ τῆς ἐορτῆς.